sinema

SAYI: 2008-10 5 YTL KKTC Fiyatı: 6.5 YTL

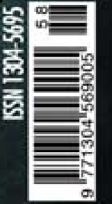
TURKUVAZ

Hollywood Hollywood'la Dalga Geçiyor
TROPİK FIRTINA

Erden Kıral ile
VİCDAN
Üzerine...

İlk Yerli Otomobilin Hikayesi
DEVRİM ARABALARI

Spielberg Yapımı Bir Tekno-Paranoya
KARTAL GÖZ

2 AFİŞ HEDİYE
TROPİK FIRTINA
MAX PAYNE

Sinema Dergisi Yazarları Seçti!
YAŞAYAN EN BÜYÜK 20 OYUNCU

Dünyanın En Popüler Video Oyunu Perdede
MAX PAYNE

İÇİNDEKİLER

sinema@turkuvazdergi.com.tr

sinema

İmtiyaz Sahibi
Turkuvaz Gazete Dergi Basım A.Ş adına
Ahmet Çalık

Tüzel Kişi Temsilcisi ve Genel Müdür
Levent Tayla
Genel Müdür Yardımcısı
Yonca Ertürk

Yayın Direktörü
Aslıhan Sarp İşman
Genel Yayın Yönetmeni
Senem İşmen
Sorumlu Müdür
Yusuf Yazıcıoğlu
Görsel Yönetmen
Uğur Güç
Editörler
Müjde Işıl
Ebru Çeliktuğ
Murat Emir Eren

Fotoğraf Editörü: Muzaffer Sağlam
Kreatif Direktör: Naci Yavuz
Marka Müdürü: Gözde Güleryüz Türkel
Üretim Planlama Yönetmeni:
Nuray Kavuncubaşı
Üretim Planlama Sorumlusu:
Ufuk Can

TURKUVAZ GRUBU HİZMETLERİ
Marka ve Pazarlama Grup Başkanı:
Sinan Köksal
Kurumsal İletişim Grup Başkanı:
Fecir Alptekin
Mali İşler Müdürü: Özgür Sarışık

REKLAM SATIŞ PAZARLAMA
Turkuvaz Reklam Grup Başkanı:
Ümit Önal
Genel Müdür: Rana Karldağ
Genel Müdür Yardımcısı: Hakan Yonsul
Reklam Koordinatörü: Gülcan Avuka
Reklam Müdürü: Elif Kulaoğlu
Rezervasyon
Tel: (0212) 354 33 61/63/65
Fax: (0212) 354 33 75
Ankara Bölge Reklam Müdürü: Elif Ezer
Tel: (0312) 292 51 53
Fax: (0312) 292 51 43

SİNEMA Dergisi'nin imtiyaz ve yayın hakkı
Turkuvaz Gazete Dergi Basım A.Ş.'ye aittir.
Turkuvaz Dergi Tel: (0212) 411 23 23
Fax: (0212) 354 47 85
Yazışma: Turkuvaz Dergi Grubu
Tevfik Bey Mahallesi, 20 Temmuz Caddesi,
No: 24, 34295 - Sefaköy / İstanbul
Yönetim Yeri: Barbaros Bulvarı,
Cam Han, No: 153,
80700 Beşiktaş İstanbul
Yayının Türü: Yerel Süreli
Basıldığı Tarih: EYLÜL 2008
Dağıtım
Turkuvaz Dağıtım
Pazarlama A.Ş.
(0216) 585 91 00 (PBX)
Yayımcı:
Turkuvaz Gazete Dergi Basım A.Ş.
Basımcı:
Turkuvaz Matbaacılık Yay. A.Ş.
Basıldığı Yer:
Princity, Akpınar Mah. Hasan Basri Cad.
No:4 Samandıra/KARTAL/İSTANBUL
İşletme Müdürü: Kemal Erginsoy
Bu dergi basın meslek ilkelerine
uymaya söz vermiştir.

TURKUVAZ DERGİ ABONE HİZMETLERİ
Tel: 0216 651 5 651
e-mail: abone@turkuvazdergi.com.tr
(Hafta içi 09:00-18:00saatleri arası hizmet verilmektedir)
www.turkuvazabone.com

GÜNDEM

Ron Carter "Dear Miles" / James Carter Quintet / Tomasz Stanko Band / Jason Moran & The Bandwagon / Stephan Micus / Rhoda Scott / Bonga / Charlie Hunter Trio / Steve Reid Ensemble / Azymuth / PPP aka Platinum Pied Pipers / Far East Revisited / Sayag Jazz Machine / I Led 3 Lives / Erdem Helvacıoğlu & Elliott Sharp / Smadj feat. Ibrahim Malouf & Talvin Singh / Sarp Maden Quartet / Jonas Knutsson Quartet / Büyükberber – Klein Electro Acoustic Duo / Şenol Küçükyıldırım – Ways / 123 / Olcay Saral / Boğaziçi Üniversitesi A Cappella Caz Korosu / DJ Food – Strictly Kev / Kerem Görsev Akustik Trio / Dublex INC. DJ Team

Şehrin caz hali. 9-19 Ekim 2008

ORGANİZASYON
pozitif

biletix
0216 556 98 00
www.biletix.com

AKBANK

İÇİNDEKİLER

sinema@turkuvazdergi.com.tr

DOSYA

Her performansları birer oyunculuk dersi olarak görülebilecek, ikona dönüşmüş sinema oyuncularına ayırdık sayfalarımızı bu ay. Sinema dergisi yazarları, yaşayan en iyi 20 oyuncuyu seçti.

HER AY

ARMAĞANLAR

Koleksiyon kartı: "Cinayeti Gördüm"
Afişetler: "Orijinal Cinayet(ler)", "The X Files: İnanmak İstiyorum", "Bir Aradayız, Hepsi Bu", "Kadınlar".
Büyük boy afiş: "Max Payne" ve "Tropik Fırtına".

ayın filmleri

Cinnet, Gölgeler, Dinle Neyden, Aşkın Peşinde, Dehşet Treni, Ölüm Yarışı, Sevgi Fırtınası, Acaip Bi Film, JCVD, Çıngıraklı Top, Son Buluşma, Aşk Tutulması, Testere V, Paris, Sevimli Dinozor Tatilde, Üç Maymun, Sihirli Şehir, Mustafa, Mükemmel Bir Gün, Crossing Over, Bir Terör Filmi: Baader Meinhof, Beni Aya Uçur, İşte Özgür Dünya..., Kartal Göz, Vicdan, Tropik Fırtına, Max Payne, Devrim Arabaları.

AYIN FİLMLERİ

CİNNET

TIMBER FALLS

Yönetmen: Tony Giglio. Oyuncular: Josh Randall, Brianna Brown, Nick Searcy, Beth Broderick, Sascha Rosemann, T.W. Leshner, Branden R. Morgan, Ryan McGee, Carl Bressler, Debbie Jaffe. Senaryo: Daniel Kay, Tony Giglio. Görüntü Yönetmeni: Toby Moore. Kurgu: Peter Mergus. Müzik: Henning Lohner. Yapım Tasarımcısı: John Welbanks. Yapımcı: Christopher Eberts, Kia Jam, Steve Markoff, Bruce McNall, Arnold Rifkin. Süre: 100 dk. Yapım: ABD (2007). İthalatçı: Umut Sanat. Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 3 Ekim 2008

Mike (Josh Randall) ve kız arkadaşı Sheryl (Bianna Brown) birlikte tatile çıkarlar. Kamp çadırlarını Batı Virginia'nın kayalık dağlarında kurarlar. Ancak Sheryl ortadan kaybolur. Mike ormanda tek başına Sheryl'ı ararken, ürkütücü bir kadınla karşılaşır. Kadın ona yardım edebileceğini söyler fakat Mike'ın boş bir anından faydalanıp başına vurarak bayıltır. Mike gözünü açtığında Sheryl'ı bir kulübenin duvarları mumlar ve haçlarla kaplı bodrum katında bir masaya bağlı olarak bulur. İkisi de delirmiş, dini açıdan fanatik bir çiftin şeytani planının tam ortasındadır.

NOTLAR: 37 yaşındaki Tony Giglio, sinema sektörüne 90'ların ortalarında adım atmış; Sam Raimi'nin "The Quick and the Dead-Hızlı ve Ölü"sü ve John Carpenter'ın "Escape from L.A.-Los Angeles'tan Kaçış"ı gibi 'baba' filmlerde yapım asistanlığı yapmıştı. 2000'lerde yönetmen koltuğuna oturan Giglio, yakın arkadaşı Eli Roth'un desteğini alsa da kendi kotardığı filmlerde tabiri caizse bir türlü dikiş tutturamadı. "'Evil Dead II' nasıl yapıldığı konusunda beni hayrete düşüren ilk film" diyen ve korku türüne özel bir ilgi duyan yönetmenin yeni filmi "Timber Falls", korku türünün alt kategorisi olan teen slasher'ın alametifarikalarından "Hills Have Eyes" ve "Texas Chainsaw Massacre"ın karması gibi. Zaten yönetmen de bir röportajında filminde "Texas Chainsaw Massacre"ın başlıca rehberi olduğunu açıkça söylemiş. Giglio, senaryoya da ciddi anlamda katkıda bulunmuş. 12 sene Katolik okulunda eğitim gören Giglio, bu tecrübesini filme de yansıtmak istemiş ve hikâyeye korku malzemesi olarak (başta Deacon karakteri olmak üzere) çeşitli dini unsurlar eklemiş. Türünün öncüllerinde olduğu gibi genç ve genelde tanınmamış yüzlerin yer aldığı filmin konusu Batı Virginia'da geçse de çekimler Romanya ve Translyvania dağlarında gerçekleştirilmiş.

GÖLGELER

SENKI

Yönetmen: Milcho Manchevski. Oyuncular: Borce Nacev, Vesna Stanojevska, Sabina Ajrula, Salaetin Bilal, Ratka Radmanovic, Filareta Atanasova, Dime Ilijev, Vladimir Jacev, Ana Kostovska, Zaklina Stefkovska. Senaryo: Milcho Manchevski. Görüntü Yönetmeni: Fabio Cianchetti. Kurgu: Marty Levenstein, David Ray. Müzik: Ryan Shore. Yapım Tasarımcısı: David Munns. Yapımcı: Mariela Besuievski, Martin Husmann. Süre: 120 dk. Yapım: Makedonya, Almanya, İtalya, İspanya, Bulgaristan (2007). İthalatçı: Filma. Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 3 Ekim 2008

Korkunç bir araba kazasından kurtulduktan sonra hayatı değişen genç ve yakışıklı Doktor Lazar (Borce Nacev) bu olaydan sonra tuhaf insanlarla tanışır: Yaşlı, bebekli bir adam, unutulmuş bir lehçe konuşan ihtiyar bir kadın, hazin bir sırrı olan genç ve güzel bir kadın... Peki ama bu insanlar neden onu seçmiştir? Bu soruya cevap verebilmek için Lazar artık büyümeli ve olmak istediği adam olmalıdır.

NOTLAR: İlk sinema filmi "Before the Rain-Yağmurdan Önce" ile sinema tarihine sağlam bir yapıt armağan eden ve bir anda yıldızı parlayan Makedonyalı yönetmen Milcho Manchevski'nin, uzun yıllardır yeni filmlerini merakla bekleyenlerin hevesi kursağında kaldı ne yazık ki. 2001'de "Dust" ile sinemaseverleri pek de memnun edemeyen yönetmenin 3. filmi "Senki", yaşam ile ölüm arasında kalmış bir hayatı konu alıyor. Cinsellik ve mistizmi harmanlayan filmde başkahraman Lazar, hayaletli yaşamı ve annesine olan düşkünlüğüyle Hamlet'i hayli andırıyor. Konu, bir açıdan da Lazar'ın büyüme ve kendini bulma hikâyesi aynı zamanda. "Eski moda bir korku filmi yapmak istiyordum. Oluk oluk kanın aktığı, şok etkisi yaratan sahnelerle dolu, şimdinin popüler korku filmlerinin aksine yavaş yavaş ilerleyen, adım adım korkutan bir film... Bunun üzerinde çalışmaya başladığımda fark ettim ki, bir insanın başına gelebilecek en korkutucu şey, sorumluluk almak hatta sevdiği insanların sorumluluklarını taşımak... Öyleyse bu film aşk, seks ve ölüm arasında olmalıydı..." diye filmin ortaya çıkış sürecini anlatan yönetmen ekliyor: "Acı iyidir, korku iyidir; bunlar büyümemize yardım eder. 'Senki' bunun hakkındadır." Bundan hareketle, önce korku unsuru olarak kullandığı arafta kalma durumunu sonra aşk öyküsüne çeviren "Senki", bu sene Makedonya'nın En İyi Yabancı Film dalında Oscar adayıydı.

Hazırlayan:
Müjde Işıl
mujde.isil@turkuvazdergi.com.tr

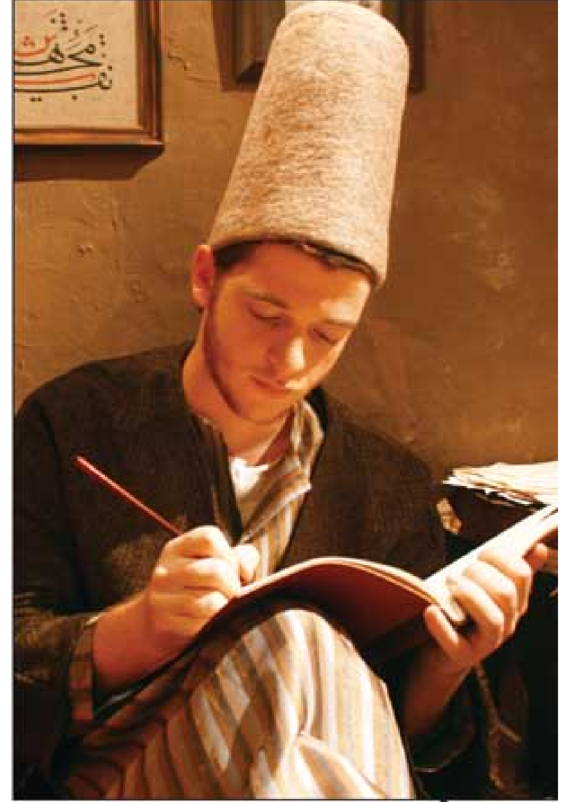
DİNLE NEYDEN

Yönetmen: Jacques Deschamps. Oyuncular: Ahu Türkpençe, Alican Yücesoy, Emin Olcay, Metin Hara, Lale Mansur, Jean Benguigui, Burhan Öçal, Altuğ Yücel, İsmail Hakkı, Taner Ertürkler. Senaryo: Ayşe Şasa, İsmail Eren. Görüntü Yönetmeni: Octavio Espirito Santo. Kurgu: Ali Üstündağ. Müzik: Özhan Eren. Yapımcı: İsmail Eren. Yapım: PHS Film - Türkiye (2008). Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 10 Ekim 2008

Fransa ile savaşın eşiğine gelindiği 1798'de Sultan III. Selim, bu ülke ile dostane ilişkileri koruma yanlısıdır. Geçmişte, Fransa ile ilişkileri idare etmiş olan yaşlı bir paşa göreve çağrılır. Zamanın zeki siyasetçisi olan paşa, uzun süredir kendisini tasavvufa vermiş, Mevlevihane'de sakin bir yaşam sürdürmekte ve herkes tarafından Dede Efendi (Emin Olcay) olarak bilinmektedir. Dede Efendi, genç siyasetçilerinden oluşan bir heyetle Fransız hükümetinin temsilcilerini gizlice biraraya getirir. III. Selim'in kızkardeşi Beyhan Sultan'ın (Lale Mansur) sahildeki sarayında diplomatik görüşmeler başlar. Rahatsızlanan Dede Efendi'ye, müzakereler sırasında eşlik eden Saray Tabibi Halil (Alican Yücesoy) ile Beyhan Sultan'ın yardımcısı Gülnihal Kalfa (Ahu Türkpençe) arasında bir yakınlaşma başlar.

NOTLAR: Mevlana, 'Dinle ney'den duy neler söyler sana, şikayet eder hep ayrılıklardan yana' diyerek başladığı ünlü Mesnevi'sinin ilk on sekiz beyitini neye ayırmış; bu çalgıyla ilahi aşk acısı çekerek olgunlaşmış, ermiş insanı simgelemiştir. Böylece ney, sema törenlerinin vazgeçilmesi ve semazenlerin rehberi olmuştur. Adını buradan alan "Dinle Neyden", UNESCO'nun Mevlana'nın doğumunun 800. yılı olan 2007'yi Mevlana Yılı ilan etmesi vesilesiyle çekilen ikinci Mevlana filmi olacak bu yıl. İlki, "Mevlana Celaleddin-i Rumi: Aşkın Dansı"ydı. "Dinle Neyden"de Mevlana'nın hayatı değil, onun ölümünden 5 asır sonra Mevlana'nın izinde yürüyen ve Mevlevihane defterlerini tutmakla görevli bir dervişin tanık oldukları anlatılıyor. Filmin hazırlıkları 2006'da başladı. "Indigènes"in senaristlerinden Olivier Lorelle'in de katkıda bulunduğu ve Ayşe Şasa imzalı senaryonun tamamlanması 2 yıl sürdü. Çekimler 5 hafta süresince Topkapı Sarayı, Haseki Külliyesi, Galata Mevlevihanesi, Mabeyin Köşkü'de yapıldı. 1996'da ilk sinema filmi "Méfie-toi de l'eau qui dort" ile iyi eleştiriler alan Fransız Jacques Deschamps, "Dinle Neyden"in yönetmeni.

AŞKIN PEŞİNDE

ELEGY

Yönetmen: Isabel Coixet. Oyuncular: Ben Kingsley, Penélope Cruz, Peter Sarsgaard, Dennis Hopper, Patricia Clarkson, Sonja Bennett, Shaker Paleja, Deborah Harry, Antonio Cupo, Chelah Horsdal. Senaryo: Nicholas Meyer (Philip Roth'un The Dying Animal adlı kısa romanından). Görüntü Yönetmeni: Jean-Claude Larrieu. Kurgu: Amy E. Duddleston. Yapım Tasarımcısı: Claude Paré. Yapımcı: Andre Lamal, Gary Lucchesi, Tom Rosenberg. Süre:113 dk. Yapım: ABD (2008). İthalatçı: D Productions. Dağıtımcı: Pinema.

Gösterim Tarihi: 10 Ekim 2008

Profesör David Kepesh (Ben Kingsley) ilerlemiş yaşına rağmen özel yaşamında kimseye bağlanmadan yaşamayı kendine ilke edinmiştir. Yıllar önce ailesini terk etmiş; özoğluyla ilgilenmeyen, uzatmalı sevgilisiyle yatak dışında iletişim kuramayan Kepesh'in hayatı, aralarındaki yaş farkına rağmen genç ve güzel öğrencisi Consuela (Penélope Cruz) ile ilişkiye girmesiyle birden bire değişir. Sekse dayalı başlayan ilişkisi ilerledikçe Consuela'ya bağlandığını anlayan Kepesh'in kendine göre dengeli hayatında ipler elinden kaymaya başlar.

NOTLAR: Yaşayan en büyük Amerikalı yazarların başında gelen, Milan Kundera'nın "büyük bir modern erotizm tarihçisi" olarak tanımladığı Pulitzer ödüllü Philip Roth'un eserleri sinema için hiç de elverişli sayılmaz aslında. Zira yazarın başkahramanları özdeşleşilecek ya da empati duyulacak karakterler değildir; okuyucuda sempati yaratmazlar. Yaklaşık 5 sene önce izlediğimiz ve yazarın aynı adlı romanında uyarlanan "The Human Stain-İnsan Lekesi"ndeki gibi... Roth'un The Breast ve The Professor of Desire'den sonra üçüncü Kepesh'li romanı olan ve ülkemizde Ölen Hayvan çevirisiyle çıkan The Dying Animal da öyle... İlginçtir, her iki romanı da senaryolaştıran isim Nicholas Meyer. Romanın orijinal ismi yerine "Elegy" yani ağıt adının tercih edildiği filmin yönetmeni ise, İspanyol Isabel Coixet. "The Secret Life of Words" ile En İyi Yönetmen dalında Goya kazanan Coixet'in ilk Hollywood çalışması "Elegy". Bu sene Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı için yarışan yapım, romandaki 'ölümden ve bağlılıktan kaçarken bunlarla yüzleşme' temasına sadık kalıyor. Yazarın pek çok romanında olduğu gibi The Dying Animal'da da erkeksi bakış açısı hâkim. Filmin romandan ayrılan özelliği ise yönetmen Coixet ve aktris Penélope Cruz'un katkısıyla bu erkek egemenliğinin kısmen törpülenip hikâyeye daha hassas bir denge getirilmesi.

AYIN FİLMLERİ

DEHŞET TRENİ

THE MIDNIGHT MEAT TRAIN

Yönetmen: Ryuhei Kitamura. Oyuncular: Bradley Cooper, Leslie Bibb, Brooke Shields, Vinnie Jones, Roger Bart, Barbara Eve Harris, Peter Jacobson, Stephanie Mace, Nora, Ted Raimi. Senaryo: Jeff Buhler (Clive Barker'ın aynı adlı kısa hikâyesinden). Görüntü Yönetmeni: Jonathan Sela. Kurgu: Toby Yates. Müzik: Johannes Kobilke, Robb Williamson. Yapım Tasarımcısı: Clark Hunter. Yapımcı: Clive Barker, Gary Lucchesi, Eric Reid, Tom Rosenberg, Jorge Saralegui, Richard S. Wright. Süre: 100 dk. Yapım: ABD (2008). İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 10 Ekim 2008

Fotoğrafçı Leon (Bradley Cooper), şehrin gece yaşantısı üzerine çalışma yapmaktadır. Ünlü sanat galericisi Susan Hoff (Brooke Shields), onu bu konuda cesaretlendirmektedir. Metroda fotoğraf çekmeye başlayan Leon, kaybolan o kadının da resmini çekmiştir. Leon'un çektiği fotoğraflardan elde ettiği ipuçları onu Mahogany'ye (Vinnie Jones) götürür. Bir süredir metroda bazı insanların kayıplara karıştığını öğrenen Leon, onlara ne olduğunu araştırmaya ve Mahogany'nin izini sürmeye başlar.

NOTLAR: Epik fantezi türünde yazan ve Stephen King'in "korku edebiyatının geleceği" dediği İngiliz yazar Clive Barker'ın birçok hikâyesi sinemaya ve bilgisayar oyunlarına uyarlanmış; hatta Barker üç eserini senaryolaştırarak onları bizzat kendisi yönetmişti. Yazarın 80'lerde yayımlanmış 6 kitaplık Books of Blood serisinin ilk kitabında yer alan "The Midnight Meat Train" adlı hikâyenin sinema uyarlaması, Barker'ın hayranlarını memnun edecek gibi görünüyor. 2005 yılında çekilmesi planlanan filmi yönetmesi için özel efekt uzmanı Patrick Tatopoulos, çekim mekânı olarak da New York City ve Montreal düşünülüyordu. Projeden Tatopoulos ayrılınca onun yerini, ilk Hollywood filmine soyunan Ryuhei Kitamura alırken çekim mekânları da maliyetinin ucuzluğu nedeniyle Los Angeles metrosuna taşındı. Hikâyeyi filme uyarlarken yapılan değişikliklere gelince... Başkahraman Leon orijinal hikâyede muhasebeciyken filmde görselliği güçlendirmek adına fotoğrafçıya dönüştürüldü. Mahogany karakterinin diyalogları da filmden çıkarıldı. "The Midnight Meat Train" ile ilgili iki detay daha ekleyelim. Bir zamanların güzellik ilahesi Brooke Shields'in canlandırdığı Susan Hoff karakterinin sanat galerisindeki tabloların bazılarını Clive Barker tedarik etmiş. Filmdeki tren ise metronun yeryüstünde kullanılan versiyonu olan, 2200 serisi Chicago treninin modifiye edilmiş haliymiş.

ÖLÜM YARIŞI

DEATH RACE

Yönetmen: Paul W.S. Anderson. Oyuncular: Jason Statham, Joan Allen, Ian McShane, Tyrese Gibson, Natalie Martinez, Max Ryan, Jason Clarke, Frederick Koehler, Jacob Vargas, Justin Mader. Senaryo: Paul W.S. Anderson. Görüntü Yönetmeni: Scott Kevan. Kurgu: Niven Howie. Müzik: Paul Haslinger. Yapım Tasarımcısı: Paul D. Austerberry. Yapımcı: Paul W.S. Anderson, Jeremy Bolt, Roger Corman, Tom Cruise, Paula Wagner. Süre: 105 dk. Yapım: ABD (2008). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 17 Ekim 2008

Yakın gelecekte azılı suçlularla tıkabasa dolu bir hapishanenin yöneticileri, cezaevindeki mahkûmları birbirleriyle dövüşmeye zorlayarak, bol miktarda para kazanabilecekleri, bir çeşit gladyatör oyunu düzenlemeye karar verir. Adrenalin yüklü, şiddet arzusuyla yanıp tutuşan mahkûmlarsa bir arenaya çıkıp birbirleriyle ölesiye mücadele etmeye dünden hazırdır. Hapishanenin sadist müdiresi (Joan Allen), cinayetten tutuklu olan eski dolandırıcı Jensen Ames'in (Jason Statham) önüne iki seçenek koyar: Gladyatör oyununa katılırsa özgürlüğüne kavuşabilecek, katılmazsa hücreye kapatılıp orada çürümeye terk edilecektir. Ames'in özgürlüğüne kavuşabilmek için Frankenstein maskesini takıp, dünyanın en acımasız suçlularına karşı ölümüne mücadele etmekten başka çaresi yoktur.

NOTLAR: Paul Bartel'in yönettiği ve başrolünde David Carradine ile Sylvester Stallone'nin yer aldığı 1975 yapımı "Death Race 2000" o kadar beğenilmişti ki, ertesi sene çıkan Death Race adlı oyuna da esin kaynağı olmuştu. "Death Race", bu filmin yeniden çevrimi. Yönetmen ise, filmografisinde yer alan "Mortal Kombat", "Event Horizon", "Resident Evil"den anlaşılacağı üzere oyun uyarlamalarına ve bilimkurgu türüne özel ilgi duyan Paul W.S. Anderson. İlk filmdeki Carradine-Stallone rekabetinin yerini bu sefer Jason Statham-Tyrese Gibson ikilisi almış. Ancak yeniden çevrimde Carradine da unutulmamış. Filmin açılış sahnesinde Frankenstein'ın sesi olarak hayranlarını selamlamış ünlü aktör. 50 günde çekilen filmde Mustangs, Porches, Jaguars, BMW'nin de aralarında bulunduğu çeşitli markalardan arabalar kullanılmış. Tek bir yarış sahnesinin çekiminde 35 araba birden sahne almış. Araçların bakımı için 85 kişilik tamir ekibi çekimler sırasında hazır beklemiş. Adı aksiyonla eşanlamlı hale gelen Jason Statham, rolü için Amerikan donanmasında görev yapmış eski bir özel harekâtçıdan ders almış.

Yazan ve Yöneten

Can Dündar

Babasını kaybedip evsiz kalınca
çalı çırpıdan bir yuva yaptı kendine...
Yarın, toprağını kaybeden halkına,
çöken çınarın dallarından
yepyeni bir yurt kuracaktı.

Mustafa

29 Ekim'de sinemalarda

Müzik

Goran Bregovic

www.mustafa.com.tr

CAN DÜNDAR, GORAN BREGOVIC, HACI MEHMET DURANOĞLU,
CANDAN MURAT ÖZCAN, UĞUR ERBAŞ, ANDREAS TRESKE

NTV KOMEDYA | ORTAK YAPIMI

WARNER BROS. PICTURES

AYIN FİLMLERİ

SEVGİ FIRTINASI

NIGHTS IN RODANTHE

Yönetmen: George C. Wolfe. Oyuncular: Diane Lane, Richard Gere, James Franco, Scott Glenn, Christopher Meloni, Mae Whitman, Viola Davis, Pablo Schreiber, Charlie Tahan, Austin James. Senaryo: Ann Peacock, John Romano (Nicholas Sparks'ın aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Affonso Beato. Kurgu: Brian A. Kates. Müzik: Jeanine Tesori. Yapım Tasarımcısı: Patrizia von Brandenstein. Yapımcı: Denise Di Novi. Süre: 97 dk. Yapım: ABD, Avustralya (2008). Dağıtımcı: WB.

Gösterim Tarihi: 17 Ekim 2008

Kaos içindeki hayatından bunalan Adrienne Willis (Diane Lane), hafta sonu için Kuzey Carolina'daki küçük sahil kasabası Rodanthe'deki arkadaşına ait bir otele gider. Amacı devamlı eve dönmesi için ısrar eden kocasından ve her kararına itiraz eden ergenlik çağındaki kızından bir süreliğine uzaklaşıp sükûnet bulmaktır. Adrienne'in Rodanthe'ye varışından çok kısa bir süre sonra, büyük bir fırtınanın yaklaşmakta olduğu bildirilir. Bu sırada Dr. Paul Flanner (Richard Gere) da kasabaya gelir. Otelin tek konuğu olan Flanner'ın amacı bir hafta sonu kaçışı değil, vicdan muhasebesi yapmaktır. Fırtınanın yaklaştığı o hafta sonu Adrienne ve Paul huzuru birbirlerinde ararlar.

NOTLAR: Amerikalı ünlü yazar Nicholas Sparks'ın romanları bizim klasik Yeşilçam dramlarına çok benzer. Merkezde büyük bir aşk hikâyesi vardır. Kader, birbirleri için yaratılmış kadın ile erkeği biraraya getirirken aynı zamanda başlarından türlü sorunları da eksik etmez. Sparks'ın hem aşk hem de gözyaşı dolu romanları yazın dünyası için çok satan, sinema sektörü için de ortalamanın üstü bir gişe hasılatı demek. Yazarın şimdiye kadar üç romanı beyazperdeye uyarlandı: "Message in a Bottle", "A Walk to Remember", "The Notebook". İlkinin dünya çapındaki hasılatı 118, "The Notebook"un da 115 milyon doları geçti. Yazarın 2002'de yayımlanan "Nights In Rodanthe" adlı romanı, kaderin biraraya getirdiği ve en sıkıntılı zamanlarında gerçek aşkı bulan iki orta yaşlı insanın dramatik aşkını anlatıyor. Filmi TV kökenli George C. Wolfe yönetirken senaryoda ise Ann Peacock'ın (The Chronicles of Narnia: The Lion, The Witch and The Wardrobe) imzası var. "Nights In Rodanthe", "The Cotton Club" ve "Unfaithful"dan sonra Diane Lane ve Richard Gere ikilisini üçüncü kez biraraya getiriyor. Film, hem Sparks hayranlarını hem Lane-Gere ikilisini özleyenleri hem de romantik film tutkunlarını hedefliyor.

ACAİP Bİ FİLM

DISASTER MOVIE

Yönetmen: Jason Friedberg, Aaron Seltzer. Oyuncular: Matt Lanter, Carmen Electra, Vanessa Minnillo, Nicole Parker, G-Thang, Crista Flanagan, Kimberly Kardashian, Ike Barinholtz, Jason Boegh, David Born. Senaryo: Jason Friedberg, Aaron Seltzer. Görüntü Yönetmeni: Shawn Maurer. Kurgu: Peck Prior. Müzik: Christopher Lennertz. Yapım Tasarımcısı: William A. Elliott. Yapımcı: Jason Friedberg, Peter Safran, Aaron Seltzer. Süre: 90 dk. Yapım: ABD (2008). İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 17 Ekim 2008

Özel hayatında problemler yaşayan Will Jones (Matt Lanter), sivri dili Juney (Vanessa Minnillo) ve peri masalından fırlamış gibi görünen Enchanted Princess'ın (Nicole Parker) başı çektiği, 20'li yaşlardaki bir grup genç bilinen her türlü doğal felaketten kaçmaya çalışmaktadır. Gökten yağmur gibi göktaşlarının düştüğü, kasırgaların patladığı, büyük depremlerin birbirini izlediği gecede gençler, bu büyük yıkımı durdurabilmek için bir dizi esrarengiz olayı çözmek zorunda kalırlar.

NOTLAR: "Scary Movie" serisinin yaratıcı kadrosundaki Jason Friedberg ve Aaron Seltzer, ilk filmin senaryosuna imza attıktan sonra seriden ayrılmış, ikili olarak kendi filmlerini yazıp yönetmişlerdi. "Disaster Movie" de Friedberg ve Seltzer'in önceki üç filmi gibi ("Date Movie", "Epic Movie", "Meet the Spartans") popüler filmleri ti'ye alıyor. Filmin adı "Disaster Movie" ancak komedinin kaynağı felaket filmlerinden ziyade "Juno", "Enchanted", "Kung Fu Panda", "An Inconvenient Truth", "Hellboy", "Night at the Museum", "Sex and the City", "Iron Man", "Speed Racer", "10,000 B.C.", "Wanted", "I Am Legend", "There Will Be Blood", "Cloverfield" ve "Indiana Jones and the Kingdom of the Crystal Skull" gibi popüler yapımlar. Filmde dünyanın sonunun 29 Ağustos'ta geleceğine dair bir kehanet var. Bu tarih filmin ABD'de vizyona girdiği günü simgeliyor. Film ekibi bir konunun altını özellikle çiziyor. Parodisi yapılan filmlerden bazıları, "Disaster Movie"nin senaryosu yazılırken henüz vizyona girmemişti. Dolayısıyla yumurta mı tavuktan, tavuk mu yumurtadan durumu söz konusu. "Star Wars: The Clone Wars"da Anakin Skywalker'ı seslendiren Matt Lanter'in başrolde oynadığı filmde "Scary Movie" serisinin birinci ve dördüncü filmlerinin yanı sıra Friedberg ve Seltzer'in önceki üç filminde de rol alan Carmen Electra yine mevcut.

JCVD

Yönetmen: Mabrouk El Mechri. Oyuncular: Jean-Claude Van Damme, François Damiens, Zinedine Soualem, Karim Belkhadra, Jean-François Wolff, Anne Paulicevich, François Beukelaers, John Flanders, Saskia Flanders, Dean Gregory. Senaryo: Frédéric Bénudis, Mabrouk El Mechri, Christophe Turpin. Görüntü Yönetmeni: Pierre-Yves Bastard. Kurgu: Kako Kelber. Müzik: Gast Waltzing. Yapım Tasarımcısı: François Dickes. Yapımcı: Sidonie Dumas. Süre: 93 dk. Yapım: Fransa, Belçika, Lüksemburg (2008). İthalatçı: Horizon International. Dağıtımcı: 35 Milim.

Gösterim Tarihi: 17 Ekim 2008

Tükenen parası nedeniyle finansal problemlerle boğuşan ünlü film yıldızı Jean-Claude Van Damme, kendi rollerini Steven Seagal'a kaptırırken bir yandan da kızının velayetini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Sonunda radikal bir karar alır ve yenilmez kahraman imajının yerle yeksan olmadığı bir yere, doğup büyüdüğü Belçika'daki aile evine döner. Ancak para için başvurduğu yollar sonucunda işin ucu soyguna hatta rehine olmaya kadar varır.

NOTLAR: Arnold Schwarzenegger ve Sylvester Stallone komedi filmlerinde rol alarak ciddi imajlarını yumuşatmışlardı. Jackie Chan'in böyle bir derdi hiç olmadı. Jet Li'nin kariyerindeki en büyük değişiklik kahramanlıktan kötü adamlığa dalış yapmaktı. Steven Seagal ciddi dövüşlerine tam gaz devam etti. Dövüş sanatları ve aksiyon filmleri denince akla gelen bir diğer isim olan Jean-Claude Van Damme ise kendisinden hiç beklenmeyeni yaptı; kendisini canlandırdı, üstelik epeyce dalgasını geçerek... Geçtiğimiz ay Toronto Film Festivali'nde gösterilen "JCVD" aslında bir çeşit mockumentary yani sahte belgesel havasında. Sanki aktörün düşen kariyerini, kendisiyle ve hayatıyla hesaplaşmasını anlatıyormuş gibi yapıp ortaya gayet şık bir durum komedisi çıkarıyor. Film içinde film mantığıyla başlayan yapım, sözüm ona Van Damme'ın son aksiyon filminden sahneyle açılıyor. Sonraki dakikalarda filmden çıkıp ünlü aktörün yokuş aşağı giden dünyasına şahit oluyor seyirci. Yıkılmaz dövüşçü, Belçikalı Kas Adam'ın yerine çelişkileri, umutları, başarısızlıkları ile sıradan bir adam çıkıyor Van Damme hayranlarının karşısına. Aktörün doğrudan kameraya bakıp konuştuğu yaklaşık 9 dakikalık monoloğun, Van Damme'ın kariyerindeki en şaşırtıcı ve aynı zamanda en iyi performans olduğu söyleniyor.

ÇINGIRAKLI TOP

Yönetmen: Egemen Ertürk. Oyuncular: Burak Önal, İpek Özkök, İlyas Salman, Zihni Göktay, Erkan Tasdöven, Ozan Uygur, Soydan Soydaş, Şahin Çelik, Osman Tanburacı. Senaryo: Egemen Ertürk. Görüntü Yönetmeni: Ulaş Zeybek. Kurgu: Mustafa Preseva. Müzik: İlker Yurtcan. Sanat Yönetmeni: Cem Ulupınar. Yapımcı: Pelin Ertürk. Yapım: Ode Film - Türkiye (2008). Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 24 Ekim 2008

Eski bir futbol yıldızı olan Kerem'in (Burak Önal) geçirdiği sakatlık nedeniyle kariyeri bitmiştir. İçki ve kumar batağında başına açılan belalardan kaçarken yolu Görme Engelliler Derneği ile kesişir. Onların kuracağı takımın antrenörü olur ve hayata bağlılıklarını, düşe kalka verdikleri mücadeleyi görmek ona büyük bir şans getirir. Üniversitede araştırma görevlisi olan Semra (İpek Özkök) ise Görme Engelliler Derneği'nin adeta gözüdür. Derneğin futbol takımı kurma çabalarında da hep yanlarında olan Semra, antrenör olarak takımın başına geçen Kerem ile bir türlü anlaşamaz.

NOTLAR: Görme engellilerin oynadıkları bir oyun olan Goalball'da içinde zillerin bulunduğu bir top kullanılır. Top hareket ettikçe içindeki ziller çıngırak gibi ses çıkarır. Bu ses yardımıyla görme engelliler topun yerini tayin edebilirler. Zilli ya da çıngıraklı adı verilen bu top, bir sinema filmine esin kaynağı oldu. "Çıngıraklı Top"un en dikkat çekici özelliği, duygu sömürüsüne açık bir konu olan görme engellilerin hayata tutunuş öyküsünü (ya da filmdeki tabirle 'hayata körü körüne atılan bir çalım') spor merkezli, biraz da aşk soslu bir komedi filmine dönüştürmesi. İlk kez bir sinema filmi yöneten Egemen Ertürk'ün projesi olan "Çıngıraklı Top", Kültür Bakanlığı'nın 250.000 YTL'lik desteğiyle çekildi. Filme sadece Bakanlık değil birçok ünlü isim de destek verdi. Oyuncu kadrosunda İlyas Salman'ın bulunduğu "Çıngıraklı Top"ta Emre Kınay ve İlhan Mansız da konuk oyuncu olarak yer aldı. Teknik direktör rolünde seyirci karşısına çıkan Mansız, ilk defa bir sinema filminde rol aldı. "Çıngıraklı Top" tatsız bir olayla da gündeme gelmişti. Filmin Kuruçeşme'de yapılan çekimleri sırasında bıçaklı 20 kişi, set çalışanlarına saldırıp 4 kişiyi yaralamış; setteki yaklaşık 20 bin YTL'lik malzemeyi kırmıştı.

AYIN FİLMLERİ

TESTERE V

SAW V

Yönetmen: David Hackl. Oyuncular: Tobin Bell, Costas Mandylor, Julie Benz, Meagan Good, Shawnee Smith, Scott Patterson, Al Sapienza, Betsy Russell, Mark Rolston, Carlo Rota. Senaryo: Patrick Melton, Marcus Dunstan. Görüntü Yönetmeni: David A. Armstrong. Kurgu: Kevin Greutert. Müzik: Charlie Clouser. Yapımcı: Mark Burg, Oren Koules. Süre: dk. Yapım: ABD (2008). İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: WB.

Gösterim Tarihi: 24 Ekim 2008

Hoffman (Costas Mandylor), Jigsaw (Tobin Bell) efsanesini yaşatacak hayatta kalan son kişidir. Ancak tehdit altında kalan Hoffman, sırrının ortaya çıkmaması için her şeyi göze alarak tüm tehlikeleri ortadan kaldırmak zorundadır.

NOTLAR: Kurbanlarına yaşam-ölüm oyunu oynatan ve kendi tarzında hayat dersi veren seri katil Jigsaw'ı, James Wan ve Leigh Whannell sinema dünyasına kazandırmıştı. İkinci filmde yönetmen koltuğunu Wan'dan devralan Darren Lynn Bousman, "Saw"severleri memnun eden bir seriye imza attı. Bousman da 5. filmde yerini David Hackl'a bıraktı. Kendisi "Saw" serisinin çekirdeğinden yetişme bir isim. 2, 3 ve 4. filmlerde yapım tasarımcısı ve yardımcı yönetmen olarak görev yapan Hackl'ın aslında "Saw IV"u yönetmesi düşünülmüştü önce. Ancak Bousman, bir kez daha görevinin başına dönünce Hackl bir sene beklemek zorunda kaldı. Hackl'ın ilk yönetmenlik tecrübesi olan "Saw V"ı, 4. filmdeki gibi Patrick Melton ve Marcus Dunstan ikilisi yazmış. Filmin oyuncu kadrosundaki isimler arasında "Dexter" dizisinden tanıdığımız ve "Rambo 4"te Stallone'nin karşısında izlediğimiz Julie Benz dikkat çekiyor. Söylentilere göre filmde 7 tane tuzak var. Bunlardan en ilginci ise 4. filmde kullanılmak üzere planlanan ancak kullanılmayan cam kutu tuzağı olacak. "Saw"ın 6. filmi de yolda. 2009'da vizyona girmesi planlanan filmi yönetecek isim olarak ise tüm serinin kurgusunu yapan Kevin Greutert düşünülüyor.

PARIS

Yönetmen: Cédric Klapisch. Oyuncular: Juliette Binoche, Romain Duris, Fabrice Luchini, Albert Dupontel, François Cluzet, Karin Viard, Gilles Lellouche, Mélanie Laurent, Zinedine Soualem, Julie Ferrier. Senaryo: Cédric Klapisch. Görüntü Yönetmeni: Christophe Beaucarne. Kurgu: Francine Sandberg. Müzik: Robert Burke, Loic Dury, Christophe Minck. Yapım Tasarımcısı: Marie Cheminal. Yapımcı: Bruno Levy. Süre: 130 dk. Yapım: Fransa (2008). İthalatçı: Filma. Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 24 Ekim 2008

Parisli dansçı Pierre'in (Romain Duris) ciddi bir hastalığı vardır ve yakında öleceğine inanmaktadır. Bu yeni durum nedeniyle, etrafına ve tüm tanıdıklarına artık farklı bir gözle bakar: Kız kardeşi Elise (Juliette Binoche), bir mimar, kaçak bir göçmen, bir fırıncı ve tabii ki Paris... Karşısına kim çıkarsa çıksın, o da onlarla hayatın derinlerine dalar; Paris'i, hayat sevgisini ve ölümü yeniden keşfeder.

NOTLAR: "Chacun cherche son chat-Herkes Kendi Kedisini Arar", "L'Auberge espagnole-İspanyol Pansiyonu" ve "Les Poupées russes-Rus Bebekler"in başarılı yönetmeni Cédric Klapisch'ten bir Paris güzellemesi... Yine çok karakterli ve çok hikâyeli bir komedi-dram yöneten Klapisch, daha önce 5 filminde beraber çalıştığı Romain Duris'e başrol verirken, Juliette Binoche'in varlığıyla kadroyu zenginleştiriyor. 13 milyon avro bütçeyle 14 haftada çekilen "Paris" için neden bu şehri seçtiğini ve filmdeki birbirinden farklı hikâyeleri nasıl oluşturduğunu şöyle açıklamış yönetmen: "Paris'e aşığım ve bu şehri hiç tanıyamayacağımı hissediyorum. Filmdeki hikâyeleri, keşfetmek istediğim bazı konulara uygun olarak seçtim. Paris hakkında konuştuğunuzda aklınıza ilk gelen şeyler moda ve göçmenliktir. Bu farklı hikâyeleri birbirine bağlayan ise filmin müzikleri oldu. Didaktik yaklaşımdan ise özellikle kaçındım."

SEVİMLİ DİNOZOR TATİLDE

URMEL VOLL IN FAHRT

Yönetmen: Reinhard Klooss, Holger Tappe. Seslendirenler: Anke Engelke, Oliver Kalkofe, Wigald Boning, Roland Hemmo, Christoph Maria Herbst, Stefan Krause, Hannes Maurer, Oliver Pocher, Peter Reinhardt, Frank Schaff. Senaryo: Sven Severin, Oliver Huzly, Reinhard Klooss. Kurgu: Fabian Mueller. Müzik: James Dooley. Yapım Tasarımcısı: Henning Ahlers, Jens Benecke. Yapımcı: Reinhard Klooss, Holger Tappe. Süre: 84 dk. Yapım: Almanya (2008). Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 17 Ekim 2008

Sevimli dinozorumuz, okyanusun ortasındaki küçük bir adada yumurtasından çıkıp dünyaya gözlerini açmıştı. Profesör Tibatong'un önderlik ettiği bir grup sevimli hayvan arasına katılan kanatlı dinozoru ve ada halkını şimdi büyük bir tehlike beklemektedir. Aptal bir dinozor avcısı bu adayı keşfetmiştir ve hayvanları yakalamak için kötü planları vardır. Bunun için lüks gemisini yem olarak kullanır.

NOTLAR: Alman yazar Max Kruse'nin çocuk kitabından uyarlanan "Urmel Aus Dem Eis- Sevimli Dinozor" ülkemizde geçtiğimiz sene vizyona girmişti. "Urmel Voll In Fahrt" da bu animasyonun aynı yönetmenler ve senaristler tarafından yapılmış devam filmi.

SON BULUŞMA

Yönetmen: Nesli Çölgeçen. Oyuncular: Ömer Küyük, Veysel Turan, Yakup Satar ve aileleri. Senaryo: Nesli Çölgeçen. Görüntü Yönetmeni: Nesli Çölgeçen, Fatih Aydoğdu, Berrin Avcı Çölgeçen, Ahmetcan Çakırca, Tamer Uygun. Kurgu: Ahmetcan Çakırca. Müzik: Nadir Göktürk. Yapımcı: Nesli Çölgeçen. Süre: 78 dk. Yapım: Plan Prodüksiyon - Türkiye (2007). Dağıtımcı: Chantier Films.

Gösterim Tarihi: 24 Ekim 2008

Bu belgeselde Türkiye'nin bağımsızlığı için binlerce insanın şehit düştüğü, genç-yaşlı, kadın-erkek demeden düşmana karşı tek vücut direndiği Kurtuluş Savaşı'nın son gazileri Nişancı Er Ömer Küyük, Süvari Çavuşu Yakup Satar ve Sıhhiyeci Onbaşı Veysel Turan'ın günlük yaşamları ve savaş yıllarına dair anıları anlatılıyor. Ömer Dede, önce Anıtkabir'i ardından son kalan diğer iki gazi, Yakup Satar ve Veysel Turan'ı ziyaret ediyor; üç gazi savaş yıllarına dair anılarını paylaşıp birbirleriyle helalleşiyorlar.

NOTLAR: Türk sinema tarihine "Selamsız Bandosu" ve "Züğürt Ağa" gibi unutulmaz yapımlar armağan eden Nesli Çölgeçen 2000 tarihli "Oyunbozan"dan beri sinemaya ara vermişti. Yönetmenlik kariyeri boyunca televizyon için çeşitli belgeseller çeken Çölgeçen, "Son Buluşma" adlı uzun metraj belgeselini ticari gösterime sokarak beyazperdede seyirciyle buluşturuyor. "Uzun yıllardır filmini yapmayı düşündüğüm bir Kurtuluş Savaşı gazisi hikâyem vardı. 2004 yılında bu proje üzerinde tekrar çalışmaya başladığımda Kurtuluş Savaşı gazilerinin çok azının hayatta olduklarını öğrendim. Drama projesini erteleyip yaşayan son gazilerin gerçek yaşamlarını çekmeye başladım." Böylece start alan "Son Buluşma"nın çekimleri 2005'in Temmuz-Eylül ayları arasında yapıldı. Bazı sahneler aynı anda çalışan ve kesintisiz kayıt yapan 4 kamerayla çekildi. Çölgeçen bu belgeseli "gerçek sinema" olarak tanımlamış. Zira tüm plan ve sahneler hiç prova ve tekrar çekim yapmadan bire bir çekilmiş. Yani filmde görünen ve söylenen her şey o an yaşananların kaydından ibaretmiş. Konuşmalar da soru-cevap yerine sohbet formatında gerçekleştirilmiş. Bu belgesel tamamlandıktan kısa süre sonra Ocak 2006'da Küyük, Mart 2007'de Turan, Nisan 2008'de de Yakup Satar vefat etti. Dolayısıyla "Son Buluşma"da Kurtuluş Savaşı'nın son tanıklarının son görüntülerini izleyeceğiz.

AŞK TUTULMASI

Yönetmen: Murat Şeker. Oyuncular: Tolgahan Sayışman, Fahriye Evcen, Tim Seyfi, Ali Erkazan, Suzan Aksoy, Ayten Uncuoğlu, Murat Akkoyunlu, Yasemin Öztürk, Feridun Düzağaç, Rahşan Gülşan. Senaryo: Murat Şeker, Selami Genli. Müzik: Serhat Ersöz. Yapımcı: Timur Savcı, Murat Şeker. Yapım: Tims Productions, Sugarworkz - Türkiye (2008). Dağıtımcı: Medyavizyon.

Gösterim Tarihi: 24 Ekim 2008

30'lu yaşlarındaki ilaç mümessili Uğur (Tolgahan Sayışman) tam bir futbol fanatiği, koyu bir Fenerbahçe taraftarıdır. Annesi mürüvvetini görmek ister ancak Uğur babasının ölümünden sonra kadınları kendine yasaklamıştır. 25 yaşındaki Pınar (Fahriye Evcen) ise kariyer sevdalısı genç bir sigortacıdır. Trafik kazası sonucunda tesadüfen karşılaşan Uğur ve Pınar birbirine aşık olur. Uğur'un kalbi Pınar ve futbol arasında ikiye bölünür. İki aşk arasında kalan genç adamı zorlu bir seçim beklemektedir.

NOTLAR: "Aşk Tutulması"nın adını "2 Süper Film Birden"de duymuştuk. "Yerçekimi Sıfır" adlı sıra dışı filmini çekmek için didinip duran başkahraman Necati Tüfenk, kafasındaki yeni projesi olan 'aşk tutulması'nı, "insan aşkın zirvesindeyken dünya ile arasına sevdiği girer, tıpkı güneş tutulmasında dünya ile güneşin arasına giren ay gibi..." şeklinde tanımlamıştı. Murat Şeker, "2 Süper Film Birden" ve "Plajda"nın ardından üçüncü sinema filmi "Aşk Tutulması"nın temellerini 2 sene önce atmıştı yani. Şeker, "Aşk Tutulması"nın başrolünde oynayacak çifti seçerken kafasında, Yeşilçam'ın unutulmaz ikilisi Tarık Akan ve Gülsen Bubikoğlu varmış. Görünüş ve tavır olarak onlar gibi bir çift yaratmak isteyen yönetmenin tercihi Tolgahan Sayışman ve Fahriye Evcen olmuş. Yaprak Dökümü adlı TV dizisinde canlandırdığı Necla rolüyle tanınan Evcen, daha önce Biray Dalkıran'ın "Cennet"inde oynamıştı. İkinci sinema filminde rol alan Evcen'in aksine Tolgahan Sayışman'ın (2005 Dünya Erkek Güzellik Yarışması birincisi) ilk beyazperde tecrübesi. "Aşk Tutulması"nın çekimleri 21 Haziran'da başladı ve 4 hafta sürdü. 500 figüranın görev yaptığı filmde Feridun Düzağaç konuk oyuncu olarak yer alırken "2 Süper Film Birden"den sonra Tim Seyfi bir kez daha yönetmen Murat Şeker'le biraraya geliyor.

AYIN FİLMLERİ

ÜÇ MAYMUN

Yönetmen: Nuri Bilge Ceylan. Oyuncular: Yavuz Bingöl, Hatice Aslan, Ahmet Rıfat Sungar, Ercan Kesal, Cafer Köse, Gürkan Aydın. Senaryo: Ebru Ceylan, Ercan Kesal, Nuri Bilge Ceylan. Görüntü Yönetmeni: Gökhan Tiryaki. Kurgu: Ayhan Ergürsel, Bora Göksingöl, Nuri Bilge Ceylan. Sanat Yönetmeni: Ebru Ceylan. Yapımcı: Zeynep Özbatur. Süre: 109 dk. Yapım: Zeyno Film – Türkiye, Fransa, İtalya (2008). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 24 Ekim 2008

Seçimlerde milletvekilliğine aday olan işadamı Servet (Ercan Kesal), ölümle sonuçlanan kazanın cezasından kurtulabilmek için suçu o sırada otomobilde bulunmayan şoförü Eyüp'e (Yavuz Bingöl) atar. Genç adam, para karşılığı kazayı kendisinin yaptığını söyleyerek hapse girer. Bu arada seçimleri kaybeden Servet, Eyüp hapisteyken karısı Hacer'le (Hatice Aslan) ilişkiye girer. Hacer'in oğlu İsmail ise bu durumdan dolayı annesini suçlamaktadır. Eyüp hapisten çıktığında durumu fark eder. Aile, altından kalkamayacağı acılara ya da sorumluluklara maruz kalmamak adına gerçeği örtbas ederek her şeye rağmen bir arada kalmaya çalışır.

NOTLAR: Nuri Bilge Ceylan, Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye için yarıştığı üç filmle de ödül almayı başararak bir rekora imza attı. "Uzak" ile Jüri Büyük Ödülü, "İklimler" ile FIPRESCI Ödülü kazanan Ceylan, bu sene "Üç Maymun" ile Altın Palmiye'nin en güçlü adaylarından biriydi. Dardenne Kardeşler, Clint Eastwood, Steven Soderbergh gibi ustaları geride bırakarak (ödül sahibinin adını bir türlü telaffuz etmeyi başaramayan) Sean Penn'in başkanlığını yaptığı jüri tarafından En İyi Yönetmen seçildi. Cannes'da neredeyse her sene çıtayı biraz daha yükselten Ceylan aldığı ödül kadar, 'tutkuyla sevdiğim yalnız ve güzel ülkeme adıyorum' şeklindeki konuşmasıyla da övgü topladı. Film adını; gördüğü ve duyduğu bir olay hakkında görmemiş, duymamış ve söylememiş gibi davranmak anlamına gelen 'üç maymun' simgesinden alıyor. "Üç Maymun"u öncüllerinden ayıran en büyük özellik yönetmenin oyuncu kadrosunda amatör isimler ya da yakın çevresi yerine profesyonel isimlere hatta Yavuz Bingöl gibi farklı tarzda ve popüler bir simaya yer vermiş olması. Oyunculardan Hatice Aslan "En Son Babalar Duyar" ve "Düğün Şarkıcısı" adlı TV dizilerinde izlediğimiz tiyatro kökenli bir isim. Ceylan'ın fotoğraflarına hayran olan Aslan, yönetmenle ilk kez "Üç Maymun"un oyuncu seçmelerine katıldığında tanışmış ve Ebru Ceylan'ın önerisiyle seçilmiş. Hatırla Sevgili dizisinde oynayan Ahmet Rıfat Şungar'ın ise "Janjan"dan sonraki ikinci sinema filmi "Üç Maymun". Çekimleri geçtiğimiz sene Yedikule çevresinde yapılan film, görsel diliyle izleyenleri kendine hayran bıraktı ve yönetmenin önceki filmlerine nazaran hem konu hem de diyalog açısından daha 'içine girilebilir' bulundu.

SİHİRLİ ŞEHİR

CITY OF EMBER

Yönetmen: Gil Kenan. Oyuncular: Saoirse Ronan, Harry Treadaway, Tim Robbins, Bill Murray, Martin Landau, Mackenzie Crook, Toby Jones, Mary Kay Place, Marianne Jean-Baptiste, Liz Smith. Senaryo: Caroline Thompson (Jeanne DuPrau'nun The City of Ember adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Xavier Pérez Grobet. Kurgu: Adam P. Scott. Müzik: Andrew Lockington. Yapım Tasarımcısı: Martin Laing. Yapımcı: Tom Hanks, Gary Goetzman. Yapım: ABD (2008). İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 24 Ekim 2008

Lina Mayfleet (Saoirse Ronan) ve Doon Harrow (Harry Treadaway) Ember şehrinde yaşayan iki çocuktur. Yeraltındaki bu şehir, insanoğlu için sığınak olarak inşa edilmiştir ve enerji kaynağı devasa bir jeneratördür. Bu jeneratör arızalanınca Ember şehrinde lambalar sönmeye başlar. Şehir, karanlığa gömülmek üzeredir. Bunun üzerine Lina ve Doon, Ember'ın kuruluşundan beri var olan gizemi çözmek ve insanlara gün ışığını sağlamak için çok geç olmadan çareler aramaya başlar.

NOTLAR: Jeanne DuPrau'nun Ember Kitapları olarak bilinen serisi The City of Ember, The People of Sparks, The Prophet of Yonwood ve The Diamond of Darkhold adlı 4 çocuk romanından oluşuyor. Bu serinin ilki şimdi beyazperdede. 1944 doğumlu yazarın çocukluğu, herkesin nükleer savaş korkusuyla yatıp kalktığı 1950'lerde geçmiş. Çevresindeki bazı insanların bombadan korunmak için sığınak inşa ettiğine şahit olmuş. Bu durumdan yola çıkarak ilk önce insan ırkının büyük bir tehditten korunmak için inşa ettiği bir şehir düşünmüş; sonra elektrikten başka ışık kaynağı olmayan bir yer hayal etmiş. Karanlıkta yaşamak nasıl olurdu? Işık ve yiyecek dahil tüm yaşamsal kaynaklar tükenirse hayat ne hale gelirdi? Bu sorulardan hareketle The City of Ember'ı yazmış ve insanoğlunun, üzerinde yaşadığımız dünyanın doğal kaynaklarına sahip çıkması gerektiğini vurgulamış. "City of Ember"ın yönetmenliğini, ilk filmi olan "Monster House-Canavar Ev" adlı animasyon ile iyi bir iş çıkaran Gil Kenan üstleniyor. Filmin başrollerini "Atonement-Kefaret" ile yıldızı parlayan Saoirse Ronan ve Anton Corbijn imzalı "Control"de izlediğimiz Harry Treadaway paylaşıyor. Tim Robbins ve Martin Landau'nun da rol aldığı filmde Bill Murray, Ember'ın Belediye Başkanı Cole'u canlandırıyor. Gişe hasılatı beklentileri karşılarsa Ember serisinin ikinci kitabı olan The People of Sparks'ın da sinemaya uyarlanması sözkonusu.

MUSTAFA

Yönetmen: Can Dündar. Seslendirenler: Yetkin Dikinciler. Senaryo: Can Dündar. Görüntü Yönetmeni: Candan Murat Özcan. Kurgu: Andreas Treske. Müzik: Goran Bregovic. Sanat Yönetmeni: Yusuf Akçura. Yapımcı: Dilek Dündar. Süre: 90 dk. Yapım: NTV, Ko'Medya Film – Türkiye (2008). Dağıtımcı: WB.

Gösterim Tarihi: 29 Ekim 2008

Filmde Mustafa Kemal Atatürk'ün Selanik'ten Dolmabahçe'ye uzanan yaşamı mercek altına alınıyor. Atatürk'ün kişiliği hem askeri ve siyasi hem de insani boyutlarıyla anlatılıyor.

NOTLAR: Can Dündar yıllar önce hem Atatürk'ün son 300 gününü anlatan Sarı Zeybek'te, hem de Fikriye Hanım ile ilişkisini ve Latife Hanım'la evliliğini konu alan belgesellerinde, Atatürk'ü askeri deha ve siyasi lider olarak resmi kalıplara hapseden köşeli bakış açısının dışına çıkmayı başarmış; keyifli içki sofralarından ıstırap dolu hastalığına, başarısız evliliğinden kalabalıklar içindeki yalnızlığına kadar 'insan Atatürk' ile tanıştırmıştı bizi. Şimdi bu süreç televizyon ekranlarından beyazperdeye taşınıyor. Dündar, "Mustafa"da alıştığımız dokümanter formatının dışına çıkıyor; canlandırma bölümlere ve animasyon teknikleri ile hazırlanmış planlara yer veriyor. "Mustafa"yı önceki Dündar belgesellerinden ayıran bir diğer özellik ise Atatürk'ün hayatının belli bir dönemini değil tüm yaşamını konu alması. "Mustafa", 10 Kasım 2008'in Atatürk'ün ölümünün 70. yıldönümü olması vesilesiyle hazırlanmış bir proje. Dündar filmin ismi olarak "Mustafa"yı özellikle tercih etmiş. Çünkü Kemal öğretmeni tarafından; Atatürk de soyadı kanunuyla verilmiş isimler. Mustafa ise annesiyle babasının ona verdikleri isim. "Herkesin bir Atatürk'ü vardı. Ben, benimkini keşfettim" demiş Dündar. Çokça bilinen, çok yazılmış ve belgelenmiş bir hayatı, hem de Atatürk gibi bir liderin hayatını beyazperdeye getirmek sanılanın aksine hayli yorucu olmuş Dündar için. Film için Cumhurbaşkanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı arşivleri başta olmak üzere, yerli ve yabancı pek çok arşiv özel izinle açılmış. Atatürk'ün daha önce görülmemiş fotoğraflarına, not defterlerine, özel mektuplarına ve günlüğüne ulaşılmış. Ondan kalan eşyalar, onu anlatan anılar, çalıştığı karargâhlar, yaşadığı evler, sevdiği müzikler ve söylediği sözler titizlikle derlenmiş. Filmin müziklerini Goran Bregoviç bestelemiş; Yetkin Dikinciler de Atatürk'ü seslendirmiş.

MÜKEMMEL BİR GÜN

UN GIORNO PERFETTO

Yönetmen: Ferzan Özpetek. Oyuncular: Isabella Ferrari, Valerio Mastandrea, Valerio Binasco, Nicole Grimaudo, Federico Costantini, Monica Guerritore, Angela Finocchiaro, Stefania Sandrelli, Nicole Murgia, Gabriele Paolino. Senaryo: Ferzan Özpetek, Sandro Petraglia (Melania Gaia Mazzucco'nun aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Fabio Zamarion. Kurgu: Patrizio Marone. Müzik: Andrea Guerra. Yapım Tasarımcısı: Giancarlo Basili. Yapımcı: Domenico Procacci. Süre: 105 dk. Yapım: İtalya (2008). İthalatçı: AFS Film. Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 31 Ekim 2008

İki çocukları olan Emma (Isabella Ferrari) ve Antonio (Valerio Mastandrea) yaklaşık bir senedir ayrı yaşamaktadır. Çocukları alarak annesinin yanına taşınan Emma'nın ardından Antonio, eskiden ailesiyle yaşadığı evde artık yalnız bir yaşam sürmektedir. Camilla (Giulia Salerno) yedi yaşına basmıştır. Üniversitede okuyan abisi Aris (Federico Costantini) sınava girer. Emma işini kaybeder. Kızı Valentina (Nicole Murgia) hoşlandığı çocukla tanışır. Elio Fioravanti (Valerio Binasco) seçim mitingine hazırlanır. Güzel karısı Maja (Nicole Grimaudo) hamile olduğunu anlar. Genç Kevin (Gabriele Paolino) sıra dışı bir partiye davetlidir. Öğretmen Mara (Monica Guerritore) müstakbel sevgilisi ile tanışır. Antonio ise o gün karısını son kez görür. Sıradan bir gün gibi görünen o 24 saatte trajik bir olay bu insanları biraraya getirecektir.

NOTLAR: Son dönem İtalyan sinemasına damgasını vuran ve adıyla anılan bir sinema yaratan Ferzan Özpetek'in 7. filmi "Un Giorno Perfetto". Yapım, "Diğer filmlerime benzemeyen, değişik bir tarzı denemek istedim" diyen Özpetek'in filmografisinde farklı bir yerde duruyor. Öncelikle yönetmen, ilk kez bir roman uyarlamasına soyunuyor. Filmin kaynağı, İtalyan yazar Melania G. Mazzucco'nun Türkçe'ye Mükemmel Bir Gün adıyla çevrilmiş romanı. Eser, çok karakterli yapısı ve karamsar öyküsü nedeniyle sinemacılar için pek de kolay yutulur lokma değil aslında. Dolayısıyla daha önce hep kendi hikâyelerini senaryolaştıran Özpetek için "Un Giorno Perfetto"nun bir şekilde 'ithal ürün' anlamı taşıdığı söylenebilir. Bu yargı bir açıdan haklı sayılabilir ancak Özpetek, hikâyede yaptığı değişiklikler ve eklediği unsurlarla o kendine özgü atmosferi yaratmayı amaçlamış. Hikâyedeki birçok karaktere, özellikle de kadın karakterlere, kendi hayatında tanıdığı kişilerden özellikler katmış. Böylece o karakterler bir şekilde bir Özpetek filminde karşılaştığımız kişiliklerle ortak özellikler barındırmış. "Saturno contro-Bir Ömür Yetmez"de oynayan Isabella Ferrari'nin rol aldığı yapım, bu yılki 65. Venedik Film Festivali'nde Altın Aslan için yarıştı ve en çok, içerdiği şiddet sahneleriyle adından söz ettirdi. Özpetek filmlerini yakından takip edenlerin tahmin edeceği üzere "Un Giorno Perfetto"da da bir Sezen Aksu şarkısının mevcut olduğunu ekleyelim.

CROSSING OVER

Yönetmen: Wayne Kramer. Oyuncular: Harrison Ford, Sean Penn, Ray Liotta, Ashley Judd, Summer Bishil, Lee Horsley, Cliff Curtis, Alice Braga, Jaysha Patel, Alice Eve. Senaryo: Wayne Kramer. Görüntü Yönetmeni: Jim Whitaker. Kurgu: Arthur Coburn. Müzik: John Murphy. Yapım Tasarımcısı: Toby Corbett. Yapımcı: Wayne Kramer, Frank Marshall. Süre: 140 dk. Yapım: ABD (2008). İthalatçı: TMC. Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 24 Ekim 2008

Daha iyi bir yasam hayaliyle her gün Los Angeles'a dünyanın dört bir yanından, farklı kültürlerden göçmen gelmektedir. Bunların arasında yasal yolla gelenler olduğu gibi birçoğu da kaçak göçmendir. Yasal statü kazanıp Amerikan vatandaşı olmak isteyen göçmeler kısa sürede Los Angeles'ın Melekler Sehri olmadığını anlayacak; değil hayallerini gerçeklestirmek burada yasamanın bile Göçmenlik ve Gümrük Bürosu ajanı Max Brogan'ın (Harrison Ford) vicdanına kaldığını göreceklerdir.

NOTLAR: Sömürülen göçmenlerin sıkıntılı yasamıyla "Fast Food Nation"ı, bir noktada kesişen birbirinden farklı hikâyeleriyle ve birbirinden ünlü oyuncularıyla da "Crash"i anımsatıyor ; bunların bileskesi hissi yaratıyor "Crossing Over". Aslında filmin bunlardan bağımsız ve hayli ilginç bir yapım süreci var. Güney Afrika doğumlu Wayne Kramer (The Cooler-Vegas'ta Son Sans), Johannesburg Sanat Okulu'nda drama ve müzik eğitimi aldıktan sonra film kariyeri yapmak amacıyla 1986'da ABD'ye göç etti. Amerikan vatandaslığına ise 2000 yılında hak kazandı. Kendisi de bir göçmen olan Kramer, tecrübelerini 1996'da yazıp yönettiği "Crossing Over" adlı kısa filme aktarmıştı. Bunun üzerinden 10 yılı aşkın bir süre geçti ve Kramer kısa filminin ana hatlarını aynı adlı uzun metraja tasıdı. "Senaryoda yer alan her aşamayı adım adım yaşadım. Sistemin nasıl çalıştığını, insalanların yakalanmamak için hangi hileli yollara basvurmak zorunda kaldığını göstermek istedim" demis yönetmen. "Crossing Over"ın senaryosunun ilk halinde, kız kardesinin bir Latin erkeği ile iliskisi olduğunu anlayan İranlı bir göçmen, kız kardesini öldürüyordu. Ancak Ulusal İranlı Amerikalılar Konseyi 'namus cinayetinin bazı Orta Doğu kültürlerinde var olan bir kavram olduğunu ancak İran kültüründe bunun kabul edilemez olduğunu; İran'da nadiren bu tip olaylar vuku bulsa da ABD'deki İranlılar'ın asla böyle bir cinayete karışmadığını' ileri sürerek sözkonusu sahneye karsı çıkınca senaryoda degisikliğe gidilmisti.

BİR TERÖR FİLMİ: BAADER MEINHOF

DER BAADER MEINHOF KOMPLEX

Yönetmen: Uli Edel. Oyuncular: Martina Gedeck, Moritz Bleibtreu, Johanna Wokalek, Bruno Ganz, Simon Licht, Jan Josef Liefers, Alexandra Maria Lara, Heino Ferch, Nadja Uhl, Hannah Herzsprung. Senaryo: Bernd Eichinger (Stefan Aust'un aynı adlı kitabından). Görüntü Yönetmeni: Rainer Klausmann. Kurgu: Alexander Berner. Müzik: Peter Hinderthür, Florian Tessloff. Yapım Tasarımcısı: Bernd Lepel. Yapımcı: Bernd Eichinger. Yapım: Almanya (2008). İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 31 Ekim 2008

Andreas Baader (Moritz Bleibtreu), Ulrike Meinhof (Martina Gedeck) ve Gudrun Ensslin'in (Johanna Wokalek) bası çektiği Kızıl Ordu Fraksiyonu (RAF) bombalama ve adam kaçırma eylemleriyle 70'lerin Almanyası'nda adeta terör estirmektedir. Kendilerini terörist olarak görmeyen, gerilla hatta devrimci olarak tanımlayan ve daha iyi bir toplum için savastığına inanan grup, kanlı eylemleriyle kendi insanlıklarını da kaybetmektedir aslında. Onları en iyi anlayan kişi, peşlerindeki Alman polisinin bası Horst Herold'dır (Bruno Ganz). Herold; Baader, Meinhof ve Ensslin'i yakalamayı basarsa bile bunun buzdağının sadece görünen tarafı olduğunun farkındadır.

NOTLAR: 68 gençliğinin sokakları doldurduğu yıllarda şekillenip, 70'ler boyunca hem Almanya'nın hem de Avrupa'nın en tehlikeli terör örgütü haline gelen, kendilerini şehir gerillası olarak tanımlayan Kızıl Ordu Fraksiyonu (RAF) ya da bilinen adıyla Baader Meinhof, Reuters'e yolladığı bildiriyle kendisini feshettiğini açıkladığı 1998'e kadar adam kaçırma, kundaklama ve suikast gibi pek çok kanlı eylem düzenledi. Örgüt ismini Andreas Baader ve Ulrike Meinhof'tan alsa da örgütün asıl kurucusu Baader ve sevgilisi Gudrun Ensslin'di. Tutuklanıp hapse atıldıklarında üçünün de hücrelerinde intihar ettikleri açıklandı ancak bu iddia hiçbir zaman inandırıcı bulunmadı; kanıtlanmasa da devlet tarafından yok edildikleri kabul edildi. "Der Baader Meinhof Komplex", Alman gazeteci-yazar Stefan Aust'un (bu sene basında Der Spiegel Dergisi'ndeki 13 yıllık genel yayın yönetmenliği görevine son verildi) 1985'te yazdığı aynı adlı kitaptan uyarlandı. Aust, Ulrike Meinhof'un 60'lar boyunca editörlüğünü üstlendiği Konkret adlı dergide gazetecilik yapmış; örgütü ve kurucularını yakından tanıma fırsatı bulmustu. Moritz Bleibtreu ve Bruno Ganz'ın bası çektiği güçlü bir oyuncu kadrosuna sahip olan "Der Baader Meinhof Komplex", önümüzdeki sene Oscar yarışında En İyi Yabancı Film dalında Almanya'yı temsil edecek.

AYIN FİLMLERİ

Eylül sürprizleri

BENİ AYA UÇUR

FLY ME TO THE MOON

Yönetmen: Ben Stassen. Seslendirenler: Trevor Gagnon, Tim Curry, Robert Patrick, Kelly Ripa, Buzz Aldrin, Philip Bolden, Nicollette Sheridan, Ed Begley Jr., David Gore, Christopher Lloyd. Senaryo: Domonic Paris. Müzik: Ramin Djawadi. Yapımcı: Eric Dillens, Ben Stassen. Süre: 85 dk. Yapım: Belçika (2008). Dağıtımcı: r Film.

Gösterim Tarihi: 5 Eylül 2008

Büyükbabası gibi bir maceraperest ve kahraman olmak isteyen sinek Nat, isteksiz 2 arkadaşını ikna ederek Apollo 11 ile aya gitmeye karar verir. Astronotların uzay başlıklarının içinde yolculuğa çıkarlar. Bir TV kanalında astronotların arkasından dünyaya el sallayan sinekler hem ailelerini telaşlandırır hem de Rusya'da televizyon seyreden sinekleri kıskançlıktan delirtirler. Rus sinekler, Amerikalı kahramanlarımızın tamamlamaya çalıştıkları görevi sabote etmek için Yegor adında sinsi bir ajanla anlaşırlar.

NOTLAR: 20 Temmuz 1969'da aya ilk kez ayak basan ekibin yolculuğunu konu alan Belçika yapımı animasyon "Fly Me To The Moon"un başkahramanları bu tarihi maceraya ortak olan üç sinek. "3D çekimle güçlendirilebilecek bir hikâye arayışımız yaklaşık 2 yıl sürdü. Dominic Paris'in senaryosu hem içerik hem de yapı olarak bizim için mükemmeldi. Bugüne dek yapılmış 3D filmlerin çoğu perdeyi pencere olarak kullandı. 3D film yaparken perdeyi pencere olarak değil, mekân olarak kullanmak istedim" diyen yönetmen Ben Stassen, "Fly Me To The Moon"u tamamıyla 3D teknolojisiyle tasarlayıp yaratarak ve sadece 3D salonlarda gösterilmesini amaçlayarak bir ilke imza attı. Animasyonda Neil Armstrong'un arşiv sesi kullanılırken, aya ayak basan ikinci insan olan Buzz Aldrin ise kendi karakterini kendisi seslendirip 39 yıl öncesine dönmüş.

İŞTE ÖZGÜR DÜNYA...

IT'S A FREE WORLD...

Yönetmen: Ken Loach. Oyuncular: Kierston Wareing, Juliet Ellis, Leslaw Zurek, Joe Siffleet, Colin Caughlin, Maggie Russell, Raymond Mearns, Davoud Rastagou, Mahin Aminnia, Frank Gilhooley. Senaryo: Paul Laverty. Görüntü Yönetmeni: Nigel Willoughby. Kurgu: Jonathan Morris. Müzik: George Fenton. Yapım Tasarımcısı: Fergus Clegg. Yapımcı: Ken Loach. Süre: 96 dk. Yapım: İngiltere, İtalya, Almanya, İspanya, Polonya (2007). İthalatçı: Bir Film. Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 19 Eylül 2008

İş yerinden haksız yere kovulan Angie (Kierston Wareing), yakın arkadaşı Rose (Juliet Ellis) ile birlikte kendi işini kurmaya karar verir. Genç kadın Londra'da bir barın arka tarafında kurduğu ofiste göçmen işçilere iş bulacaktır. Daha önceki işinde edindiği tecrübeye güvenen Angie, tutunabilmek için her şeyi göze almıştır. Bu uğurda oğlu Jamie'yi (Joe Siffleet) bile boşlar. Para kazanma konusundaki hırsı Angie'yi çok tehlikeli ve acımasız bir noktaya getirecektir.

NOTLAR: İşçi sınıfının ve ezilenlerin sinemadaki sözcüsü olan Ken Loach, "It's A Free World..."de bir kez daha kamerasını, göçmenlerin yaşam mücadelesine ve sorunlarına çeviriyor. Sosyal sorunları sömürülenlerin gözünden anlatan yönetmen, günümüz Londrası'nda geçen yeni filminde yine kapitalizm kurbanlarını başköşeye koyuyor ama bu sefer açı değiştiriyor ve sömürülürken sömüren tarafa geçenin hikâyesini anlatıyor. Ortaya eski tarz filmlerini aşan çarpıcılıkta, vurucu ve dokunaklı bir yapım çıkıyor. Bunda hiç kuşkusuz Loach'un kadim kalem arkadaşı, yakın dönemdeki filmlerinin senaristi Paul Laverty'nin payı büyük. Loach'un keşfettiği ve ilk kez bir sinema filminde rol alan Kierston Wareing'in Bafta gibi hatırı sayılır ödüllere aday gösterilen performansı da cabası. "It's A Free World..." geçtiğimiz sene Venedik Film Festivali'nde En İyi Senaryo başta olmak üzere İnsan Hakları ve Demokrasi Ödülü ile Mansiyon kazanmıştı.

KARTAL GÖZ

EAGLE EYE

Yönetmen: D.J. Caruso. Oyuncular: Shia LaBeouf, Michelle Monaghan, Rosario Dawson, Michael Chiklis, Anthony Mackie, Billy Bob Thornton, William Sadler, Ethan Embry, Eric Christian Olsen, Cameron Boyce. Senaryo: John Glenn, Travis Wright, Hillary Seitz, Dan McDermott. Görüntü Yönetmeni: Dariusz Wolski. Kurgu: Jim Page. Müzik: Brian Tyler. Yapım Tasarımcısı: Thomas E. Sanders. Yapımcı: Pat Crowley, Alex Kurtzman, Edward McDonnell, Roberto Orci. Yapım: ABD (2008). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 3 Ekim 2008

Filmle ilgili yazı 60. sayfada

VİCDAN

Yönetmen: Erden Kıral. Oyuncular: Nurgül Yeşilçay, Murat Han, Tülin Özen, Nazan Kesal, Rıza Sönmez, Nihan Okutucu, Murat Gürvardar, Şener Köklükaya, Atilla Akarsu, Emine Sivri. Senaryo: Raşit Çelikezer. Görüntü Yönetmeni: Zekeriya Kurtuluş. Kurgu: Mustafa Preşeva. Müzik: Zülfü Livaneli. Yapımcı: Turan Tokel. Yapım: Deniz Film, Fono Film - Türkiye (2008). Dağıtımcı: Medyavizyon.

Gösterim Tarihi: 10 Ekim 2008

Filmle ilgili yazı 68. sayfada

TROPİK FIRTINA

TROPIC THUNDER

Yönetmen: Ben Stiller. Oyuncular: Ben Stiller, Jack Black, Robert Downey Jr., Nick Nolte, Brandon Jackson, Steve Coogan, Bill Hader, Jay Baruchel, Matthew McConaughey, Tom Cruise. Senaryo: Ben Stiller, Justin Theroux, Etan Cohen. Görüntü Yönetmeni: John Toll. Kurgu: Greg Hayden. Müzik: Theodore Shapiro. Yapım Tasarımcısı: Jeff Mann. Yapımcı: Ben Stiller, Stuart Cornfeld, Eric McLeod. Süre: 107 dk. Yapım: ABD, Almanya (2008). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 10 Ekim 2008

Filmle ilgili yazı 54. sayfada

MAX PAYNE

Yönetmen: John Moore. Oyuncular: Mark Wahlberg, Mila Kunis, Beau Bridges, Ludacris, Donal Logue, Chris O'Donnell, Joel Gordon, Kate Burton, Rico Simonini, Ted Atherton. Senaryo: Beau Thorne. Görüntü Yönetmeni: Jonathan Sela. Kurgu: Dan Zimmerman. Müzik: Marco Beltrami. Yapım Tasarımcısı: Daniel T. Dorrance. Yapımcı: Scott Faye, Julie Yorn. Yapım: ABD (2008). Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 10 Ekim 2008

Filmle ilgili yazı 48. sayfada

DEVRİM ARABALARI

Yönetmen: Tolga Örnek. Oyuncular: Taner Birsel, Ali Düşenkalkar, Halit Ergenç, Sait Genay, Altan Gördüm, Vahide Gördüm, Seçil Mutlu, Serhat Tutumluer, Uğur Polat, Selçuk Yöntem. Senaryo: Tolga Örnek, Murat Dişli. Görüntü Yönetmeni: Hasan Gergin. Kurgu: Niko. Müzik: Demir Demirkan. Sanat Yönetmeni: Veli Kahraman. Yapımcı: Tolga Örnek, Türker Korkmaz. Yapım: Ekip Film - Türkiye (2008). Dağıtımcı: Pinema.

Gösterim Tarihi: 24 Ekim 2008

Filmle ilgili yazı 64. sayfada

BOX OFFICE

Hazırlayan: Tolga Akıncı
tolga.akinci@turkuvazdergi.com.tr

TÜRKİYE box office — 12 - 14 Eylül 2008

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Seyirci	Top. Seyirci
1. The X-Files: İnanmak İs.	Tiglon	65	1	19.556	19.556
2. Kadınlar	Chantier	54	1	18.111	18.111
3. Garfield Komedi Festivali	UIP	126	3	13.620	88.174
4. Akıllı Ol	Warner Bros.	80	3	10.526	84.498
5. Anamorf	Özen Film	48	2	7.878	27.227
6. Aynalar	Tiglon	57	4	7.470	76.271
7. Sihirli Orman	35 Milim	78	1	5.691	5.691
8. Oyum Kime ?	UIP	48	1	5.499	5.499
9. Mumya: Ejder İmp. Mezarı	UIP	87	7	5.408	429.703
10. Dünyanın Mrk. Yolculuk	Medyavizyon	54	9	3.388	410.258

1 Yıl önce
2007
14 Eylül – 16 Eylül
1. Damadı Öpebilirsin
2. Aşk Tarifi
3. Ratatouille
4. Çık Aramızdan
5. Av Partisi

2 Yıl önce
2006
11 Ağustos – 14 Eylül
1. Garfield 2
2. Karayip Korsanları 2
3. Sihirbaz
4. Göl Evi
5. Orman Çetesi

3 Yıl önce
2005
12 Ağustos – 15 Eylül
1. Ada
2. Charlie'nin Çikolata Fabrikası
3. İskelet Anahtar
4. Fantastik Dörtlü
5. Tatlı Cadı

2008'de 36 haftanın ardından...

2008 yılının 36 haftası geride kaldı. Geçen yılın aynı dönemiyle bu yılın zirvesi arasında ciddi bir fark var. Geçen yıl aynı dönemde ilk 6'da 3 Türk filmi ve 3 Amerikan filmi varken bu yılki sıralamada ilk 6'nın hepsi Türk filmi. 2007-2008 karşılaştırmasında, birinci sıradaki filmlerin seyirci rakamını çıkardığımızda ilk 30'daki 29 filmin toplam seyirci rakamının geçen yılın aynı dönemine göre %15 daha düşük olduğu ortaya çıkıyor.

Film Adı	Dağıtım	Vizyon Tarihi	Hafta	Toplam Seyirci
1. Recep İvedik	Özen Film	22.02.08	29	4.301.483
2. 120	Özen Film	15.02.08	28	1.016.437
3. Maskeli Beşler: Kıbrıs	UIP	10.01.08	30	960.979
4. Çılgın Dersane Kampta	Özen Film	10.01.08	21	899.308
5. O… Çocukları	SMA	16.05.08	17	711.857
6. Ulak	UIP	25.01.08	33	522.196
7. M.Ö. 10.000	Warner Bros.	07.03.08	14	432.171
8. Mumya: Ejder İmparatoru'nun M.	UIP	01.08.08	6	424.295
9. Ben Efsaneyim	Warner Bros.	25.01.08	21	415.750
10. Dünyanın Merkezine Yolculuk	Medyavizyon	18.07.08	8	406.870
11. Kara Şövalye	Warner Bros.	25.07.08	7	406.288
12. Büyük Hazine: Sırlar Kitabı	UIP	04.01.08	11	336.440
13. Semum	Warner Bros.	08.02.08	17	334.168
14. Indiana Jones ve K.Kafatası K.	UIP	23.05.08	15	328.502
15. Hancock	Warner Bros.	04.07.08	10	324.665
16. Wanted	UIP	27.06.08	11	295.742
17. Iron Man	UIP	02.05.08	19	261.663
18. Winx Club: Kayıp Krallığın Sırrı	Bir Film	22.02.08	29	237.197
19. Plajda	35 Milim	29.02.08	21	214.465
20. Narnia Günlükleri: Prens Kaspiyan	UIP	11.07.08	9	214.132
21. The Incredible Hulk	UIP	13.06.08	13	207.961
22. Kung Fu Panda	UIP	04.07.08	10	206.508
23. Cengiz Han	Chantier	14.03.08	17	194.837
24. Yasak Krallık	Pinema	09.05.08	16	183.250
25. Amerikan Gangsteri	UIP	18.01.08	32	183.213
26. Macera Adası	UIP	18.04.08	17	174.309
27. Horton	Özen Film	18.04.08	17	164.858
28. Sex and The City	UIP	30.05.08	12	162.157
29. Bakış Açısı	Warner Bros.	04.04.08	15	154.280
30. Asteriks Olimpiyat Oyunlarında	35 Milim	01.02.08	22	144.944

Filmler ve seyirci rakamları 04 Ocak 2008 – 11 Eylül 2008 tarihleri arasını kapsamaktadır.

ABD box office — 12 - 14 Eylül 2008

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Hasılat	Top. Hasılat
1. Burn After Reading	Focus	2.651	1	19.128.001	19.128.001
2. The Family That Preys	Lions Gate	2.070	1	17.381.218	17.381.218
3. Orijinal Cinayet(ler)	Overture Films	3.152	1	16.288.361	16.288.361
4. Kadınlar	Picture House	2.962	1	10.115.121	10.115.121
5. Tropic Thunder	Paramount	2.927	5	4.183.405	102.974.069
6. The House Bunny	Sony	2.763	4	4.154.427	42.008.459
7. Kara Sövalye	Warner Bros.	2.191	9	4.128.153	517.792.764
8. Bangkok Dangerous	Lions Gate	2.654	2	2.592.656	12.723.787
9. Traitor	Over.	2.014	3	2.131.639	20.734.170
10. Death Race	Universal	2.007	4	2.056.415	33.232.495

Rakamlar milyon dolar.

İNGİLTERE box office — 12 - 14 Eylül 2008

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Hasılat	Top. Hasılat
1. Pineapple Express	Sony	389	1	1.235.948	1.368.398
2. Mamma Mia!	Universal	491	10	1.055.243	59.891.306
3. Rocknrolla	Warner Bros.	362	2	907.202	3.361.796
4. Kadınlar	Entertainment	369	1	862.343	862.343
5. The Duchess	Pathe	429	2	839.936	3.448.867
6. Step Brothers	Sony	344	3	622.474	5.242.570
7. Disaster Movie	Momentum	352	2	587.770	1.767.464
8. Boy in the Striped Pajamas	Walt Disney	168	1	510.563	510.563
9. Ziyaretçiler	Universal	271	3	405.389	3.632.346
10. Kara Sövalye	Warner Bros.	238	8	353.066	47.639.152

Rakamlar milyon pound.

Shia LaBeouf
Kartal Göz

2008	Indiana Jones ve K.K.K.	328.502
2007	Transformers	409.055
2007	Şüphe	79.883
2005	Constantine	371.281
2004	Ben, Robot	151.058

Diane Lane
Sevgi Fırtınası

2008	Jumper	70.581
2008	Öldür.com	31.236
2005	Aşkla Randevu	43.675
2002	Sadakatsiz	376.634
2000	Kusursuz Fırtına	414.562

ELEŞTİRMENLERİN YILDIZ TABLOSU

	Mehmet Açar	Kerem Akça	Okan Arpaç	Alkan Avcıoğlu	Tunca Arslan	Cumhur Canbazoğlu	Cüneyt Cebenoyan	Atilla Dorsay	Murat Erşahin	Engin Ertan	Ömür Gedik	Burak Göral	Senem İşmen	Selin Gürel	Talip Ertürk	Ege Görgün	Müjde Işıl	Murat Özer	Uygar Şirin	Murat E. Eren	Alin Taşçıyan	Ali Ulvi Uyanık	Uğur Vardan	Burçin S. Yalçın	Fırat Yücel	Ortalama
Akıllı Ol		2	3	3	1.5	2				2		3	2				2	1.5			2	3		2.5		2.26
Anamorf		2	2.5		1.5	3		2.5	2		2.5	2.5				2		2.5			4	4	2.5			2.57
Aynalar		2.5	3			2		2.5	2.5	2	2.5	2	2	2.5	2	3	2.5	2	2		2	3				2.35
Beni Aya Uçur						3.5															2	3.5		2		2.75
Bir Aradayız, Hepsi Bu			3	3	2	3	1		3.5					2.5	2		2.5				3	4		3		2.70
Çıkış Yok		2	3.5	4	2.5	2	3.5	3	3.5	2.5	3.5						3	2			1	3.5				2.82
9,90 YTL		3	3	2	2	2.5			3.5			4	3	2			2.5	3			4	4	2.5			2.92
Garfield Komedi Festivali																					2					2.00
Geç Gelen Gençlik		2.5	3	3.5			1	1	2.5	2	2		2		2.5	3	1.5		3		2		2.5	2		2.25
Hellboy II: Altın Ordu					1	3	3	4.5	3			2		3		5	2.5	3			3	3		3.5	4	3.10
İşte Özgür Dünya...				4		2.5	4.5	5	4.5		4	2.5		3.5		4.5	3.5	3.5	3.5		3	5	4	3	3.5	3.76
Kadınlar		1				3			2			2.5					2.5	2.5	2.5		1	3		2		2.20
Kediler Şehri																					1	3.5				2.25
Leo, Arslan Kralın Oğlu						3																2				2.50
Mumya: Ejder İmp. Mezarı		3	1.5		1.5	2.5		2.5	2.5			1				2.5	1.5				1	3.5	1.5	1.5		2.00
Orijinal Cinayet(ler)								3.5	0.5		3.5	2	2		1		1.5	1		1.5	2	1		1.5		1.75
Oyum Kime?			2	2	2	2		3.5	1.5		3.5		2	1			2	1			2.5	3		2.5		2.17
Sihirli Orman						4	0.5														3.5					2.66
Star Wars: Klon Savaşları		1.5	2.5			2		3				3			2.5	3.5	2.5	2.5		2.5	3	3		3		2.65
Tatil Kitabı	3.5	4	3	4	3	3.5	4.5	3.5	2	3.5	4	3	3	3.5	3.5		3	3	3.5	3.5	4	1	4	3	4	3.35
The X Files: İnanmak İstiyorum	3		2		1	3	1	3	1		2	2	2	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	2	2	2.5	2	2.5	2.5	1.93
Tropik Fırtına							2.5	3	3	3		3.5	3	4	4		3	2.5		3	2	3		3	2.5	3.00
Vol.I	3	4				4.5	2	4		2.5		4	2.5	4			3	4			4.5	4	3.5	4	2.5	3.50

Koyu renkte olan bantlar en yüksek yıldız ortalamasına sahip olan filmleri gösterir.

Seyir Defteri

UYGAR ŞİRİN
uygarsirin@yahoo.com

* Bir zamanlar Bahadır Baruter'le Fatih Solmaz'ın "Erkekten dönme Merzifonlu Katolik taş fırın ustaları derneği" diye bir karikatürü vardı ya, "The X-Files: I Want To Believe" işte öyle bir film. İçinde "Durugörü yeteneğine sahip, Katolik, pedofil rahip" ve "Kansere yakalanan sevgilisini, kafasını kesip başka birinin vücuduna takarak iyileştirmeye çalışan eşcinsel Rus organ mafyacısı" gibi karakterler var ki, şu anda bunları yazarken bile "Noluyo be" dedim içimden.

* "Dante 01", 90 dakika süren bir görsel-işitsel saldırı. ("Saldırı"yı kesinlikle olumlu anlamda kullanmıyorum.)

* Türk sineması son zamanlarda taşrada ne arıyor? Tabii aranılan şey filmden filme değişiyor, biliyorum ama, şöyle bir spekülasyona ne dersiniz: Yeni kuşak sinemacılarımız, Türk sinemasının yakın geçmişinden, yani 80'lerin sonları-90'ların başları diye paranteze alabileceğim 8-10 yıllık karanlık dönemden kaçıyorlar aslında. O dönemin temel özelliklerini kent fonu, üst-orta sınıf karakterler, bol diyalog, az sinema ve gerçek-ötesi/-üstü/ve daha ziyade -dışı bir dünya diye sıralarsak, taşrada geçen son dönem Türk filmlerinin itinayla bütün bunların zıddını yaptığını görüyoruz. Sanki bu sinemacılar birbirlerine "Gel abi, şehirden kaçalım, burada çektikleri filmler filmlere benzemiyor" demiş gibi.

* Şu filmler artık yasaklansın: Aile fertleri Şükran Günü veya Noel için bir araya gelir. Aralarındaki sorunlar su yüzüne çıkar. Yıllardır yapılan tartışmalar yeniden yapılır. Sırlar ortaya dökülür. Fakat her şeye rağmen kim kazanır? Eveeeet, sevgi kazanır.

* Uzun zaman önce yakalandığım ve halen pençesinde kıvrandığım hastalık, mütemadiyen apple.com'a ya da yahoo-hdtrailers'a girip fragman seyretmek. Bilgisayarda bir iş yaparken, hipnotize edilmiş gibi bir anda kendimi buralarda buluyorum. Günün birinde izleyip izleyemeyeceğim meçhul yüzlerce filmin fragmanını seyretmiş durumdayım. Tek faydası, insana fragmanla fal açma imkanı tanıması. ("Australia" yeni Rüzgar Gibi Geçti olmaya aday görünüyor. Oscar sayısı dahil... "Nights In Rodanthe" Hollywood'un bu yılki "orta yaşlılar arası aşk" mahsulüymüş gibi duruyor... Ridley Scott'ın "Body of Lies"ını izlemesem de olur. "Max Payne"i beklerim, daha iyi.)

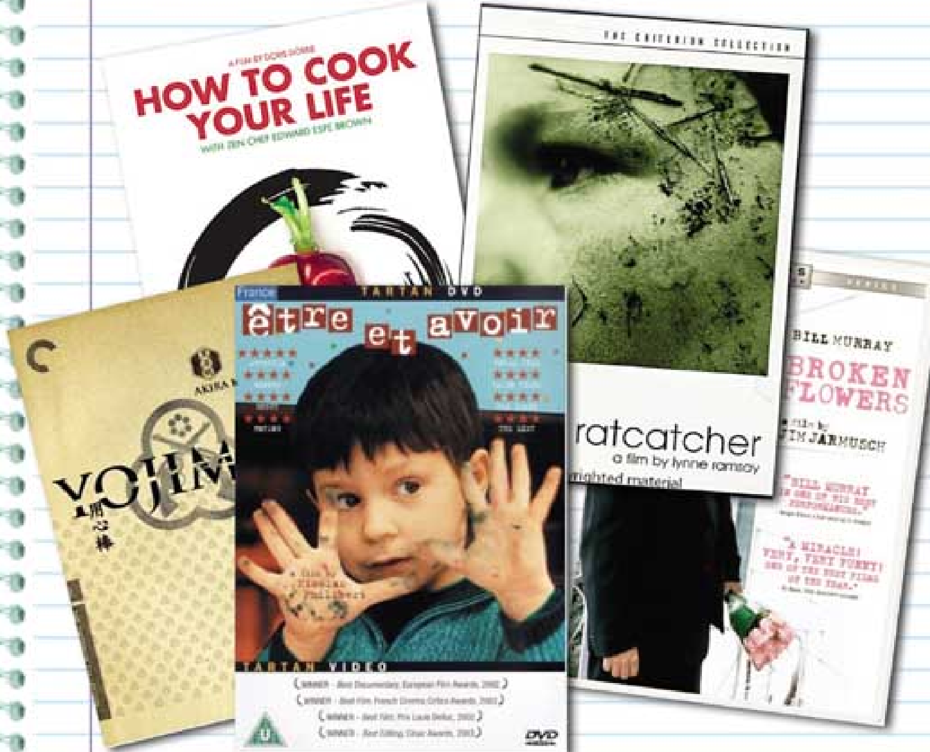

* Siz de Meg Ryan'ı seyretmekte zorlanıyor musunuz? Seyretmek derken, yüzüne bakabilmeyi kastediyorum. Botoks mu, artık ne marifetiyle bambaşka bir kılığa soktuğu, mumyalaştırdığı bir yüz. Hafızanızdaki Meg Ryan'la eşleştirmekte zorlanıyorsunuz. "When Harry Met Sally'deki kız bu değildi" diye düşünüyorsunuz. Ve şu basit soruyu soruyorsunuz: Bir oyuncu kırışıklarından ne ister? Neden yüzünü zamana bırakmaz? (İçinizden "bkz. Sunset Boulevard" mı diyorsunuz?)

* Seyir Defteri'nde "film seyretmeme" halimden bahsetmenin vakti geldi. Hayır her şeyi geçtim, bu köşenin örneğin bu sayıda topu topu birkaç film ağırlıyor olmasını açıklama ihtiyacı duyuyorum. Çünkü sayın okurlar, 2-3 aydır sinemalardaki filmlere ayaklarım gitmiyor. "Writer's block" olsa iyi, "Viewer's block" durumundayım.

"Sinemaya gitmeyen sinema yazarı olur mu?" derseniz, sonuna kadar olmasa da haklısınız. Fakat rica ederim, son birkaç ay içinde gösterime giren filmleri hatırlayın. Birbirinin kopyası korku filmleri, Amerikan muadillerinden bile kötü Fransız romantik komedileri, ne idüğü belirsiz animasyonlar... Bir yandan da, evde kendilerini seyretmemi bekleyen, özenle seçilmiş, çeşitli formatlarda 200 film duruyor ve "Ne zaman kaybedicen orda, gel bizi seyret" diye fısıldıyorlar. İnanın kendimi zorladım, meslek icabı diyerek "Ölüm Kapanı"na, "Annemin Yeni Sevgilisi"ne bile gittim. Ama bir yere kadar. Benden daha fazlasını bekliyorsanız vallahi zulme girer. Anlayış bekliyorum. Sezonu bekliyorum.

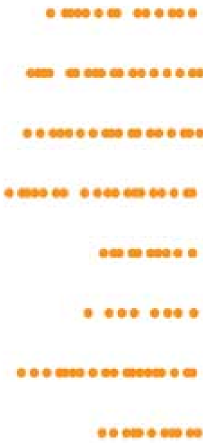

* Ama sinemalardan uzakken evde DVD'ye yüklendim. "How To Cook Your Life"da Zen ustası Edward Espe Brown hayatın güzelliği karşısında ağlarken benim de gözlerim doldu. İki yıldır rafta bekleyen "Ratcatcher"ın ilk sahnesine bayıldım. Jim Jarmusch'un "Broken Flowers"ından boşuna uzak durmamışım bunca zaman, diye düşündüm. "Yojimbo"yu daha yeni izledim ve Spielberg ile Lucas'ın neden Kurosawa hayranı olduğunu şimdi anladım. Yıllardır peşinden koştuğum "Être et Avoir"ı, sabahın 5'inde huşu içinde seyrettim.

* Yani sinemayı sevmeye devam da, sinema salonlarını sevmiyorum bu aralar. (Şu gösterimdeki filmler olmasa sinema yazarlığı ne güzel idare edilirdi azizim.)

AYNALAR UYGAR ŞİRİN uygarsirin@yahoo.com

"**Aynalar**"ı izledikten sonra sinemadan çıkarken "Bir Kore filminin yeniden çevrimi olduğu ne kadar belli" diye düşündüm, "son üç beş yılda izlediğim Kore-Japon korku filmlerinin çoğunun düştüğü tuzaklara teker teker düşmüş. Orijinalindeki hataları aynen kopyalamış demek ki."

Baktım, metafor da elimin altında. Fırsattan istifade Amerikan "Aynalar"ını, Koreli orijinali "Geoul Sokeuro"nun tıpatıp yansıması olarak görebilirim. Her şey yerine oturuyor.

Sandım. Ta ki görevperestlik yapıp, yazıyı yazmadan önce "Aynalar"ın aslını izleyene kadar. O zaman bütün bu varsayımlar altüst oldu. Zira Koreli muadiliyle Amerikan versiyonu arasındaki benzerlik o kadar az ki. İnsanların aynadaki yansımalarının kendilerine ait bir hayatları olması, yakın geçmişiyle başı dertte bir polis... Ha, bir de finaldeki güzel fikir. Bunlar aynı. Onun dışında hiçbir şey benzemiyor. Benzemediği gibi, "Geoul Sokeuro" ("Aynanın İçinde" gibi bir şey demek, bu arada) düpedüz güzel bir film. "Kore-Japon filmlerinin çoğunun düştüğü tuzaklar" dedim ya, hepsinden bir güzel sıyrılmış. Bazılarının yanına bile yaklaşmamış, bazılarını alıp kendine göre yoğurmuş, bazılarına göz kırpıp geçmiş.

Ama bizim "Aynalar"a bakmamız lazım. Oradan yola çıkıp son dönem Uzakdoğu ve Amerikan korku filmlerinin ortak sorununu, "alan daraltma" diye adlandırdığım şeyi konuşabiliriz.

Ne demek istediğimi açayım. Bu tür korku filmleri üç aşamadan geçiyorlar.

Birinci Aşama: Filmin ilk dakikalarındayız. Filmin kahramanına ve dolayısıyla seyirciye korku salacak hadiseyle tanışıyoruz. Genç bir kızın boğazı kesiliyor veya bir adamcağızı tuhaf yaratıklar yiyor veya bir çocuğun bedeni bir varlık tarafından işgal ediliyor... "Aynalar"daki hadise, bir adamın aynadaki yansımasının, adamdan bağımsız harekete geçmesi ve sahibini öldürmesi.

Bu ilk aşamada korkunun kaynağını biliyoruz ama sebebini, gerekçesini, hatta belki mekanizmasının tamamını bilmiyoruz. Kafamızdaki soru şu: "Neler oluyor?"

Dolayısıyla film asıl olarak bir tedirginlik duygusu üretiyor. Kalıcı bir duygu bu, çünkü film kendi tekinsiz dünyasını inşa etmiş durumda ve seyirciyi "korkutması" için illa çok özel bir şey yapması, hatta bir şey yapması gerekmiyor. Diyelim bir karakter aynaya baktığında bile rahatsız oluyoruz artık. Filmin bu aşaması yaratıcı fikirlere ve çarpıcı sinemasal anlara da sahne olabiliyor. Yazık ki 20-30 dakikayı doldurduğumuzda ikinci aşamaya geçiyoruz.

İkinci Aşama: Alan daralmaya başlıyor. Çünkü hikaye daralmaya başlıyor. Film, kahramanıyla birlikte, korkunun sorumlusunu ve sebebini araştırmaya girişiyor. Artık kafamızdaki soru şöyle bir şey: "Kim yapıyor? Neden yapıyor?" Bir bilmecenin peşindeyiz. Tedirginlik yavaş yavaş dağılıyor.

Film de bunun farkında. Mecburen taktik değiştiriyor ve seyirciyi korkutmak için üçkağıt yapmaya başlıyor. Gıcırdayan kapılar, kaynağı belirsiz tıkırtılar (kedidir), arkadan yaklaşan gölgeler... Bu taktiklerin kötü örneklerinden biri de "Aynalar"da mevcut. Sahnenin birinde, tam siz aynaya bakan Kiefer Sutherland'e yoğunlaşmışken, patır patır bir sesler duyuluyor. Meğer bir martı havalanmış. Nasıl? Korktunuz mu? E, korktuk tabii. Sinema salonundaki bilmemkaç vatlık kolonlarda aniden öyle bir ses patlarsa korkarız. Ama korkumuz bir saniye ya sürdü, ya sürmedi. Tedirgin değiliz, ürktük sadece. Yani, birinci aşamadaki "duygunun kalıcılığı"ndan eser yok. Anlık bir duygu bu. Martıyı gördüğünüz an bitiveriyor.

Şimdi son yarım saate girmiş durumdayız ve film ilk dakikalarda inşa ettiği dünyayı yıkmakla meşgul. Üçüncü aşamaya geçiyoruz.

Üçüncü Aşama: Filmin sonu geliyor. Korkunun sorumlusunu ve gerekçesini öğreniyoruz. Eh, bunun ne/kim olacağı da üç aşağı beş yukarı belli. Amerikan filmiyse, kahramanın en yakınındaki kişi (annesi, babası, kardeşi, arkadaşı); Uzakdoğu filmi veya Uzakdoğu'dan yeniden çevrim Amerikan filmiyse, ölmüş ama öte dünyaya geçemeyip iki arada sıkışmış, rahatsız bir ruh. (İlginçtir, "Aynalar" bu açıdan Uzakdoğu'dan bile Uzakdoğucu.)

Artık alan diye bir şey yok. Film, kahramanını ve seyircisini getirip bir "nokta"ya bıraktı. Daracık bir yer burası. Tedirginlikten de, korkudan da eser yok. Hatta belki şu anda gülüyoruz. Kafamızdaki soru da artık pek soruya benzemiyor: "Bu muymuş?"

"Aynalar"ın durumu bu. Keşke Türkiye'de gösterime giren "Aynalar" değil de, "Geoul Sokeuro" olsaydı. Ayna denen nesneyi suçluluk duygusu, kişinin kendisiyle hesaplaşması gibi meseleler için araç olarak kullanmasından; yönetmenlik cephesindeki yaratıcılık çabası ve başarısından; "bunalımdaki polis" klişesini ele alış biçiminden ve bütün bu nedenlerden ötürü De Palma sinemasıyla uzaktan akraba sayılabileceğinden bahsederdim. Yıldız veriyor olsam, elimi de azıcık bol tutarak 4 yıldız verirdim. Ama Amerikan aynasındaki yansımasına bakıyorum, 2 yıldız görünüyor.

MIRRORS

Yönetmen: Alexandre Aja. Oyuncular: Kiefer Sutherland, Paula Patton, Cameron Boyce, Erica Gluck, Amy Smart, Mary Beth Peil, John Shrapnel, Jason Flemyng, Tim Ahern, Julian Glover. Senaryo: Alexandre Aja, Grégory Levasseur.

Yapım: ABD (2008). Süre: 110 dk.

Gösterim Tarihi: 22 Ağustos

Bi BiSKREM VERSEM

Affeder misin?

İŞTE ÖZGÜR DÜNYA... ENGİN ERTAN engin_ertan@yahoo.com

İnatçı ve kararlı

Loach, saat gibi işleyen bir senaryoyu kendi tarzına uygun şekilde perdeye taşımış.

Ken Loach şimdilik kırk yılı aşkın bir süreye yayılan yönetmenlik kariyerinde son derece parlak filmler kadar, çeşitli hayalkırıklıklarına da imza attı, zaman zaman "hep aynı filmi çekmekle" eleştirildi. 2007 tarihli "İşte Özgür Dünya…"nın açılış sahnesinde bir kez daha Loach evrenine girdiğimizi hissediyor, fakat bu aşinalıktan rahatsız olmuyoruz. Yönetmenin alametifarikası sosyal gerçekçilik ve belgesele yakın duran tarzdan fazlasıyla beslenmiş olan film de bir hayalkırıklığından çok uzakta seyrediyor zaten.

"İşte Özgür Dünya…" başkarakteri Angie'nin kendi işini kurma çabasını saat gibi işleyen bir senaryo marifetiyle anlatıyor. İşlevsiz tek bir yan karaktere veya sahneye yer vermeyen Paul Laverty'nin metni, isteyen başka bir yönetmen için klasik sinema diliyle çekilebilecek kadar fazla dramatik çatışma barındırıyor. Filmin esas artısıysa bu senaryoyu Ken Loach'un kendi tarzına uygun şekilde beyazperdeye taşıması. Örneğin "İşte Özgür Dünya…"nın Polonya'da geçen açılış sahnesinde Angie ve Karol karakterlerinin tanışmasına ayrılan uzun süreden, ikisinin ileride tekrar karşılaşacaklarına dair bir beklentiye giriyoruz. Beklenen bu an, filmin ortalarında bir yerde gelmesine geliyor ama Loach, kâh karakterleriyle kameranın arasına bir araç sokuyor, kâh ortam sesiyle konuştuklarını duyulmaz hâle getiriyor. Başka bir deyişle bu iki karakter arasında gelişmesi mümkün duygusal yakınlaşmayla ilgilenmediğini seyircisine sinema diliyle hissettiriyor. Benzer şekilde duygu sömürüsüne kapı açabilecek, dramatik yoğunluğun arttığı sahnelerde de oyuncularının seyirciyle dışa dönük bir performansla ilişki kurmalarını engelliyor. Mesela finale doğru gelen son derece vurucu bir sahne için mekân olarak bir arabayı seçiyor, karakterleri arasında gelişen diyaloğuysa arka koltuktan takip ederek yüzlerini asla bütünüyle göstermiyor.

Loach'un bu ve benzeri tercihlerinin açık ettiği üzere "İşte Özgür Dünya…" meselesini karakterleri veya onların dramları üzerinden tartışmıyor. Filmin geride bıraktığı ağır hissiyat yüzeyde gösterdiklerinden çok, düşündürdüklerinden kaynaklanıyor. Günümüzdeki göçmen ve kaçak işçi sorununa eğilen film, sömürgecilik döneminden beri yöntemleri değişen ama mantığı aynı kalan insan ticaretinin mekanizmalarını bütün çıplaklığıyla ortaya koyuyor. Loach'un bu meseleye ilişkin analizini seyirciye geçirmek için seçtiği yukarıdaki tercihler de ziyadesiyle olumlu sonuç veriyorlar.

"İşte Özgür Dünya…"nın tıkır tıkır işleyen bir film olmasının belki de en önemli nedeni Angie karakteri. Baştan sona takip ettiğimiz ve hemen her sahnede yer alan bu karakter son derece iyi şekilde tasarlanmış ve yazılmış, ayrıca Kierston Wareing tarafından müthiş şekilde canlandırılmış. Alt orta sınıftan gelen Angie'nin tutunma çabası filmin dramatik yapısının iskeletini oluştururken, asla araçtan amaca dönüşmüyor. Loach, Angie'nin hikâyesi içerisinde, bu karakterin ayakta durabilmek için üzerine bastığı insanlara da eşit şekilde önem veriyor. Başka bir deyişle, didiklediği sistemin işleyişini ortaya koyabilmek için toplumun sadece bir katmanını değil, birbirini açık şekilde etkileyen ikisini ele alıyor. Angie'yi alışılmış şekilde "kötü" olarak kodlamaktansa, bütün filmi bu karakter üzerine kurarak iyi ve kötü kavramlarının göreceliğini vurguluyor. "Alttaki" ve "üstteki"ler arasında kurulan bu denge de filmin hedefini kurmaca karakterlerden ziyade sistem olarak imliyor.

"İşte Özgür Dünya…" birbirine benzer, simetrik sahnelerle açılıp kapandığı için döngüsel bir duruma işaret ediyor. Zaten iki sahne arasında geçen zamanda tanıklık ettiğimiz onca dramatik iniş çıkış veya gerilimden çok, bizleri esas etkileyen unsur da bu oluyor. Buradan hareketle yazının başında değindiğimiz konuya dönersek; Ken Loach kırk yılı aşkın süredir yönetmenliğe devam ediyor ve evet, zaman zaman aynı filmi tekrar çekiyor. Sistem aynı şekilde işlemeye devam ettiği sürece Loach'un derdinin bitmeyeceği ve mücadelesinin sinema yoluyla süreceği de açık. Bu nedenle en azından kendisinin inadına ve kararlılığına saygı durmak gerek.

ELVEDA RUMELİ

Pazartesi 20:00

ELVEDA RUMELİ

Onlar Rumeli'de doğdular.
Orada yaşadılar, orada aşık oldular, orada sevindiler, orada üzüldüler.
Ve sonunda Rumeli'ye elveda dediler...

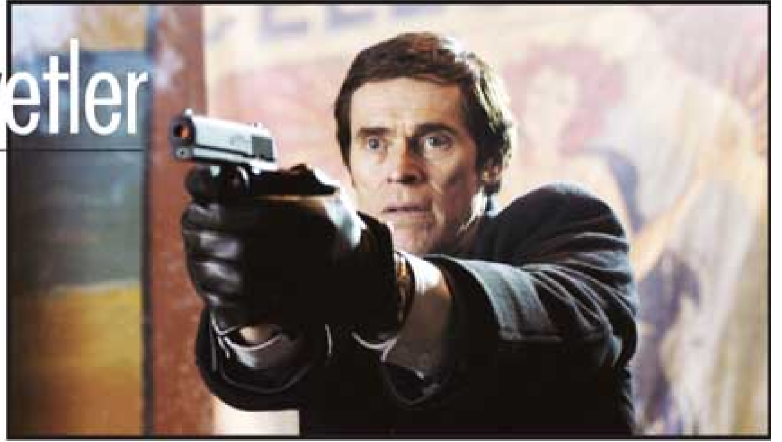
www.atv.com.tr

Dizi atv'de izlenir

ANAMORPH KUTLUKHAN KUTLU kutlukhan@gmail.com

Tablo gibi cinayetler

Görsel açıdan türünün parlak örneklerinden sayılabilecek bir film.

FBI'a göre Amerika Birleşik Devletleri'nde işlenen cinayetlerin yüzde birinden azını seri cinayetler oluşturuyor. Yine de bu tür vakalar eskiden beri büyük ilgi görüyor ve medyada orantısız derecede geniş yer buluyor. Tabii aynı şekilde, romanlarda, TV dizilerinde ve filmlerde de.

Televizyon, edebiyat ve sinema, seri cinayetlerde "süregiden bir anlatı" görüyor sanki -bir devamlılık, bir öykü. Özellikle sinemacılar işin bu tarafını, yani seri cinayetin doğası gereği içerdiği o devamlılığı, öykülerinin nüvesi olarak kullanmaya meyilliler. Cinayetlerin kendi aralarındaki bağlantılara ve bu bağlantılar üzerinden katil ile polis arasında vuku bulan "iletişim"e, fazla bir şey eklemeseniz de kendi başına işleyebilecek bir "öykü akışı" muamelesi ediyorlar. Bunun sonucunda seri cinayet filmleri giderek daha da çok "cinayet mahalleriyle soluk alıp veren", son derece stilize bir alt tür haline gelmiş durumda. Henry Miller'ın "Anamorph"u da bu eğilimin apaçık bir örneği. Özellikle türün meraklıları için bir görsel-işitsel deneyim olarak hayli etkileyici ama ipuçlarının birbirine bağlandığı sımsıkı örülmüş polisiye öyküleri sevenleri muhtemelen hayalkırıklığına uğratacaktır.

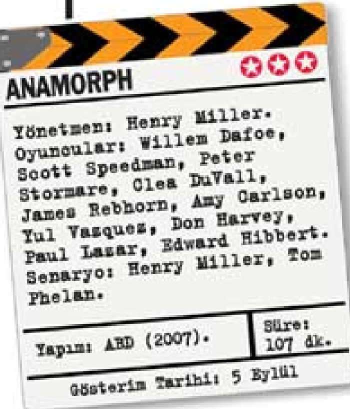
Klasik polisiyenin tek bir olaydan açılıp adım adım bizi "büyük tablo"yu tüm açıklığıyla görmeye götüren bir yapısı varsa, "Anamorph" türü seri cinayet filmleri her yeni olay mahalline kendi içinde bir tablo muamelesi edip, onunla bir nevi "sergi açmaya" girişiyor. David Fincher'ın müthiş "Se7en"ını izleyen her sinemasever bu jarırda cinayet mahallinin önemine, gerek öykünün bilgi yükü açısından, gerekse filmin atmosferi açısından taşıdığı yüke vakıftır. Fincher başyapıtında her yeni olay mahallini sadece bulmacanın yeni bir parçası değil, görsel açıdan içi titizlikle düzenlenmiş, tüyler ürpertici bir görsel sanat eseri gibi de kurar. "Anamorph" bir adım ileri gidiyor ve seri cinayet filmlerindeki belirgin estetik kaygıyı bir anlamda öyküsünün konusu hâline getiriyor. Filmin kahramanını, yani Willem Defoe'nun oynadığı dedektif Stan'i ilk gördüğümüzde birtakım slaytlar göstererek ders veriyor. Bir suç mahallininin sınırlarının bir "çerçeve" gibi ele alınması ve analizin o çerçevenin içiyle sınırlandırılması gerektiğini söylüyor. Cinayetten sözettiğinin farkında olmasanız, fotoğrafçılık ya da resim gibi (ya da tabii ki sinema gibi) bir görsel sanat konusunda ders verdiğini düşünebilirsiniz.

Genel olarak "Anamorph"un da zeki ve takıntılı kahramanının düsturuna uyduğu söylenebilir. Filmdeki katil, cinayet işlediği mekanları kurbanın da parçası olduğu birer "sanat eseri" gibi düzenliyor... Ve yönetmen Henry Miller da katil gibi dikkatinin büyük bölümünü o "çerçevelerin içine", yani cinayet mahallerinin düzenlemesine veriyor. Bunun sonucunda görsel olarak son derece çarpıcı birtakım resimler ortaya çıkıyor: Katilin Francis Bacon gibi ressamlardan ilham alarak düzenlediği kapkaranlık, iç kaldırıcı, tüyler ürpertici ama yine de görsel açıdan etkileyici resimler. Cinayet mahallerinin filmin genel havasını belirlediği ve filmi taşıyan iki ayaktan biri olduğu söylenebilir.

Diğer ayaksa, Willem Defoe'nun dedektifi. "Se7en"da Morgan Freeman'ın oynadığı William Somerset ya da "Dark City"de William Hurt'ün oynadığı Frank Bumstead'le birlikte "ebedi yalnız dedektifler kulubü"ne ait Stan. Tıpkı onlar gibi suskun, ciddi, son derece dikkatli ve zeki. Ve tıpkı onlar gibi, şöyle geri çekilip baktığımızda aslında filmin bize bu dedektif hakkında ne kadar az şey söylediğini rahatlıkla fark edebiliyoruz. Ancak Willem Defoe senaryonun karakterine vermediği derinliği, performansındaki inceliklerle usul usul yaratıyor. "Anamorph" bize bu obsesif kompulsif dedektifin suskunluğunu perçinleyen başka bir şeyin olduğunu söylüyor. Geçmişteki bir vaka: Yıllar önce Stan ve ekibi "Eddie Amca" lakaplı seri katil olduğundan şüphelendikleri bir adamı evinde yakalayıp öldürmüş... Ancak eskiden "Eddie Amca"nın işlediklerini hatırlatan (yani çevresi bir görsel sanat eseri gibi düzenlenmiş) cinayetler işlenmeye başlayınca, yıllar önce öldürülen adamın doğru kişi olup olmadığıyla ilgili şüpheler oluşuyor.

Stan gerçek anlamda bir öykü karakterinden ziyade, filmin atmosferine ait bir unsur gibi. Biraz "Makinist"teki Christian Bale, "Jacob's Ladder"daki Tim Robbins ya da son olarak "WaZ"daki Stellan Skarsgard gibi adeta dünyanın içinde kendi küçük "Araf"ına sıkışmış bir tip – yönetmen Henry Miller da öykü New York'ta geçmesine rağmen onu hep tenha yerlerde yalnız ya da en fazla birkaç kişiyle aynı mekanda göstererek bu "alacakaranlık kuşağı etkisi"ni güçlendiriyor.

"Anamorph" besbelli ki kendini bir "sanatçı", Stan'iyse "hamisi" olarak gören katille dedektif arasındaki etkileşimi bir "öykü kanalı" olarak çok da takip etmiyor. Çünkü kendini bir öyküden ziyade, katilinin resimlerinin oluşturduğu gibi bir tür "tematik sergi" gibi düzenleyen bir film bu. Ancak bu durum Henry Miller'ın filminin bir sinemasal bütünlüğe sahip olmadığı anlamına da gelmiyor. "Se7en" gibi karanlık polisiye/gerilim filmlerini en başta atmosferi ve görsel lezzeti için seviyorsanız, yine de "Anamorph"da etkileyici bir sinemasal yolculuk bulabilirsiniz. Ortada orijinal ya da zengin bir senaryo olmayabilir, ama görsel açıdan türünün parlak örneklerinden sayılabilecek bir film var.

ANAMORPH ✪✪✪

Yönetmen: Henry Miller.
Oyuncular: Willem Dafoe, Scott Speedman, Peter Stormare, Clea DuVall, James Rebhorn, Amy Carlson, Yul Vasquez, Don Harvey, Paul Lazar, Edward Hibbert.
Senaryo: Henry Miller, Tom Phelan.
Yapım: ABD (2007). **Süre:** 107 dk.
Gösterim Tarihi: 5 Eylül

İNANMAK İSTİYORUM TAMER BARAN tamerbaran@gmail.com

Parapsikolojiden spiritüalizme

İnanmak isteyen Chris Carter'ın ta kendisi.

Doğaüstü temaların sinemaya yansımasından söz edildiğinde en başta sayacağımız isimlerden biri hiç kuşkusuz Chris Carter. 1980'lerin ortalarında çeşitli TV filmi ve dizilerinin senaristliğini yapan sanatçıyı dünya çapında ün ve saygınlığa kavuşturan eseri, "The X Files-Gizli Dosyalar" oldu. 1993-2002 arasında yaklaşık 200 bölüm çekilen bu dizi, belki de tüm TV tarihinin en çok izlenen ve beğenilen çalışmalarından biriydi. "Gizli Dosyalar" devam ederken Carter, "Millenium", "Harsh Realm" gibi başka diziler de yarattı, hatta "Gizli Dosyalar"ın bilgisayar korsanı yan karakterlerini odağa koyduğu "Lone Gunmen"i gerçekleştirdi ama bunların hiçbiri "Gizli Dosyalar" kadar ünlü ve etkili olmadı.

"Gizli Dosyalar" iki ana koldan akan bir diziydi: Asıl hikaye, hazırlıkları süren uzaylı istilasına ilişkindi ve Carter, Amerikan devletinin de bu öykünün bir parçası olduğunu, hatta uzaylılarla işbirliği yaptığını iddia ediyordu. Belgelere dayanarak yazdığı bu bölümler, tüm dünyada yankı uyandırdı, 1998'de gerçekleştirilen ilk "Gizli Dosyalar" sinema filmi de öyküye yeni açılımlar getirdi. Bağımsız bölümlerde ise, Batı kültüründe bilinen neredeyse tüm doğaüstü olgular işlendi.

Bir bütün olarak düşünüldüğünde "Gizli Dosyalar" dizisi, doğaüstü temaların eskisiyle kıyaslanamayacak ölçüde popüler olmasını sağladı, ki bu Carter'ın en büyük başarısıydı.

Gündemde olan ikinci "Gizli Dosyalar" filmi "I Want to Believe-İnanmak İstiyorum"un aldığı olumsuz eleştiriler, bu özetle yakından ilişkili: Film, dizinin 15 yıllık tarihine sırt çeviren bir eser gibi algılandı, hayalkırıklığı büyük oldu.

Oysa bu 15 yıl, aynı zamanda Chris Carter'ın kişisel tarihiydi. İnandığı, inanmak istediği ve anlamayı arzuladığı her konuyu diziye aktarmış ve bu süreçte, insanın doğaüstüyle ilişkide yaşayabileceği her hali yaşamıştı.

Ki zaten dizinin ana karakterleri Scully ve Mulder, Carter'ın iki ayrı yönünü temsil ediyorlardı: Scully, materyalist öğretiyle yetişmiş ve onu terk etmeye hiç niyeti olmayan, bu anlamda tipik bir Batı insanı; bilgiye ve deneye dayalı bir yöntemle dünyayı ve hayatı kavramaya çalışıyor. Mulder içinse sezgi ve inanç daha önemli ve öncelikli. Scully karşılaştığı herhangi bir öğeyi reddetme dürtüsüyle inceliyor, Mulder'sa kabullenme güdüsüyle. Bilgiyle ilişkisi bakımından Scully daha asosyal, Mulder içinse bildiği, gördüğü şeyleri başkalarına aktarmak çok önemli.

Bu açıdan bakıldığında Mulder'ın, bilgi edinmeye ve aktarmaya tutkun bir kişilik olan Chris Carter'ı daha fazla temsil ettiğini söylemek mümkün. Bir başka deyişle "inanmak isteyen" Carter'ın ta kendisiydi; Fox Mulder, bilinmeyeni araştırmakta kullandığı en elverişli araç oldu…

Bu filme adını veren "İnanmak İstiyorum" cümlesi de diziden gelir. FBI'da kullanılmayan odada, Mulder'ın masasına en yakın duvarda asılı olan posterde bir UFO fotoğrafı ve altında bu cümle vardır. Haliyle bu filmin de uzaylılarla ilgili olduğu sanıldı. Oysa Carter dizinin son iki bölümünde uzaylı istilası ile ilgili son cümlelerini de kurmuş, yani "o dosyayı kapatmıştı"...

Açık tek bir dosya, henüz araştırmadığı tek bir giz vardı, ki bu filmin ana konusu bu, yani: Tanrı…

Filmin yapısal çözümlemesi de bu yönü işaret ediyor: Karşımızda herhangi bir polisiye filmde rastlayabileceğimiz kadar sıradan bir hikaye var. Filmin ana öyküsünde –bir medyum rahibin katkıları dışında- doğaüstüyle ilişkili hiçbir şey yok. Fakat bu hikayenin ana kahramanları Mulder ve Scully… Carter'ın muradı bu hikayeyi anlatmak olsaydı, bunu başka karakterler aracılığıyla da yapabilirdi. Oysa, filmin adından, afişinden başlayarak bunun bir "Gizli Dosyalar" öyküsü olduğunu, yani Mulder ve Scully'nin bir "gizem"in peşinden koşacaklarını söylüyor. Bununla da yetinmiyor, Scully'nin ilgilendiği bir çocuk hastayla ilgili bir yan hikaye de kullanıyor ki onda da doğaüstü bir tema yok. Her iki hikayenin ortak noktası ise, öykü kahramanlarının sevdikleri bir kişinin ölümünü engelleme çabaları…

Oysa ölüm, bazen, bir anda geliveren bir şey, FBI Ajanı Whitney'in, Mulder'ın gözü önünde ölmesi gibi… Filmde iki ölüm daha var: Rahip Joseph ve Scully'nin ameliyatı engelleyerek ölümüne yol açtığı Rus hasta… Hepsi birbirinden esrarengiz…

Tüm bu öykülerde ise sayılamayacak denli çok spiritüel tema var.

Carter'ın kişisel gelişimiyle ilgisi açısından önemli verilerden birini daha değerlendirmeye almak gerekiyor: Scully'nin "Tanrı'nın böyle yapmamı istediğini sandım" deyişini…

Tüm bunlarla beraber film, Carter cephesinden iki önemli haberi taşıyor: Pes etmemen, neyi ne kadar anladıysan, neye ne kadar inanıyorsan onunla yaşamaya devam etmen lazım, anlayışına ulaştığını ve (Tanrı'ya) inanmak istediğini…

Sözün kısası film, Carter'ın parapsikolojiden spiritüalizme geçişini müjdeliyor; o artık, kendi deyimiyle "dinsel deneyim yaşamak isteyen bir dinsiz" değil ve bundan sonra yapacakları daha da ilginç olacak.

THE X FILES: I WANT TO BELIEVE ✪✪✪✪

Yönetmen: Chris Carter.
Oyuncular: David Duchovny, Gillian Anderson, Amanda Peet, Billy Connolly, Xzibit, Callum Keith Rennie, Carrie Ruscheinsky, Adam Godley, Alex Diakun, Spencer Maybee.
Senaryo: Chris Carter, Frank Spotnitz (The X-Files adlı televizyon serisinden).
Yapım: ABD, Kanada (2008).
Süre: 104 dk.
Gösterim Tarihi: 12 Eylül

FX

Brotherhood.

Bu şehrin iki oğlu var, sadece biri The Hill'i yönetebilir.

23 Ekim'den itibaren

Her Perşembe, 22.00'de.

2. sezon yeni bölümleri ile FX'te!

Caffee ailesinin iki oğlu arasındaki intikam duygusu ve rekabeti konu alan Brotherhood, sürükleyici hikayesi ile günümüzün en güncel konularından biri olan politika-mafya ilişkisinin üzerine gidiyor.

FX D-SMART 8. kanalda

www.fxtv.com.tr

ÇIKIŞ YOK

Çıkışsızlık üzerine…

Bir trafik kazası sonucu, bir arabanın ön camından içeri giren ve orada sıkışan bir adam… Adamı hastaneye götürmek yerine evine, garajına getiren ve onu ölüme terk eden bir kadın… Etraftaki üçüncü şahıslar ve çaresizlik içinde kıvranan insanlar. Her yeri, içinden çıkılması imkânsız gözüken bir çıkışsızlık kaplamış. Herkesi… Sistem, bütün gücüyle köşeye kıstırdığı küçük insana ümitsizlik pompalıyor. Kurtulmak, uzaklaşmak, 'yırtmak' mümkün gözükmüyor. Bu acımasız kapitalist döngü, çılgın 'sistem' içinde insan kalabilmek kolay iş değil… Gerçek bir olaydan beyazperdeye uyarlanan gerilim yüklü dramın yönetmeni Stuart Gordon. Gordon, ilk uzun metraj sinema filminde keşfedilmiş bir isimdi. H.P. Lovecroft'ın klasik korku öyküsünden perdeye uyarlanan 1985 tarihli mizah soslu korku "Re-Animator", yönetmenin omzuna, 'olmuş' bir B filmi apoleti takmayı başarıyordu. Gordon, ilgilendiği türün bir diğer ciddi ismi, yapımcı-yönetmen-senarist dostu Brian Yuzna ile beraber macerasını kaldığı yerden, yine Lovecroft'ın kısa öyküsünden uyarladıkları "From Beyond" ile sürdürüyor, 80'lerin ikinci yarısında ciddi hayranlar edinmeyi beceriyordu. 90'lar Gordon için tescilli ama pek de parlak olmayan bir B resmigeçidi şeklinde geçti. Bildiği yolda, taviz vermeden, çıtayı belli bir mesafenin altına düşürmeden yürüyen sinemacı, 2005'te yakın dostu David Mamet'in kendi yazdığı oyundan beyazperdeye uyarladığı incelikli ve tuhaf dramı, karanlık sistem ve insanlık eleştirisi "Edmond" ile çıktı karşımıza. William H. Macy, Edmond karakterinde döktürüyor; Mamet-Gordon ortaklığı sükse yapıyordu. Stuart Gordon, 2007 tarihli filmi "Stuck / Çıkış Yok"ta, iyi bildiği, 'ikinci el' korku-gerilim atmosferini yine başarıyla kurmuş. Kendi meselelerini, sistemle alıp veremediği ince oluşları öyküye yedirmeyi başarmış. Fakat bu kez kendini biraz ciddiye almış gibi. Ahlakçı final, öyküdeki boşluklar, inandırıcılıktan uzak ama 'inanılmış' bazı oldu-bittiler, filmi biraz erozyona uğratıyor. Yapım, üzerindeki B yaftasını, 'başka bir şey'e nedensizce ve gereksizce dönüştürmek isteyen genç ve hırslı bir yönetmenin filmi oluveriyor bir yerden sonra. Bize sunduğu kapkara tablo, Gordon'un orijinal ve klasik tarzına uygun, mizah yüklü bir vahşetle yansısaymış perdeye "Çıkış Yok", çok zeki bir taşlama ve dürüst bir anarşist bakış olarak anılırmış yıllar geçse de… Yine de, Stuart Gordon'la geç de olsa tanışan izleyici için, yerinde bir seçim olabilecek bir film bu. Özellikle kendinizi sıkışmış hissediyorsanız ve durum gerçekten buysa, izledikleriniz hoşunuza gidecek. Öyküyü ve kahramanlarının sıkışmışlıklarını izlerken, aklıma Elias Canetti'nin "İnsanın Sılası" adlı notlarında yer alan çok sevdiğim o sözleri geldi. Bizle, küçük insanla dalgasını geçen yok edici sisteme karşı, aynı bize davrandığı gibi karşılık vermeliydik ona. Kötücül, doymak bilmez, öğütücü düzenle eğlenmeliydik: En büyük dileğim, bir farenin bir kediyi canlı canlı yemesini izlemek. Ama bu arada fare, kediyle uzun uzun oynamalı da!"

BİR ARADAYIZ, HEPSİ BU

Beyazperdeye yansıyan çok satan roman uyarlamalarına hep kuşkuyla yaklaşırım. Bu kuşku, beni genelde yanıltmaz. Ama yönetmenliğe oyunculuktan geçme usta Fransız sinemacı Claude Berri'nin filmi ciddi bir istisna olarak kaideyi tehdit etti. Yaşıtım olduğunu öğrendiğim Anna Gavalda'nın aynı adlı romanından yine Berri tarafından uyarlanan film, gayet hoş, naif, başarılı bir çabaydı. Yalnızlık, acı ve çıkmazların bir araya getirdiği insanların öyküsüydü anlatılan. Sıradan, küçük insanların hikâyesi. Sadece bir arada olmakla değil, bir arada kalabilmekle yaşama tutunabilen insanlardı perdede izlediğimiz. Birbirine tamamen zıt karakterler zor şartlarda, sevgi, dostluk ve en önemlisi dayanışmayla ayakta durabiliyorlardı. Birlik oluyorlar, gündelik hayatın başkaları tarafından belirlenmiş yok edici, öğütücü kurallarına yenilmiyorlardı. Camille, iyi bir ressamdı ama yaşamak için, sistemin yok edici plazalarında mesai bitimi, yorgun kölelerin kirlettiği ofisleri temizliyordu. Franck, bir aşçıydı. Mesleğine aşıktı ama çok çalışmak zorundaydı ve kendine kalan tek izin gününü, bakımevindeki büyükannesi Paulette'yi, onu büyüten, çok sevdiği kadını ziyaret ederek geçiriyordu. İnceliklerin ve artık var olmayan zarifliklerin insanı Philibert, aristokrat bir aileden geliyordu ve müzelerin önünde kartpostal satıyordu. Hayatın sert yumruklarından bir arada kalarak korunan bu dört insan, kendileri için en iyi olanı seçerken, gereken gücü yine samimi, hesapsız birlikteliklerinden alıyorlardı. Film, her şeyden öte, baştan sona çok sıcak, samimi bir atmosfer kurmuş. Yalın anlatım, saflık, temizlik ve gerçek bir iyilik içeriyor. Kendini, 'yalandan' değil, gerçekten iyi hissediyorsun. Çünkü bunun yollarını ve olurunu görüyorsun karşında. Ne kadar kirlendiğin aklına bile gelmiyor. Berri, sana umudu sunuyor. Yaşama olan tutkunu geri almak ve yeniden mutlu olabilmek için gereken reçeteyi

Murat Erşahin
murat.ersahin@superonline.com

İŞTE ÖZGÜR DÜNYA

"Acılardan daha büyük bir yer yoktur. Bir tek evren var, o da kanayan bir evren."

Pablo Neruda

İşçi sınıfının gür sesi Ken Loach, 2007'de Venedik'te Altın Aslan'a aday olan filmiyle karşımızda… Emeğin, beyazperdedeki en önemli temsilcilerinden olan usta yönetmen, yaşadığımız çılgın ve zorba çağı kendine has yalın ve gerçekçi sinemasıyla yeniden anlatıyor. Sömürü, vahşi kapitalizm, küçük insanı ilgilendiren her türlü toplumsal ve siyasal olgu, Loach'un tavizsiz bakışıyla perdeye yansıyor. Yönetmen, 1969 tarihli "Kes / Kerkenez" ile çıktığı uzun soluklu yolculuğunda, dertlerini 'insan' zemininde emek, sömürü, sistem eleştirisi açısından yakın bulduğum vatandaşı Mike Leigh ile bu kez oldukça benzeşmiş. Loach'un sert bakışı, yine ödünsüz ama daha duyarlı bir yerde. Çok sevdiğim iki yönetmenin bir arada çektikleri bir film sanki "İşte Özgür Dünya"… Angie, otuz üç yaşında bir İngiliz. Sınıf atlama, para yapma derdinde. Kendini ailesine bir şekilde kanıtlamak, oğlunun geleceğini güvence altına almak zorunda. Alt sınıfa mensup genç kadın, yaşadığı çağda ve yerde, saygı duyulan ve saygı gören tek şeyin para olduğunu düşünüyor. Çalıştığı işte gördüğü kötü muameleden sıkılıyor. Gösterdiği 'efora' karşılık aldığı para da az zaten. Üstüne üstlük bir de işten atılıyor.

Çünkü 'onların' her isteğine evet demiyor. Büyük köle pazarında sıradan bir köle değil, patron olmak derdinde. Londra'da ter ve gözyaşı kokan bir arka bahçede bir açık hava ofisi kuruyor kendine. İyi bildiği işi yapıyor. Yasa dışı göçmen işçilere iş buluyor. Sömürü üzerine vücut bulan bu iş kolu, ona iyi para getiriyor. Bir lokma ekmek derdindeki işçilerin, insanca yaşama ümidi yüzünden ülkelerini terk edip, 'medeniyetin' içinde en zorlu şartlarda yaşama mücadelesi veren çaresiz insanların hayatı, 'bir yere geldiğinde' onu ilgilendirmiyor artık. Para için her şeyi yapabilecek biri o. Babasının otuz üç yıl aynı yerde çalışmış olması, kazandığı ufak ücret ve sürdüğü hayat onun için cazip değil. Daha fazlası ilgilendiriyor onu. Yüreğinin sesini dinleyerek yaşadığı romantik anlar ve aşk değil, bir gecelik kasap ilişkileri peşinde koşmakta artık… Adını bile bilmediği yakışıklı kaçak göçmenlerle yatıştırmakta cinselliğini. O, ideal bir kapitalist olma yolunda. Büyük resmin ufacık bir parçası. Kazandıkları karşısında en ağır bedeli ödeyen bir ruh. İnsanlığını bir daha geri almamak üzere teslim eden bir kurban…

Olabilecek en vahşi kapitalist, alt sınıftan gelme ve dindiremediği hırsıyla hep daha fazlasını isteyen hastalıklı bir kurban… Filmin çekildiği sokaklarda yetişmiş Kierston Wareing adlı aktris, ilk sinema filminde bir oyuncudan çok, bir belgesel kişiliğini andırıyor. Dokunulacak denli gerçek… Tarifi zor bir hüzünle ayrılıyorsunuz salondan. Yaşadığımız acımasız, yok edici sömürü çağına bir kez daha tanıklık etmiş olarak. Ken Loach, bu büyük yönetmen, gerçek bir sanatçı sorumluluğuyla nefes alıp verdiğiniz yeri bir kez daha seriyor gözlerinizin önüne. Yapılan tespit iç karartıcı olsa da, yaşanılan gerçeklikle tamamen örtüşüyor. Bu yüzden parçalanmış bir yürekle kalkıyorsunuz oturduğunuz yerden. Sinema çıkışı sokakta sizi bekleyen tablo, biraz önce izlediğinizden pek farklı olmuyor. Bir kez daha dikiliyor karşınıza gerçekler ve siz bir kez daha, kiracısı olduğunuz bu gezegendeki sorumluluğunuzu düşünüyorsunuz. Sadece insan kalabilmekle değil, fark edebilmek ve duyarlı olabilmekle kurtulabileceğinizi anlıyorsunuz 'büyük kirlenmeden'. Ken Loach, sizi kıpırdanmaya, insani bir sorumluluğa davet ediyor.

"… Tanımadığın bir ülke gibi, tam kendisi gibi mutluluğun…"

Edip Cansever

veriyor. Kasılmadan, öyle büyük sözler söylemeden, cicili bicili suni gelişmelere yüz vermeden, dostça sunulan bir çare bu. Bu yüzden etkileyici işte. Bu yüzden çok gerçek ve samimi… Audrey Tautou ve aktör-yönetmen Guillaume Canet'i zaten tanıyorduk. Fransız tiyatrosunun genç ve önemli isimlerinden Laurent Stocker, kazandığı César ödülünü tamamen hak etmiş. Onu izlemek bir zevk. Alan Resnais ustanın yönettiği, Alain Robbe-Grillet'in senaryosunu yazdığı 1961 tarihli ünlü film "Last Year in Marienbad" da ilk rolünü üstlenen tecrübeli aktris Françoise Bertin ise, bir şiir kadar duru ve güzel oynuyor. Sözün özü, çağın bozulmuş insanına bakıp, insanlıktan ümidi kesmemek için, izlenmesi gereken bir film var karşımızda. Biçimsel bir derdi yok. Farklı, yeni şeyler de söylemiyor ama umut veriyor. İnsana 'insanı' hatırlatıyor. Omzunuza elini koyarak usulcacık ve şefkatle 'bir aradayız, hepsi bu' diyor…

Patlamazsa

yanarsın!

PEK YAKINDA

Adolf Hitler'e düzenlenen bir suikast girişimini anlatan Bryan Singer'ın yeni filmi "Valkyrie", yönetmenin imzası kadar Tom Cruise'un performansıyla da merak uyandırıyor.

Almanya birçok cephede yenilmektedir ve çoğu Alman askeri 2. Dünya Savaşı'nın sonunun yaklaştığını anlamıştır. Almanya önünde sonunda teslim olacaktır. Eğer Hitler ortadan kaldırılırsa biran önce barış anlaşması yapılabilir, Almanya feci bir akıbetten kurtulabilir düşüncesiyle yola çıkan bir grup asker, Hitler'e suikast düzenlemeye karar verir. Albay Claus von Stauffenberg 20 Temmuz 1944'te Hitler'in toplantı yapacağı sığınaktaki odaya, içinde bomba olan bir çanta bırakır.

Tarihi bir olaydan yola çıkan ve adını bu operasyondan alan Bryan Singer'ın yeni filmi "Valkyrie", yönetmeni ve oyuncu kadrosu kadar olaylı çekim süreciyle de adından epeyce söz ettirdi. Tom Cruise'un Stauffenberg'in resmini görüp profilden ona çok benzediğini fark edince bu rolü almak için ısrarcı olduğu biliniyor. Aktör rolü alsa da bunun keyfini süremedi ne yazık ki. Önce Stauffenberg'in oğlu, Scientology tarikatı üyesi olan Cruise'un babasını canlandırmasına karşı çıktı. Ardından Alman Savunma Bakanlığı, anısına saygısızlık olacağı gerekçesiyle filmin Stauffenberg'in idam edildiği Berlin'deki Bendlerblock'ta çekilmesine izin vermedi. Çekimler sırasında meydana gelen kazalar ve filmin bir ertelenip bir geri alınan vizyon tarihi de cabası…

Filmin gerçek kahramanı Stauffenberg, Tunus çöllerinde savaşırken sol gözünü, sağ elini ve sol elinin iki parmağını kaybetmişti. Tom Cruise'u filmde hem bu savaştan önceki hem de sonraki haliyle izleyeceğiz. 100 milyon dolar bütçeli filmde Cruise'a Terrence Stamp, Kenneth Branagh ve Bill Nighy gibi tecrübeli oyuncular eşlik ediyor. "Valkyrie"nin sinemaseverler açısından asıl önemli özelliği ise bu filmin, "The Usual Suspects-Olağan Şüpheliler"den 13 yıl sonra senarist Christopher McQuarrie ile yönetmen Bryan Singer'ı ilk defa biraraya getirmesi.

ÖZEL SEANS

HAZIRLIK AŞAMASINDAKİLER

THE EIGHTH WONDER

Nicole Kidman, dişi Indiana Jones mu olacak? Akıllara bu soruyu getiren, Kidman'ın yeni projesi "The Eighth Wonder" yani "Sekizinci Harika". Aksiyon-macera türündeki film, arkeolojik keşif etrafında gelişen bir hazine avı öyküsüne sahip. Kidman'ın yapımcılığını da üstleneceği filmin amacı Indiana Jones, hatta Bourne ya da James Bond tarzı karakter odaklı bir seri yaratmak. Senaryosunu Simon Kinberg'in (Mr. & Mrs. Smith, X-Men: The Last Stand, Jumper) yazacağı "The Eighth Wonder" için vizyon tarihi olarak 2009 sonu düşünülüyor.

THE MEN WHO STARE AT GOATS

George Clooney, Ewan McGregor, Kevin Spacey ve Jeff Bridges aynı filmde biraraya geliyor. "The Men Who Stare At Goats" adını taşıyacak yapım, The Guardian yazarı Jon Ronson'ın aynı adlı kitabından uyarlanacak. Dört ana karakter etrafında gelişen öykünün merkezinde ise Irak var. Umutsuz bir muhabir olan Bob Wilton (McGregor), Lyn Cassady (Clooney) ile tanıştığında tesadüfen hayatının hikâyesini yakalar. Cassady, 11 Eylül sonrasında Amerikan ordusunun Irak'ta gizlice yarattığı, paranormal güçleri olan askerlerden biri olmakla suçlanmaktadır. Filmde Jeff Bridges, bu programın kurucusu Bill Django'yu, Kevin Spacey de Irak'taki hapishaneden kaçan ve paranormal güçleri olan Larry Hooper adlı eski bir askeri canlandıracak.

LAST NIGHT

Adrien Brody ve Keira Knightley'nin başrollerini paylaştığı "The Jacket"ın senaristi Massy Tadjedin, ilk yönetmenlik denemesine soyunacak. Tadjedin'in senaryosunu da yazacağı "Last Night"da yine Keira Knightley yer alacak; ona Guillaume Canet ve Eva Mendes eşlik edecek. Film genç bir çiftin pamuk ipliğine bağlı evliliğini anlatacak. Koca, çekici bulduğu meslektaşıyla iş yolculuğuna çıkar ve onun cazibesine kapılmamak için kendi içinde büyük bir savaş verirken karısı ise eski aşkıyla karşılaşır, küllenen aşk yeniden alevlenir.

THE TOWN

"Gone Baby Gone" ile ilk yönetmenlik sınavını üstün başarı ile veren Ben Affleck, ikinci filmini merak edenleri fazla bekletmeyecek. "The Town", Affleck'in ilk filmi gibi yine bir roman uyarlaması olacak. Chuck Hogan'ın The Prince of Thieves adlı romanından uyarlanacak film bir süredir gündemdeydi aslında. Yönetmen olarak Adrian Lyne'ın adı geçen filmin yazılmış bir taslak senaryosu bile vardı. Affleck, hem senaryoyu yeniden yazacak hem de başrolde oynayacak. Film, profesyonel bir hırsızın soymaya hazırlandığı bankanın müdiresine aşık olmasıyla gelişen olayları anlatacak.

Eski boksörden güreş şov

80'lerin profesyonel güreşçisi Randy "The Ram" Robinson, artık eski hayranları için adrenalin yüklü gösteri maçlarına çıkmaktadır. Bir maç esnasında kalp krizi geçiren Robinson'a doktoru güreşi tamamen bırakmasını söyler; aksi takdirde ölecektir. Gösteri işinden uzaklaşan Robinson, uzak kaldığı kızı ile yeniden iletişim kurar, hatta yaşı geçkin bir striptizciyle romantik bir ilişki yaşamaya başlar. Ancak eski rakibi ile yeniden karşılaşma fırsatı karşısına çıktığında elindekileri yitirme pahasına yeniden güreşe dönecektir. "The Champ"ten "Million Dollar Baby"ye kadar birçok örneğini izlediğimiz "kaderine giden sporcu" konulu yapımların izinde ilerliyor "The Wrestler". Filmin yönetmen koltuğunda Darren Aronofsky'nin oturması şaşırtıcı aslında. Kendi hikâyelerini sıradışı tarzda anlatmayı seven Aronofsky, bu sefer Robert D. Siegel'in senaryosunu gayet düz, sade bir anlatımla beyazperdeye getirmiş. Geçtiğimiz ay Venedik Film Festivali'nde Altın Aslan kazanan film, eski bir boksör olan Mickey Rourke'un performansıyla övgülere boğuldu en çok. Randy Robinson rolünü Rourke'a kaptıran Nicolas Cage'in bu durum karşısında neler hissettiği ise meçhul...

THE WRESTLER

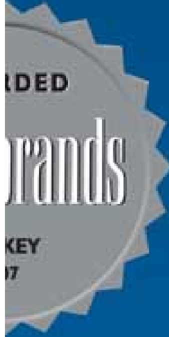
Darbe'sel yaşamlar

Osman Şahin'in Üzüm Bağları adlı öyküsünden esinlenen ve senaryosunu Görkem Turgut'un yazdığı "Yağmurdan Sonra", 12 Eylül darbesinin vurduğu bir hayatı konu alıyor. Yönetmenliğini yine Turgut'un üstlendiği filmin başkahramanı, 12 Eylül askeri darbesinin hemen ardından, fikirlerinden ötürü tutuklanan yazar Nuri İlker (Serhan Yavaş). İşkenceden geçen ve yıllarını pek çok kapalı cezaevinde geçiren Nuri, cezasını tamamlamasına 9 ay kala iyi halden dolayı Gökçeada Yarı Açık Cezaevine sevk edilir ve üzüm bağlarında çalışmaya başlar. Bu sırada tanıştığı Sumru'ya (Pelin Batu) aşık olur. Ancak Sumru, sevmediği bir adamla yani cezaevinin müdürüyle evlidir. Çekimleri Gökçeada'da yapılan "Yağmurdan Sonra" Ocak 2009'da vizyona girecek.

YAĞMURDAN SONRA

Daha azına
hiç razı olmadık.

07 2008 2009 2010 2

Bu yıl bir kez daha **Superbrand** seçildik. Bu seçimi yıllar önce yapan ve yurtiçinde en çok tercih edilen kargo şirketi olmamızı sağlayan halkımıza teşekkür ederiz.

"Vicky Cristina Barcelona"

Ustalar Akdeniz sularında...

MURAT EMİR EREN

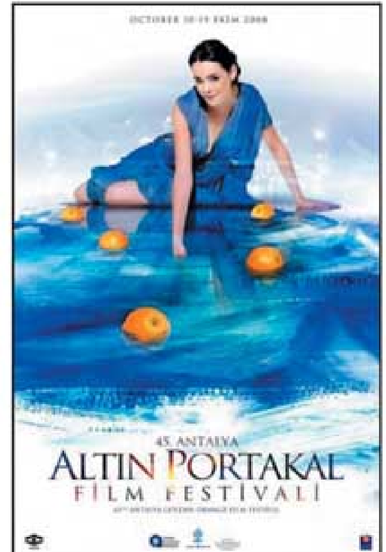
Bu yıl 10-19 Ekim tarihleri arasında gerçekleşecek ANTALYA ALTIN PORTAKAL FİLM FESTİVALİ, zengin programı ve konuklarıyla gündemi epey meşgul edecek. Organizasyonun en çok konuşulan bölümüyse Reha Erdem, Nuri Bilge Ceylan, Semih Kaplanoğlu, Erden Kıral ve Derviş Zaim gibi isimlerin de yer aldığı Ulusal Yarışma olacak.

Festival sezonunu Haziran ayında Adana'da kapatmıştık. Üç aylık tatilin ardından, sezonu şaşaalı organizasyon Antalya Film Festivali'yle yeniden açıyoruz. Tez elden söylemek gerekir ki, festivalin bu yıl dördüncü yaşına giren uluslararası organizasyonu Avrasya Film Festivali de, yerli filmlerin yer aldığı Ulusal Yarışma Bölümü de ilgi çekici bir programa sahip. Festivali yerli ve yabancı film yapımcıları için gitgide daha da çekici kılan Avrasya Film Market'se, bu yıl da festival bünyesindeki yerini koruyor. Buradan yola çıkarak, Türsak ve Aksav ortaklığında düzenlenen festivalin, değişen çehresiyle birlikte belli bir istikrar sağladığını söylemek mümkün. Avrupa'da hatırı sayılır bir yere gelmesi içinse, bu istikrarı uzunca bir süre koruması gerekiyor.

Yıllardır yerli sinemanın kalbinin attığı bir festivalken, bu özelliğini koruyarak uluslararası sulara da adımı atan Antalya Film Festivali, son dört yıldır yan organizasyonu Avrasya Film Festivali çerçevesinde yabancı filmleri de izleyicisiyle buluşturuyor. Türkiye prömiyerlerini Antalya'da yapacak olan yapımlar, usta yönetmenlerin yeni filmleri ve dünya festivallerinden keşfedilmeyi bekleyen filmlerle şekillenen program hayli iştah kabartıcı.

Paul Verhoeven jüri başkanı

Avrasya Film Festivali'nin en iddialı bölümlerinden biri elbette Uluslararası Yarışma. Biz dergiyi baskıya hazırladığımız sırada, yarışmada bu yıl yer alan filmlerin tamamı belirlenmemişti, ancak Israilli iki kardeş sinemacı Ronit Elkabetz ve Shlomi Elkabetz'in yönettiği "Seven Days", Japon yönetmen Hirokazu Kore Edda'nın imzasını taşıyan "Still Walking", daha önce "Yella" adlı filmiyle de festivale konuk olan Alman yönetmen Christian Petzold'un filmi "Jerichow", Çek yönetmen Bohdan Slama imzalı "The Country Teacher" ve Rashid Masharawi'nin filmi "Laila's Birthday" belirlenen filmler arasında yer alıyor. Uluslararası Yarışma'nın jüri başkanlıysa, sinemanın cesur yaratıcılarından biri, Hollandalı yönetmen Paul Verhoeven. Verhoeven'ın başkanlık ettiği jürinin diğer üyeleriyse, ünlü aktris Joan Chen, Toronto Film Festivali'nin yardımcı direktörü Cameron Bailey, Iranlı usta yönetmen Majid Majidi ve geçtiğimiz yıl ilk filmi "İyi Geceler Londra"yı çeken yazar-yönetmen Berkun Oya.

Charlize Theron

Paul Verhoeven

Altın Portakal sunar...

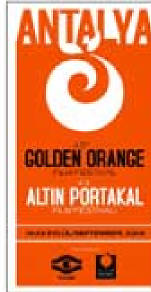
Önemli yönetmenlerin yeni filmleri, Türkiye'deki ilk gösterimlerini festival dahilindeki "Gala Gösterimleri" bölümünde gerçekleştirecek. Bunlardan ilki, üstad Woody Allen'ın yeni filmi "Vicky Cristina Barcelona". Başrollerinde Scarlett Johansson ve Penelope Cruz'un yer aldığı filmde Allen, bu kez New York yerine Barcelona'yı fon ediyor hikayesine. Gala Gösterimleri'nde dikkat çeken bir diğer filmse, bu yıl Cannes Film Festivali'nden En İyi Film ödülüyle dönen "Sınıf/The Class". Laurent Cantet, ilk gençlik yıllarını yaşayan liseli gençlerin hikayesini anlattığı filmiyle, 21 yıl aradan sonra bu ödülü alan ilk Fransız yönetmen olmuştu. Usta senaryo yazarı Charlie Kauffman'ın (Eternal Sunshine Of The Spotless Mind) bu kez yönetmen olarak karşımıza çıktığı "Synecdoche, New York"sa bu bölümde yer alan filmlerden bir diğeri.

Winterbottom, Wenders, Figgis, Dardenne Biraderler ve Meirelles

Gala Gösterimleri'nde yer alamayan ancak Avrupa Görüntüleri adlı bölümde yer alan, önemli yönetmenlere ait filmler de programda mevcut. Michael Winterbottom'ın yeni filmi "Cenova", başrolünde Giovanna Mezzogiorno'nun yer aldığı Wim Wenders imzalı "The Palermo Shooting", Mike Figgis'in uzun bir aradan sonra sinemaya dönüşünü müjdeleyen filmi "Love Live Song" ve son olarak Dardenne Biraderler'in yeni filmi "Lorna's Silence", bu bölümün öne çıkan filmleri arasında yer alıyorlar. Festivalin "Kırılma Noktası" adlı bölümünde yer alan dikkat çekici bir diğer yönetmense Fernando Meirelles. "Tanrıkent" ve "Arka Bahçe" filmlerinden tanıdığımız yönetmen, son filmi "Körlük/Blindness"la karşımıza geliyor.

16 yerli film birden!

Geçtiğimiz yıl "Yumurta"nın zaferiyle sonuçlanan Antalya Altın Portakal Film Festivali'nin Ulusal Yarışma Bölümü, bu yıl yerli sinemamızın usta isimlerinin filmleriyle ve hayli kalabalık bir film listesiyle karşımıza çıkacak. Reha Erdem'in "Hayat Var", Nuri Bilge Ceylan'a Cannes'da En İyi Yönetmen ödülü getiren "Üç Maymun", Yeşim Ustaoğlu imzalı "Pandora'nın Kutusu", Erden Kıral'ın "Vicdan", Cemal Şan'ın "Dilber'in Sekiz Günü", Ben Hopkins'in "Pazar", Aydın Bulut'un "Başka Semtin Çocukları", genç sinemacı Selim Evci'nin "İki Çizgi", Şahin Gök'ün başrol oyuncusu Kadir İnanır'la dikkat çeken filmi "Son Cellat", Raşit Çelikezer'in ilk filmi "Gökten Üç Elma Düştü" ve Semih Kaplanoğlu'nun Yusuf Üçlemesi'ndeki ikinci filmi "Süt"le yarıştığı festival, aynı zamanda bu filmlerin ilk gösterimlerine de ev sahipliği yapacak. Derviş Zaim'in filmi "Nokta", Hüseyin Karabey imzalı "Gitmek", İsmail Necmi'nin filmi "Bunu Gerçekten Yapmalı mıyım", Mehmet Güreli'nin ilk sinema denemesi "Gölge" ve Çağan Irmak'ın geçtiğimiz sezon izlediğimiz filmi "Ulak" da festivalde yarışan diğer yapımlar. Ulusal Yarışma'nın jüri başkanı usta aktör Tuncel Kurtiz.

Jüriyi oluşturan diğer isimlerse görüntü yönetmeni Çetin Tunca, yönetmen Ömer Faruk Sorak, yönetmen Serdar Akar, oyuncu Güven Kıraç, oyuncu Fadik Sevin Atasoy, sinema yazarı Sevin Okyay, yapımcı Ali Akdeniz ve bir diğer oyuncu Ayda Aksel. Sinemamızdan birçok önemli yönetmenin (Erdem, Ceylan, Kaplanoğlu, Zaim, Kıral, Ustaoğlu gibi) aynı yıl yarışıyor olması, yarışmanın heyecanını ve gerilimini artırıyor. Elbette jürinin sorumluluğunu da...

Festivalin yıldızları

Festivalin ihtimam gösterdiği yönetmenler arasında yer alan Kim Ki Duk, bu yıl, yeni filmi "Rüya/Dream"le izleyici karşısına çıkıyor. İki yıl önce, festivalin özel konuğu olarak Antalya'ya da gelen yönetmen filmde düşle gerçeklik arasında gidip gelen bir çiftin öyküsünü anlatıyor. Japon yönetmen Hayao Miyazaki'yse, Türkiye'de ilk kez gösterilecek olan yeni filmi "Küçük Deniz Kızı Ponyo"yla programa dahil oluyor. "Aşk Zamanı", 2046" gibi filmlerin usta yönetmeni Wong Kar Wai, 1994 tarihli filmi "Zamanın Külleri"nin yenilenen kurgusuyla ilk kez Avrasya Film Festivali'nde sinemaseverlerle buluşuyor. Festivalde bizzat bulunacak olan usta bir isim de İsrailli sinemacı Amos Gitai. Son olarak Natalie Portman'ın rol aldığı "Free Zone" filmiyle ülkemiz sinemalarına konuk olan Gitai, festivalin "Yıldızlar Geçidi" bölümünün konuğu olarak Antalya'da olacak. Ayrıca bizzat Türsak Başkanı Engin Yiğitgil'in açıkladığı sürpriz bir konuk daha mevcut. Bu isim, Oscarlı yıldız aktris Charlize Theron. Ancak Theron'un organizasyona katılımı henüz tam olarak kesinleşmiş değil. Ayrıca, fiziken değilse de, belgeselleriyle festivali şenlendirecek olan iki yıldız daha var: "I Am, Because We Are" filmiyle programa dahil olan Madonna ve Joana Hadjithomas-Khalil Joreige ikilisinin yönettiği "I Want To See" adlı belgeselde anlatıcı olarak karşımıza çıkan Catherine Deneuve.

Onlarca film gösterimi ve yan organizasyonlara rağmen Antalya film festivaliyle ilgili en çok konuşulacak şey büyük ihtimalle Ulusal Yarışmanın sonuçları ve jüri kararları olacak her zamanki gibi. "Ödül kimin hakkıydı?", "O ödül de o filme verilir miydi?"... Bu tartışmalara şimdiden kendimizi hazırlamalı ve yarışma heyecanının tadını çıkarmalıyız; çünkü bu kadar iddialı filmin yarıştığı böyle bir yıl her zaman kısmet olmaz.

"Süt"

Ekim'de film izlemek başkadır

İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından bu sene 7.si düzenlenen FİLMEKİMİ, 10–16 Ekim tarihleri arasında Beyoğlu Emek Sineması'nda sinemaseverleri ağırlamaya hazırlanıyor. Festival programında birbirinden iddialı yapımlar, ustaların merakla beklenen son yapıtları ve bol ödüllü filmler var. Toplam 21 yeni filmin gösterileceği bu yılın programını inceledik ve meraklılarına 'görülmesi gerekenler' listesi hazırladık.

VICKY CRISTINA BARCELONA

Woody Allen, ABD dışına çıkarak İngiltere'yi mesken tuttuğu 3 filmden sonra bu sefer İspanya'ya adım atıyor; bir suç draması (Match Point ve Cassandra's Dream) ve ardından bir komedi (Scoop ve Vicky Cristina Barcelona) yönetme geleneğini devam ettiriyor. Bu sene Cannes Film Festivali'nde dünya galası yapılan "Vicky Cristina Barcelona", yönetmenin son gözdesi Scarlett Johansson'la 3. çalışması aynı zamanda. Filme adım veren iki arkadaş, Vicky (Rebecca Hall) ve Cristina (Johansson), tatil için geldikleri İspanya'da karizmatik sanatçı Juan Antonio (Javier Bardem) ile tanışırlar. İkisi de ondan çok etkilenir ancak Juan'ın eski karısı, dengesiz Maria Elena'nın (Penélope Cruz) ortaya çıkmasıyla işler arapsaçına döner. İlk defa İspanya'da film çeken Allen, Bardem ve Cruz (özel hayatlarında da birlikte olan) gibi iki İspanyol yıldızı da kadrosuna katmış.

GAKE NO UE NO PONYO

Hayao Miyazaki yeni animesi "Gake no ue no Ponyo-Ponyo on the Cliff by the Sea" ile ünlü yıldızlarla dolu büyük prodüksiyonlara meydan okuyor yine. Bu sene Venedik Film Festivali'nde Altın Aslan için yarışan filmler arasına kabul edilerek tartışma yaratan filmde bir balık ile küçük bir çocuğun dostluğu anlatılıyor. Umutsuzca insan olma hayali kuran dişi balık Ponyo'nun yaşamı, beş yaşındaki Sosuke'nin hayatını kurtarması ile değişiyor ve ikili arasında sağlam bir dostluk gelişiyor. 170 bin ayrı çizim içererek Miyazaki filmleri arasında rekora koşan "Gake no ue no Ponyo"nun deniz altında geçen sadece 12 saniyelik açılış bölümü için bile 1613 sayfa taslak çizilmiş. Yönetmenin, Sosuke'yi oğlu Goro Miyazaki'nin 5 yaşındaki halinden esinlenerek yaratmış olması da bu animeyi hayli kişiselleştiriyor.

BLINDNESS

Brezilyalı yönetmen Fernando Meirelles, "Cidade de Deus-Tanrı Kent" ve "The Constant Gardener-Arka Bahçe"nin ardından yine bir roman uyarlamasına soyundu. José Saramago'nun 1995 tarihli eserinden uyarlanan "Blindness", herkesi kör eden bir salgının hızla yayıldığı bir kentte geçiyor. Bu salgından etkilenmeyen tek bir kişi vardır o da kocası doktor olan bir kadındır. José Saramago yanlış şekilde yorumlanacağı endişesiyle romanının film haklarını satmayı reddetmekteydi. Yazarın öne sürdüğü en önemli koşul, filmin tanınan ya da ima edilen bir ülkede ya da şehirde geçmemesiydi. Bu garantiyi veren Meirelles, romanı beyazperdeye taşıyan isim oldu. Başrollerini Julianne Moore ve Mark Ruffalo'nun paylaştığı, Danny Glover ve Gael García Bernal'in de rol aldığı "Blindness", bu sene Cannes Film Festivali'nin açılış filmiydi.

ASHES OF TIME REDUX

Wong Kar-Wai'yi, izleyenleri melankoliye gark eden, duygusallığın had safhada yaşandığı filmleriyle bütünleştirenleri büyük bir sürpriz bekliyor. Yönetmen, Louis Cha'nın romanı The Legend of the Condor Heroes'dan uyarladığı (bu serbest uyarlamada sadece romandaki bazı kahramanların adına sadık kalmış) 1994 yapımı "Dung che sai duk-Ashes of Time" ile antik Çin'de geçen, kılıç şakırtılarının bitmek bilmediği bir dövüş filmine imza atmıştı. Hem ülkesinde hem de Uzak Doğu'da birçok ödül kazanan bu yapımı 14 yıl sonra elden geçiren yönetmen, filmin kurgusunu yeniledi, renklerini düzeltti, müziğini elden geçirdi ve "redux" konseptine tezat oluşturacak şekilde süresini 100'den 93 dakikaya indirdi. Hong Konglu oyuncuların resmi geçit yaptıkları filmin yağlıboya tabloları andıran muhteşem görüntülerinin Christopher Doyle'un elinden çıktığını söylemek, sinemaseverler için şaşırtıcı olmayacaktır.

LE SILENCE DE LORNA

Dardenne Kardeşler, bu sene Altın Palmiye'ye aday olup En İyi Senaryo ödülünü kazandıkları "Le Silence De Lorna"da Avrupa'daki kaçak göçmenler

sorununa odaklanıyorlar. Filme adını veren Lorna, daha iyi bir yaşam için Belçika'ya gelen genç bir Arnavut. Mafya babası Fabio'nun ağına düşen genç kadın, onun şeytani planlarının parçası olacak, Belçika vatandaşı olabilmek uğruna ağır bedeller ödemek zorunda kalacaktır. "Le Silence De Lorna"yı başarılı kılan, bu dramatik hikâyesi kadar başroldeki Arta Dobroshi'nin performansı oldu. Pristina doğumlu genç oyuncu, bu filmin başrolüne seçilmeden önce haftanın günleri dışında hiç Fransızca bilmiyormuş. Böylesi bir handikabın da üstesinden gelen aktris filmdeki performansıyla hem seyircinin hem de eleştirmenlerin övgüsünü topladı.

BI-MONG

Festivallerin vazgeçilmez yönetmeni Kim Ki Duk, neredeyse her sene yeni bir filmle hayranlarının karşına çıkıyor. "Bi-mong/Dream" yönetmenin 15. filmi. Hikâye, Jin'in rüyasında eski kızarkadaşının evine giderken trafik kazası yaptığını görüp uyanmasıyla başlar. Rüyasındakine benzer bir kazayla yüzyüze gelen genç adam, polisin peşine takılır ve şüphelinin evini bulur. Şüpheli Ran, çarpıp kaçtığı suçlamasını reddetmesine rağmen polis tarafından tutuklanır. Jin ise genç kadın ile arasında açıklanamaz bir bağ olduğuna inanmaktadır. Jin uyuduğunda, düşlerini Ran'ın farkında olmadan yaşadığını fark eder. Düşle gerçek yaşam arasında gelişen öyküde başrolde tabii ki aşk var. Kim Ki Duk, hayranlarını yine görünürde sessiz ama derinlerinde en yoğun duyguların yaşandığı kendine has o kırılgan dünyaya davet ediyor.

ENTRE LES MURS

Bu sene Cannes'da Altın Palmiye'yi alarak, tam 21 yıl sonra ülkesi Fransa'ya bu ödülü kazandıran "Entre Les Murs"ün yönetmeni, "Ressources humaines- İnsan Kaynakları" ve "L'Emploi du temps-Para Yok Zaman Çok"tan tanıdığımız Laurent Cantet.

Paris'te bir ortaokulda geçen film; özverili öğretmen, ona meydan okuyan öğrenciler ve onların velileri üçgeninde Fransız eğitim sistemini anlatırken Fransız toplumunun çok kültürlü yapısını da gözler önüne seriyor. "Entre Les Murs", edebiyat öğretmeni François Bégaudeau'nun kendi tecrübelerinden yola çıkarak yazdığı, 2006 tarihli aynı adlı yarı otobiyografik romanından yazar tarafından uyarlandı. Filmin başrolündeki öğretmene Bégaudeau hayat verirken ona, tamamıyla amatör isimler ve gerçek öğrenciler eşlik etti.

GENOVA

Michael Winterbottom denince akla "Jude", "Welcome to Sarajevo", "I Want You" ya da "The Road to Guantanamo" gibi sarsıcı derecede gerçek filmler gelir ama bir hayalet öyküsü değil... "Genova" bu açıdan yönetmenin filmografisinde farklı bir yerde duruyor gibi ama aslında Winterbottom'ın dokunaklı tarzına çok uygun. Zira öykünün merkezinde büyümenin zorluklarını yaşayan iki kız kardeş var. Filmde Colin Firth'ün canlandırdığı baba, karısının bir araba kazasında ölümünden sonra iki kızını yanına alarak İtalya'ya gider. Genova'ya yerleşen baba ve kızları, burada yeni bir başlangıç yapmayı ummaktadır. Ancak annelerinin hayaletinin ortaya çıkması işleri daha da karıştırır. Catherine Keener ve Hope Davis'in oyunculuğuyla renklenen film, akıllara Pedro Almodóvar'ın "Volver"ini getiriyor.

HAPPY-GO-LUCKY

"Vera Drake"den beri haber alamadığımız İngiliz usta Mike Leigh, uzunca bir aradan sonra karşımıza gayet neşeli ve eğlenceli bir yapımla çıkıyor; önceki filmlerine göre 'soft' sayılabilecek "Happy-Go-Lucky" ile seyirciyi şaşırtıyor. Filmin başkahramanı, otuzlu yaşlarındaki ilkokul öğretmeni Poppy. Pollyanna gibi hayata hep olumlu tarafından bakan, her şeyden mutluluk payı çıkaran genç kadını, direksiyon dersi aldığı Scott'ın karamsar ve öfkeli hali bile yıldırmıyor. Leigh "Happy-Go-Lucky"da doğallığa büyük önem vermiş ve çoğu sahneyi doğaçlama çekmiş. Geçtiğimiz yıl "Cassandra's Dream"de izlediğimiz Sally Hawkins, bardağın hep dolu kısmını gören Poppy rolündeki doğallığı ve samimi performansıyla bu sene Berlin Film Festivali'nde En İyi Kadın Oyuncu ödülünün sahibi oldu.

GOMORRA

Roberto Saviano, Umberto Eco'nun ulusal kahraman olarak tanımladığı, henüz 29 yaşındaki bir İtalyan gazeteci. Saviano, mafyadan ölüm tehditleri almakta ve polis korumasıyla yaşamakta. Buna sebep 2006'da yayımladığı, sadece İtalya'da best seller olmakla kalmayan, 42 dile de çevrilen Gomorrah adlı kitabı. Kitap, Napoli'nin en güçlü suç örgütü olan Camorra'nın kanlı eylemlerini deşifre etmekteydi. Matteo Garrone'nin yönettiği "Gomorra" (adını günahkâr yaşamları nedeniyle Tanrı'nın gazabına uğrayan Gomorrah şehrinden almış) İşte bu eserden uyarlandı. Birbirine bağlı beş öykü anlatan 137 dakikalık bu epik suç/mafya filmi, Napoli'de günlük hayattan şiddet ve cinayet manzaraları sunuyor. Uyarlandığı kitap gibi çok cesur ve gerçekçi bulunan "Gomorra", bu sene Cannes'da Altın Palmiye'ye aday oldu ve Büyük Ödül kazandı.

Hollywood seçim havasında

ESİN KÜÇÜKTEPEPINAR

Birleşik Devletler önümüzdeki ayki Başkanlık seçimine hazırlanırken Hollywood da boş durmuyor. Demokrat Parti destekçisi Kevin Spacey, Charlie Kauffmann, Todd Haynes gibi Amerikalı star sinemacılar geçen ay Saraybosna Film Festivali'nde karşımıza çıkınca tabii ki hepsine memleketteki seçim havasını soruyoruz hemen.

Her bir oy önemlidir! Demokrasinin bu pek oyuncaklı sloganı şimdilerde Holywood starlarının diline pelesenk olmuşa benziyor. Ne de olsa gelecek ay yapılacak ABD Başkanlık seçimleri için herkes kolları sıvamış durumda. En çok da Demokrat Parti adayı Barack Obama'yı destekleyen liberal kanadın mühim star temsilcileri ortalarda görünüyor veya manşetler onları daha çok seviyor. Yani Liberal Hollywood bu kez iktidarı muhafazakarlara kaptırmamakta kararlı. Adı üzerinde 'kampanya'; onlar da en iyi bildikleri şeyleri yaparak seçim alanlarındaki cümbüşe katkıda bulunuyorlar. Barbara Streisend şarkı söylüyor, George Clooney konuşmakla kalmayıp belgesellere destek çıkıyor, Ben Affleck kan ter içinde yardım konvoyundan kutu boşaltıyor. Sonuçta her iki taraf için de demokrasi sürecinin olağan renklilikleri olarak kayıtlara geçebilecek bu çabaların ardındaki gerilim ise malum, her bir 'oy'un önemli olması. Ya da gerçekten öyle mi? Kıl payı elden kaçırdığı iktidarı oğul Bush'a devretmek zorunda kalan Al Gore yani Demokratlar açısından meşum 2000 yılı ABD Başkanlık seçim sonuçlarına bakarsak, artık başka bir sloganla başbaşayız: Esas olan vatandaşın verdiği oyun sayılmasıdır! Kevin Spacey'nin önemli rollerden birini üstlendiği ve üç ay önce bir ABD TV kanalında gösterilen "Recount" filmi de zaten yakın tarihi yeniden canlandırarak bu meselenin altını çiziyor. Film, ABD'nin kaderini belirleyen meşhur ve nihai Florida sayımınının Demokrat ve Cumhuriyetçi siyasetçiler arasında nasıl bir ölüm-kalım oyununa dönüştüğünü tarafsız bir biçimde anlatmaya soyunuyor. Demokrat Parti destekçisi Kevin Spacey, Charlie Kauffmann, Todd Haynes gibi Amerikalı star sinemacılar geçen ay Saraybosna Film Festivali'nde karşımıza çıkınca tabii ki hepsine memleketteki seçim havasını soruyoruz hemen. Spacey "Bu kez gerçekten umutluyuz. Hatalardan ders almak gerek ve ben de Amerikan halkının bu kez sandık başına gittiğinde doğru kararı vereceğini düşünüyorum" sözleriyle bildik liberal Hollywood hissiyatını tekrarlıyor. Başkanlık yarışının 'finiş' çizgisini belirleyen oyların elle sayımının bizzat Bush kampanyasını yürüten eyalet sekreteri Katherine Harris tarafından engellenmesinin demokrasi açısından yarattığı travmadan dem vuruyor. Film, 'oy'unun dünyalara bedel olduğu hayaliyle teselli bulan sıradan vatandaşın bertaraf edemediği hayalkırıklığına doğrudan kilitlenmese de durum ortada. Geçen ay vizyonumuza giren "Oyum Kime?" ise bu duruma nazire olmuş, belli ki yeni seçim arefesi bu hissiyatı itelemek ve Amerikan idealizmini tazelemek üzere biçilmiş bir senaryo. Başkanlık yarışının sıradan bir vatandaşın tek oyuna bağlı olması gibi gayet sembolik ve sempatik bir fikirden yola çıkıyor. Politikacıların bir oy uğruna giriştikleri horoz dövüşünden ortaya ironik manzaralar çıkarsa da '"Recount"un aksine sonuçta sorumluluğu vatandaşın bilincine yüklüyor. Bilinçaltına kafayı takmış olan Amerikalı senarist ve taze yönetmen Charlie Kauffman filmi izlemese de bu ilahi yanılsamayı sorduğumuzda "Vatandaşın kendisini yönetenler tarafından sayılıp sevildiğini farzetme sevdası hoş ve boş bir hayaldir. Zaten politikacıların güvenle yaslandığı da bu boşluk değil midir..." yanıtını veriyor. "Oyum Kime"nin ana karakteri (Kevin Costner) olan serkeş işçi babanın çalıştığı fabrikayı görünce adamcağızın 'içiyorsam sebebi var' bahanesine sahip çıkmamak elde değil. Kahramanımız aslında bir nevi vicdani redçi ama demokrasi, mülteci, eğitim ve yoksulluk sorunları, medya eleştirisi gibi muhtelif başlıkların yüksek sesli mesajlar halinde duyurtulduğu film finalinde iyice Capra usulü bir iyimserlikle sarıp sarmalanarak nafile bir bıkkınlık duygusu yaratıyor. Peki dürüst ve sorumluluk sahibi vatandaşın sisteme pekala da müdahale edebileceği ve kötüyü iyileştirme gücünün varolduğu fikri bir yanılsama değil mi? "Tabii ki!" diyor Todd Haynes. Amerikalı bağımsız yönetmen "Demokrasi halkın popüler isteklerini sömürmeye dönük bir süreç olmamalı. Bireyi güç ve iktidara alet eden bir demokrasi olamaz!" diyor ve ekliyor: "ABD halkı Bush döneminde yeterince acı çekti. Bu nedenle yeni seçimlerden umutluyum. Sandık başında sağduyu kazanabilir." Bilinçaltına kafayı takmış olan Amerikalı senarist ve taze yönetmen Charlie Kauffman için sağduyu tartışılır elbet. İlk yönetmenlik denemesi "New York Synecdoche" ile Saraybosna'ya gelen Kauffmann "Seçimin oyuncaklı tarafı oylamanın tek başına yapılan bir eylem olması. Evet oy düğmesine tek başınıza basıyorsunuz ama seçim kampanyaları ve tüm şamatalardan etkilenmeden sanki özgür bir seçim yapıyorsun gibi bir düşünce yanıltıcı olabilir" diyor. Peki Hollywood gelecek ayki seçimlerden sonra "Recount" misali ikinci bir film çekmek zorunda kalır mı? Kevin Spacey 'Umarım kalmayız" yanıtıyla şaşırtıyor. Ne de olsa insan ondan coşkulu bir itiraz bekliyor. Zaten o da hemen "Her oy önemlidir, her biri sayılmalıdır!" diyerek bir nevi inanç tazeliyor.

Todd Haynes, Saraybosna Film Festivali'nde.

GEZİCİ FESTİVAL 2008
FESTIVAL ON WHEELS 2008

Uluslararası Altın Kaz Film Yarışması
Türkiye 2008 • İtalyan Politik Sineması: Elio Petri
Ulus ve "Fragmanları" • Sahte Belgeseller: Mockumentary
Kısa İyidir • Alman Film ve Televizyon Akademisi - Berlin
Çocuk Filmleri: Letonya - Estonya • Kısaca Romanya
Kars'ta Sinema Konuşalım III

31 Ekim-6 Kasım Ankara
7-13 Kasım Kars

Siz filme gidemiyorsanız...

Bu yıl 14'üncüsü düzenlenecek GEZİCİ FESTİVAL, ikinci ismi Avrupa Filmleri Festivali'ni artık kullanmayacak. Festivalin duraklarıysa değişmedi. 31 Ekim'de Ankara'da başlayacak olan film yolculuğu, 7 Kasım'dan itibaren Kars'ta devam edecek ve 14-18 Kasım tarihleri arasında Samsun'da sona erecek.

"Ae Fond Kiss"

Binlerce kilometre yol kat ettiğinizi ve bir yandan yolculuk ederken bir yandan da onlarca film gösterdiğinizi düşünün… Ankara Sinema Derneği, 14 yıldır büyük bir özveriyle düzenlediği Gezici Festival'i böyle tanımlıyor. Türkiye'nin ve belki de Avrupa'nın en şahsına münhasır festivallerinden biri olan organizasyon, "İzleyici filmlere gelemiyorsa filmler onlara gider" düsturuyla hareket ediyor. Bu yılın en büyük değişikliğiyse festivalin isminde… Geçmiş yıllarda Avrupa Filmleri Festivali-Gezici Festival olarak anılan organizasyon, dünyanın dört bir yanından filmler göstermeye başlayınca, kendisini sadece Avrupa'yla sınırlamamaya ve Avrupa Filmleri Festivali ismini terk etmeye karar verdi. Artık festivalin tek bir adı var: Gezici Festival. Şüphesiz tek yenilik bu değil; festivalin programına dahil ettiği yeni bölümler ve bu yıla özel sürprizler de var.

Programın biz dergiyi yayına hazırladığımız sırada belli olan sürpriz başlıkları şöyle: İtalyan Politik Sineması, Sinema ve Milliyetçilik ve izleyiciye kurmaca hikayeleri belgesel diliyle sunan Sahte Belgeseller (Mockumantary)…

"İtalyan Politik Sineması" bölümünde, 1982 yılında kaybettiğimiz, yönetmenliğe başladığında İtalyan Komünist Partisi'nin üyesi olan -ancak sonradan partiden ayrılan- Elio Petri'nin üç filmi izleyiciyle buluşacak. Bölüm kapsamında ustanın "A Ciascuno il Suo/Herkesin Hakkı (1967), "Indagine su un Cittadino al di Sopra di Ogni Sospetto/Her Türlü Kuşkunun Ötesinde Bir Vatandaş Üstüne Soruşturma" (1970) ve "La Classe Operaia Va in Paradiso/İşçi Sınıfı Cennete Gider" (1971) filmleri izleyiciyle buluşabilecek. Festivalin enteresan bölümlerinden "Sinema ve Milliyetçilik"teyse, gösterilen filmlerle birlikte üç yazarın yorumları da izleyiciye sunulacak. Tüm dünyada tehlikeli biçimde tırmanan ırkçı habis hissiyatlara görüntü dilinde karşılık arayan filmlere ayrılan bu bölümde, Sergei Eisenstein'ın 1938 tarihli klasiği "Aleksandr Nevsky" Murat Belge'nin yazısıyla, Ken Loach'ın 2004 tarihli "Ae Fond Kiss"'i Ferhat Kentel'in yazısıyla ve Lars Von Trier'nin "Europa"sı da Fatih Özgüven'in yazısı rehberliğinde izleyici karşısına çıkacak. Ayrıca festival, Kars'ta Murat Belge ve Ferhat Kentel'in katılacakları "Milliyetçilik" konulu bir panel de düzenleyecek. Bu yılın sürpriz bölümlerinden biri de, ödüllü Türk filmlerinin gösterileceği "Türk Sineması 2008" adlı bölüm olacak.

Elio Petri üç filmiyle festivalde.

Kars'ta Sinema Konuşalım

Organizasyonun sürprizlerinden bir diğeri de, dünya sinemasına birçok ustayı armağan eden Berlin Film Okulu'nun ünlü mezunları Wolfgang Petersen, Hannes Stöhr, Detlev Buck ve Christian Petzold'a ait kısa film gösterimleri olacak. Yönetmenlerin öğrencilik yıllarında çektikleri filmlerden oluşan bu seçki dışında, Türkiye'den kısa filmler ve Romanya'dan kısa filmler de gösterilecek. Festival'in yerleşik ayağı –yerli yabancı konukların ağırlanacağı- Kars'taysa, "Kars'ta Sinema Konuşalım" organizasyonu bu sene üçüncü kez düzenlenecek. Etkinlik, sinema alanında amatör gençleri ve profesyonelleri buluşturmayı, Kars'ı bir hafta boyunca sinema tartışılan, bu alanda üretimler gerçekleştirilen bir platforma dönüştürmeyi amaçlıyor. Bu yıl Reha Erdem ile yönetmenlik, Natali Yeres ile sanat yönetmenliği, İsmail Karadaş ile ses, Çiçek Kahraman ile kurgu, Gökhan Tiryaki ile dijital görüntü yönetmenliği, Leyla Özalp ile film yapımcılığı, Nurşen Bakır ile deneysel film yapımı atölyeleri gerçekleştirilecek. Ayrıca Filmist Belgesel Grubu ile belgesel sinema üzerine toplantılar yapılacak. Ayrıca bu yıl yine Ermenistan, Gürcistan ve Türkiye'den genç belgeselcilerin katılımıyla BelgeSeyir Atölyesi ikinci kez gerçekleşecek. Atölye kapsamında çekilen belgeseller 13 Kasım 2008 Perşembe günü Kars'ta izleyicinin karşısına çıkacak. Festivalin yine Kars'ta gerçekleşen Uluslararası Yarışma bölümündeki filmlerse henüz belli değil. Bu bölümde birinci seçilen film Altın Kaz Ödülü'nü alacak ve Kars Belediyesi'nin de katkılarıyla verilen para ödülünü kazanacak.

Reha Erdem önümüzdeki ay Kars'ta yönetmenlik atölyesinde...

"Rachel Getting Married"

"The Brothers Bloom"

Yeni sezonun sinyalleri

KEREM AKÇA

Bu yıl 4-13 Eylül 2008 tarihleri arasında düzenlenen 33. TORONTO ULUSLARARASI FİLM FESTİVALİ bu yıl da 2008-2009 sezonunun nabzını tuttu.

Her sene gündemdeki ünlüleri konuk ederek ve önemli filmlerin dünya galalarını gerçekleştirerek yeni sezonu müjdeleyen Toronto Film Festivali, bu yıl da bu geleneğini sürdürdü. "Pandora'nın Kutusu", "Süt" ve "Üç Maymun" gibi Türk filmlerinin gösterildiği festivalde yine Amerikan sinemasının dikkat çekici yapıtlarından dünya sinemasının akılda kalıcı eserlerine kadar uzanan çok çeşitli bir seçki vardı.

Özellikle üç konunun öne çıktığı görüldü. Birincisi, bu yılki festivalde ilk filmleriyle dikkat çeken Amerikan bağımsız yönetmenlerinin formda oldukları ve ileride de iyi işler ortaya koyacakları yönündeki genel kanıydı. İkincisi ise, tanıdığımız yönetmenlerin bir kısmının yeni işleriyle hayalkırıklığı yaratması oldu ("Me and Orson Welles"/Richard Linklater, "RockNRolla"/Guy Ritchie, "Synecdoche, New York"/Charlie Kaufman, "The Other Man"/Richard Eyre). Son olarak da, sıklıkla Irak Savaşı'ndan sonra değişen politik gündeme uygun projeler üretilmiş olmasıydı.Yani festival yine sinema dünyasının gidişatı açısından belli göstergeler sundu. Bu göstergelerden yola çıkarak, politik sinemanın biraz daha milliyetçi tarafa kaydığını, bu yıl dünya sinemasından sadece birkaç sürpriz filmin öne çıkabileceğini ve Amerikan bağımsız yönetmenlerinin ileride sinemaya yön vereceklerini söyleyebiliriz.

Ancak bu yıl, sezona damgasını vuran bir modern klasik veya başyapıt çıkmaması, festivalin geçen yılki "Beni Orada Arama.", "İhtiyarlara Yer Yok", "Korkak Robert Ford'un Jesse James Suikastı" ve "Avukat"ı içeren seçkisini az da olsa arattı. Yine de dikkat çeken birkaç filmin varlığını es geçmemeliyiz. Özellikle Jonathan Demme'in filmi "Rachel Getting Married", belli ki sezona damgasını vuracak yapıtlardan biri. Noah Baumbach'ın filmlerini andıran ve hazmı zor olan eser, özellikle ülkedeki aile içi iletişimsizliği ele alırken çarpıcı gözlemler sunuyor ve Cassavetes'in ruhunu geri getirmesiyle dikkat çekiyordu. Bir diğeri "The Wrestler" ise, Aronofsky'nin klasik hikaye anlatısında da bir şeyler yapabileceğini kanıtlamak için projelendirdiği bir spor dramı idi. Anti-kahramanların üzerine giden bir güreş filmi olan "The Wrestler", özellikle ölüm kavramıyla ilgili söylemiyle dikkat çekti. Ancak bu filmde yönetmenin önceki filmlerindeki üslup denemelerini yinelediğini söyleyemeyiz.

Yukarıda bahsettiğimiz bağımsız yönetmenlerin çıkışını vurgulayan yapıtlara bakınca ise daha çok dört filmin öne çıktığını görebiliyoruz. Bunlar; "The Brothers Bloom", "Sugar", "Uncertainty" ve "Wendy and Lucy". "Brick" ile bağrımıza bastığımız Rian Johnson'ın ikinci sinema filmi "The Brothers Bloom", bu sefer yönetmenin dolandırıcı filmi kalıplarını tersyüz ettiği bir yapım. Özellikle pastiş bir yapı kurarak sinefil kimliğini açığa çıkarması ise, bir taraftan geleceğin Tarantino'su olabileceği yönünde işaretler verirken diğer taraftan keyifle izlenecek filmlerle devam edecek bir kariyerin kapılarını açıyordu. "Half Nelson" ile dikkat çeken Ryan Fleck-Anna Boden ikilisinin son filmi "Sugar", spor filmi kalıplarını bozma tarzıyla belki de alt türün en yenilikçi eseri oluveriyordu. Dominik Cumhuriyeti pasaportlu bir beysbolcunun başarısızlık hikayesini, tamamı Portekizce diyaloglarla sinemalaştıran yapım, el kamerasından da büyük güç alıyordu. "Uncertainty", "Dipsiz/The Deep End" ve "Suture" ile yeteneklerini kanıtlayan Scott Mcgehee-David Siegel ikilisinin en bağımsız ve özgür işi olarak öne çıktı. "Koş Lola Koş"un film modelini New York'a uyarlayan yapıt, düşük bütçesine takılsa da temelindeki özgün fikirle dikkat çekmeyi başardı. "Wendy ve Lucy" ise "Geçmiş Zaman Olur Ki/Old Joy" ile dikkat çeken minimalist yönetmen Kelly Reichardt'ın kendi tarzını devam ettirdiği bir film idi.

"Sugar"

Politik filmlere geçtiğimizde, özellikle Kathryn Bigelow'un eseri "The Hurt Locker"ın ve Neil Burger imzalı "The Lucky Ones"ın Amerikan askerlerinin duygusallıkları üzerinden milliyetçilik yaptığını söyleyebiliriz. Bunların aksine Spike Lee imzalı "Miracle at St. Anna", II. Dünya Savaşı'nda Afro-Amerikalılar'ın bulunduğu bir cepheye uzanarak savaşı tarafsız bir gözle perdeye aktarabiliyordu.

Son olarak sürprizlere gelecek olursak; Fabrice Du Welz imzalı metafiziksel öğeler taşıyan psikolojik-gerilim "Vinyan", Amerikan banliyösü konformizmini farklı bir sinema diliyle Fransa'ya uyarlayan "Parc", Romen sinemasının çıkışını akıcı bir mekan kullanımıyla perçinleyen dram "Pescuit Sportiv/Hooked" ve Güney Amerika'da üst sınıftaki yozlaşmayı gözler önüne seren Peru filmi "Dioses"ın en heyecan verici eserler olduklarını söyleyebiliriz.

BEYAZPERDE İÇİN YARATILMIŞ

Popüler bir video oyunundan sinemaya aktarılan "MAX PAYNE", ailesi katledilen bir polisin, olayı çözmek ve intikam almak amacıyla içine girdiği yeraltı dünyasındaki amansız mücadelesini anlatıyor. John Moore'un yönettiği, Mark Wahlberg, Mila Kunis ve Beau Bridges'ın başrolleri paylaştığı film, karakterlerinin duygusal derinligiyle birleşen stilize aksiyon sahneleriyle, adeta "Günah Şehri" ve "Kirli Harry"nin kesiştigi görsel bir şölen vaat ediyor.

EBRU ÇELİKTUĞ

2001 yılında piyasaya çıkan Max Payne video oyunu, "Third person shooter" yani, "üçüncü şahıs nişancı" oyunları arasında kendine has özellikleriyle farklı bir yer kazanmıştı. Yani oyunu kahramanın gözünden değil, sırtından izleyerek oynuyordunuz. Finlandiya menşeli oyunun ikinci versiyonu 2003'te piyasada yerini bulurken 2008 itibariyle iki oyunun dünya çapında satışı 7 milyona ulaşmıştı. Hong Kong aksiyon sinemasından esinlenmeler taşıyan oyunun bu derece [illegible], özellikle John Woo filmlerini hatırlatan sinematografik öğeler taşımasının da büyük etkisi vardı. Ayrıca Hollywood'un B sınıfı kara filmleri ve ucuz romanlardan fırlamışa benzeyen karakterleri ve olay örgüsüyle de oyun, kendine özgü bir renk yaratmayı başarmıştı. Üstelik Washowski Kardeşler'in "Matrix"te uyguladıkları özel efektlerden "bullet time" da oyunda kendine yer bulmuştu. En hızlı sahneler yavaşlatılarak kurşunların bile görülür hale getirildiği bu yöntem, oyunun ayrıcalıklarından biriydi.

2003'te Fox, oyunu sinemaya aktarmak üzere haklarını satın aldı. Kadro yavaş yavaş oluşturuldu. Yönetmen, en son korku klasiği "Omen"in 2006'daki versiyonuyla karşımıza çıkan John Moore olarak belirlendi. Max Payne için seçilen oyuncu Mark Wahlberg'tü. Çekimlerse Toronto'da (pek çok sahne bir metro tünelinde) tamamlandı.

Bu derece sinematografik öğeleriyle sivrilen oyunun sinemaya uyarlanma süreci nasıl oldu peki? Yapımcı Julie Yorn'a göre: "Max Payne oyunu zaten film tutkunları için geliştirilmişti. Kara film tarzındaki karakterlerinden olayların akışına ve diyaloglara kadar, oyunda büyük ölçüde sinema etkisi vardı ve tipik video oyunundan çok daha aşkın bir yapıdaydı." Oyunun bu özellikleri düşünülünce filme aktarılırken de her şeyin tereyağından kıl çekercesine kolay olacağı akla gelebilirdi, ama öyle olmadı... "Oyunun özgün tarzına ve ruhuna sadık kalmaya çalışırken farklı bir film ortaya koymak zorundaydık!" diyor Yorn.

İşte bu noktada, henüz ilk kez böyle büyük bir projenin senaristliğine soyunan Beau Thorne'un katkılarından bahsetmek gerekiyor. Filmin fragmanını izleyen [illegible] internetteki forumlarda [illegible] bakılırsa Thorne, sadece ana karakterin duygusal olarak içinde bulunduğu vahim durumu yansıtmada değil, illüzyon ve

Max Payne

Bugüne dek canlandırdığı karakterler içinde en fazla bağ kurduğu karakterin Max Payne olduğunu söylüyor Mark Wahlberg.

gölgelerle dolu bir dünya yaratma ve doğaüstü öğeleri bu dünyaya eklemleme konusunda da başarılı olmuş. En çok, saatler süren oyunun içerisindeki en temel motifleri seçme konusunda zorlandığını söylüyor filmin basın bülteninde: "Oyunla ilgili her şeyi öğrenmeye çalıştım, sonra da bunları sadeleştirip düzene koymanın yolunu araştırdım. Hem orijinal materyale sadık kalmak hem de bunu bir adım ilerleterek gerilimi yükseltmek, üstesinden gelmesi zor bir meseleydi gerçekten de."

Beau Thorne'un filme taşıdığı, oyunda yer almayan, başka dünyalara ait karakterler de var. Bunların arasında en dikkat çekeni, Max Payne'i tehdit eden kanatlı bir iblis! İskandinav mitolojisinden ödünç alınma Valkyrie adlı bu yaratık, Max Payne'in katledilen ailesinin trajedisinin altında yatanlara dair büyük ipuçlarını elinde tutuyor. Hikaye ilerledikçe, bu iblis imajının ve ona bağlı diğer anahtar öğelerin olaylar içindeki ağırlığı ortaya çıkıyor. Valkyrie'nin "V"sine ayrı bir dikkat sarf etmek, öykünün ana noktalarını anlamak açısından büyük önem taşıyor.

Filmin hikayesiyse oyunun akışıyla paralellik taşıyor. Max Payne, yıllar önce eşi ve çocuğunun katledilmesinin intikamının peşine düşen ve artık kuralları kendi koyan, "Dirty Harry" tarzı bir polis. Evini basan uyuşturucu müptelalarının bıraktığı izlerle uyuşturucu satıcısı bir mafya örgütüne ulaşmaya ve onlara karşı açtığı tek tabanca savaşı kazanmaya çalışıyor. Yeraltı dünyasının karanlık dehlizlerinde kasvetli bir dünyanın içinde kendini bulan Max Payne'e bu macerada kız kardeşinin katilini arayan Mona Sax (Milo Kunis), güzelliğiyle büyüleyen bir Rus katil, Natasha (Olga Kurylenko), dedektif Jim Bravura (Hip hop şarkıcısı Chris "Ludacris" Bridges) ve Max'in akıl hocası, sürprizlerle dolu B.B. Hensley (Beau Bridges) eşlik ediyor. Oyun içinde oyun, olduğundan farklı görünen ve dost mu düşman mı olduğu hep tartışmalı kişiler, Payne'in -ve biz seyircilerin- sürekli bir bulmacanın içinde hissetmesine neden oluyor. Max Payne, ordunun süper askerler yaratabilmek için bir deney yaptığını ve bu deneyde kullanılan ilaç testinin birileri tarafından sokaklara taşınmasıyla kendi ailesini katleden uyuşturucu müptelaları arasında ilişki olduğunu keşfediyor yavaş yavaş. Hatta davasını sürdürebilmek ve bu süper askerler gibi güçlü kalabilmek için ilacı kendi üzerinde de deniyor. Bu sırada ortaya çıkan halüsinasyonların göz kamaştırıcı bir görsellik taşıdığı söylenmekte!

Video oyunundan sinemaya, estetik kaygılar

"Max Payne"in dünyasını tam anlamıyla seyirciye yansıtabilmek için yönetmen John Moore, "Phantom" adlı bir kamera sistemi kullanmayı tercih etmiş. Yukarıda sözün ettiğimiz "bullet-time" efektini daha da ileri götüren bu sistem sayesinde Moore, aksiyon sahnelerine derinlik ve tarz katmayı amaçlamış: "Bu, saniyede 1000 kadar kare yakalayabilen bir bilgisayar programı aslında. John Woo'nun ve Wachowski Kardeşler'in 'Matrix'te başarıyla kullandığı 'bullet time'ı taklit etmek istemedim. Bu yüzden de bu yeni sistemle kendi tekniğimizi kurmaya çalıştım. Heyecan verici sonuçlara ulaştığımızı sanıyorum." Bu teknikle Moore'un çok daha stilize ve daha gergin bir atmosfer yakaladığı, özellikle doğaüstü öğelerin seyirciye daha çarpıcı bir görsellikle hitap edeceği söyleniyor yapımcılar tarafından da. Moore ise, olabildiğince bilgisayar efektlerinden uzak kalmaya çalıştığını, her şeyin sette, gerçek anlamda fiziksel olarak çekildiğinin altını çiziyor: "Gerçek setler, gerçek aksiyon. Dövüş sahneleri, silahlı sahneler, bunların hepsi gerçek. Burada Amerika'yı yeniden keşfetmeye çalışmıyorum. Bir filmin odak noktası başkarakterin duygusal dünyasıysa, seyircinin görsel efektlerin başarısından bahsetmesini ve buna hayranlık duymasını istemem. Bu kesinlikle efektleriyle dikkat çeken bir film olmamalıydı!"

"Max Payne"in depresif, karanlık ve tekinsiz dünyasını görsel olarak aktarma konusunda yapım sorumlusu ve görüntü yönetmenine çok şey düşmüş elbette. Işık ve gölgenin kullanımıyla, bu şüphe ve belirsizlik dolu karanlık dünya, günümüz seyircisine hitap edecek şekle getirilmiş. Çıkış noktası ise II. Dünya Savaşı sonrası Hollywood ve Avrupa sinemasının seçkin örnekleri olmuş. Aslında filmin siyah-beyaz çekilmesi arzulansa da işin reklam ayağı düşünülüp bu fikirden vazgeçilmiş. Yine

de olabildiğince renksiz, koyu bir pastelliğin filme hakim olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca her ne kadar film Toronto'da çekilse de, kentin silüeti New York'u andırmakta.

Max Payne'i canlandıran Mark Wahlberg en son M. Night Shyamalan'ın "Mistik Olay"ıyla sinemalarımıza konuk olmuştu hatırlarsanız. Oyunculuğuyla göz dolduran Wahlberg, senaryo eline geçtiğinde, Max Payne'in bir video oyunu karakteri olduğundan habersiz olduğunu söylüyor: "Senaryoyu okuduğumda, 'Vay be, harika' dedim. Ama bir video oyununa dayandığını öğrenince 'Olmaz, bunda oynamam!' diye itiraz ettim. Sonra ısrar üzerine, oyunla ilgili araştırma yapıp bir göz atınca, hikayenin son derece ince işlenmiş olduğunu fark ettim. Çok zengin bir oyundu. Hatta daha önce neden filme uyarlanmadı diye merak ettim." Geçtiğimiz yıl "Köstebek" ile en iyi yardımcı oyuncu dalında Oscar adaylığı olan Mark Wahlberg, Max Payne'in bugüne dek canlandırdığı en derin, en farklı karakter olduğunu ve Payne'i canlandırırken kendisine çok yakın hissettiğinden çok rahat bir performans çıkardığını da sözlerine ekliyor: "Max, canlandırdığım en karmaşık, en görmüş geçirmiş, yaşamışlığı olan karakter diyebilirim. Yaptığı her şeyi duyguları yönlendiriyor. Daha önce harika bir hayatı olduğunu öğreniyoruz. Güzel bir karısı ve çocuğu olduğunu ve onları kaybettiğini… Sonra kendine ve dünyaya dair umutlarını kaybettiğini… Max'i oynamak için kolay bir yol vardı aslında; arpacı kumrusu gibi düşünceli bir görev adamı olarak canlandırabilirdim onu. Ama bu yola girmedim, çünkü insanların, Max'in gerçekte ne kadar çok katmanlı, derinlikli biri olduğunu görmelerini istedim."

Mark Wahlberg'e eşlik eden Mila Kunis, önce kız kardeşinin ölümünden sorumlu tuttuğu Max'a düşman kesilse de, yaptığı yanlışlığın farkına vardıktan sonra, onunla işbirliğine giden Rus güzeli Mona Sax'ı canlandırıyor. En son "Aşkzede/Forgetting Sarah Marshall"da izlediğimiz Kunis, yıllardır sevilen animasyon "Family Guy"daki Meg Griffin'e sesini veriyor. Hayatında eline silah almadığı halde, böyle hızlı bir video oyununun film versiyonunda Mark Wahlberg gibi bir aksiyon oyuncusunun ekürisi olmaktan büyük mutluluk duyduğunu söylüyor her fırsatta: "Bu

Max Payne

Mila Kunis ve Mark Wahlberg dinamik bir ikili oluşturmuşlar.

Filmin karanlık ve kasvetli bir havası var.

çok çılgınca! Daha önce silahla bir kez bile ateş etmediğim halde şimdi bir katili oynuyorum. Ama söylememe izin verin, silah kullanma konusunda harikayım! Filmin fiziksel çaba isteyen yönü çok eğlenceliydi. Boks ve Uzak Doğu dövüşü bile yaptım!"

"Max Payne"in video oyununun kara filmlerden ve ucuz romanlardan çok şey aldığını söylemiştik. Tabii bu durumda bir de "femme fatale" olması gerekiyor işin içinde! Işte bu femme fatale'in filmdeki karşılığı son James Bond filmi "Quantum of Solace"ta rol alan Bond kızı Olga Kurylenko'nun canlandırdığı Natasha. Bir partide Max Payne ile tanışan ama ne güzelliği ne de baştan çıkarıcı tavrıyla Payne'i etkileyemeyen Natasha, onun evinden ayrıldıktan hemen sonra öldürülünce, Payne'in bir numaralı şüpheli durumuna düşmesine neden oluyor.

Filmin en sürprizli karakteriyse, Max Payne'in akıl hocası, resmi polis, ama aynı zamanda ilaç şirketi Aesir'in güvenliğinden sorumlu olan B.B.Hensley. Tecrübeli oyuncu Beau Bridges'ın role çok şey kattığını belirten John Moore, uzun zamandır perdede görmediğimiz, pek çok olayın kilit kişisi durumundaki Hensley'yi izlemenin büyük keyif vereceğini belirtmekte. Bridges'a göreyse: "B.B. Hensley, maskeli biri. Gerçekte nasıl biri olduğundan asla emin olamıyorsunuz. Filmin tarzı, büyük oranda gizeme dayanıyor zaten. Karakterlerde de ani dönüşler ve değişiklikler olabiliyor. Bir aktör olarak böyle bir projenin parçası olmak gerçekten de harika!"

Film, MPAA (Motion Picture Association of America) tarafından PG13 kategorisinde, yani 13 yaş altının aileleriyle seyredebileceği şekilde değerlendirilmesiyse yönetmen John Moore'un oldukça canını sıktı. Fragmanlardan görüldüğü kadarıyla karanlık ve kasvetli bir havaya sahip olduğu anlaşılan filmin, "Kara Şövalye" ile birlikte aynı kategoride değerlendirilmesine tepki gösteren Moore, kuruma ateş püskürmekte: "Batman'in geri tepmesinden payımızı alıyoruz. MPAA 'Kara Şövalye'yi PG13 kategorisine soktu ve bu da resmen Warner Bros'un işine yaradı. MPAA ile çok ciddi sorunum var. Bu kararları verenlerin gönüllülerden oluştuğunu biliyor musunuz? Ama aralarına herkesi almıyorlar. Mesela eşcinselseniz veya bölünmüş bir ailede büyüdüyseniz orada olamazsınız. MPAA'nın gitgide daha fazla güvenilmez bir kuruma dönüştüğünü görüyorum!" Özgün oyunun bile M kategorisinde, yani ergenlik çağındakilerin de oynayabileceği seviyede değerlendirilmesine rağmen filmin bu derece kısıtlanması, hem de seks ve küfür içermemesi, Moore'u sözlerinde haklı kılıyor.

"Max Payne", sezonun en iddialı yapımlarından biri gerçekten de. Oyunun hayranları kadar, değişik teknikli aksiyon sahnelerinin varlığıyla zenginleşen şağdaş bir kara film arayan sinema seyircisinin de kayıtsız kalamayacağını düşünüyoruz. Hayat da dev bir oyun alanı değil mi sonuçta?

Oyunlarla yaşayan sinemaseverlere!

Görsellikleri, öyküleri, karakterleri ve yaşattıkları heyecanla video oyunlarının sinema uyarlamaları giderek daha fazla rağbet görüyor. İşte sıradakiler...

Metal Gear Solid, 2009

Dünya capında 6 milyon kopya satan, önde gelen oyun elestirmenlerinden özellikle görselligi ile son derece iyi tepkiler alan bu oyun, sıradan video oyunları arasından neredeyse bir sanat eseri olarak sıyrılmayı basardı. Sinematografik yapısıyla oyuncuya adeta çok iyi bir aksiyon filminin icerisindeymis gibi hissettiriyor. Solid Snake adlı eski bir askerin nükleer silahlarla dünyayı tehdit eden bir grubla mücadelesi etrafında sekillenen oyunun perdeye uyarlanacağı 2006'da yaratıcısı Hideo Kojima tarafından duyurulmuştu. "Se7en", "Boogie Nights" ve "Austin Powers 2" gibi filmlerin yapımcısı Michael de Luca, yönetmenin Kurt Wimmer oldugunu acıkladı. Paul Thomas Anderson'ın filmi yöneteceği seklindeki haberler ise yalanlandı. Christian Bale ve Viggo Mortensen'in Solid Snake'i canlandıracağı da dedikodudan ibaret. Henüz oyuncular belli degil ama filmin 2009'da vizyona girmesi öngörülüyor.

Warcraft, 2009

1994 yılında piyasaya çıkan ilk strateji oyunlarından biri olan oyun, fantastik bir evrende geçiyor. Tolkien evreninden cok sey alan ve Azeroth adlı bir gezegende gecen oyunda Elfler ve insanlar var. 2006'da Legendary Pictures oyunun film haklarını satın aldı. 100 milyon dolar gibi büyük bir bütce ayrılan filmin klasik Warcraft evreninden ayrı ama gene bir fantastik dünyada geçmesi planlanmakta. Oyunun yaratıcı ekibinin film ekibiyle sıkı bir ilişkide olacağı ve filmin oyunun hayranlarını düşkınklıgına uğratmaması için elden ne gelirse yapılacağı da yapımcılar tarafından dile getiriliyor. Bu yüzden de yönetmenin Christopher Nolan ya da Zack Snyder kalibresinde bir yönetmen olmasına gayret gösteriliyor.

Alice, 2009

Lewis Carroll'ın unutulmaz klasiği Alice Harikalar Diyarında'ya dayanarak oyun tasarımcısı American McGee tarafından yaratılan Alice, çok daha karanlık, gotik ve yetiskinlere yönelik bir oyun. Ailesini yangında kaybeden Alice'in çıldırıp akıl hastanesine yatırılmasıyla baslayan ve tıpkı asıl romandaki gibi kendisini takip etmesini isteyen beyaz tavşanın peşine düserek artık korkunç bir yere dönüsmüs Harikalar Diyarı'ndaki kanlı maceralarını anlatan oyun, 2003'ten beri beyazperdeye uyarlanmayı bekliyor. Wes Craven ve "Texas Chainsaw Massacre"ın 2003'teki versiyonunu yöneten Marcus Nispel'in yönetmen koltuğu için adı geçse de proje şu sıralar askıya alındı. Alice'i canlandıracak adaylar arasındaysa projeyi en çok sahiplenen isim Sarah Michelle Gellar.

Halo, 2009

26.yüzyılda Halo evreninde, sibernetik güçlerle donatılmıs bir süper askerin, Master Chief'in etrafında gecen oyun, 2005'ten beri sinemaya uyarlanmaya çalısılıyor. Önce, "28 Hafta Sonra"nın senaristi Alex Garland tarafından senaryolaştırıldı; Universal ve Fox, Microsoft desteğiyle projeyi ele aldılar. Daha sonra filmi Peter Jackson sahiplendi, hatta Guillermo Del Toro'nun yönetmesini istedi. Ama Del Toro "Hellboy II: Altın Ordu"yu tercih etti. Bir baska yönetmen adayı Neill Blomkamp ise, su sıralar projenin "öldüğünü", zaten Master Chief'in yüzü olmayan bir karakter olduğundan perdede oyundaki kadar dramatik ağırlığa sahip olamayacağını dile getirdi. Ağustos ayındaysa, video oyununa dayanan "Halo: Fall of Reach" romanından bu kez Stuart Beattie'nin (Karayip Korsanları, GI Joe) bir senaryo calısması yaptıgı haberi yayıldı. "Hancock" ve "Örümcek Adam 3"ün konsept sanatçısı Kasra Farahani'nin görsel yönetimi ele aldığı ve ikilinin Microsoft'a bir sunum yapacağı belirtiliyor. Yani şimdilik "Halo" cephesinde henüz net bir durum söz konusu degil.

Tekken, 2009

Dünyanın en sevilen Uzak Doğu dövüş sanatı oyunlarından biri olan Tekken, annesinin ölümünden sorumlu Michima'dan intikamını alabilmek için onun düzenlediği en iyi dövüşçü turnuvasına katılan Jin Kazama'nın mücadelesi etrafında geçiyor. Oyun, dünyanın bir milyonu geçen satışa sahip ilk playstation oyunu olarak da anılmakta. 2039'da, artık dünya savaşları sonrasında dirlik düzen kalmayan distopik bir dünyada geçen Tekken, "Anacondas"nın yönetmeni Dwight H.Little tarafından çekilmekte. Özellikle dövüş sahneleriyle oyun severlerin beğenisini kazanacaklarından emin olan yapımcılar, hayalgücünü zorlayan fütüristik görselliğiyle, filmin büyük ilgi göreceğinden eminler.

Prince of Persia: The Sands of Time, 2010

Zamanın kontrolünü sağlayan, insanoğluna tanrıların hediyesi Zamanın Kumları, kötülük timsali asilzade Nizam'ın ellerindedir. Pers prensi Dastan ise Prenses Tamina ile elele vererek Nizam'dan onu kurtarmaya çalışır. Ubisoft'un sevilen oyunu beyazperdeye Walt Disney'in ve yapımcı Jerry Bruckheimer'ın kanatları altında uyarlanıyor. Prens Dastan'ı Jake Gyllenhaal'ın, Tamina'yı Gemma Arterton'un ve Nizam'ı Ben Kingsley'nin canlandırdığı; çekimlerinse Fas'ta sürdüğü filmin yönetmeni Mike Newell. Baştan beri fazla el değiştirmeyen oyunun hakları, bu kadro sayesinde sanırız, oyunun hayranlarını düşkırıklığına uğratmayacak!

KIYAMET

BEN STILLER YENİ FİLMİ "TROPİK FIRTINA"DA HOLLYWOOD KLİŞELERİYLE VE VİETNAM FİLMLERİYLE ÇILGINCA DALGASINI GEÇİYOR. ÜSTELİK ROBERT DOWNEY JR., JACK BLACK, STEVE COOGAN VE BİLİMUM ÜNLÜ SİMAYI DA BU ÇILGINLIĞA ORTAK EDİYOR.

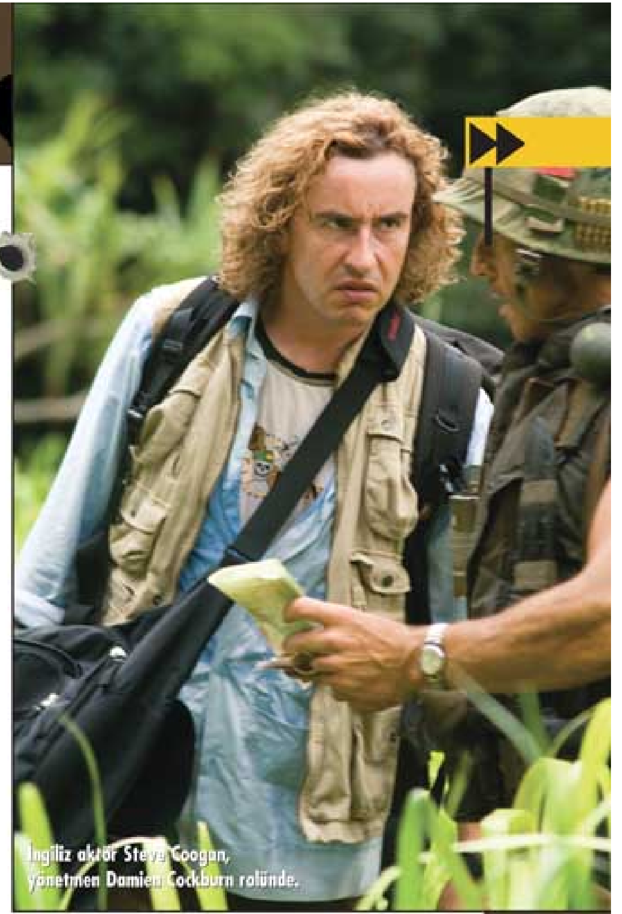

MURAT EMİR EREN

Hollywood'u birçok yönüyle eleştirmek mümkün, ama bu büyük film endüstrisinin takdir edilecek yanları da var. Mesela içinden biri çıkıp bu kirli sisteme rahatlıkla sövebiliyor, stüdyoların ipliğini pazara çıkarıyor, üstelik bunu yaparken yine küfür ettiği sistemi kullanıyor ve buna kimsenin gıkı çıkmıyor. Anlayacağınız, ticari başarı payidar kaldığı sürece Hollywood'un madara olması sektördeki kimsenin umurunda değil.

Ben Stiller da "Tropik Fırtına"da tam olarak böyle bir iş koyuyor ortaya. Gelmiş geçmiş en büyük Vietnam filminde rol alan kaprisli Hollywood yıldızlarının başına gelenleri konu ettiği filmi vesilesiyle, Vietnam filmlerini, bu filmlerdeki Hollywood klişelerini, Vietnam mitinin ta kendisini, stüdyo sistemini, yıldızları, prestijli ödülleri, aksiyon serilerini, aptal tuvalet komedilerini hedef alıp, her birine demediğini bırakmıyor. Üstelik o bunu yaparken bizler de karnımıza ağrılar girene değin gülebiliyoruz. Yığınla sevimsiz özelliği olan Hollywood'da, hala aklı başında insanların da film yaptığını hatırlayıp derin bir "oh" çekiyoruz.

Gerçi Stiller bunu ilk kez yapmıyor. Belki bir yönetmen olarak değil ama komedyen olarak Stiller'ın Hollywood klişeleriyle zekice kafa bulduğu anlara televizyonda da şahit olmuştuk. Son birkaç yıldır, Oscar töreni için kısa videolar hazırlayan Stiller ve şürekası (Owen Wilson, Jack Black vs…), o yılın Oscar adaylarını sululuğa ve basitliğe varmadan ince ince ti'ye alıyor, televizyon izleyicilerini ve ödül töreninin gerçekleştiği salonu kırıp geçiren anlara sebep oluyorlardı. Stiller'ın mizahından "Yüzüklerin Efendisi", "Brokeback Mountain" ve benzeri Oscar filmleri nasibini

İngiliz aktör Steve Coogan, yönetmen Damien Cockburn rolünde.

almıştı. Ben Stiller, 2001 yapımı filmi "Zırtapoz/Zoolander"daysa, daha önce yine televizyon şovu için yarattığı bir karakterin, erkek model Zoolander'ın öyküsünü anlatıyordu. Yönetmen, Zoolander üzerinden moda dünyası, ünlüler alemi, jet sosyete gibi sınıfları mizahi bir bakış açısıyla ele alıyor, deyim yerindeyse ele aldığı her zümreyi kepaze ederek eğlencenin dibine vurmayı başarıyordu. Ancak saydıklarımızın hiçbiri "Tropik Fırtına" kadar sert bir mizah anlayışına sahip değildi. Stiller'ın bir yönetmen ve komedyen olarak imza attığı işlerdeki "küçük

ALAMETİ!

Vietnam filmlerinin olmazsa olmazı helikopterler iş başında!

Aksiyon yıldızı Tugg Speedman (Ben Stiller), yaşadıklarının bir film sahnesi olduğunu sanıyor. Ancak bu film o film değil!

dokundurmalar", "Tropik Fırtına"da sille tokat dayağa dönüşüyor desek yeri.

"Tropik Fırtına"nın temel esprisi, bir savaş filminde rol alan oyuncuların kendilerini aniden gerçek bir savaşın içinde bulmaları. Bu fikir Ben Stiller'ın aklına, 1987 yılında, Steven Spielberg imzalı "Güneş İmparatorluğu/Empire Of The Sun"da rol aldığı sıralarda düşmüş. İkinci Dünya Savaşı fonunda geçen etkileyici bir hikâye anlatan filmde, yardımcı rollerden birinde yer alan Stiller, o zaman sette aklına düşen bu fikri, "Birkaç hafta savaş eğitimi aldıktan sonra kendilerini fazla ciddiye almaya başlayan şımarık aktörlerin öyküsü" olarak açıklıyor. Ne yazık ki Stiller, bütçe yükü nedeniyle bu fikri uzun süre hayata geçirememiş. Hali hazırda elinde bir senaryo da olmadığından, bu espri fikir aşamasında takılıp kalmış.

Nihayet 2006 yılında, Stiller yanına aktör Justin Theroux ve "Idiocracy"nin yazarı Etan Cohen'i de alarak senaryoyu tamamladığında, özellikle Theroux'nın da etkisiyle film aynı zamanda bir Hollywood ve Vietnam filmleri taşlamasına dönüşmüş. "Tropik Fırtına" buradan hareketle, film çekmek, filmlerde rol almak, bir karakteri canlandırmak, bir savaşı yeniden yaratmak gibi iddialı işlerin, bu işleri yapanlar üzerindeki etkisiyle, endüstrinin ortaya çıkardığı işlerle dalgasını geçen, kimi zaman da onları rezil eden epey zalim bir yapıya sahip olmuş. Bunda hikâyenin etkisi büyük kuşkusuz…

Film, Robert Downey Jr.'ın ne kadar eğlenceli bir oyuncu olduğunu bir kez daha hatırlamamızı sağlıyor. Aktör filmde, beş Oscarlı yıldız Kirk Lazarus'u canlandırıyor.

Filmde, Vietnam Savaşı'nın en hareketli günlerindeyiz. Helikopterler ortalığı cehenneme çeviriyor, ortalık toz duman. Bu karmaşada ABD askerleri, Vietnamlılar'la sürekli bir sıcak temas halinde. Çatışmanın ortasında kalan ekibin üyelerinden Four Leaf lakaplı asker, Vietnamlılar tarafından vuruluyor ve ellerini göğe doğru uzatarak dramatik bir biçimde yere yuvarlanıyor… Elbette bu bir film seti –film içinde film. Filmimizin ismi "Tropik Fırtına", yönetmeniyse İngiliz bir yeni yetme (Steve Coogan). Filmin başrollerini, sönmüş aksiyon yıldızı Tugg Speedman (Ben Stiller), beş Oscar ödüllü prestij abidesi Kirk Lazarus (Robert Downey Jr., tuvalet komedilerinin yıldızı Jeff Portnoy (Jack Black), genç yetenek Kevin Sandusky (Jay Baruchel) ve HipHop yıldızı siyahi aktör Alpa Chino (Brandon T. Jackson) paylaşmakta. Oyuncular bu denli şöhretli olunca, silik yönetmen Damien Cockburn'ün onlar üzerinde hakimiyet kurması da elbette

güçleşir ve film, henüz ilk haftasında programın gerisinde kalarak stüdyoyu büyük miktarda zarara uğratır. Basının ilgi odağı olan setle ilgili haberler, oyuncuların kaprisleri derken, filmin en önemli ve en pahalı sahnelerinden biri çekilemeyince, stüdyonun acımasız patronu Les Grossman yönetmene son ültimatomunu verir: Ya bu film zamanında biter, ya da kariyerin sona erer!

Bu tehdit üzerine Cockburn, kapris yumağı oyuncularını nasıl yola getireceğini düşünürken filme uyarladıkları "Tropik Fırtına" romanının yazarı, Vietnam gazisi Four Leaf Tayback'in aklına bir fikir gelir. Bu gidişle filmin çekilemeyeceğini ve yapımcıdan telif ücretini almayacağını düşünen Four Leaf, yönetmene oyuncuları vahşi doğaya bırakmasını önerir. Ona göre, oyuncular kameraların ve ekibin nerede olduğunu bilmeden vahşi doğanın şartlarıyla mücadele ederken, burunları sürtecek, yola geleceklerdir. Cockburn bu öneriyi dikkate alıp filmin beş yıldızını çekim yaptıkları bölgenin uzağındaki vahşi orman arazisine götürür ve hepsini kaderine terk eder, ardından da ortadan kaybolur. Tugg Speedman, Kirk Lazarus, Alpa Chino, Jeff Portnoy ve yeni yetme Kevin Sandusky, ormanda filmlere konu olacak olaylarla karşılaşırlar. Ancak olup bitenler filmin bir parçası değil, gerçek hayatın ta kendisidir artık…

Stiller, Theroux ve Cohen üçlüsünün elinden çıkma bu öykü, son derece geniş bir oyuncu kadrosuyla perdedeki şeklini alıyor. Misal, film içindeki filmin yıldızları Tugg Speedman, Kirk Lazarus ve Jeff Portnoy'u canlandıranlar da gerçek yıldızlar. Ben Stiller, filmi yönetmekle kalmıyor, aynı zamanda filmin merkezindeki bir karakteri kariyeri düşüşe geçen aksiyon yıldızı Tugg Speedman'ı canlandırıyor. Speedman, "Scorcher" adlı filmle zamanında tüm dünyayı yerinden oynatmış, ancak seri artık altıncı filme eriştiğinde, basının ve izleyicilerin maskarası olmuş vaziyette. Stiller, Speedman için "O ekip içindeki en yüksek maliyetli oyuncu. Her zaman en çok gişe yapan filmlerde oynamış ve büyük paralar kazanmış biri, ama artık kariyeri tepe taklak olmuş. Haliyle bu film onun tek şansı" diyor. Gerçekten de Speedman, kariyerini değiştirmek için Oscar yarışına girip, "Simple Jack" adlı bir filmde, zeka özürlü bir karakteri bile canlandırmış zamanında. "Forrest Gump"taki Tom Hanks gibi kendisinin de ödüllendirileceğini ummuş belki de.

OYUNCULARI TANIYALIM!

"Tropik Fırtına" başlamadan önce, filmdeki süper yıldızları tanıtan üç fragman ve bir tanıtım filmi karşımıza çıkıyor. Bu kısa filmlerin her biri en az film kadar eğlenceli...

BOOTY SWEAT

50 Cent, Jay Z, Usher, Snoop Dog ve benzeri rap, hiphop yıldızlarının kitch klipleriyle dalgasını geçen bu kısa tanıtım filminde, Brandon T. Jackson'ın canlandırdığı Alpa Chino'yu izliyoruz. Alpa Chino, "I luv tha pussy/Vajina seviyorum!" adlı parçasını seslendirerek Booty Sweat adlı enerji içeceğinin reklamını yapıyor. Reklamda kendisine kısa şortlu büyük kalçalı güzel hanımlar eşlik ediyor.

SCORCHER

Ben Stiller'ın canlandırdığı Tugg Speedman'ı dünya yıldızı haline getiren seri Scorcher'ın, altıncı devam filmi "Scorcher 6: Global Erime/Scorcher VI: Global Meltdown" da filmin başındaki eğlenceli fragmanlardan biri. Geneli itibarıyla, yakında dördüncü filmini de izleyeceğimiz "Terminatör" serisi ve beşinci filme erişen "Rambo"yla kafa bulan "Scorcher", fragman olarak kalmayıp bir filme dönüşürse şaşırmayın.

FATTIES

Komedyen Jeff Portnoy'a (Jack Black) şöhret getiren "Fatties", devam filmi "The Fatties: Fart 2" fragmanıyla karşımıza geliyor. Portnoy filmde sürekli olarak yellenen şişman bir ailenin tüm üyelerini canlandırıyor. Fragman yellenme sesinden geçilmiyor.

SATAN'S ALLEY

Pekin Film Festivali'nden, Ağlayan Maymun Ödülü'yle dönen "Satan's Alley" (Şeytanın Geçidi), beş Oscarlı dev oyuncu Kirk Lazarus'un "Tropik Fırtına"dan önceki son filmi. Filmde Lazarus eşcinsel bir rahibi canlandırıyor. Elbette manastırdaki bir başka rahibe aşık olan bu rahibin trajedisi büyük oluyor. "Satan's Alley"nin fragmanı, tek başına dakikalarca gülmenize yetiyor. Robert Downey Jr.'ın bu fragmandaki performansı gerçekten görülmeye değer. Fragmanda aktöre Tobey Maguire eşlik ediyor.

Gelgelelim bu film ona herhangi bir Oscar adaylığı getirmediği gibi, en kötü filmlerden biri seçilerek, herkesin Speedman'la dalga geçmesine neden olmuş. Film içindeki filmin bir diğer yıldızı Jeff Portnoy'sa, komedyen Jack Black tarafından canlandırılıyor. Stiller, henüz bu rolü yazarken bile akıllarında Jack Black'in olduğunu, rolü ona özel olarak hazırladıklarını söylüyor. Black'in canlandırdığı Jeff Portnoy, gerçek bir tuvalet mizahı yıldızı. "Dobiler/The Fatties" adlı bir film serisiyle ünlenen Portnoy, her birini kendisinin canlandırdığı şişman bir ailenin konu edildiği bu filmlerde sadece yellenerek milyonları güldürebiliyor (Bu arada Eddie Murphy ve "Nutty Proffessor" serisi fena alaya alınıyor). "Dobiler" serisinin başarısıysa, Portnoy'u biraz şımartmış. Aktör, kendisini alkole ve kokaine verdiğinden, artık hiçbir partiye davet edilmeyen, istenmeyen adam ilan edilmiş. "Tropik Fırtına" onun da son şansı elbette. Ekibin en prestijli üyesi, beş Oscar ödüllü büyük oyuncu Kirk

Soldan sağa Kirk Lazarus (Downey Jr.), Kevin Sandusky (Jay Bruchel), Jeff Portnoy (J. Black) ve Alpa Chino (Brendan T. Jackson).

Lazarus'sa, filmin en büyük eğlence kaynaklarından biri. Bu rolün emanet edildiği isimse Robert Downey Jr. "Tropik Fırtına"da siyahi bir askeri canlandırdığı için, ameliyatla derisinin rengini koyultacak kadar rolüne kendisini adayan, tam bir metot oyuncusu Kirk Lazarus. Kendi deyimiyle, DVD'lerdeki kamera arkası röportajları yapılana kadar rolün etkisinden çıkmıyor. "Tropik Fırtına"da rol almadan önce Pekin Film Festivali'nden Ağlayan Maymun Ödülüyle (!) dönen "Satan's Alley" adlı bir filmde rol alan Lazarus, yine Oscar'ın en iddialı adayı. Can sıkıcı derecede ciddi bir oyuncu olan ve ağdalı bir dille kendisini anlatmaya bayılan Lazarus için "Tropik Fırtına" değişik tarz filmlerde de başarılı olabileceğini ispatlama çabasından öte bir anlam ifade etmiyor. Robert Downey Jr.'sa bu roldeki performansıyla yurt dışında övgüye boğulmuş vaziyette. Esasında Downey Jr., filmde siyahi birine dönüşen, onlar gibi davranan ve konuşan birini canlandırmayı başlarda biraz riskli bulmuş. Bunun siyahi vatandaşları rencide edebileceğinden çekinmiş, ancak sonradan aslında rolün sadece oyuncu milletiyle kafa bulduğuna ikna olup projeyi kabul etmiş. Üstelik Jack Black ve Ben Stiller'la daha önce hiç birlikte çalışmadığından, eğlenceye ortak olma şansını tepmek istememiş.

Film içindeki filmin yıldızlarından bir diğeriyse HipHop ilahı Alpa Chino. Bol kızlı, bol popo sallamalı kliplerin, bol küfürlü şarkıların ve reklam kampanyalarının yıldızı Alpa Chino için "Tropik Fırtına" bir ilk. En az filmdeki oyuncular kadar ünlü olan Chino'yu canlandıran isimse genç siyahi komedyen Brandon T. Jackson. Amerika'da şimdiden yeni Martin Lawrence olarak görülen ve "Tropik Fırtına" sayesinde ilk kez büyük bir projede yer alan Jackson, özellikle çakma bir siyahiyi canlandıran Robert Downey Jr.'la karşılıklı rol aldığı sahnelerde tam anlamıyla döktürüyor. Daha önce "Milyonluk Bebek/Million Dolar Baby" ve "Kaza Kurşunu/Knocked Up" gibi filmlerde rol alan genç yıldız Jay Baruchel'se, filmde, oyuncuların kaprisli davranışlarına maruz kalan yeni yetme oyuncu Kevin Sandusky'yi canlandırıyor. Filmin sürprizleriyse, yan rollerde karşımıza çıkan ünlü simalar. Endüstrinin hemen her yönüyle dalgasını geçen film, stüdyo sahibi Les Grossman üzerinden sistemin para babası yöneticilerinin ipliğini pazara çıkarırken, bu rolü, ironik biçimde kendisi de bir yapım şirketi sahibi olan Tom Cruise canlandırıyor. Üstelik Cruise, ağır makyaj altında, tombul, kel ve bayağı çirkin bir adam olarak perdede arzı endam ediyor. Yaptığı enteresan dansla, filmin kapanış jeneriği boyunca bizlerle birlikte olan bu karakterde Cruise'un belki de son yıllardaki en iyi performansını sergilediğini söylemek mümkün. Filme uyarlanan romanın yazarı sözde

Film, en dramatık anlarında bile eğlendirmeyi başarıyor.

Vietnam gazisi Four Leaf Tayback rolündeyse Nick Nolte, "Müfreze/Platoon", "İnce Kırmızı Hat/The Thin Red Line" gibi filmlerdeki rolleriyle dalgasını geçiyor. Bu iki yıldız oyuncunun haricinde, Matthew McConaughey filmde Tugg Speedman'ın işgüzar menajeri rolünde, İngiliz oyuncu Steve Coogan'sa filmin yönetmeni Damien Cockburn rolünde karşımıza çıkıyorlar. Jennifer Love Hewitt, Jon Voight, Tyra Banks, Alicia Silverstone, Jason Bateman ve Toby Maguire ise filmin çeşitli bölümlerinde karşımıza çıkan ünlü simalardan sadece bazıları…

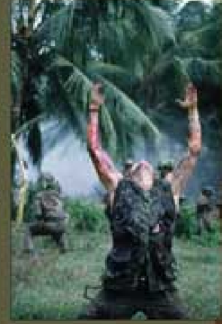
"Tropik Fırtına"nın çekimlerinin büyük bir bölümü Hawaii adalarından Kauai'de gerçekleştirildi. Burada 13 hafta boyunca kalan ve bölgede çekim yapan en büyük ekip olmak gibi tuhaf bir ünvan elde eden "Tropik Fırtına" ekibi, adaya ekonomik anlamda da büyük katkıda bulunmuş oldu. Vietnam atmosferini bu adada yaratırken, bölgenin inanılmaz doğasından ve renklerinden de faydalanan Oscar ödüllü görüntü yönetmeni John Toll'un ortaya koyduğu harika çalışmadan da bahsetmek gerek. İronik biçimde, daha evvel Terence Malick imzalı savaş filmi "İnce Kırmızı Hat/The Thin Red Line"da da çalışmış olan Toll, bu kez benzer bir görselliği, "İnce Kırmızı Hat/The Thin Red Line" ve benzeri filmlerle kafa bulan bir film için sağlamış oldu. Filmin çekimleri boyunca, ekibi en çok zorlayan sahneyse, film içindeki filmde gerçekleşen patlama sahnesinin çekimleriydi. Bu, film içindeki filmin de neredeyse batmasına sebep olan sahne için, ekibin sadece bir günü ve sadece tek çekim şansı vardı. Bu nedenle Stiller tam 11 kamerayla birden bu sahneyi çekti ve sahnede 4 bin küsur litrelik patlayıcı madde kullanılarak, 135 metreye yayılan bir patlama elde edildi.

Ben Stiller bu filmle, artık sadece bir komedyen olarak değil, 93 milyon dolarlık bütçeye sahip olan "Tropik Fırtına" gibi filmlerin emanet edildiği bir yönetmen olarak da başarılı işlere imza atabileceğini ispatlamış oldu sanırız. Ancak "Tropik Fırtına" sonrasında üzerine alınan Hollywood yıldızları ve para babaları olur mu, bu film sonrasında Ben Stiller, sektörün sevilen simaları arasında yer almaya devam eder mi? İşte orası meçhul. Gerçi bir stüdyo patronunun, ona ne kadar kızarsa kızsın yine de Stiller'ı sevmesi için bir sebep mevcut. O da para! Zira film henüz ilk haftasında 25 milyon dolarlık bir gişe hasılatı elde etti ve bu başarısı hali hazırda sürüyor.

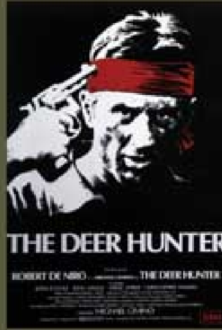
HEDEFTE HOLLYWOOD VAR

"Tropik Fırtına"dan nasibini alan filmler listesi hayli kabarık. Film bunların bazılarıyla dalgasını geçiyor bazılarınaysa saygılarını sunuyor. İşte ilk göze çarpanlar...

PLATOON/MÜFREZE (1986)

Ben Stiller'a bu film için ilham veren film seti, kendisinin de rol aldığı "Empire Of The Sun" olmuştu, ancak o film İkinci Dünya Savaşı'nda geçiyordu. Aynı yıllarda gösterime giren "Müfreze/Platoon"sa, Stiller'ın aklındaki filmin hangi savaşı konu edeceğini netleştirmişti. Oliver Stone imzalı filmde, Vietnam savaşındaki bir grup askerin öyküsü anlatılıyordu. Filmde Willem Dafoe'nun canlandırdığı Elias'ın vurulup dizlerinin üstüne çöktüğü ünlü sahne -ki filmin afişinde de kendisine yer bulmuştu-, "Tropik Fırtına"da iki kez tekrar ediliyor. İki sahnede de Ben Stiller'ın canlandırdığı Tugg yer alıyor.

THE DEER HUNTER/AVCI (1978)

Michael Cimino'nun Oscar ödüllü filmi de "Tropik Fırtına"da anılan Vietnam filmlerinden biri. "Tropik Fırtına"da, Kirk Lazarus'un, bilincini yitiren Tugg Speedman'ı kendine getirmeye çalıştığı bir sekans mevcut. Bu sekansın neredeyse tamamında kadrajlar, "The Deer Hunter"ın sonlarındaki, De Niro-Christopher Walken diyalogundakilerle aynı.

FORREST GUMP (1994)

Aksiyon yıldızı Tugg Speedman, kariyerine prestijli bir film eklemek için "Simple Jack" adlı bir filmde, zeka özürlü bir karakteri canlandırır. Beş Oscar ödüllü Kirk'ün bu duruma yorumu "Asla sadece zeka özürlü olan birini oynamamalıydın!" olacaktır. Zira Kirk'e göre, şimdiye dek zeka özürlü bir karakteri canlandırıp Oscar alan oyuncuların hepsi, asla sadece zeka özürlü birini oynamamışlardır. Bu karakterlerin mutlaka başka özellikleri de vardır. Buna en büyük örnekse "Forrest Gump"tır.

APOCALYPSE NOW/KIYAMET (1979)

Filmin önemli bir bölümünde, yapım öyküsü filmin şöhretinin önüne geçen bir film olan "Kıyamet/Apocalypse Now"a gönderme olarak algılanabilecek birçok espri mevcut. Özellikle Tugg Speedman'ın fidye için tutulduğu kampta bunlar zirvesine ulaşıyor. Zaten filmin kamera arkası belgeselinin adı da, "Kıyamet"in uyarlandığı "Heart Of Darkness"a bir gönderme olarak "Rain Of Darkness" olarak belirlenmiş. Bu belgeselde de yine "Kıyamet"in olaylı setine bolca gönderme mevcut.

CHARLY (1968)

Filmde Tugg Speedman'ın Oscar ve prestij beklentisiyle rol aldığı "Simple Jack"in esin kaynağı, Ralph Nelson imzalı "Charly". Tugg, "Simple Jack"te rol alarak kendisiyle dalga geçilmesine sebep olmuştu belki, ancak bu filmde Charly'yi canlandıran Cliff Robertson o yıl en iyi erkek oyuncu dalında Oscar kazanmıştı. Bu arada filmin "Simple Jack" sahneleri nedeniyle engelli vatandaşları rencide ettiğini iddia edenler de oldu. Senarist Etan Cohen'se buna cevaben, engelli vatandaşlarla değil, duygu sömürüsünden prim kazanan popüler filmlerle dalga geçtiklerini ifade etti.

TEKNOLOJİNİN

HIZLA YÜKSELEN GENÇ OYUNCU SHIA LABEOUF, "DISTURBIA"NIN ARDINDAN BİR KEZ DAHA YÖNETMEN D.J. CARUSO İLE BİR ARAYA GELDİĞİ GERİLİM-AKSİYON KARIŞIMI "KARTAL GÖZ" DE (EAGLE EYE), BAŞROLLERİ MICHELLE MONAGHAN, ROSARIO DAWSON VE BILLY BOB THORNTON İLE PAYLAŞIYOR. BAŞINDAN SONUNA DEK SEYİRCİYİ DİKEN ÜZERİNDE TUTAN ÖYKÜSÜ VE YARATTIĞI GERİLİMLE DİKKAT ÇEKEN FİLMİN YAPIMCILIĞINI ÜSTLENEN STEVEN SPIELBERG, AYNI ZAMANDA FİLMİN FİKİR BABASI.

Michelle Monaghan ve Shia LaBeouf kaderleri birden bire çakışan iki yabancıyı canlandırıyorlar.

PENÇESİNDE

EBRU ÇELİKTUĞ

Amerikan hükümetine muhalif duran "Kurtları Kuzulara/Lions for Lambs", "Yargısız İnfaz/Rendition" ve "Stop Loss" gibi filmlerin iyi gişe sağlamadıkları ortada. Bu durumdan en akılcı sonucu çıkaran Dreamworks'ün, politik olarak muhalif durmaktansa, aksiyon ve gerilimi birleştiren, bunu yaparken de fazla suya sabuna dokunmayan bir Spielberg projesini sinemaya taşımayı tercih etmesine şaşmamak gerek. Fikir, Spielberg'ündü ve aylak bir genç adamla, bekâr bir annenin terörist olmakla suçlanıp, kendilerini bir kumpasın içinde bulmalarını, bundan kurtulmaya çalışırken de başlarına sarılan belayı ortaya çıkarmalarını konu alıyordu. Aslında proje, yaklaşık 12 yıldır Steven Spielberg'ün aklındaydı. Ama 12 yıl önce, ne cep telefonları ne de internet bu derece hayatımızın içerisinde değildi. Hızlı bir teknolojik ilerleme sözkonusuydu gerçi, ama gerçekten de bu film için en uygun zaman milenyum sonrasıydı. Filmin senaristleri Alex Kurtzman ve Robert Orci'ye göre de Spielberg'ün beklemesi normal ve gerekliydi. Filmin sorduğu sorular, teknolojinin fazlasıyla geliştiği ve günlük hayatlarımızı sarmaladığı günümüz şartlarına uygundu zira: "İçinde bulunduğumuz teknolojik düzen, ya her türlü gücüyle yanımızda değil de karşımızda olur ve bizi asla olmak istemeyeceğimiz bir insana dönüştürmeye çalışırsa?" Kurtzman ve Orci, yıllar önce Spielberg'ün "Jaws" ile sağladığı başarıyı tekrarlayacak bir filmle karşı karşıya olduğumuzu söylemekteler. Nasıl ki "Jaws"ı izledikten sonra denize girip açılmak konusunda artık asla eskisi gibi rahat davranamıyorsak, "Kartal Göz"ü izledikten sonra da pek çok kişinin cep telefonlarına ve özellikle şu andaki en gelişmiş modellerine şüpheyle yaklaşacağına eminler!

Bu fikri ilk olarak bir senaryo taslağına Dan McDermott dönüştürdü, daha sonra bu taslak fazla tecrübeli olmayan iki senariste emanet edildi. Steven Spielberg, sonuçta ortaya çıkan senaryodan çok memnun kalmadı ve devreye "Ada/The Island", "Zorro Efsanesi/The Legend of Zorro", "Görevimiz Tehlike 3/Mission: Impossible 3" ve "Transformers"'ın yaratıcı ekibinden iki isim, Alex Kurtzman ve Roberto Orci girdi. Fazla erkeklere yönelik bir proje olmasını engellemek için de "Insomnia"nın kadın senaristi Hilary Seitz, senaryonun yenilenmesinde son rötuşları yapmakla görevlendirildi. Aslında filmi yönetmeye de niyetli olan Spielberg, araya "Indiana Jones: Kristal Kafatası Krallığı"nın girmesiyle projeyi çok güvendiği yönetmen D.J. Caruso'ya devretti. Televizyon dizisi "The Shield" ve "Hayatın Benim/Taking Lives" ile kendini ispatlayan ama asıl başarılı çıkışını, Alfred Hitchcock'un "Arka Pencere"sinin adeta bir yeniden yapımı olan "Şüphe/Disturbia" ile yapan D.J. Caruso, böylece ilk büyük aksiyon filmine de imzasını atmış oldu. Tabii, "Şüphe"nin 20 milyon dolarlık bütçesine karşılık dünya çapında kazandırdığı 118 milyon dolara yakın gişe getirisinin, Hollywood'da yerini

sağlamlaştırmak isteyen bir yönetmen için iyi bir referans olduğu da bir gerçek. Martin Scorsese'nin gözde oyuncusu Leonardo DiCaprio'nun, Steven Spielberg için karşılığı olan genç yetenek Shiah LaBeouf, Spielberg yapımları "Transformers" ve "Indiana Jones: Kristal Kafatası Krallığı"nda oynadıktan sonra, bir kez daha Caruso ile birlikte çalışma şansını yakaladı. Üstelik "Transformers"takine benzer bir roldü "Kartal Göz"deki rolü; sıradan bir genç adamın, yanında hoş bir kadınla, kendini birden bire içinden çıkılması güç olayların ortasında bulması etrafında dönüyordu.

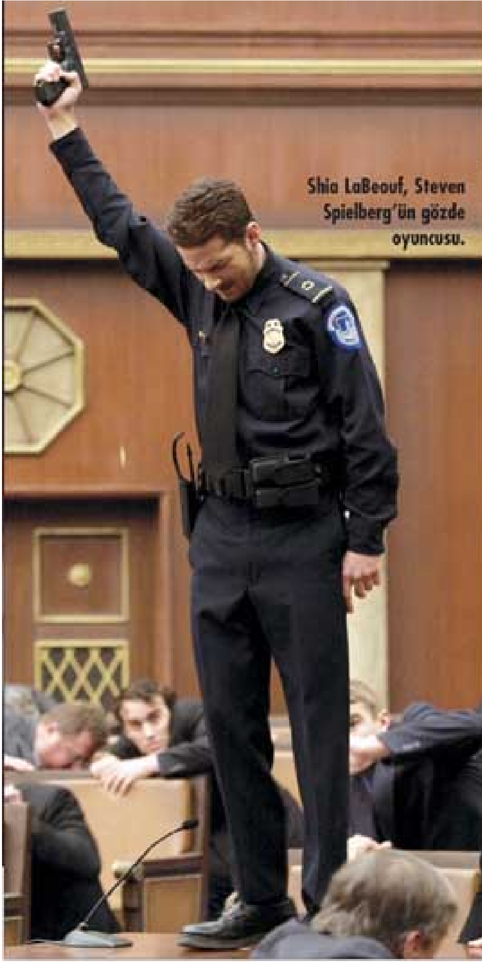

Billy Bob Thornton, alıştığımızdan farklı bir FBI ajanını canlandırıyor.

Iddialı bir gerilim

Spielberg'ün gözde oyuncusu Shia Labeouf, başarılı ve zeki erkek kardeşinin gölgesinde kalmış ve tam zıt karakterdeki Jerry rolünde karşımıza çıkıyor. Ama günün birinde hava kuvvetlerinde görevli kardeşinin esrarengiz bir araba kazasında ölümü sonrasında terörist yerine konulup, bir suikast planının içerisinde buluyor kendini. Gittiği bir kafede Aria adlı bir kadından gelen gizemli telefonla birlikte, hayatına bu kez bekâr bir anne, Rachel (Michelle Monaghan) giriyor. Aria'nın direktifiyle, aynı belaya bulaşmışa benzeyen Rachel ile kendisini aynı arabada buluyor ve böylece yazgıları çakışıyor. Rachel'ın küçük oğlu, ilk kez ayrı kaldıkları bir okul gezisi sırasında kaçırılıyor ve her ikisinin de elinden Aria'nın dediklerini uygulamaktan başka bir şey gelmiyor. Polise gidemiyorlar, çünkü FBI tarafından azılı birer terörist olarak takibe alınıyorlar. Jerry'nin her zaman boş olan banka hesabındaki 750 bin dolar ve az mobilyalı evindeki pek çok silah ve mühimmat, durumun ciddiyetini ve gizemini artırıyor. Bir suikaste girişecek teröristler olarak şüpheli durumuna düşmeleri tabii peşlerine FBI'ı takıyor. FBI ekibinin başında Morgan (Billy Bob Thornton) ve kadın partneri (Rosario Dawson) bulunuyor, ama genel geçer Hollywood yapımlarındaki klişe FBI ajanlarının aksine, farklı ajanlar olarak karşımıza çıkıyorlar. Görünüşe bakılırsa, Aria, Morgan ve ekibini de yönlendiriyor. Rachel ve Jerry ise, Aria'nın teknolojik olarak ne kadar büyük bir güce sahip olduğunu, hem FBI'ı hem de kendilerini nasıl manipüle ettiğini yavaş yavaş anlıyorlar. Zaten filmin esprisi de bu noktada keşfedilmeyi bekliyor.

D.J. Caruso, filmi büyük ölçüde aktüel kamerayla çekmeyi uygun bulmuş. Bu noktada, daha önce çalıştığı polisiye dizi "The Shield"in etkisini kabul ediyor. Her ne kadar aktüel çekimler artık ilk baştaki gibi seyirciye yeni bir bakış açısı sunmayacak kadar eskimiş olsalar da Caruso, filme bir miktar belgesel havası katmak için tercihini bu yönde kullanmış. Özellikle araba sahnelerinde gerçeklik duygusunu yakalamak için bunun ideal bir yol olduğunu söylüyor yönetmen. Teknolojinin çok daha fazla kendisini hissettirdiği bir "Kanunun Kuvveti/The French Connection" etkisi elde etmek istediğinin altını çiziyor sıklıkla.

Filmle ilgili yapımcıların özenle üstünde durdukları bir diğer önemli noktaysa gizlilik! Filmin hikâyesi hakkında imtinayla bilgi vermekten kaçınan ekip, filmin sürprizlerini ortadan kaldıracak en ufak bir ipucunu bile özenle saklamaya çalışıyor. Seyirciyi ters köşeye yatıracak pek çok sürpriz gelişme var ve dev bir bulmacanın içinde olduğumuzu hissedeceğimiz konusunda yapımcılar garanti veriyor! Yönetmen D.J. Caruso da

Shia LaBeouf, Steven Spielberg'ün gözde oyuncusu.

bu konuda: "Genel olarak, Steven (Spielberg) ile birlikte, seyirci filmi izleyene dek konuyu bilmemesi gerektiğini düşünüyoruz. Hikâye önceden bilindiğinde, seyircinin sürprizle karşılaştığı ve birden olup biteni kavradığı anların değeri azalıyor. Dolayısıyla filmden alınan zevk de azalıyor. Seyircinin, tam olarak neler olup bittiğini anlama konusundaki isteğini devamlı olarak canlı tutmak istiyoruz. İlk filmim 'The Salton Sea'de de bu duygu vardı. Tam olarak ne olup bittiğini bilmiyordunuz. Bana göre, bu tip alışılmadık hikâyeler gücünü buradan alıyor. 'Kartal Göz' de de böyle olduğunu düşünüyorum. Ne olduğunu anlamaya çalışıyorsunuz, üstelik sonra anladığınız şey yanlış çıkıyor! Çok büyük yanıltmacalar falan olmasa da, film sizi yoruyor, sizden çaba istiyor, düşündüğünüzden çok daha fazla hikâye ağırlıklı bir film olduğunu anlıyorsunuz" diyor.

"Şüphe"de Hitchcock'un "Arka Pencere"de yarattığı gerilimi yakalamaya çalışan Caruso, filmin kahramanlarını ve seyirciyi devamlı gergin tutabilme konusunda günümüzün sevilen video oyunlarından etkilendiğini de saklamıyor: "En müthiş video oyunları, sanırım, bir köşeyi dönüp de başınıza ne geleceği konusunda hiçbir fikrinizin olmadığı oyunlar. Filmin de ilk iki makarası, sanki bir oyunun ilk iki seviyesine benziyor. Böylece sonunda kontrolü elinize almak zorunda kalıyorsunuz ki karakterlerimiz de bunu yapmaya karar veriyorlar. Film ilerledikçe seçeneklerinin kalmadığını, ama içinde oldukları durumdan çıkmaları ve kontrolü ele almaları gerektiğini anlıyorlar. Bu da filmi eğlenceli kılıyor, sanki dev bir video oyununa dönüştürüyor!"

Senarist Alex Kurtzman, "Bu bakış açısını büyük ölçüde Alfred Hitchcock'tan ödünç aldığımızı düşünüyorum" diyor. "Bir Hitchcock filmi izlediğinizde, filmin büyük bölümünde adeta bir 'tahmin oyunu' oynarsınız. Oyunun sonunda ne olacak? Konu ne? Bu insanlar nasıl işin içine girdiler? İşte bu bir hikâyeyi anlatmanın en iyi yoludur; seyirci olarak deneyimlemek istediğiniz budur çünkü." Ekibe göre, bir gerilim filminde, seyirciye sadece "kim" sorusunu sordurmak değil "neden" sorusunu sordurmak da önemli. Çünkü "kim"in kim olduğunu anladıktan sonra olan bitenin "neden" olduğunu anlamaya çalışmaya başlıyorsunuz ki filmin asıl entrikası burada yatıyor.

Hızlı ritmi ve merak duygusunu sürekli ayakta tutan konusuyla "Kartal Göz", yeni sezona dinamik bir giriş vaat ediyor. Yönetmen D.J. Caruso'nun en zorlandığı sahnelerse araba takip sahneleri olmuş. Kendisinin "Kanunun Kuvveti" hayranlığı malum ve yukarıda da değindiğimiz gibi, teknolojinin bolca rol çaldığı bir "Kanunun Kuvveti" çekmek istediğini söylemekte. Tabii böyle olunca sözkonusu filmin klasikleşmiş araba takip sahnelerine bir gönderme yapıyor olması beklenen bir şey. Karakterlerin ilk kez birbirleriyle karşılaştıkları bu sahneler, fazla detaylı ve zorlu çekimlerden oluşuyor. Birbirinden farklı dünyalar ilk kez bu sahnelerde adeta çarpışıyor ve içinde bulundukları karışıklığı çözmeye çalışıyorlar. Her ne kadar film bir gerilim ve aksiyon karışımı olarak nitelendirilse de, araba takip sahneleri ve patlamalarla zenginleştirilse de hem senaristlerin hem de yönetmenin asıl derdi, tüm öykünün merkezine insan perspektifini yerleştirmek olmuş başından beri. Birbirini hiç tanımayan iki insanın, bir anda terörist oldukları şüphesiyle bir araya gelmeleri ve bir yandan hayatlarını kurtarmaya çalışırken bir yandan da masumiyetlerini ispatlamaya çalışmalarının hikâyesi, filmin yaratıcı ekibi açısından her zaman ön planda tutulmaya çalışılmış.

"Kartal Göz", D.J. Caruso'nun bugüne dek çektiği filmler içerisinde en zor projelerden biri gerçekten de. Çok daha büyük bir oyuncu kadrosu ve zor bir setin altından kalkmaya çalışan yönetmenin, en büyük desteği Amerikan hükümetinden ve yapımcı Steven Spielberg'ten aldığının özellikle altı çiziliyor. Epeydir, kendilerini öcü gibi göstermeyen bir film projesiyle karşılaşmak yetkililerin de hoşuna gitmiş olmalı ki, Caruso filmin inandırıcılığını sağlama almak konusunda –özellikle Pentagon ile ilgili sahnelerde- Savunma Bakanlığı'ndaki pek çok danışmanla içli dışlı olmuş ve teknik yardım almak konusunda hiç zorluk çekmemiş. Filmde göreceğiniz hükümet birimlerinin uyguladığı prosedürlerin tümünün aslına uygun olduğu belirtiliyor. Spielberg her ne kadar "Indiana Jones" ile meşgulse de asistanlarının "Kartal Göz"ün setinde kendisinin gözü-kulağı gibi çalıştığı söylenmekte. Bu sayede usta yönetmen filmin hemen her aşamasını kontrol altında tutmuş. Bu durumu, D.J. Caruso bir müdahaleden ziyade yardım olarak görüyor ve filmi çekerken tüm inisiyatifin kendisinde olduğunu anlatıyor röportajlarında.

Özellikle genç seyircilerin ilgisini çekecek, hızlı bir gerilim olan "Kartal Göz"ün, fazla sivrilikleri olmayan, ABD hükümetine muhalefet etmeyen, eli yüzü düzgün bir Spielberg projesi olarak ne kadar ses getireceğini hep birlikte göreceğiz.

Şüphe, paranoya ve aksiyon dolu "Kartal Göz", aleyhimize kullanıldığında teknolojinin yaşamlarımızı nasıl bir kabusa dönüştüreceğinin öyküsü.

Bardağın Dolu Tarafı

ALKAN AVCIOĞLU

"Hititler" ve "Gelibolu" belgesellerinin yönetmeni Tolga Örnek, ilk kurmaca filmi "DEVRİM ARABALARI"nda Türkiye'nin ilk yerli otomobili Devrim'i tasarlayan mühendislerin hikâyesini anlatıyor. Prodüksiyon kalitesi ve geniş oyuncu kadrosuyla dikkat çeken filmi yönetmeniyle konuştuk.

İngiliz sinema dergisi Sight & Sound'un Eylül sayısındaki "5 Vakit" eleştirisinde Leslie Felperin, Türk sinemasının yükselişinden bahsediyor. Yazıya göre, festivallere ev sahipliği yapan şehirlerin sokaklarında, Türk sinemasının birkaç sene önceki Kore sineması kadar revaçta olduğu konuşuluyormuş bu yıl. Ancak, Türkiye'de birçok yeteneğin sinyali görülmesine rağmen sadece birkaç filmin ve yönetmenin Türkiye dışında gösterim şansı yakalayabildiğinden dem vuruyor Felperin. Bizim buralarda da, Türk sinemasının bir yükselişte olduğu konusunda çoğu eleştirmen hemfikir. Ancak Türk sinemasının Kore sineması, İran sineması gibi son 10 yıllık dönemde altın çağını yaşayan bazı ulusal sinemalar düzeyinde olduğunu pek kimse düşünmüyor gibi. Belli başlı Türk yönetmenler hem olağanüstü filmler çekmeye hem de istikrarlarını korumaya

Çekimler için Beykoz'daki eski kundura fabrikasında, otomobilin tasarlandığı Eskişehir'deki orijinal atölyenin bir kopyası kurulmuş.

devam ediyorlar. Öte yandan gişe beklentileri yüksek olan iddialı prodüksiyonlar, eleştirmenlerden iyi tepkiler almadıkları gibi, çıkışta olan Türk sineması tablosuna da pek uymuyor. Oysa sözgelimi Kore sineması kendi toplumsal dinamikleri üzerine bir sinema dili üretmiş ve böylelikle ödüllü filmler ve yönetmenler dışında da standart Kore filmlerinin teknik açıdan ve tematik yönden zenginliklerini birkaç çıta yukarı çekebilmişti. Türk sinemasındaki parlak çıkışın sadece bir hareketlilikten ibaret kalmayıp, benzer bir akıma dönüşmesi için sadece belli başlı yönetmenlerin değil Türk film endüstrisinin bu rüzgârı arkasına alması gerekiyor. Bunun sırrı da, küçük bağımsız projelerden, salt ticari amaçlarla yola çıkan büyük prodüksiyonlara kadar bütün filmlerin kalitelerini bir aşama yukarı çekmelerinde yatıyor.

Türk sinemasının Leslie Felperin'in bahsettiği seviyeye uzun soluklu bir şekilde gelmesinde, yurtdışı izleyicisinin ağzını açık bırakan alametifarika yönetmen filmleri ile dramatik yapısını kurarken skeçten öteye gidemeyen gişe projeleri arasında kalan filmler söz sahibi olacak. Öyleyse sinemanın ne olduğunu bilen ve endüstrinin gerektirdiği birinci sınıf çekim koşullarının altından hakkıyla kalkabilen yönetmenlerin sayısının artması gerekiyor. Yaklaşık 10 senedir belgesel alanında çalışan ve şimdi ilk kurmaca filmi gösterime sunulacak olan Tolga Örnek tam da böyle bir isim. "Hititler" ve "Gelibolu" ile saygınlık kazanan yönetmenin geniş oyuncu kadrosu ile dikkat çeken filmi "Devrim Arabaları" 24 Ekim'de vizyonda olacak. Film, sanat yönetimi ve özellikle Beykoz'da oluşturulan set için yapılan özenli çalışmaları ile hakkında çok konuşulacağa benziyor. "Devrim Arabaları"nın Taner Birsel'den Ali Düşenkalkar'a Halit Ergenç'ten Uğur Polat'a tanınmış isimlerden oluşan kalabalık bir oyuncu kadrosu var. Filmde Cemal Gürsel'i Sait Genay canlandırıyor.

Yolda kalan araba

"Devrim Arabaları" gerçek olaylardan yola çıkılarak oluşturulan dramatik bir hikaye. Film, bugün çoğumuzun bilmediği, bilenlerin de "benzini bitip yolda kalan araba" olarak hatırladığı Devrim adı verilen

Tolga Örnek (ortada) oyuncularıyla birlikte filmin setinde.

Serhat Tutumluer ve Halit Ergenç, otomobili tasarlayan mühendisleri canlandırıyorlar.

otomobilin yapılış hikayesine odaklanıyor. Bu hikayeyi hatırlayacak olursak: 1961 yılında Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, tümüyle yerli üretim bir otomobil yapılmasını emretmiş ve bu görevi TCDD işletmesine vermişti. Ancak ne var ki istenilen sadece Türkiye'nin ilk yerli otomobilinin yapılması değil, bunun 130 gün gibi kısa bir sürede yapılıp Cumhuriyet Bayramı'na yetiştirilmesiydi. Kulağa imkansız gibi gelse de 23 mühendis bu kısa sürede otomobili tamamlamayı başarmıştı. Ancak Cemal Gürsel'i Cumhuriyet Bayramı'na götürürken otomobilin benzini bitti ve bir skandal yaşandı. Araç sadece 100 metre gidebilmişti. İşin aslı üretilen otomobilde bir problem yoktu. Eskişehir'den Ankara'ya trenle taşınan otomobile, yolda meydana gelebilecek kaza ihtimali düşünülerek benzin konulmamıştı. Ankara'ya geldikten sonra da otomobile benzin koymak unutuldu. Bu trajik olaydan sonra basının espri konusu olan Devrim otomobilinin seri üretiminden vazgeçildi. Cemal Gürsel'in "Garp kafasıyla araba yaptık, şark kafasıyla benzin koymayı unuttuk" sözü de tarihe geçti. Türk mühendislerin 130 günde tamamı yerli malzemeyle sıfırdan araba üretmesi büyük bir başarıydı ancak Devrim otomobilinin hikayesi, bir başarı öyküsünden ziyade bir mizahi olay olarak hafızalara kazındı.

"Devrim Arabaları", 'benzini bitip yolda kalan araba' hikayesinin perde arkasına, olayın unutulan ya da görmezden gelinen yönlerine dikkat çekmeye çalışıyor. Film, o gün orada bulunan 23 mühendisin bu görevi "Türk insanının makûs talihine karşı bir meydan okuma" olarak algılayıp, kariyerlerini ve aile hayatlarını riske atarak imkansızı gerçekleştirmeye soyunmaları üzerine… Bu süreçte 23 mühendis zamanla, yoklukla, politikayla, karşılarına çıkan sayısız engelle mücadele ediyorlar ve film bir yerden sonra bu mühendislerin azim ve inanç hikayesine dönüşüyor. Tolga Örnek'in temel hedeflerinden biri, Devrim otomobili hikayesinin hafızalardaki mizahi yaftalarından öteye geçebilmek. Herkesin dilindeki 'devrim arabası, benzini bittiği için duran araba' cümlesinin bu 23 adamı nasıl yıktığını aktarmaya çalıştığını söylüyor. Bunu da bu mühendislerin çabalarını, hayatlarını ortaya koyuşlarını perdeye yansıtarak yapmaya çalışıyor. "Seyirci filmi izledikten sonra 'benzini bittiği için duran araba' sözünü eskisinden biraz daha zor söyleyebilirse, o zaman film başarılı olmuştur" diyor yönetmen.

Aslında bu hikayenin Tolga Örnek'le buluşması 4 sene öncesine dayanıyor. Bundan dört yıl önce Tolga Örnek'in eline Aydın Engin'in bir yazı dizisi geçince yönetmen projeyi bütünüyle araştırmaya koyulmuştu. Araştırma sürecinde Eskişehir Tülomsaş Fabrikası'nda orijinal otomobil görülmüş, teknik özellikleri çıkarılmış, döneme ait gazeteler taranmış ve halen hayatta olan mühendislerle görüşmeler yapılmıştı. Ve nihayetinde yönetmen ile Murat Dişli filmin senaryosunu yazmışlardı.

Tolga Örnek, Devrim otomobilinin hikayesinin doğru bilinmediğini daha proje üzerine çalışırken fark etmiş: "Nedense biz toplum olarak olumlu hikayeleri de bir takım olumsuzluklarla hatırlıyoruz. Bizim için hep bardak boş. Hiç kimse Türkiye'nin ilk yerli otomobilini 129 günde üreterek imkansızı başarmış mühendisleri hatırlamıyor ama arabanın mecliste durmasını anımsıyor. Oysa araba durduktan sonra tekrar çalışıyor, ayrıca ikinci araba hiç durmuyor. O gün Ankara sokaklarını dolaşıyor. Bir tanesi de Eskişehir'de hala çalışır durumda."

Bir dönem filmi

"Enteresan bir hikaye gerçekten" diyor Tolga Örnek. Hikayeye yaklaşım tarzını anlatmak için oyuncularına şu örneği veriyormuş: "Düşünün, Oscar kazandınız. Oscar törenine Oscar'ınızı almaya çıkarken ayağınız takılıyor ve kürsüye kafanızı çarpıyorsunuz. Ve 50 yıl sonra Oscar alan ilk Türk oyuncusu olarak hatırlanmıyorsunuz, Oscar töreninde kafasını kürsüye çarpan oyuncu olarak hatırlanıyorsunuz." Hal böyle olunca,

neredeyse birkaç karakterin hissiyatından değil bir ekip ruhundan söz etmek gerekiyor. Nitekim filmin oyuncu kadrosu da oldukça kalabalık. Yönetmen bu kadar kaliteli bir oyuncu kadrosu ile çalıştığı için oldukça şanslı olduğunu belirtiyor. "Oyuncular çok titiz ve özverili çalıştı" diyor. "Hiçbir zaman 'idare eder' ile yetinmediler ve hep daha fazlasını denediler. Bu bir yönetmen için bulunmaz nimet."

Filmde bariz başroller bulunmuyor. En merkezi karakterlerinden birini canlandıran Taner Birsel, "Eksende duran bir karakter yok" diyor. "Başrolde zaman ve mekan var. Sete her girişimizde zaman tüneline girmiş gibi hissettik."

İzleyiciyi, hikayenin geçtiği döneme götürmek için kıyafetlerden kullanılan eşyaya, döneme özgü davranış biçimleri, jestler ve mimiklere kadar detaylı bir araştırma ve çalışma yapılmış. Filmin büyük bir kısmı atölyede geçtiği için set tasarımı bilhassa önem taşıyor. Tolga Örnek, asıl hikayenin geçtiği Eskişehir'deki vagon fabrikasının aynısını, sanat yönetmeni Veli Kahraman'la birlikte Beykoz'da eski bir kundura fabrikasına kurmuş. Çekimlerin büyük bir kısmı burada gerçekleşmiş. Devrim otomobili de aslına uygun dökümleriyle yeniden üretilmiş. Ali Düşenkalkar "Yaratılan mekandan makyajına tüm prodüksiyon sektördeki sanayileşmeyi gösteriyor. Setler genellikle günlük, anlık çözümlerle yürürdü ama burada öyle değil" diyor.

Prodüksiyon koşullarındaki standart, filmde çalışan herkesi çok etkilemiş görünüyor. Bunda teknik ekibin de büyük payı var. Tolga Örnek, yardımcı yönetmen Mehmet A. Öztekin'den sanat yönetmeni Veli Kahraman'a, görüntü yönetmeni Hasan Gergin'den kostüm tasarımını yapan Ebru Kayahan'a kadar her departmanda, büyük bir titizlik ve ustalıkla çalışıldığını söylüyor. Çoğu dönem filmi, set ve kostüm çalışmasındaki başarının avantajını arkasına alır. Kuşkusuz "Devrim Arabaları"ndaki set çalışması da filmin atmosferini izleyiciye aktarmakta büyük rol oynayacaktır. Bu hususta yine kilit önem taşıyan bir başka unsur ise müzik. "Devrim Arabaları"nın müziği Demir Demirkan imzası taşıyor. Demirkan'ın hazırladığı müzikler Prag Filarmoni Orkestrası tarafından canlı çalınmış.

Kadroda, Uğur Polat da var.

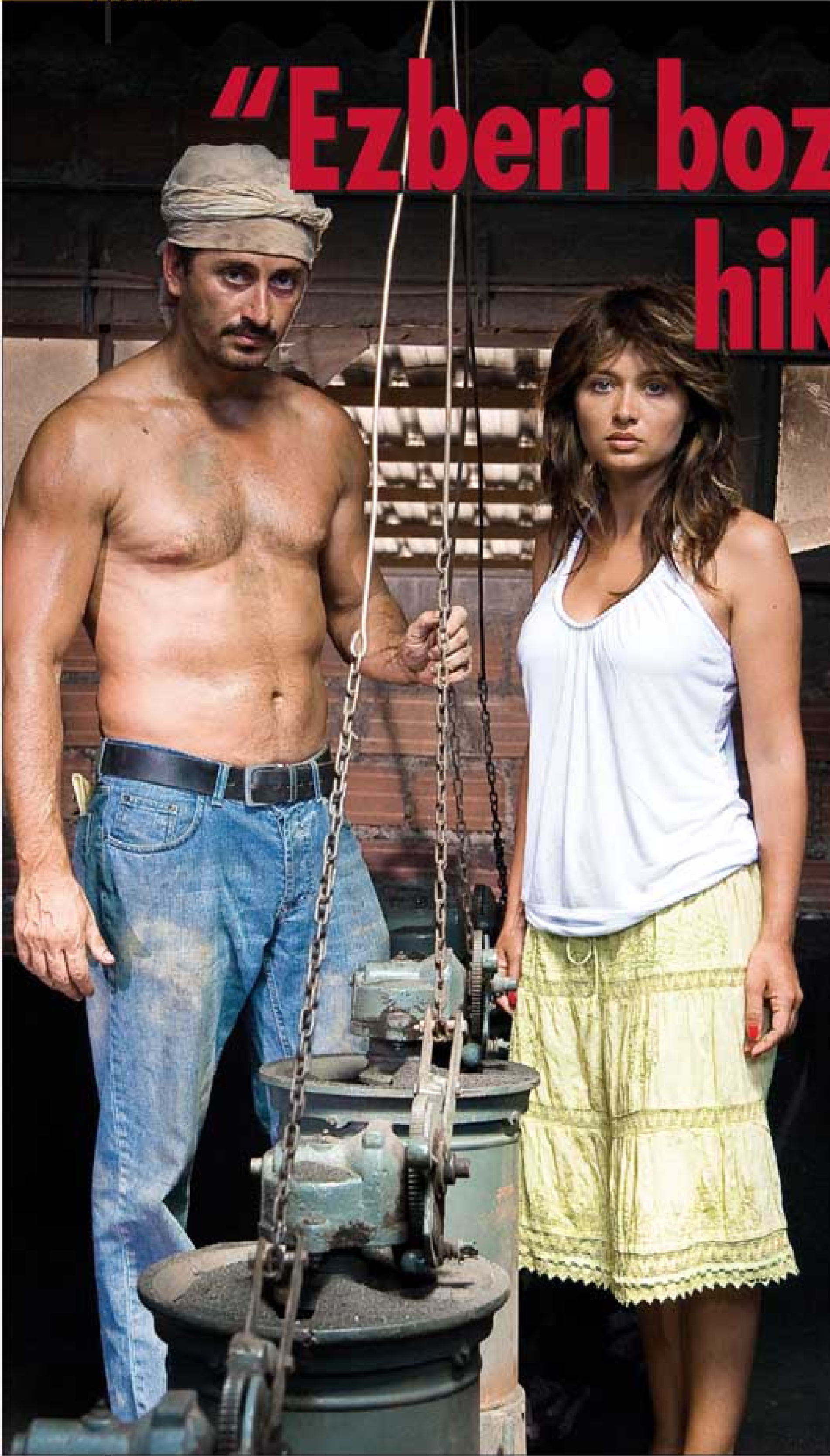
Ekonomik bir üslubun peşinde

"Sonuçta bütün detayları ayıkladığında, ister belgesel ister kurmaca olsun, sinema hikayeyi iyi anlatabilme sanatı. Ben öyle görüyorum" diyor Tolga Örnek. Keza "Devrim Arabaları"nda da filmin tonuna uygun bir sinema dili yaratmaya özen gösterdiğini belirtiyor. "Oldukça görsel bir çağdayız. Her şey çok hızlı kurgulanıyor. MTV programları, video klipler, reklamlar falan… Ben acele etmeyen ama filmin temposunu çok da ağırlaştırmayan bir anlatım dilini tercih ediyorum" diyor yönetmen. Bütün kartları bir kerede açmayan, hangi sahnenin hangi dramatik işlevi yükleneceğine uzun uzun kafa yoran bir yönetmen Tolga Örnek. Serinkanlı anlatım tarzı "Hititler" ve "Gelibolu"da da izleyenlerin dikkatini çekmişti aslında. Sinema tarihi ve sevdiği yönetmenler üzerine yaptığımız kısa sohbette hikayesini ekonomik anlatmayı beceren iyi yönetmenlere olan düşkünlüğü kolaylıkla fark ediliyor. "İçeriğin önüne çok geçmemeye çalışan bir yönetmenim" diyor. "Devrim Arabaları"nda hem çekimde hem de kurguda buna özen gösterdiğini belirtiyor. "Bakıyoruz bazen, çok güzel bir kurgu, çok estetik, sıçramalı ama bizim hikayemize uymuyor, bizim hikayemize müdahale ediyor. O zaman çıkartıyoruz onu" diyor. Planların ve sahnelerin çekim tercihlerinde de hikayeye hizmet etme faktörünü ön planda tutmuş ve çekimlere başlamadan önce ayrıntılı bir storyboard çalışması gerçekleştirmiş.

"Devrim Arabaları" Tolga Örnek'in ilk kurmaca filmi olacak. Filmin bol karakterli bir dönem filmi olduğunun altını çizmek gerekiyor. Yönetmenin deyişiyle ilk kurmaca uzun metrajında böyle bir işe girişmek "atlamışken tam okyanusa atlamak" gibi. Ancak yönetmenin anlattıklarına bakılırsa "Devrim Arabaları" hesabı kitabı iyi yapılmış, düşünülüp taşınılmış bir atlayış. Tolga Örnek, büyük prodüksiyon tecrübesini, çalışma disiplinini ve teknik anlamdaki olgunluğunu ilk kurmaca filmine aktarabilecek gibi gözüküyor. Film hakkında şimdiden bir şey söylemek elbette mümkün değil, ancak "Devrim Arabaları"nın majör bir set çalışması olarak Türk sinemasında endüstri anlayışının yerleşmesinde olumlu katkıları olacağı muhakkak.

Ali Düşenkalkar ve Taner Birsel.

"Ezberi bozuk bir hikâye!"

Erden Kıral, yeni filmi "VİCDAN"da kamerasını tutkulu bir aşk üçgenine çeviriyor ve dramatik yönü ağır basan bir hikâye anlatıyor. Büyük oranda oyuncu performanslarına dayanan filmde Nurgül Yeşilçay, Murat Han ve Tülin Özen'le çalışan yönetmen "Oyuncuları çıkarırsanız bu film sıfırdır" diyor.

MURAT EMİR EREN

Son olarak "Bereketli Topraklar Üzerinde"yle gündeme gelen Erden Kıral'ın yeni filmi "Vicdan", ayakta durabilmek için hayatla mücadele eden, yoksul, mutsuz insanların; Aydanur'un, Mahmut'un ve Mahmut'un karısı Songül'ün hikâyesi... Film, Mahmut ve Aydanur arasındaki yıllanmış aşka, bu aşk nedeniyle aldatılan Songül için her ikisinin de duyduğu vicdan azabına odaklanıyor...

Bu kez tamamı İzmir'de geçen bir filme imza atan ve bir kiremit fabrikasında çalışan üç karakterin yaklaşık dört yıla yayılan hikâyesini anlatan Erden Kıral, Nurgül Yeşilçay, "Mutluluk"la önemli bir çıkış yapan Murat Han ve "Meleğin Düşüşü"ndeki performansıyla dikkatleri üzerine çeken genç oyuncu Tülin Özen'le çalıştı. Yönetmenle, yeni filmi, oyuncuları ve "Vicdan"ın yeni dönem Türk sineması içindeki yeri üzerine konuştuk.

Yönetmen Erden Kıral filmin çekimlerini İzmir'de gerçekleştirdi.

Senaryoyu oluştururken birden fazla esin kaynağınız olmuş galiba. Bunları açıklar mısınız?

Bir yönetmen kimi zaman bir fikirden yola çıkar, kimi zaman da bir görüntüden. Beni bu filmi yapmaya sevk eden de bir kiremit fabrikasının görüntüsü oldu. Geçtiğimiz yaz menemen yolunda bir kiremit fabrikasıyla karşılaşmış, çok etkilenmiştim. Adeta lunaparktaki korku tünellerini andıran uzun koridorlar, o karanlık tozlu koridorlarda çalışan kadınlar ve mekânın atmosferi aklımda yer etti. Bu benim ilk çıkış noktamdı, hikâyeyi geliştiren unsurlardan ikincisiyse bir üçüncü sayfa haberi oldu. Haberdeki cinayet vakası beni çok ilgilendirdi. Bu olay üzerine yine İzmir'e gidip meseleyi araştırdım ve notlar aldım. Derken, eski bir kiremit fabrikası işçisi olan Hasan Özkılıç'ın öykülerini okuma şansım oldu. Kendisinin Can Yayınları'ndan çıkan kitapları mevcut. Bu öykülerden ikisini senaryomda kullanmak üzere satın aldım. Senaryoyu yazarken de özellikle "Güzel Günler İçin" adlı öyküyü esas aldım. Öyle bir öykü ki, ezberi bozuk! Beklenmedik tepkiler ve uç duygular, uçlarda yaşayan insanlar var hikâyede. Hiç tahmin etmediğiniz anda aniden gerçekleşen olaylar, keskin virajlar var.

Bu hikâyenin ilginizi çekmesinin sebeplerinden biri de karakterler öyleyse. Nasıl insanların hikâyesini anlatıyorsunuz filmde?

Bahsettiğim hikâye, kiremit fabrikasında çalışan, pavyonda çalışan insanları konu ediyor. Entelektüel bir varoluş yaşamasalar da, bu insanların her biri aslında kendilerini arıyorlar. Ben de senaryomda Güzel Günler İçin adlı öyküyle bu bahsettiğim üçüncü sayfa hikâyesini harmanladım. Senaryoyu Raşit Çelikezer'le kaleme aldık. Böylece ortaya zor bir hayat süren, problemli ilişkileri olan karakterlerin filmi çıktı. Sorunlu insanların, sorunlu ilişkilerin benim ilgimi çektiğini söyleyebilirim. Bu karakterler çok karmaşık bir ruha sahip oluyorlar. Murat Han'ın oynadığı Mahmut için psikopat bile diyebiliriz. Bu zor kişilikler beni ilgilendiriyor evet ama beni ilgilendiren başka şeyler de var filmde. Mesela karakterlerin altında yatan kötülükler var, ama yaptıkları bir vicdan muhasebesi de var. Yine de malum, vicdan çoğu kez öldürür ve kötülüklerin üstesinden gelmeye yetmez; hikâyede beni ilgilendiren biraz bu… Ayrıca suç nedir? Suç yok mudur gibi sorulara da "yalın" yanıtlar arayan bir hikâye bu. Bu yalınlığı yakaladığıma inanıyorum. Zira karmaşık ilişkileri çok güçlü anlatabilmek için yalın bir dil kullanmak gerekir. Filminizde bu yalınlığı yakalayabilirseniz, büyük filme, büyük yönetmenliğe doğru uzanabilirsiniz.

Nurgül Yeşilçay filmde önce kiremit fabrikasında sonradan da pavyonda çalışan Aydanur'u canlandırıyor.

Oyuncuları seçerken nelere dikkat ettiniz?

Benim için oyuncu seçimi optik olarak önemlidir. Yazılan ya da yaşayan karakterlerle oyuncular arasında optik benzerlikler ararım. Buradan yola çıkarak oyunculuğuna çok inandığım Nurgül'le (Yeşilçay) anlaştım. İlk belli olan isim oydu. Nurgül ne hissederse onu oynayan, doğaçlamaya açık bir oyuncu. Ardından, akademik birikime önem veren ve sinemayı çok seven Tülin'le anlaştım. En nihayet "Mutluluk"ta gördüğüm ve çok beğendiğim, aradığım görsel özelliklere de sahip olan Murat Han'la anlaştım. Onu çok iyi tanımıyordum ama çekimler ilerledikçe kendisinden çok üst düzey bir performans aldım. Her biri için bunu söyleyebilirim. Çünkü bu filmden oyuncuları çıkarırsanız film sıfırdır. Bunu net olarak söyleyebilirim. Öyle güçlü bir oyun sergilediler ki, en az beş yıl bu filmin etkisi altında kalacaklar ama ben de onların etkisi altında kalacağım.

Hikayenin diğer kahramanı Songül'ü, genç aktris Tülin Özen (solda) canlandırıyor.

Peki onlarla ne gibi bir ön çalışma yaptınız? Performanslarını artırmak için ne gibi bir hazırlığınız oldu?

Onlarla ilk konuşmamda, "duygularınızın ucuna kadar gidin, siz doğru bildiğinizi yapın ben de sizi filme alayım" dedim. Neredeyse senaryoyu filan unuttuk ve çoğu sahnede doğaçlama çalıştık. Fakat doğaçlama yapabilmek için çok büyük bir ön çalışma yapmanız gerekir. Ön çalışma olmazsa sette sıradanlık ve yavanlık sergilersiniz. İyi bir ön hazırlık yaptık. Konuşarak, zaman zaman susarak, bir arada yemek yiyerek… Bir yerden sonra güvendiğiniz oyuncuları seçersiniz, onları sahnenin içine salarsınız ve onlar doğru yerleri bulurlar. Çünkü artık o sahnenin çekimine gelinceye dek gerekli hazırlığınızı yapmışsınızdır. Bizde de öyle oldu ve herkes beni çok memnun etti. Tekrar söylüyorum, oyuncularımın uzun yıllar benzer bir performans çıkarmaları çok zor.

Hikâyede Nurgül Yeşilçay'ın canlandırdığı Aydanur, önce fabrikada, sonra da pavyonda çalışıyor. O dünyayla ilgili araştırmalar yaptınız mı?

Aydanur, biraz hayattan yırtmak kendini sıyırmak isteyen bir karakter. Kiremit fabrikasında mutlu değil, oradan ayrılıyor ve bir markete giriyor önce, daha sonra da pavyona giriyor.

Bu mesele gerçekçi olsun diye yürütücü yapımcı Cem Özer'le gidip iki gece sabahladık pavyonda -sonra da bir hafta hasta yattık. Nurgül de oraya gitti, bir gece de o sabahladı. İnsanlara, çalışanlara baktı, içkileri öğrendi. Ayrıca bir göbek dansı sahnesi için Tülin'le ikisi gidip Nesrin Topkapı'dan dans dersleri aldılar. Nurgül fabrikada da çalıştı iki gün boyunca. İşçilerle ahbaplık etti, o kadınlarla konuştu, birlikte yemek yedi. Murat Han ise metodik bir oyuncu, o daha çok senaryo üzerinde çalıştı. Çok farklı çalışma yöntemleri olan üç oyuncuyla çalıştım ve bu bence zenginlik getirdi filme.

Aydanur ve Mahmut, tutkulu bir aşk yaşıyor. Sorun şu ki, Mahmut, Aydanur'un arkadaşı Songül'le evli.

Peki siz, doğaçlamanın ağır bastığı bir çalışmada nasıl bir tavır takındınız? Onları ne derece serbest bıraktınız?

Ben daha çok herkes için sahnenin havasına uygun atmosferi yaratmaya çalıştım. Misal otobanda bir sahne çekiyorduk, filmin en gergin, en kilit sahnelerinden biriydi. Ben de bunun için estim gürledim. Seti biraz gerdim. Bunu oyun için yaptığımı bilenler bıyık altından güldü, ama bilmeyenler için etkili oldu. Neşeli sahnelerde de sete daha yumuşak neşeli bir hava getirmeye çalıştım. Bence bir duyguyu kurmak için o duyguyu herkese yaymak gerekir. Çünkü bu işi herkesle beraber yapıyorsunuz. Bu noktada bir ismi, görüntü yönetmenim Zekeriya Kurtuluş'u da anmalıyım. Filme çok şey kattığını düşünüyorum.

Aslında siz sık aralıklarla film yapmıyorsunuz. "Yolda"dan önce mesela, 7 yıl sinemaya ara vermiştiniz. Bu kez dönüşünüz daha çabuk oldu. Bunda, kayıp filminiz "Bereketli Topraklar Üzerinde"nin bulunmasının ve yeniden gösterime girmesinin bir etkisi oldu mu?

O olay benim için itici bir güç oldu. Kayıp çocuğumu bulmuş gibi oldum.

"Vicdan" için çalışmaya başlamadan önce bütün oyuncularım filmi izlediler, epey de sevdiler. Beni tanımaları için bir fırsat oldu onlar için. "Bereketli Topraklar Üzerinde" benim en sevdiğim filmlerimden biridir. Çünkü hep söylerim, benim için filmin kendisinden ziyade yapım öyküsü önem taşır. O filmin çekimlerinde yaşadıklarım, nasıl bir film yaptığımdan çok daha önemlidir. "Bereketli Topraklar…" da, sinema hayatımdaki en büyük serüvenlerden biridir… Fakat o filmle yeniden içli dışlı olmak, şöyle bir şeye de sebep oldu: "Vicdan"ın kaba kurgusunu bitirdiğimde, bir de baktım karşımda "Bereketli Topraklar Üzerinde" tarzı bir film var. "Vicdan"ın öyle bir film olmaması gerekiyordu. Asıl yapmak istediğim bu değildi. Haliyle, filme yeni bir tarz, yeni bir şekil vermek için kurgucu Mustafa Preşeva'yla filmin üzerinde epeyce çalışmamız gerekti.

Şimdi nasıl bir film oldu?

Bu film doğrudan doğruya işçiler, işçi hakları, sendikal haklar üzerine giden bir film değil, ekonomik zorluklar içinde yaşayan, zor şartlarda çalışan kadınların öyküsüydü. Moralsiz, hayattan beklediği fazla şey olmayan, yorgun, mutsuz insanların öyküsüydü. Gündelik yaşamda olağan dışı karşılanabilecek birçok olay, onların hayatının normal bir parçası. Aslında bunu anlatmak çok daha ilginçti ve filmin bu noktadan uzaklaşmaması gerekiyordu. Ben de en başa döndüm ve filmi yeniden kurgulayarak istediğim öyküyü yeniden kurdum. Böylelikle film tempo kazandı. İşimiz bittiğinde, Mustafa Preşeva "40 yaşından daha genç bir yönetmenin filmi" dedi "Vicdan" için.

Nispeten daha eski kuşak bir yönetmen olarak, "Vicdan"ı yeni dönem Türk sineması içinde nasıl bir noktada görüyorsunuz?

Artık seyircinin algılaması çok değişti. Kısa sürede bir şeyler göstermek lazım ve çağımızda da hız söz konusu olduğu için ona denk düşen bir anlatım tarzı oluşturmam gerektiğini düşündüm. Bu nedenle "Vicdan" soluk soluğa akan bir kurguya , 85-90 dakika gibi de bir süreye sahip. Çok hızlı kurguladık, çok tempolu bir film oldu. 80'li yıllarda temposu ağır ve plan sekanslarla örülü filmler de yaptım. Şimdiyse o tarzda bir sinema yapmıyorum artık ve yapmayacağım. Daha çabuk kavranan, geniş kitlenin de anlayabileceği bir anlatım dilinde yaptım bu filmi.

Yeni dönem yerli filmlerde, zaman, kader, inanç gibi kavramlar üzerinde durulduğunu görüyoruz. Birbirinden bağımsız şekilde sinemacılar bu soyut kavramların peşinden gidiyor. Vicdan da böyle bir kavram esasında. Sizce filminizi, sözünü ettiğimiz bu filmlerle birlikte değerlendirmek mümkün mü?

Böyle filmler mevcut, ama "Vicdan"ı oraya katmamak lazım diye düşünüyorum… Son dönemde bence bir kaçış sineması yapılıyor, ama bu sinema çok güzel icra ediliyor. Çocuklar gayet iyi bir sinemayla meşguller ama en nihayetinde yapılan kaçış sineması oluyor. Ben katı gerçekçi filmlerle başladım ve öyle devam ettim. Yeni dönem filmlerimizdeyse biraz sembolik kurgulama var. Bu filmlerin bazı anları beni etkiliyor, bazı anlarıysa etkilemiyor. Küçücük bir olay küçücük bir nesne de anlatılmaya değerdir gibi bir anlayışla da filmler yapılıyor, ama ülkede sorunlar varsa problemlerin de üzerinde durmak gerekiyor.

Politik sinemanın eksikliğinden mi kaynaklanıyor bu durum?

Kimseyi suçlamıyorum ama gördüğüm bir kaçış sinemasından bahsediyorum, güzel yapıldığını da söylüyorum. Militan sinemayı ya da o eski usûl, doğrudan doğruya politik sinemayı savunmak için de söylemiyorum. Zaten bu yaftalamalar kapitalizmin oyunlarıdır. Bu film politik, yok bu komik, bu dram gibi ayrımlara karşıyım. Film vardır o kadar. Ama insanların ağır sorunları var ve bunları anlatmak gerekiyor diye düşünüyorum. Ben "Vicdan"da belki direkt olarak politik problemleri anlatmadım ama ülkedeki sorunların insanlara dayattığı yaşamdan kaynaklanan, daha derininde yatan psikolojik sorunları anlatmaya çalıştım. Her yönetmen kendi bacağından değil hepimizin bacağından asılır. Dolayısıyla yanımda duran bir yönetmenin yaptığı beni de bağlar. Bir kuşak geçmiş kuşağı ister istemez yadsıyarak varolur. Biz de bunu yapmışızdır. Ama tabii ki daha sonra anladık ki bizi besleyen de o kuşakmış. Sözgelimi ben eski bir sinema yazarı olarak zamanında Metin Erksan için "kamerası havada gevezelikler yapan yönetmen" diye bahsetmişim. Böyle yazmışım. Şimdi baktığımdaysa, aslında ona büyük bir hayranlığım olduğunu ve o yıllarda bunu

"Mutluluk"la parlayan Murat Han, filmde Mahmut karakterini canlandırıyor.

bastırmaya çalıştığımı görüyorum. Biraz da bunu yapmak zorundasınız o dönemde, çünkü birine hayran olursanız yaratamazsınız. Dolayısıyla şu anda yeni Türk sinemasını oluşturan kuşak, bir önceki kuşaktan, bizden hiç söz etmiyor ve sessizliğe bürünüyor. Yadsımaktan da öte bir yok sayma durumu var sanki. Peki bunu dillendirecek olan kim var? Kimse yok. Türk sinemasının en büyük eksiği bu. Bu ilişkiyi kuracak sinema tarihçisi ne yazık ki yok. Sinema yazarı, eleştirmeni var, çok değerli insanlar var ama bahsettiğim meseleyi ortaya koyacak kişiler yok. Karşılaştırmalı sinema tarihi olmadığı için de şu anda her şey gelişigüzel gelişiyormuş gibi duruyor. Bir ülke sinemasının teorik tartışmasını yüklenen yazılı mecraları yoksa o sinema cılız kalır, varolamaz.

İzmir'in filme nasıl bir katkısı oldu sizce?

Kesinlikle afrodizyak bir yer İzmir. Orada çekimler için 2 ay bulundum. Malum kiremit fabrikalarını da o bölgede görmüştüm. Haliyle filmin tamamen İzmir'in içerisinde var olduğunu söylemek mümkün. Tabii sıcakla mücadele ettik. Özellikle fabrikadaki çekimlerde neredeyse 65 derecelik fırın odalarında çalışmamız gerekti ve çok yıprandık. Bir de sadece bulutların göründüğü bir plan çekecektim, fakat yazın İzmir'de bulut bulunmuyor tabii… Doğma büyüme İstanbulluyum ama burada hiç film yapmadım. İstanbul'da da bir film yaparım umarım.

YAŞAYAN EN İYİ 20 OYUNCU

2007'nin Ağustos ayında dergimiz yazarlarının oylarıyla "Yaşayan En İyi 10 Yönetmen"i seçmiştik. Bu ay sıra oyuncularda... 12 yazarımız hazırladıkları listelerde, yaşayan oyuncular arasında en beğendikleri 10 erkek ve 10 kadın oyuncuyu sıraladılar. Bu listeler, aynı zamanda bir oy pusulası işlevi gördü. Listenin başındaki ilk isim 10, sonundaki isimse 1 puan aldı ve bu puanlamalara göre az sonra karşılaşacağınız asıl liste belirlendi. İşte karşınızda Sinema Dergisi yazarlarının oylarıyla belirlenen, yaşayan en iyi 10 kadın ve 10 erkek oyuncu.

Hazırlayan: Murat Emir Eren

Helen Mirren

National Youth Theatre'daki ilk başrolünde, henüz 20 yaşındayken Mısır kraliçesi Kleopatra'yı oynayan Helen Mirren, sinema oyunculuğu kariyerinde altı kez daha kraliçe rolleriyle karşımıza çıktı. Dedesinin Bolşevik Devrimi nedeniyle Rusya'yı terk etmek zorunda kalan çar yandaşı bir aristokrat oluşuyla oyunculuğundaki bu çakışma tabii ki tesadüf! Ama özellikle I. Elizabeth ve II. Elizabeth ile hafızalara kazındığı bir gerçek. Tiyatro oyuncusu olarak başladığı kariyerini Royal Shakespeare Company'de sürdüren Mirren, sinema ve televizyon oyunculuğunu da eşzamanlı olarak yürüttü. "Bir Yaz Gecesi Rüyası", "Miss Julie", "Hamlet" gibi tiyatro eserlerinin beyazperde uyarlamalarının yıldızı olduğu sıralarda, 1989'da Peter Greenway'in "Aşçı, Hırsız, Karısı ve Aşığı"nın tutku dolu Georgina'sı rolünde kamera karşısına geçti ve bu şaşırtıcı filmin unutulmaz karelerinde yerini aldı. 1945 doğumlu oyuncu, ilk gençliğinde özellikle 1960'ların özgürlük rüzgârlarından nasibini alan piyes ve filmlerde, özgürlüğünü ilan etmiş kadın rolleriyle adeta bu yeni dönemin sembolü haline geldi. Ne sahnede ne de sette soyunmaktan, rolünün gerektirdiği çıplaklığa bürünmekten kaçınmadı. Sinemada kazandığı ilk büyük ödül Pat O'Connor'ın "Cal"inde, kendinden genç bir erkekle aşk yaşayan İrlandalı dul Marcella rolüyle geldi ve Cannes Film Festivali'nde en iyi kadın oyuncu ödülünü kazandı. "The Madness of King George" ve "Gosford Park" ile en iyi yardımcı kadın oyuncu Oscar'ına aday gösterildiyse de, Oscar'ı ancak 2006'da "The Queen/Kraliçe"deki performansıyla elde etti. 60'larını süren "Dame" Mirren, karizması ve yeteneği her geçen gün daha da artarak oyunculuğa devam ediyor.

● **Ebru Çeliktuğ**

5 Performans

1. Kraliçe/The Queen (2006)
2. Gosford Park (2001)
3. The Madness of King George (1994)
4. The Cook The Thief His Wife and Lover(1989)
5. Cal (1984)

10

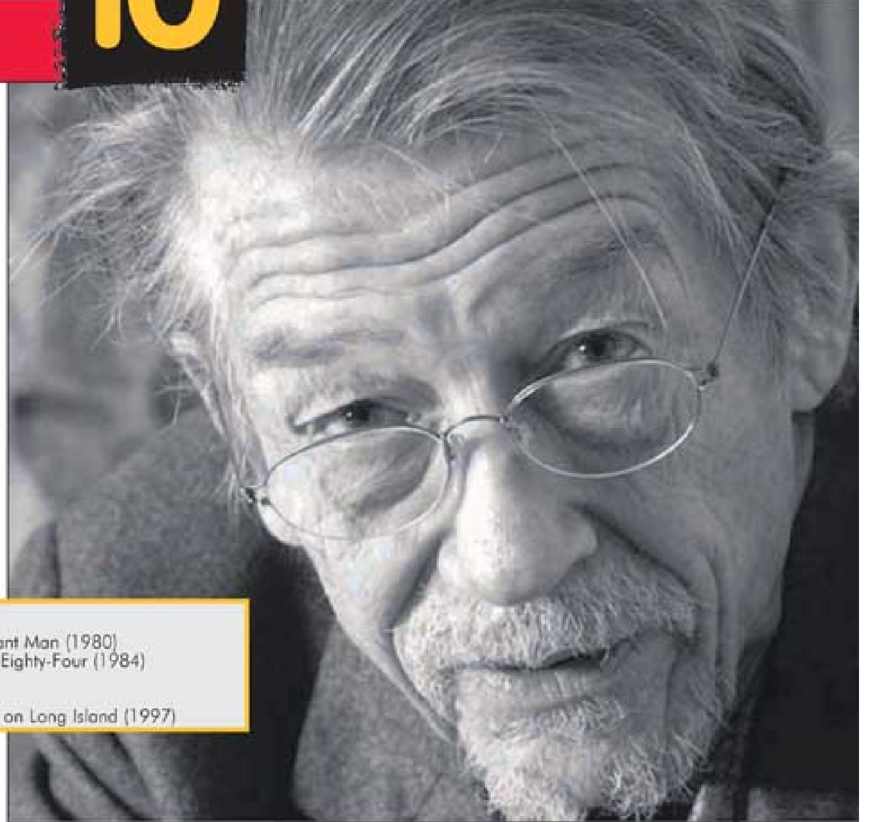
John Hurt

John Hurt belki hiçbir zaman bir Laurence Olivier'nin ya da bir Anthony Hopkins'in ününe sahip olmadı (tabii "içinden Alien fırlayan adam"ı ya da "Fil Adam"ı büyük şöhret saymazsanız) ama yine de İngiliz tiyatro geleneğinden yetişmiş en parlak film oyuncularından biri.

Hurt'ün bir aktör olarak en çarpıcı yanı doğallığı ve bunun bir uzantısı olan güvenilirliği. Birbirine ne kadar uzak roller üstlenirse üstlensin, ne kadar farklı tonlarda filmlerde yer alırsa alsın, hep karakterinin içine büyük bir rahatlıkla kuruluyor. En sıradışı anlarda bile üstelemeyen, hiç çabalamıyormuş gibi görünen bir havası var. Bu tür listelerde genellikle üst sıralarda yer alan çoğu aktörün aksine kendini rolden role çok taşımayan bir oyuncu, dolayısıyla da her karakterin içinden sırıtacak yıldız "imza"larına ve aşinalıklara tutunmuyor. En etkileyici performanslardan birinin onu tanıyamayacağımız kadar deforme bir karakterde, "Fil Adam"ın kahramanı Merrick'te olması da zaten bunun bir işareti.

Öte yandan hemen hemen her zaman tanıyabileceğimiz sesinin unutulmaz bir tarafı olduğunu da söylemeli. Dramalardan belgesellere ve çizgi filmlere, aranan bir "anlatıcı" olması boşuna değil.

● **Kutlukhan Kutlu**

5 Performans

1. Fil Adam/Elephant Man (1980)
2. 1984/Nineteen Eighty-Four (1984)
3. The Hit (1984)
4. Scandal (1989)
5. Love and Death on Long Island (1997)

Liv Ullmann

Norveç deyince akla karla kaplı ovalar, vahşi bir doğa, yalnızlığı ve hüznü çağrıştıran adalar ve büyüleyici kuzey ışıkları gelir. Ve tabii bir de efsanevi oyuncu Liv Ullmann… Tıpkı ülkesi gibi soğuk, gizemli, mesafeli ama bir o kadar da şaşırtıcı ve sürprizlerle dolu bir kadın…

Sinema dünyası Liv Ullmann'ı İsveçli usta Bergman'ın birbirinden etkileyici filmleri ile tanıdı. Ullmann, Bibi Andersson ve Max von Sydow ile birlikte yönetmenin vazgeçemediği yüzlerden biriydi… Çoğu eleştirmen tarafından Bergman'ın başyapıtı kabul edilen 1966 yapımı "Persona"da sergilediği performans ile adını tüm dünyaya duyurdu. Aniden konuşma yetisini yitiren aktris Elisabeth Vogler rolünde sadece gözlerini ve vücut dilini kullanarak harikalar yaratan Ullmann, başarısını "Skammen", "En Passion", "Viskningar och Rop", "Scener ur ett Aktenskap" ve "Höstsonaten" gibi başka Bergman klasikleri ile perçinledi. 1982'de "Love" ile ilk yönetmenlik deneyimini yaşayan oyuncu, "Sofie", "Kristin Lavransdatter", "Enskilda Samtal" ve "Trolösa" adlı filmleri ile kamera arkasında da en az önündeki kadar başarılı olabileceğini kanıtlodı. "Utvandrarna" (1971) ve "Ansikte mot Ansikte" (1976) filmlerindeki rolleri ile iki Oscar adaylığı ve sayısız uluslararası ödülü bulunuyor. Ayrıca tiyatro sahnesindeki iki performansıyla (Ibsen/Bebek Evi ve O'Neill/Anna Christie) Tony ödülüne aday gösterilen sanatçı, röportajlarında kendisine hep dramatik roller teklif edildiğini, bir komedi filminde rol almanın en büyük arzusu olduğunu belirtiyor ve sinema anlayışını da şu sözleriyle dile getiriyor; "Hızlı kamera hareketleri ve değişken açılar. Bunları birleştirip bir film yaptıklarını sanıyorlar. Hayır. Filmler insanlara ve hayata dairdir. Size hayat hakkında yaşamadığınız tecrübeler tattırır. Kes, kes, kes, öldür, öldür, öldür, seviş, seviş, seviş… Bu bir film değil!"

● **Pınar Tınaz Gürmen**

5 Performans

1. Persona (1966)
2. Skammen (1968)
3. Höstsonaten (1978)
4. En Passion (1969)
5. Scener ur ett Aktenskap (1973)

9

Morgan Freeman

Hollywood'un muhteşem kara elması… Sadece Sidney Poitier ve Denzel Washington arasındaki kuşağın değil, neredeyse tüm sinema tarihinin yetenek abidelerinden biri… İşin ilginci onlar gibi başkahramanları oynamayıp yardımcı rollerde parladı; esas adamın bir adım önünde olmayı başardı hep. O davudi ve güven telkin eden sesi de cabası… Morgan Porterfield Freeman, Jr. ismiyle 1 Haziran 1937'de Memphis, Tennessee'de dünyaya gelen aktör, sinemaya adım atmadan önce çeşitli tiyatro oyunlarında sahneye çıktı; dans gösterilerinde yer aldı. Amerikan Hava Kuvvetleri'nde tamirci olarak görev yapmışlığı bile var. 1989'da 'en önemli filmim dediği' "Glory" ve aynı yıl rol aldığı "Bayan Daisy'nin Şoförü/Driving Miss Daisy" ile sinemada çıkış yaptı. "Sel/Hard Rain"deki hırsız karakteri gibi nadir de olsa farklı kulvarlara kaysa da çoğunlukla akıl hocası kıvamında, güvenilir, faziletli kahramanları canlandırdı. 3 defa aday gösterildiği Oscar'ı ancak 2005'te "Milyonluk Bebek/Million Dollar Baby" ile kucakladı. Ama sevenlerinin gözünde 'Esaretin Bedeli/The Shawshank Redemption" ve "Yedi/Se7en" ile çoktan bütün ödülleri toplamıştı bile. Mahkûmdan Tanrı'ya, geniş bir karakter portföyüne sahip olan, hatta kendisini (10 Items or Less) bile canlandıran Freeman ilginçtir, filmlerini izlemekten hiç hoşlanmaz; kendini görmekten sıkılırmış. Aman kazalardan uzak olsun, daha çok filmde oynasın… O sıkılsa da bizler kendisini izlemekten hiç bıkmayacağız nasılsa…

● **Müjde Işıl**

5 Performans

1. Bayan Daisy'nin Şoförü/Driving Miss Daisy (1989)
2. Zafer/Glory (1989)
3. Affedilmeyen/Unforgiven (1992)
4. Esaretin Bedeli/The Shawshank Redemption (1994)
5. Yedi/Se7en (1995)

Kutlukhan Kutlu
Kadın Oyuncular: 1-Miranda Richardson 2-Jeanne Moreau 3-Judi Dench 4-Kate Winslet 5-Kathy Bates 6-Jennifer Jason Leigh 7-Vanessa Redgrave 8-Ellen Barkin 9-Joan Allen 10-Isabelle Huppert / **Erkek Oyuncular:** 1-John Hurt 2-Gary Oldman 3-Forest Whitaker 4-James Woods 5-Jonathan Pryce 6-Max von Sydow 7-Anthony Hopkins 8-Robert Duvall 9-Derek Jacobi 10-John Malkovich

Gena Rowlands 8 Anthony Hopkins

Aslında kariyerinin büyük çoğunluğu televizyon yapımlarından oluşan ve sınırlı sayıda sinema filminde rol almış olan bir aktrisin yaşayan en iyi oyunculardan biri olarak gösterilmesi kulağa biraz tuhaf gelebilir ancak Gena Rowlands yer aldığı sadece bir avuç sinema filmiyle bile bu payeyi sonuna kadar hak ediyor. Elbette eşi ve bağımsız sinemanın babası John Cassavetes'in, Rowlands için yazdığı unutulmaz karakterler de aktrisin kariyerine yadsınamaz bir katkıda bulundu. Ancak bir an için durup, o enfes Cassavetes filmlerinin Rowlands'dan yoksun olduğunu hayal edelim. Herhalde böyle bir durumda üzerimizde bıraktıkları etkinin şimdikiyle aynı olamayacağı konusunda pek fazla itiraz eden çıkmayacaktır. Rowlands'ın oyunculuğu o kadar doğaldır ki, en depresif, sinir bozucu veya ukala karakterlerin dahi size sevimli gözükmesini sağlayabilir. Onun oyunculuktaki hünerlerini görebilmek için bazen ufacık detaylara bakmak bile yeterlidir. Sigara içiş şekli, minicik bir jesti ya da doğaçlamalarına bir kez tanık olduğunuzda perdedeki kişinin gerçek bir ev kadını, fahişe veya sinir hastası değil de, bir oyuncu olduğuna inanmakta zorlanabilirsiniz.

● **İlhan Yurtsever**

5 Performans

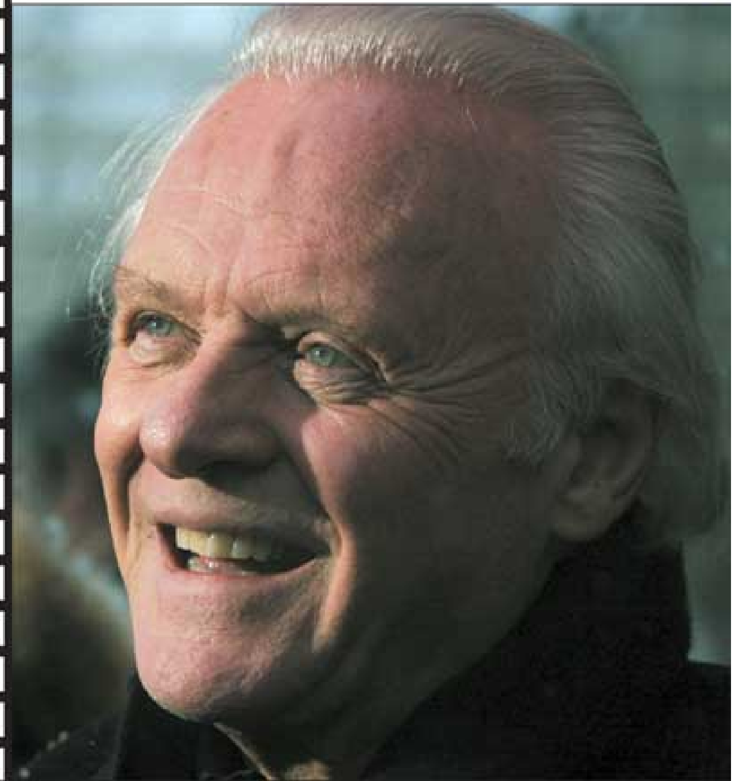
1. Yüzler/Faces (1968)
2. Etki Altında Bir Kadın/A Woman Under The Influence (1974)
3. Açılış Gecesi/Opening Night (1977)
4. Gloria (1980)
5. Love Streams (1984)

Yaşayan en güçlü oyunculardan "Sir" Anthony Hopkins, ilk gençliğinde, yaşadığı Port Talbot'tan yola çıkıp Hollywood'un yıldız oyuncularından biri haline gelmiş Richard Burton'dan çok etkilenmişti. Bu küçük kasabada kalmayacağından emindi artık. Gerçekten de şansı yaver gitti ve 1965'te Sir Lawrence Olivier'nin tiyatrosu National Theatre'a katıldı ve efsane oyuncunun yedeği olarak ekipte yerini aldı. 1970'lerin ortalarına kadar alkolizmle mücadele edip onu yendikten sonraysa artık özellikle sinema oyunculuğuna ağırlık verdi ve tüm zamanların en kötü karakterlerinden, yamyamlığın tadına varmış cani Doktor Hannibal Lecter ile ölümsüzleşti. Pek çok hayali ve gerçek karakter Hopkins'in kendine özgü oyunculuğuyla perdede hayat buldu. Senaryoyu eline aldığı andan itibaren diyaloglarını ezberleyip defalarca tekrar ederek rolüne hazırlanan ve çekim esnasında sözcükler ağzından hemen o an, o ana dair doğallıkla fırlayana kadar çalışan Hopkins, provaya gerek kalmadan gösterdiği bu doğal performanslarıyla yönetmenlerin de gözdesi olmuştu. "Kuzuların Sessizliği" ile gelen en iyi erkek oyuncu Oscar'ını, "Amistad", "Nixon" ve "Günden Kalanlar" ile gösterildiği adaylıklar izledi ve aktör BAFTA, Emmy gibi pek çok prestijli ödülle yıllar boyu onurlandırıldı.

● **Ebru Çeliktuğ**

5 Performans

1. Fil Adam/Elephant Man (1980)
2. Silence of the Lambs/Kuzuların Sessizliği (1991)
3. Günden Kalanlar/The Remains of the Day (1993)
4. Gölge Topraklarda/Shadowlands (1993)
5. Picasso ile Yaşamak/Surviving Picasso (1996)

Engin Ertan
Kadın Oyuncular: 1-Jeanne Moreau 2-Vanessa Redgrave 3-Jane Fonda 4-Gena Rowlands 5-Liv Ullmann 6-Isabelle Huppert 7-Glenda Jackson 8-Isabelle Adjani 9-Jennifer Jason Leigh 10-Julie Christie / **Erkek Oyuncular:** 1-Robert De Niro 2-Max von Sydow 3-Michael Caine 4-Dustin Hoffman 5-Morgan Freeman 6-Jack Nicholson 7-Albert Finney 8-Gary Oldman 9-William Hurt 10-Edward Norton

20 Oyuncu

Cate Blanchett

Oyuncularla ilgili birçok yorumda, enerji sözcüğüne rastlarsınız. Kiminin "Enerjisi çok yüksektir", kimisi karşısındakinin "enerjisini" yükselten bir yapıya sahiptir. Cate Blanchett'sa bunların ötesinde, herhangi bir filmin temposunu ve ritmini dahi etkileyebilen bir aktris. Bir yıldızdan ziyade, gerçek bir sahne hayvanı. "Göklerin Hakimi/The Aviator"ı ele alalım örneğin, Blanchett'in sahneye çıktığı andan itibaren filmin temposunun nasıl değiştiğini hatırlayalım. Blanchett'in yer aldığı her sahnede filmin temposunu belirlediğini, kamerayı, Leonardo DiCaprio'yu ve hatta Scorsese'yi peşine takıp sürüklediğini iddia etsek haksız sayılmayız. Bu filmde, Blanchett'in Katharine Hepburn yorumu tam anlamıyla şok edicidir. Yüksek bir "enerjiden" ve salt iyi bir performanstan bahsetmiyoruz. Bir oyuncunun sizi oturduğunuz yere mıhlamasından, kadraja girdiği andan itibaren sizi başka bir şey düşünemez hale getirmesinden bahsediyoruz. Sadece "Göklerin Hakimi"ndeki oyununu değil, tümüyle bir casting harikası olan "Yüzüklerin Efendisi"ndeki tedirgin edici Galadriel yorumunu, "Cennet/Heaven"daki yoğunluğunu, "Suda Yaşam/Life Aquatic With Steve Zissou"daki komedi becerisini ve son olarak Bob Dylan'ı yeniden var ettiği "Beni Orada Arama/I'm Not There"deki inanılmaz yaratıcılığını da şok edici performansları arasına dahil etmek mümkün. Hatta nevrotik bir ev hanımını canlandırdığı "Haydut/The Bandits" ve kısa süre göründüğü "Kahve ve Sigara"daki rolünü bile... Sinemanın efsanevi siyah beyaz yıllarını ya da 70'lerin ruhunu yakalayamadıysanız, Sophia Loren'e, Claudia Cardinale'ye, Jane Fonda'ya, Gena Rowlands'a, Brigitte Bardot'ya yetişemediyseniz üzülmeyin. Bizim de Cate Blanchett'imiz var! ● **Murat Emir Eren**

5 Performans

1. Elizabeth (1998)
2. Haydut/The Bandits (1999)
3. Yüzüklerin Efendisi Üçlemesi (2000-2003)
4. Göklerin Hakimi/The Aviator (2005)
5. Beni Orada Arama/I'm Not There (2007)

7

Daniel Day-Lewis

Daniel Day-Lewis öyle yoğun performanslar sergiliyor ki bu kadar az film çekmesine şaşmamak gerekir. Son 10 senede sadece 4 filmde oynayan aktör, kendini başka bir karaktere dönüştürme konusundaki olağanüstü yeteneğiyle tanınıyor. Kendini rollerine adapte ederken sınırları zorlamasıyla ünlü olan aktör 2 Oscar heykelciğinin de sahibi. Kariyerinin başından itibaren oldukça seçici davrandığı bir filmografisi bulunuyor. Başrolünde olduğu filmleri performansıyla tek başına yukarı çekebilen aktörün filmografisinde bırakın kötü bir filmi ortalama bir filme rastlamak bile mümkün değil.

Day-Lewis'in "Sol Ayağım" ve "Kan Dökülecek"teki performansları sinema tarihinin en iyi oyunculuk performansları arasında gösteriliyor. Metot oyunculuğunun en uç örneklerinden biri olan oyuncu, "Sol Ayağım"daki felçli rolü için çekim ayları boyunca tekerlekli sandalyesinden kalkmayı reddetmiş ve 2 kaburgasını kırmıştı. Day-Lewis ileride, filmografisi genişledikçe sinema tarihinin en iyi aktörleri arasındaki yerini giderek sağlamlaştıracak muhtemelen. Son olarak "Kan Dökülecek"teki usta işi performansıyla bütün ödülleri süpürdüğünü de hatırlatalım. ● **Alkan Avcıoğlu**

5 Performans

1. Kan Dökülecek/There Will Be Blood (2007)
2. Sol Ayağım/My Left Foot (1989)
3. Babam İçin/In The Name Of The Father (1993)
4. Benim Güzel Çamaşırhanem/My Beautiful Laundrette (1985)
5. Cadı Kazanı/The Crucible (1996)

Murat Emir Eren
Kadın Oyuncular: 1-Isabelle Huppert 2-Gena Rowlands 3-Jeanne Moreau 4-Cate Blanchett 5-Meryl Streep 6-Annie Girardot 7-Catherine Deneuve 8-Monica Vitti 9-Faye Dunaway 10-Kate Winslet / **Erkek Oyuncular:** 1-Al Pacino 2-Robert De Niro 3-Michael Caine 4-Jack Nicholson 5-Gene Hackman 6-Gerard Depardieu 7-Malcolm McDowell 8-Alain Delon 9-Daniel Day Lewis 10-Max Von Sydow

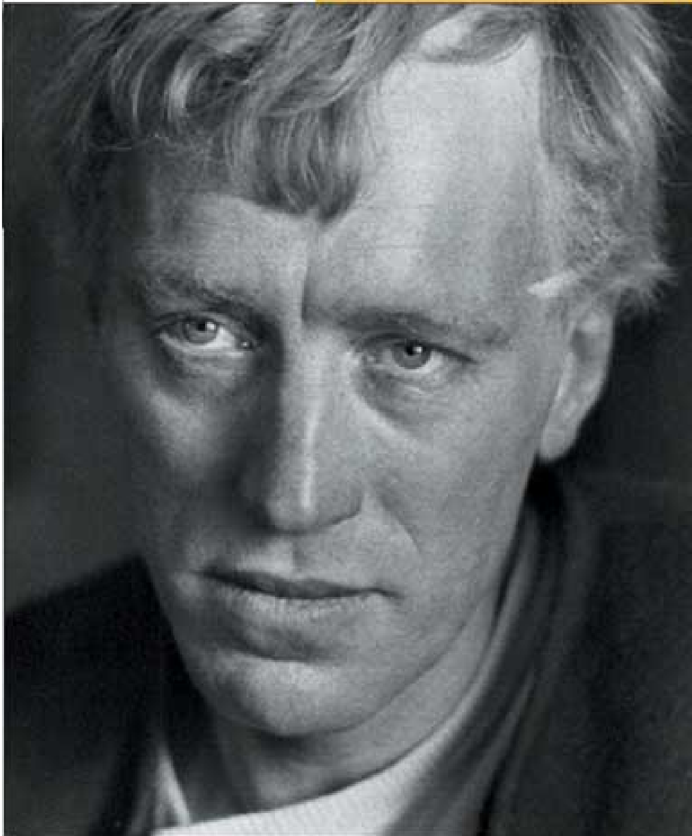
Max von Sydow 6 Isabelle Huppert

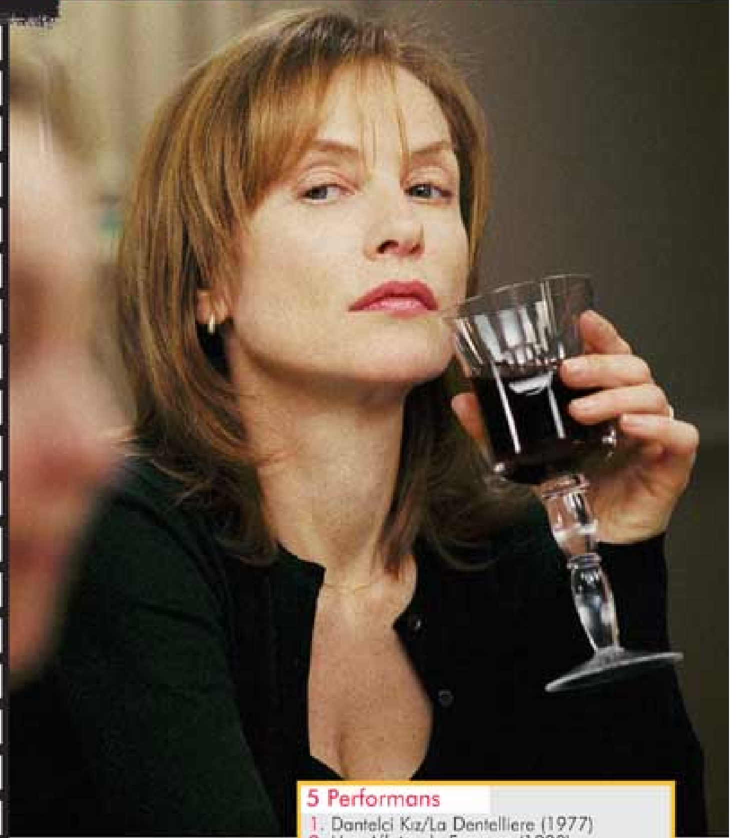
Ingmar Bergman ile tam 13 filme yayılan verimli bir ortaklık ve bunun sonucunda ortaya çıkan, sinema tarihine kazınmış unutulmaz performanslar. Yalnızca bu bile Max von Sydow'un yaşayan en büyük oyunculardan biri olarak addedilmesi için yeterli aslında. Fakat aktörün şapka çıkartılması gereken çok daha başka yönleri var kuşkusuz. Her şeyden önce kariyerine bir ustanın kanatları altında başlamak her oyuncu için büyük bir şans olabileceği gibi, ciddi bir dezavantaja da dönüşebilir rahatlıkla. Zira bu durum sözkonusu oyuncunun belli bir kalıba sokulması riskini de beraberinde getirir. Nitekim Sydow da uzun süre 'Bergman oyuncusu' olarak sınıflandırılmış bir isimdi. Fakat bugün şöyle bir geriye dönüp baktığımızda kariyerinin inanılması güç bir çeşitliliğe sahip olduğunu görüyoruz. Üstelik B sınıfı aksiyonlardan yüksek bütçeli Hollywood projelerine, ağır Avrupa filmlerinden politik yapımlara, şeytani kötü adamlardan peygamberlere, tekinsiz, antipatik, sorunlu ve karmaşık karakterlere kadar yer aldığı her film ve role onun kadar yakışan, karakterlerini inandırıcı kılabildiği ölçüde bu dünyanın dışından gelmiş izlenimi de uyandırabilen pek az aktör bulabilirsiniz.

● **İlhan Yurtsever**

5 Performans

1. Yedinci Mühür/Det Sjunde inseglet (1957)
2. Kurdun Saati/Vargtimmen (1968)
3. Utanç/Skammen (1968)
4. Anna'nın Tutkusu/En Passion (1969)
5. Pelle erobreren (1987)

5 Performans

1. Dantelci Kız/La Dentelliere (1977)
2. Une Affaire de Femmes (1988)
3. Madame Bovary (1991)
4. Seremoni/La Ceremonie (1995)
5. Piyanist/La Pianiste (2001)

Isabelle Huppert, Fransa'nın en verimli ve saygın filmografilerden birine sahip. 16 yaşında ilk filminde rol alan Huppert sayısız filmde oynadı. İngiliz Akademisi'nin 1977'de "La Dentelliere"deki performansına verdiği Geleceği En Parlak Yeni Oyuncu ödülü sinema tarihinin en isabetli ödüllerinden biriydi. Nitekim sadece bir sene sonra Huppert, Cannes Film Festivali'nde En İyi Aktris ödülünü kucaklayacaktı. Fransa ve Venedik'te birçok kez ödül alan Huppert, 1990'ların başından itibaren -günümüze kadar uzanarak- kariyerinin altın çağını yaşamaya başladı. Godard, Chabrol, Tavernier, Blier, Techine gibi Fransız ustalarla çalıştı. Amerika'da ise tercihi bağımsızlardan yanaydı. En verimli çalışmalarını ise Chabrol ve Haneke yönetmenliği altında yaptı.

Huppert'in Amerika'da şöhreti çok yakalayamamasına aldanmamak gerekir. Büyük gişe filmlerini tercih etmeyen oyuncu, yaşayan en dirayetli Fransız aktrislerin başında geliyor. Birçok unutulmaz rolü derisinin altına sokarak oynayan Huppert'in soğuk, esrarengiz ve inatçı bir oyunculuğu var. Bitkin gözleri, gizemli ve soğuk entelektüelliğiyle hala muazzam performanslar sergiliyor. Huppert'in Cesar ödülüne en fazla aday olma rekoruna sahip olduğunu da not düşelim.

● **Alkan Avcıoğlu**

Murat Erşahin
Kadın Oyuncular: 1-Meryl Streep 2-Vanessa Redgrave 3-Liv Ullmann 4-Charlotte Rampling 5-Sophia Loren 6-Jodie Foster 7-Helen Mirren 8-Julianne Moore 9-Cate Blanchett 10-Catherine Deneuve / **Erkek Oyuncular:** 1-Robert De Niro 2-Jack Nicholson 3-Al Pacino 4-Daniel Day-Lewis 5-Anthony Hopkins 6-Dustin Hoffman 7-Albert Finney 8-Max von Sydow 9-Christopher Walken 10-Robert Duvall

5

Catherine Deneuve

Jacques Demy'nin unutulmaz "Cherbourg Şemsiyeleri"nden beri, tüm güzelliği ve yeteneğiyle, dünya sinemasının ikonları arasında yer almakta. Neredeyse kusursuz güzelliği, başta efsane modacı Yves Saint Laurent olmak üzere, pek çok sinema yönetmenine iham verdi. Kariyerinin başlarındaki iki sıra dışı filmi nedeniyle "frijit femme fatale" olarak hafızalara yerleşti: Roman Polanski'nin "Repulsion"ındaki cinsel sorunları olan Carole ve Louis Bunuel'in "Gündüz Güzeli"nde, gündüzleri bir randevuevinde fahişelik yapan, evli Severine. Bu soğuk sarışınlığı, aslında onu en fazla Alfred Hitchcock'a yaklaştırıyordu. Gerçi Hitchcock'un da dikkatinden kaçmamıştı Deneuve ama, beklenen proje gerçekleşmedi çeşitli nedenlerle. Luis Bunuel, François Truffaut, Jacques Demy, Claude Lelouch, Alain Corneau, André Téchiné, Manoel de Oliveira gibi isimlerle çalıştı; bir dönem yaşamını paylaştığı ve büyük aşk yaşadığı, kızı Chiara'nın babası Marcello Mastroanni ile beş filmde başrolü paylaştı. Kariyerinin en parlak yılları 1960'lar ve 70'lerdi. 1980'lere Truffaut'nun yönettiği "Son Metro" ile sıkı bir başlangıç yapsa da, 1992'de "Indochine"e kadar, genel olarak çok ses getiren bir proje karşısına çıkmadı. Lars Von Trier'in "Dalgaları Aşmak"ını çok seven Deneuve, bir mektupla Trier'e ve filme olan hayranlığını gösterdi ve sonunda Bjork ile birlikte, iç burkan drama "Karanlıkta Dans"ta rol aldı.

Hollywood'un altın çağını ve o dönemin filmlerini çok sevse de, Amerikalı yönetmenlerle birkaç film dışında çalışmadı. Bunlardan en fazla ses getireniyse, şüphesiz, Tony Scott'ın "Açlık"ında Susan Sarandon ve David Bowie ile başrolleri paylaştığı lezbiyen vampir tiplemesi oldu. Bu rolüyle, eşcinsellerin de kült oyuncusu durumuna geldi. Bir dönem Fransız kadının simgesi Marienne olarak da güzelliğinin evrenselliğini kanıtlayan Catherine Deneuve, klişe deyimle yıllandıkça güzelleşmeye devam ediyor, tıpkı ülkesinin şarapları gibi...

● **Ebru Çeliktuğ**

5 Performans

1. Cherbourg Şemsiyeleri/ Les Parapluies de Cherbourg (1964)
2. Tiksinti/Repulsion (1965)
3. Gündüz Güzeli/ Belle De Jour (1967)
4. Son Metro/Le Dernier métro (1980)
5. Açlık/Hunger (1983)

Ilhan Yurtsever

Kadın Oyuncular: 1-Jeanne Moreau 2-Liv Ullmann 3-Gena Rowlands 4-Jennifer Jason Leigh 5-Catherine Deneuve 6-Isabelle Huppert 7-Anouk Aimée 8-Juliette Binoche 9-Frances McDormand 10-Anna Karina / **Erkek Oyuncular:** 1-Robert De Niro 2-Al Pacino 3-Max von Sydow 4- Jack Nicholson 5-Erland Josephson 6-John Hurt 7-Jean-Louis Trintignant 8-Michel Piccoli 9-Sean Penn 10-Gary Oldman

5

Dustin Hoffman

'Her işi yapar ama asla film yıldızı olamaz' hissi uyandıran bir görünüşe sahip. Kısa boy, çekicilikten uzak ve naif bir surat, korunmaya muhtaç hatta suç işlemiş de saklıyormuş ifadesiyle bakan gözler... Dram için fazla saf, komedi için ise biraz sıkıcı sanki... "Rock Hudson ya da Tab Hunter gibi bir film yıldızı olmak gerektiğini düşünerek büyüdüm. Elbette kimse, herhangi bir şekilde benim gibi olmayı düşünmez" diye tanımlamış kendi durumunu. Ancak dezavantaj gibi görünen özellikler bile bu kısa boylu ve sıradan görünümlü adamın, oyunculuk yeteneği ve kendini işine adayışıyla sinemanın 'küçük dev adam'ı haline gelişine mani olamadı.

Dustin Lee Hoffman, 8 Ağustos 1937'de Los Angeles, California'da doğdu. Anne-babası ismini, aktör Dustin Farnum'dan etkilenerek koymuştu. Mesleğe tiyatroda başladı; 60'larda tiyatro sahnesinde bolca ter döktü. Bu arada ileride metot oyuncusu olarak anılacağı Actors Studio'nun tedrisatından geçti. Mike Nichols, bir oyunda izleyip beğendiği aktöre "The Graduate"de rol verince (adaylar arasında Warren Beatty ve Robert Redford da vardı) Hoffman'ın sinema kariyeri başlamış oldu. Filmdeki rol, olgun bir kadın tarafından baştan çıkarılan yeni mezun Ben Braddock karakteriydi. İşin ilginci 21 yaşındaki bu karakteri, o sıralar 30 yaşında olan Hoffman'ın canlandırmasıydı. Aktörün avantaja dönüşen minyonluğu, ilerleyen yıllarda ona pek çok imkân sağladı. Öncelikle koruması gereken bir fiziği yoktu. O yüzden 'karizma çizdiren' roller ona hiç ağır gelmedi. "Geceyarısı Kovboyu/Midnight Cowboy"un Ratso'su, "Köpekler/Straw Dogs"un David Sumner'ı, "Kelebek/Papillon"un Louis Dega'sı, "Tootsie"nin Dorothy'si, "Yağmur Adam/Rain Man"in Raymond'ı... Bunlar ve birçoğu Hoffman'la bütünleşti. Tam 7 kez, üstelik hepsi de En İyi Erkek Oyuncu dalında Oscar'a aday oldu. "Kramer Kramer'e Karşı/Kramer vs. Kramer" ve "Yağmur Adam" ile bu ödülün sahibi oldu.

Dustin Hoffman, eski toprak metot oyuncularının nadide temsilcilerinden. "Vahşi Koşu/Marathon Man"de rolü gereği nefes nefese kaldığı sahne için gerçekten de uzun süre koştuğunu ve rol arkadaşı Laurence Olivier'nin ona "Neden sadece rol yapmıyorsun?" dediği, hâlâ hatırlanıyor.

70 yaşını geçen aktör, son yıllarda eskisi gibi parlak performanslar sergileyemiyor belki. Ama sinema tarihine armağan ettiği unutulmaz karakterlerle hep başımızın tacı olarak kalacak.

● **Müjde Işıl**

5 Performans

1. Mezun/The Graduate (1967)
2. Geceyarısı Kovboyu/Midnight Cowboy (1969)
3. Marathon Man (1976)
4. Tootsie (1982)
5. Yağmur Adam/Rain Man (1988)

Emrah Kolukısa
Kadın Oyuncular: 1-Meryl Streep 2-Jodie Foster 3-Helen Mirren 4-Jeanne Moreau 5-Cate Blanchett 6-Glenn Close 7-Susan Sarandon 8-Kathy Bates 9-Holly Hunter 10-Frances McDormand / **Erkek Oyuncular:** 1-Michael Caine2-Robert De Niro 3-Al Pacino 4-Jack Nicholson 5-Dustin Hoffman 6-Daniel Day Lewis 7-Kevin Spacey 8-Robert Downey Jr. 9-Denzel Washington 10-Benicio Del Toro

4

Jodie Foster

Hep kendinden emin, ketum, mesafeli, ağırbaşlı... "Duygularımı dışa vuran bir kişiliğim yok. Oyunculuk bu konuda bana yardımcı oldu." diye açıklıyor mesleğiyle ilişkisini. İyi ki de dışadönük bir kişiliği yokmuş diyesi geliyor insanın. Yoksa üzerine o 'zor' karakterinin kokusu sinmiş unutulmaz film kahramanlarından ve rol aldığı filmin kalitesini yükselten kimyasından mahrum kalacaktı sinema dünyası. 19 Kasım 1962'de Los Angeles, California'da Alicia Christian Foster adıyla dünyaya geldi Jodie Foster. Daha birkaç aylık bebek iken babası evi terk etmişti. Özel hayatında erkeklerden uzak duruşu, babasız çocuk dünyaya getirmesi, yıllarca üzerine hiç konuşmasa da ayyuka çıkan lezbiyenliğiyle ilgili söylentiler, muhtemelen çocukluk döneminde yaşadığı koşulların tezahürüydü. Film yapımcısı olan annesinin önayak olmasıyla henüz 3 yaşında kamerayla tanıştı. Pek çok reklamda ve TV filminde rol aldı. Foster, çocuk yaştan başlayarak başarısını tüm kariyeri boyunca sürdürebilen ender yeteneklerden. "Taksi Şoförü/Taxi Driver"daki küçük fahişe Iris performansıyla En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu dalında Oscar'a aday gösterildiğinde henüz 14 yaşındaydı. 30'una geldiğinde ise önce "Sanık/The Accused", ardından da "Kuzuların sessizliği/The Silence of the Lambs" ile 2 tane En İyi Kadın Oyuncu Oscar'ının sahibi olmuştu. Çoğunlukla sancılı ama dirayetli karakterleri canlandırdı. Hayattan bir şekilde darbe yemiş ancak yenilgiyi kabul etmeyip kendi ayakları üzerinde durmaya çalışan (tıpkı Sarah Tobias, Clarice Starling ya da Eleanor Arroway gibi) karakterler, onun kişiliğine de cuk oturdu daima. Canlandırdığı kahramanlar gibi gerçek yaşamında o da ciddi yaralar aldı. Örneğin 1981'de Ronald Reagan'a suikast teşebbüsünde bulunan John Hinckley Jr., "Taksi Şoförü"nü defalarca seyrettiğini ve Foster'a takıntısı yüzünden bu eylemi gerçekleştirdiğini açıkladığında aktris hayli zor bir dönem geçirmişti. Foster'ın rol seçiminde ince eleyip sık dokuduğu malum. İşini gerçekten içine sindiği gibi yapmak istiyor. Teklif edilen yüksek ücrete rağmen"Hannibal" da oynamayı kabul etmemesi ama "Un long dimanche de fiançailles"de küçük bir rolde görünmesi, seçiciliğinin en bariz kanıtı. Sadece oyunculukla yetinmeyip yapımcılığa el atan ve iki film yöneten Foster, "Bir gün başarısız olursam kendi yolumda başarısız olurum" demiş bir röportajında. Foster'ı kendinden emin şekilde, seçtiği yolda ilerlerken izlemek biz sinemaseverler için ancak büyük bir ödül olabilir.

● **Müjde Işıl**

5 Performans

1. Taksi Şoförü/Taxi Driver (1976)
2. Sanık/The Accused (1988)
3. Kuzuların Sessizliği (1991)
4. Nell (1994)
5. Mesaj/Contact (1997)

Müjde Işıl
Kadın Oyuncular: 1-Meryl Streep 2-Catherine Deneuve 3-Jodie Foster 4-Julianne Moore 5-Sophia Loren 6-Elizabeth Taylor 7-Hanna Schygulla 8-Faye Dunaway 9-Ellen Burstyn 10-Helen Mirren / **Erkek Oyuncular:** 1-Al Pacino 2-Robert De Niro 3-Jack Nicholson 4-Dustin Hoffman 5-Anthony Hopkins 6-Morgan Freeman 7-Clint Eastwood 8-Paul Newman 9-Alain Delon 10-Daniel Day-Lewis

Michael Caine

4

Yaşayan en iyi 10 erkek oyuncu listesinde en ayrıksı ismin Michael Caine olduğunu fark etmişsinizdir umarım. O ne Actors Studio kökenli Amerikan aktörleri gibi bir metot oyuncusu ne de listedeki diğer meslektaşlarının çoğu gibi tek yönlü.

Bugün aktörler ekseriyetle oynadıkları roller ne kadar çeşitli görünse de hep aynı karakterin farklı portrelerini çiziyor gibiler. Oysa Michael Caine kariyerinin hiçbir döneminde öyle olmadı. Kariyer dediğimiz de, dile kolay, 50 yılda 150'nin üzerinde film ve 2'si Oscar olmak üzere 25 önemli ödülden söz ediyoruz. Bir tek Max Von Sydow daha kıdemlidir herhalde ama o da Bay Michael "Citizen" Caine'in rol çeşitliliğine sahip değil doğrusu. "Yüzleşme/Get Carter"da buz gibi bakışlarıyla perdeyi donduran Caine, "Alfie"de aynı gözlerle kendisini izleyen her yaştan kadını tavlamış; "The Ipcress File"da ise kravatının yamukluğu, başının küçük bir hareketi gibi ancak takıntılı bir oyuncunun üstesinden gelebileceği detaylarla Harry Palmer'ı beyazperdenin en "cool" casusuna dönüştürmüştü. Michael Caine ile ilgili iddiamız şudur: örneğin Al Pacino dramatik yoğunluğa ihtiyaç duyulan bir rolde akla gelen ilk seçim olabilir ama aşık bir aşçıyı oynatırsanız (Frankie ve Johnny gibi) pişman olabilirsiniz. Aynı şey bazı oyunculara doğuştan bahşedilen komedi zamanlamasına sahip olmayan Daniel Day Lewis için de geçerlidir mesela. Ama Michael Caine ister komedi, ister romantik, ister dramatik ve hatta isterse aksiyon olsun her türlü filmde her türlü karakteri aynı mükemmellikte oynayacak tek oyuncudur. Nokta.

En iyi 5 performansına bakarsanız her birinin farklı bir türde olduğunu da görürsünüz zaten. Üstelik ilerlemiş yaşına rağmen (75 yaşında kendisi) hala kariyerinin ilk yıllarındaki kadar sık çalıştığını ve filmografisine bundan sonra yeni başyapıtlar sığdıracağına da emin olabilirsiniz. ● **Emrah Kolukısa**

5 Performans

1. The Ipcress File (1965)
2. Alfie (1966)
3. Yüzleşme/Get Carter (1970)
4. Sleuth (1972)
5. Hannah ve Kız Kardeşleri /Hannah And Her Sisters (1986)

Senem Ismen
Kadın Oyuncular: 1-Meryl Streep 2-Jeanne Moreau 3-Jane Fonda 4-Vanesa Redgrave 5-Cate Blanchett 6-Nicole Kidman 7-Isabelle Huppert 8-Faye Dunaway 9-Jodie Foster 10-Joan Allen / **Erkek Oyuncular:** 1-Michael Caine 2-Robert De Niro 3-Jack Nicholson 4-Max von Sydow 5-Al Pacino 6-Dustin Hoffman 7-Daniel Day Lewis 8-Viggo Mortensen 9-Gerard Depardieu 10-John Hurt

20 Oyuncu

3

Vanessa Redgrave

Eğer bir oyuncunun erdemlerini sayarken cesaretten de bahsedeceksek, Vanessa Redgrave'i öncelikli bir örnek olarak anmamak olmaz. Aktris 50 yılı bulan kariyeri boyunca rol aldığı sayısız filmde pek çok meslektaşının kabul etmeyeceği riskli roller üstlendi. İngiltere'nin en saygın oyuncu ailelerinden birisine mensup olmasına rağmen, hiçbir zaman sınıfsal ayrıcalığa yüz vermedi; hatta 1999 yılında kendisine layık görülen "Dame" ünvanını reddetti. Özellikle uzun boyu ve kırılgan olduğu kadar kararlı ses tonuyla etkileyici Redgrave, çoğunlukla güçlü kadın karakterleri canlandırdı. Politik tavrıyla da tanınan ünlü dansçı Isadora Duncan, Naziler'e karşı büyük bir inançla savaşan Julia, feminist ideallerinden kolay kolay vazgeçmeyen Olive Chancellor, beyaz perdede Vanessa Redgrave aracılığıyla hayat bulan unutulmaz karakterlerden sadece birkaçı. Elbette Redgrave'e bu ve benzeri roller önerilmesi bir tesadüf değil. Zira kendisi sadece kariyerini değil, hayatını bile riske atmak pahasına faaliyet gösteren bir aktivist. 70'li yıllarda Filistin'in mücadelesini desteklediğini gizlemeyen, bu nedenle ölüm tehditleri alan ve "Julia"daki performansıyla Oscar ödülünü kazandığında tarihe geçen, unutulmaz bir teşekkür konuşması yapan aktris, canlandırdığı karakterlere benzer bir duruşu kamera önünde olmadığı zamanlarda da sürdürdü. Kimileri mesleğini politik fikirlerine alet ettiğini düşünse bile, bu kararlı tavrı Vanessa Redgrave'e çoğunluğun gözünde daha da fazla saygınlık kazandırdı.

● **Engin Ertan**

5 Performans

1. Morgan: A Suitable Case for Treatment (1966)
2. Isadora (1968)
3. The Devils (1971)
4. Julia (1977)
5. The Bostonians (1984)

Pınar Tınaz Gürmen
Kadın Oyuncular: 1-Cate Blanchett 2-Nicole Kidman 3-Julianne Moore 4-Susan Srandon 5-Liv Ullmann 6-Juliette Binoche 7-Meryl Streep 8-Uma Thurman 9-Juliette Lewis 10-Jodie Foster / **Erkek Oyuncular:** 1-Jack Nicholson 2-Gary Oldman 3-Al Pacino 4-Robert DeNiro 5-Kevin Spacey 6-Edward Norton 7-Harvey Kietel 8-Şener Şen 9-Jim Carey 10-John Malkovich

Al Pacino

Sicilya göçmeni ailesi, Bronx'un en belalı mahallesinde yoldan çıkmaması için mücadele ettikleri oğullarının 1966'da Lee Strasberg'ün parlak "metot" öğrencisi olduğunu görünce herhalde rahat bir nefes almışlardı! Bu noktaya gelene kadar Al Pacino, kuryelikten sinemalarda yer göstericiliğe kadar pek çok geçici işte çalışıp ekmeğini taştan çıkarmış ve bu prestijli okula kapağı atabilmişti. Tıpkı daha sonra beyazperdede canlandıracağı hırs küpü karakterleri gibi... 1970'lerde altın çağını yaşadı (Oscar adaylıklarının dört tanesi bu yıllardaki filmlerinden), 1980'lerde yavaşladı (gene de en sevdiği rolü 1983'te "Yaralı Yüz/Scarface"deki Kübalı uyuşturucu satıcısı oldu); ama 1990'larda, çok daha birikimli ve zengin bir aktöre dönüşerek, kaldığı yerden devam etti. Adeta küllerinden doğan Phoenix gibi, oyunculuğunun en olgun döneminde, son derece başarılı tercihlerle geçirdiği 90'lara, özellikle "Büyük Hesaplaşma/Heat", "Şeytanın Avukatı", "Donnie Brasco", "Carlito'nun Yolu", "Frankie and Johnny" ve kendisine Oscar heykelciğini kazandıran "Kadın Kokusu" ile damgasını vurdu.

Zamansız bir oyuncu aslında, her ne kadar kariyerini 10 yıllara bölüp değerlendirmeye kalkışsak da "Tanrı vergisi" yeteneği sayesinde tüm zamanların en iyi oyuncuları arasında yer almayı başarıyor. "Baba" için kendi kuşağının en güçlü isimlerini, Robert De Niro, Robert Redford ve Warren Beatty'yi arkasında bırakmasında en büyük neden Francis Ford Coppola'nın onda gördüğü ışık ve tabii taşıdığı Sicilyalı kanıydı! Sinemaya geçtikten sonra da Broadway'i boşlamadı, aralıklarla ilk göz ağrısına geri döndü hep. Shakespeare hayranlığı, 1996'da "Looking for Richard"ı yönetmesine yol açtı hatta. Al Pacino'nun çeşitli nedenlerle geri çevirdiği filmler ise "eğer oynasaydı kimbilir neler olurdu?" sorusunu sorduracak denli seçkin yapımlardı: "Kramer Kramer'e Karşı", "Doğumgünü 4 Temmuz", "Kıyamet", "Özel Bir Kadın", "Denizde İsyan/Crimson Tide" ve hatta "Yıldız Savaşları"nda Han Solo! Kariyerinin en başında sadece bir bölüm rol aldığı "N.Y.P.D" dizisinin ardından yıllar sonra 2003'te AIDS hastası ikiyüzlü bir politikacıyı canlandırdığı kült dizi "Angels in America" ile televizyon seyircisine de bir selam çakan Pacino, bu tartışmalı rolle Emmy ve Altın Küre ödüllerine de sahip olmuştu. Dünyanın en sevilen oyuncularından biri bugün ama bunun bir aktöre göründüğü kadar tatlı ve kolay bir yaşam getirmediğini şu sözlerinden anlıyoruz: "Aktör, duygusal bir atlete dönüşüyor. Bu süreçse acı verici. Zaten ben de bunun acısını çekiyorum."

Yönetmen Andrew Niccol ile "S1m0ne"dan sonra bu kez "Dali & I: The Surreal Story"de yeniden bir araya gelen ve Salvador Dali'yi canlandıran Pacino'yu bir kez daha, sabırsızlıkla bekliyoruz!

● Ebru Çeliktuğ

3

5 Performans

1. Esrar Bitti/Panic in Needle Park (1971)
2. Baba/The Godfather (1972)
3. Korkuluk/Scarecrow (1973)
4. Carlito'nun Yolu/Carlito's Way (1993)
5. Şeytanın Avukatı/Devil's Advocate (1997)

Ebru Çeliktuğ
Kadın Oyuncular: 1-Isabelle Huppert 2-Catherine Deneuve 3-Jeanne Moreau 4-Monica Vitti 5-Vanessa Redgrave 6-Helen Mirren 7-Laura Dern 8-Cate Blanchett 9-Susan Sarandon 10-Isabelle Adjani / **Erkek Oyuncular:** 1-Robert DeNiro 2-Daniel Day Lewis 3-Jack Nicholson 4-Haluk Bilginer 5-Harvey Keitel 6-Michael Caine 7-David Bowie 8-Bill Murray 9-Benicio del Toro 10-Fikret Kuşkan

2

Meryl Streep

Ünlü aktris Diane Keaton'ın 'bizim neslin dahisi' diye adlandırdığı Meryl Streep, 22 Haziran 1949'da New Jersey'de doğdu. Doğum adı Mary Louise Streep olan aktris, küçük yaşlarda opera şarkıcılığı üzerine eğitim aldı. Lise yıllarında ise oyunculuğa merak sardı. Vassar Üniversitesi'nde okurken birçok okul oyununda başrolü üstlendi. Yale Üniversitesi Tiyatro bölümünden mezun olduktan sonra New York'a geldi. Public Theatre'de oyunculuk yaparken "A Memory of Two Mondays" ve "27 Wagons Full of Cotton" oyunlarıyla Tony Ödülü'ne aday gösterildi. Başarılı tiyatro deneyiminin ardından 1977'de bir Fred Zinnemann klasiği olan "Julia", Meryl Streep'in beyazperde ile tanıştığı ilk film oldu. 78'de ünlü TV dizisi "Holocaust"daki rolü, sanatçıya Emmy ödülü kazandırıyordu. Aynı yıl, Robert De Niro ile birlikte rol aldığı "Avcı/The Deer Hunter"la Oscar'a aday gösterildi. "Avcı"da birlikte rol aldıkları nişanlısı, yetenekli aktör John Cazale'nin kansere yenik düşmesiyle büyük bir yıkım yaşadı. Cazale'nin kaybını, mesleğine sıkı sıkıya sarılarak unutmaya çalıştı.79'da Woody Allen'ın entelektüel komedisi "Manhattan" ve En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu Oscar'ını kazandığı "Kramer vs. Kramer/Kramer Kramer'e Karşı" da rol aldı. 1860'ların ve günümüzün iki kadınını canlandırdığı "The French Lieutenant's Woman/Fransız Teğmenin Kadını"yla 1981'de birçok prestijli ödüle aday oldu ve çoğunu kazandı. Streep, 82'de belki de en iyi oyunlarından birini sergilediği "Sophie's Choice/Sophie'nin Seçimi"yle izleyicileri büyüledi. Üstün performansı ona ikinci Oscar'ı olan En İyi Kadın Oyuncu heykelciğini kazandırıyordu. Mükemmeliyetçiliği ve rollerine hazırlanırken gösterdiği titizlikle tanınan beyazperdenin ana kraliçesi, tam 14 Oscar adaylığıyla, Akademi ödüllerine en fazla aday olma rekorunu elinde tutuyor. Otuz yıldır evli olduğu heykeltıraş eşi ve dört çocuğuyla birlikte mutlu bir hayat yaşayan Streep'in tutkun olduğu şeylerden biri de klasik müzik. İki Oscar, altı Altın Küre, iki Emmy ve onlarca farklı ödül sahibi oyuncuyu en iyi özetleyen cümleyi Alan J. Pakula kurmuş: "Eğer yönetmenler için bir cennet varsa, o da hayatları boyunca Meryl Streep'i yönetmeleridir."

● **Murat Erşahin**

5 Performans

1. Avcı/The Deer Hunter (1978)
2. Fransız Teğmenin Kadını/The French Lieutenant's Woman (1981)
3. Sophie'nin Seçimi/Sophie's Choice (1982)
4. Silkwood (1983)
5. Ironweed (1987)

Alkan Avcıoğlu
Kadın Oyuncular: 1-Monica Vitti 2-Isabelle Huppert 3-Isabelle Adjani 4-Catherine Deneuve 5-Jeanne Moreau 6-Cate Blanchett 7-Julianne Moore 8-Joan Fontaine 9-Julie Christie 10- Holly Hunter / **Erkek Oyuncular:** 1-Daniel Day Lewis 2-Robert De Niro 3-Forest Whitaker 4-Jack Nicholson 5-Al Pacino 6-Christian Bale 7-Michael Caine 8-Johnny Depp 9-Max Von Sydow 10-Gerard Depardieu

Jack Nicholson

Yeteneği, adı etrafında oluşan efsanenin gölgesinde kalan oyuncular arasında ilk akla gelenlerden birisi Jack Nicholson. Aktörün "deli" personası popüler kültürde öylesine bir yere sahip ki, kendisini izlemeden önce bile belirli bir şartlanmaya giriyor seyirci. Gerçi Roger Corman'ın "Küçük Korku Dükkânı"nda dişçi koltuğundan kalkmak istemeyen bir mazoşisti canlandırdığında, kariyerinin nasıl bir yöne gideceğinin de sinyallerini vermişti Nicholson. B tipi filmlerden iddialı dramlara sıçrasa bile, ekseriyetle deli dolu karakterleri canlandırdı. İlginçtir, yeteneğini tam anlamıyla sergilediği rolleri hep biraz daha geride kaldı. Şu ana kadar üç Oscar ödülü kazanmış olan Nicholson, altın heykele hep dışa dönük performanslarıyla ulaştı. 70lerin "Yeni Hollywood" akımının simge isimlerinden birisine dönüşen oyuncu, dönemin çoğu önemli yönetmeniyle çalışmış ve bu filmlerin bazılarında ziyadesiyle sakin ama bir o kadar katmanlı performanslar da sergilemişti hâlbuki. Örneğin "Five Easy Pieces"da oyunculuk tarzı açısından iki farklı uç arasında gidip gelen performansı, başkasının kolayca altından kalkamayacağı bir başarı ve Nicholson'ın kariyerinin de doruk noktalarından birisidir.

Eğer yönetmen tarafından kontrol altına alınmazsa Jack Nicholson'ın dışa dönük tarzının zaman zaman grotesk sonuçlar verdiğini söylemek yanlış olmaz. Fakat bazen bu abartıyı bir avantaja çevirdiğini de unutmamak gerek. Örneğin "Kasabanın Cadıları"nda şeytanı canlandırırken komik duruma düşmeden güldürmeyi başarması veya "Batman"deki unutulmaz Joker performansı ilk akla gelenler.

● **Engin Ertan**

5 Performans

1. Five Easy Pieces (1970)
2. Son Ayrıntı / The Last Detail (1973)
3. Cinnet / The Shining (1980)
4. Kasabanın Cadıları / The Witches of Eastwick (1987)
5. Schmidt Hakkında / About Schmidt (2002)

2

Atilla Dorsay
Kadın Oyuncular: 1-Meryl Streep 2-Susan Sarandon 3-Jodie Foster 4-Vanessa Redgrave 5-Cate Blanchett 6-Nicole Kidman 7-Judi Dench 8-Halle Berry 9-Juliette Binoche 10-Hilary Swank / **Erkek Oyuncular:** 1-Jack Nicholson 2-Robert de Niro 3-Al Pacino 4-Gerard Depardieu 5-Anthony Hopkins 6-Dustin Hoffman 7-Kevin Spacey 8-Morgan Freeman 9-Daniel Auteuil 10-Daniel Day-Lewis

1

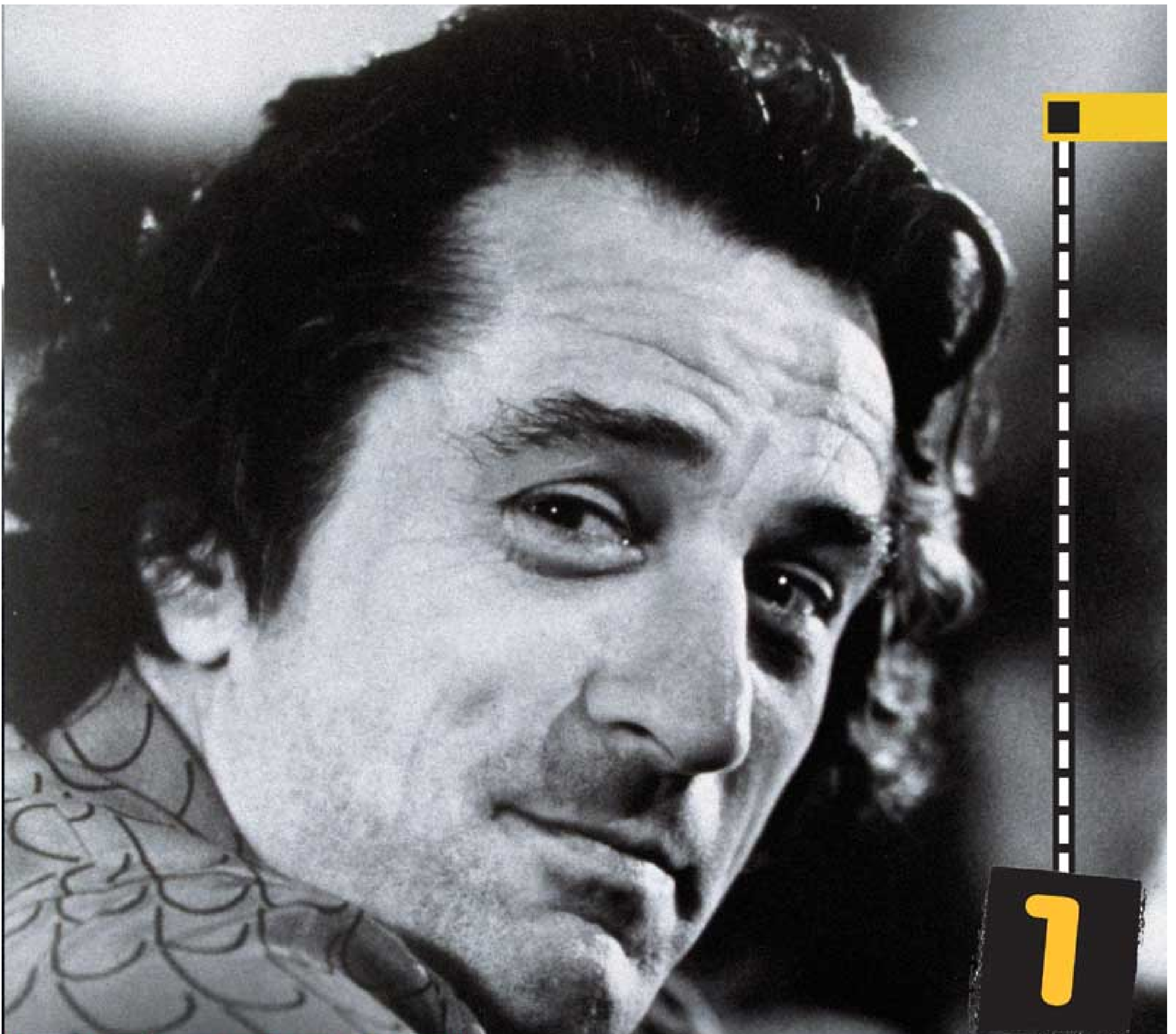
Jeanne Moreau

2006'nın Nisan ayında, İstanbul Film Festivali'nin konuğu olarak gelmişti Türkiye'ye. Festivalin özel konukları için düzenlediği Boğaz turlarından birinde sohbet etmiş, Orson Welles'in "Dünyanın en büyük oyuncusu" dediği Jeanne Moreau'yu dünya gözüyle görmenin mutluluğunu yaşamıştık. Onunla bir araya gelen herkesin yaşadığı en büyük şaşkınlık Fransız sinemasının bu en büyük yıldızının sinemanın sanat yanıyla ne kadar ilgili olduğu; her gününü yeni bir şey öğrenmeye adayarak yaşamaya nasıl gücünün yettiğiydi. "Cehaletin korkuyu ve korkunun da şiddeti doğurduğu bir dünyada yaşadığımız için sinema bize diğer insanları daha iyi tanıtma görevini üstlenmeli. Reaksiyonları kışkırtmalı, başka kültürleri başka coğrafyaları keşfetmeli. Başka gelenekleri, kadınlarla erkekler arasında, insanla din arasında, politika, iklim, manzara gibi konularda farklı bağlar kurmalı." Dikkat buyurunuz lütfen, aralarında Truffaut, Welles, Godard, Antonioni, Brook, Bunuel, Kazan, Fassbinder, Wenders, Ozon gibi sayısız büyük yönetmenle çalışmış ve bunların çoğunu kendisine aşık etmiş bir oyuncudan; Hemingway, Genet, Picasso, Cocteau gibi çağın en önemli sanatçılarından bazılarıyla dostluk kurmuş (ve kimbilir yine hepsini kendine aşık etmiş) bir kadın Jeanne Moreau. Yine de gözlüğünü takıp cebinde çıkardığı küçük bir kağıt parçasından dikkatle şunları okuyor hiç üşenmeden: "Anger Festivali'nde bir yönetmen keşfettim. Bir kağıda yazmıştım doğru telaffuz edebilmek için. Çok güzel iki filmini gördüm, adı Demirkubuz. "İtiraf" ve "Yazgı" filmlerini izledim; Camus'nün Yabancı'sından uyarladığı filmi… Bir de genç bir kadın. Aynı kuşaktan olduğunu sanıyorum: Ustaoğlu. Festivalde ödül kazanan filmi "Bulutları Beklerken" çok iyiydi. Ve tabii büyük yönetmen Ceylan, Cannes'da ödül kazanan… Bu filmler ülkenizin ve kıtanızın insanları dışında birileri tarafından yapılamazdı." Jeanne Moreau'nun koltuklarımızı kabartacağını rüyamızda görsek inanmazdık doğrusu.

● **Emrah Kolukısa**

5 Performans

1. Moderato Cantabile (1960)
2. Gece/La Notte (1961)
3. Jules ve Jim/Jules et Jim (1962)
4. Le Journal d'une Femme de Chambre (1964)
5. La Vielle Qui Marchait Dans La Mer (1991)

Robert De Niro

Martin Scorsese'nin "Arka Sokaklar/Mean Streets"i ile ilk büyük çıkışını yaptığında Robert De Niro çoğu kişi tarafından kuşağının en iyi aktörleri arasında gösterilmişti. Fakat Scorsese ile yıllar boyunca sürecek verimli işbirliği veya gün gelip sinema tarihinin en iyi oyuncuları arasında ilk sıralarda sayılacağı, o günlerde muhtemelen kimsenin aklına gelmemişti. Has bir metot oyuncusu olan De Niro, sinema tarihine geçmiş kimi performansları kadar, bu rollere hazırlanma süreci veya ertesinde yaşadıklarıyla da tanınır. Örneğin "Taksi Şöförü" öncesinde uzun süre akıl hastalıklarını araştırdığı ve bir ay boyunca günde 12 saat taksicilik yaptığı söylenir. "Kızgın Boğa" için 27 kilo alması veya gerçek boks maçlarına çıkması da bir o kadar ünlüdür. Bir diğer benzer ve ilginç hikâye ise "Korku Burnu"nda Max Cady'yi canlandırmadan önce 5 bin dolar karşılığında dişlerini bu karaktere uygun şekilde yaptırması, çekimlerden sonraysa 20 bin dolara eski hâline döndürmesidir.
Kuşkusuz De Niro'nun kalabalık filmografisinde zayıf halkalar bulmak da mümkün, bu kadar yoğun çalışan hemen her oyuncuda olacağı gibi. Özellikle son yıllarda kimi ortalama komedi veya aksiyon filmlerinde onu yardımcı rollerde görmek gerçekten üzücü. Diğer yandan rol aldığı en vasat filme bile varlığıyla bir fark kattığını da yadsımamak gerek. Üstelik De Niro taze Oscarlı ve yükselişte bir Amerikalı oyuncuyken, İtalya'ya gidip Bernardo Bertolucci'nin "1900"ü gibi zor bir projede yer almayı seçmişti. Buna, değil o zaman bugün bile çoğu aktör cesaret edemez.

● **Engin Ertan**

5 Performans
1. Baba II/The Godfather: Part II (1974)
2. Taksi Şöförü/Taxi Driver (1976)
3. Kızgın Boğa/Raging Bull (1980)
4. Kahkahalar Kralı/The King of Comedy (1982)
5. Jackie Brown (1997)

Ateş, şofben ve sinemamız...

TAMER BARAN
tamerbaran@gmail.com

Dışarıda yaşayan ölüler dolaşıyor da olsa, şöyle ılık bir duş alamamak içinizi acıtır. Çünkü uygarlık bir gecede yaratılmamıştır; şofbenin veya cebe sığabilen bir çakmağın gerisinde insanlığın binlerce yıllık emeği ve birikimi vardır. Şofbeniniz yoksa, uygarlık tarihiyle ilişkiniz kesilmiş demektir, asıl kıyamet de budur.

Muhteşem "Cast Away/Yeni Hayat" filminin en ilginç bölümlerinden biri ateş sekansıdır. Bir kaza sonucu düştüğü ıssız adada tek başına hayatta kalmaya çalışan Chuck, odun parçalarını birbirine sürterek ateş yakmaya uğraşır. Birkaç gün debelendikten sonra hedefine ulaştığında "Bak, ne yarattım" diye haykırır sevinçle,"Ateş yaktım!"

Dünya üzerinde ilk ateşin yakılmasının üzerinden belki de yüz binlerce yılın geçtiğini bilir Chuck, ama bilmesi bir işine yaramaz, zor durumdadır, en ilkel yöntemle ateş yakmayı öğrenmesi gerekir. Bireysel bir kıyamet yaşamakta olan Chuck için ateş, onun "yarattığı" bir şeydir...

"I'm Legend/Ben Efsaneyim, "Twelve Monkeys/12 Maymun", "Mad Max" serisi gibi kıyamet sonrası temalı filmler bu açıdan çok önemli (ve çok da trajik) sahneler içerir. Örneğin "28 Days Later/28 Gün Sonra"da kahramanlarımızın sığındığı küçük askeri birliğin komutanı Binbaşı West, yaşadıkları konakta sıcak su bulunduğunu söyler: "Şofben yaptık. Uygarlığa ilk adımımız" der gururla... Adamlarının elde ettiği başarıyla böbürlenmekte haklıdır Binbaşı, sıcak su diye bir kavram zihninizde varsa, onu elde etmek de istersiniz. Dışarıda yaşayan ölüler dolaşıyor da olsa, şöyle ılık bir duş alamamak içinizi acıtır. Çünkü uygarlık bir gecede yaratılmamıştır; şofbenin veya cebe sığabilen bir çakmağın gerisinde insanlığın binlerce yıllık emeği ve birikimi vardır. Şofbeniniz yoksa, uygarlık tarihiyle ilişkiniz kesilmiş demektir, asıl kıyamet de budur.

Dolayısıyla kıyamet sonrası filmlerinde, şofben gibi araç ve makineler, hem somut, hem simgesel anlam taşırlar. Şofbeni tekrar yapabilirseniz, kendinizi gene insan hissedersiniz. Yapamazsanız, hayatınızı sürdürmekte de zorlanırsınız. "Ben Efsaneyim"in başkahramanı Robert Neville'in yaptığı gibi, caddelerde sahipsiz duran binlerce arabadan canınızın çektiği birini seçip kullanabilir, isterseniz her gün araba bile değiştirebilirsiniz. Ama eninde sonunda tüm hepsinin benzini bitecektir çünkü artık dünyada petrol çıkaracak, işleyecek, satacak kimse kalmamıştır...

Kıyamet sonrası temasını işleyen filmler hakkında düşünmemin nedeni Türk sineması... Yeni bir sezon açılırken bizim kendi

kıyametimize ve sonrasında hala devam eden toparlanma çabalarına aklım takıldı.

TV virüsü ile gelen kıyamet

Diğer tüm gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, televizyonun yaygınlaşması ülkemizde de sinemaya ciddi bir darbe vurur. Bu, Türk sineması için gerçek bir kıyamettir. Çünkü 1914'te üretime başlayan sektör, hem etkinliğinin doruğundadır, hem de "televizyon virüsü" sinemamızı en yoğun olduğu dönemde, ama henüz o yoğunluğu sürekli kılacak kadar güçlenmemişken yakalar.

Agah Özgüç'ün kitaplarından öğrendiğimize göre, 1940'larda yılda çekilen film sayısı 15'i, 50'lerde 45'i aşmış, 1960'ta 81 film çekilirken, sadece on yıl içinde üretim üç katına yükselmiş, 1971'de 265 film yapılmış... 1972 tarihimizin en yüksek seviyesidir: tek bir yılda 301 sinema filmi çekilir.

Fakat ertesi yıl televizyon ülke genelinde yaygınlaşır, sinema "en ucuz eğlence" olma niteliğini yitirir. Salonlar hızla kapanmaya, çekilen film sayısı düşmeye başlar; sektör ağır kan kaybetmektedir... Salon ve film sayısındaki azalma, yukarda andığım filmlerde konu edilen salgınlara benzer; virüs o kadar hızlı yayılır ki, hemen 1973'te 209'a düşer çekilen film sayısı.

Sonuçsuz çabalar

Kıyametin ardından, meseleyi çözmek adına geliştirilen çözümler de yetersiz kaldı. Sinemamız akıllıca bir manevrayla, aynen Hollywood'un yaptığı gibi, evde TV başında oturmayacak kitleye seslenen filmler yapmaya başladı. Ama şu farkla ki: Hollywood kalıcı bir çözüm bulmuş, her türden filmi gençler için, gençlerin hoşlanacağı tarzda yaparak krizi atlatmışken Yeşilçam'da seks-komedi filmleri yaygınlaştı. Aynı dönem, izleyicinin TRT ekranlarında göremediği unsurları sunduğu için seyirci toplayan üç tür film daha vardı salonlarda: Yılmaz Güney gibi yönetmenlerin çektiği sosyal-siyasal içerikli filmler, Orhan Gencebay gibi şarkıcıların başrolde olduğu arabesk ürünler ve Arzu Film ekolü, yani kalabalık kadrolu komedi-dramlar…

Bunlarla kalıcı bir çözüme kavuşamasa da kör topal ilerlemeyi sürdüren sinemamız, 1980'de bir küçük kıyametle daha sarsıldı: 12 Eylül darbesi sonrasında oluşan katı yönetim altında seks-komedi ve siyasi filmleri yapmak neredeyse imkansızdı. Bunlar dışındaki olumlu çabalar da sektörü eski canlılığına kavuşturmaya yetmedi. Sinemamızın tamamen bitip bitmediği tartışılırken bu kez imdada videonun yaygınlaşması yetişti. Neredeyse her sokakta bir dükkanın açılması, sektöre taze kan sağladı: Eski filmler video kaset formatında tekrar piyasaya sürüldü, doğrudan video pazarı için filmler çekilmeye başlandı, 1980 başlarında 70 olan film sayısı, on yılın ikinci yarısında 120 civarına yükseldi.

Fakat video da büyük bir hızla tüketildi, bu yeni gelir kapısının ömrü 10 yıl bile sürmedi. 1990'lara gelindiğinde sektör adamakıllı küçülmüş, yılda 30 film seviyesine inmişti.

Derken özel TV kanalları açıldı. Eski filmler bir kez daha para ederken, TV program ve dizileri de çoğaldı, hayatını sinema sektöründen kazanan kişiler rahatladı. Buna ek olarak Kültür Bakanlığı'nın filmlere maddi destek vermeye başlaması geleceğe ilişkin umutları yeşertti.

Geri dönüşsüz maddi desteğin olumsuz bir sonucu da oldu: Yapımcıların bir kısmı, filmin maliyetini Bakanlık ve/veya Eurimages gibi fonlardan karşıladıkları için seyirciyi hesaba katma gereği duymadan film üretmeye başladılar. Oysa artık Hollywood, hiçbir zaman olmadığı kadar güçlü bir rakipti: 1989'da yabancı şirketlerin ticari faaliyetlerini ülke içinde sürdürmesine izin verilmiş, WB ve UIP Türkiye'de ofis açmış, salonları kendilerine bağlamaya başlamışlardı. Bunlar, ellerinde her yıl en az 100 film bulunan, çok büyük şirketlerdir, beğendikleri bir salona iki haftada bir yeni film verebilmektedirler, ama sadece kendi filmlerini göstermesi şartıyla (bu ikisine ek olarak, 20th Century Fox filmlerinin uzun yıllar Türkiye dağıtımını yapan Özen Film de aynı yöntemle çalışırdı)… Neredeyse 20 yıldır çok bunalmış olan sinema salonları için, yılda 26 yeni Amerikan filmini izleyiciye sunma imkanı fazlasıyla cazipti. Hele de Türk sineması (1990'lar boyunca, yılda ortalama) 45 film ancak üretebiliyorken (ki bunların çoğunun seyirciyle ilişkisi çok zayıftı, gişe gelirleri çok düşük olmaktaydı)...

1990'larda, Amerikan şirketleri yerli filmlerin de dağıtımı yaptığı ve en azından büyük kentlerde salon sayısı yeniden yükselmeye başladığı için filmlerimizin afişe çıkamaması gibi bir sorun artık yoktu ama hala "kıyamet sonrası"nın sıkıntıları bitmemişti, örneğin 1992'de gösterime giren filmlerin 121'i (%72'si) Hollywood ürünleriydi ve sadece 10 Türk filmi afişteydi. Daha kötüsü, aynı yıl "Hot Shots" filmi tek başına 506 bin seyirci toplarken, 10 yerli filmin toplam bilet sayısı 310 bine ancak ulaştı.

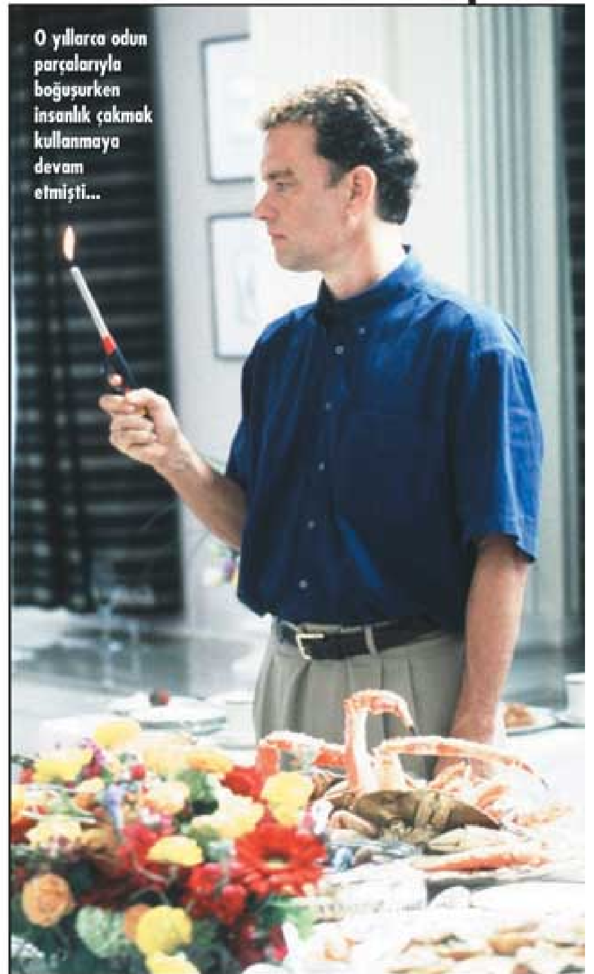
Nihayet tedavi yakınlarda

Neyse ki 1993 müjdeli bir yıldı: Neredeyse 20 yıldır ilk kez bir Türk filmi yaklaşık 400 bin kişi tarafından izlendi ve gişede 5. oldu. İzleyen yıllarda "Amerikalı"nın bu başarısını aşan birkaç film daha çıktı, "Ağır Roman" gibi 1,5 milyon seyirci toplayan eserler görüldü ve 1996'da "Eşkıya" sinema tarihimizin akışını değiştirdi… Tek bir filme neredeyse 2,5 milyon bilet kesildiğini gören sektör kolları sıvadı:

O günden bugüne, "Eşkıya"nın seyirci sayısını geçmeyi başaran 8 yerli film çıktı (1990'dan beri aynı başarıyı gösterebilen tek bir yabancı film vardır: Yaklaşık 2,9 milyon bilet kesen "Titanic"…)

Yerli filmlerin pazar payı son 5 yılda %40 civarında gerçekleşti, yılda çekilen film sayısı ise ortalama 30…

Birkaç kuşaktır seyircinin Hollywood filmleriyle yetiştiğini nihayet anlayan sinemamız, teknik kaliteye önem verir hale

O yıllarca odun parçalarıyla boğuşurken insanlık çakmak kullanmaya devam etmişti...

Ayın Makalesi

Kıyamet sonrası temalı filmlerin yeni örneklerinden biri de "Ben Efsaneyim".

geldi, filmlerimizin görsel/işitsel seviyesi yükseldi.

Ve şimdi yeni bir patlama yaşanıyor: 2007'de 42 yerli film çekilmişken, bu yıl bu sayının 70'i geçeceği tahmin ediliyor.

Şofben üretebilmek

Fakat hala "ateşi yarattım" noktasından ileri geçemedik…

Çevremdeki insanlardan, okurlardan son 5 yıldır aynı cümleyi çok sık duyuyorum: "Bir daha asla bir Türk filmine gitmeyeceğim"… Bunu söyleyenlerin üniversite öğrencisi veya mezunu olmaları, toplumun kültürlü kesimlerinin sinemamızla bağının sanıldığı kadar iyi olmadığını gösteriyor. Hemen her yıl en az bir yerli film 1,5-2 milyon seyirci düzeyini aşıyor ama, genel olarak filmlerimiz büyük bir hayalkırıklığı yaşatıyor…

Yanlış anlaşılmasın, bu yazının amacı sinemamızı kötülemek değil; çakmağı anımsatmak. Ateş yakabilmemiz, yani kimi filmlerin yüksek sayıda izleyiciye ulaşması çok güzel ama, her seferinde odunları birbirine sürtmekten de yoruluyoruz, işin kötüsü ateş her zaman yanmıyor, bazen çok rüzgar oluyor, bazen odunlar nemli... Oysa bir çakmak yapmayı, hele hele şofben üretmeyi başarabilsek, irili ufaklı tüm krizleri rahat atlatır, geleceğimizi güvence altına alırız…

Televizyonun yarattığı kıyameti aynı şekilde yaşamasına rağmen, kalıcı çözümü bulduğu için Hollywood'da film üretim biçimi hiç kesintiye uğramadı, filmlerin teknik seviyesi ve anlatım tarzı evrimleşti.

Bir başka deyişle: onlar benzin de, araba da nasıl yapılırdı hiç unutmadılar, teknolojiyi geliştirmeye devam ettiler ve daha usta sürücüler haline geldiler. Şimdi, kıyametten öncekinden çok daha sağlam, hızlı ve şık arabalarla dolaşıyorlar caddelerde.

Biz ise maalesef, altımızda bisiklet, ortalama teknik, sanatsal ve/veya ticari seviyeyi tutturan kişileri alkışlıyor, "ateşi yarattığı" için üstün hizmet madalyasıyla ödüllendiriyoruz. Gişe ve/veya festival ödülleri arttıkça kalıcı tedaviyi bulduğumuz yanılgısı yaygınlaşıyor.

2007'de hiçbir yabancı film 1 milyon seyirciye ulaşamadı, 4 yerli film bu düzeyi aştı. Fakat sadece bu sayılara bakmak yanıltıcı olur, yıl boyunca gösterilen 42 yerli yapımdan 23'ünün 100 binden az bilet kestiği de bir gerçek. Kıyameti nihayet aştık diyebilmemiz için, gişede çöken filmlerin oranının çok daha düşük olması gerekir.

Bunun yolu da seyirci ilgisizliğinin nedenlerini anlamaktan geçer. Filmlerimizde eksik olan nedir ki, giderek daha çok sayıda insan "Bir daha asla Türk filmlerine para vermeyeceğini" söylüyor? Ya bu kişilerin sayısı (yeni sezonda yaşanacak hayalkırıklıklarının da etkisiyle) çok artar ve bu durum, yeni bir kıyamet yaratırsa?

Bunlar hacimli sorular, başka sayılara bırakalım, "ateşi yaratan" adamla yazıyı bitirelim:

Filmin son bölümünde Chuck, yıllar sonra adadan kurtulur, eskiden yaşadığı kente döner. Hoş geldin partisinden sonra, adada bulamadığı yiyeceklerle dolu masaya göz gezdirirken, bir mutfak çakmağı görür. Yakar, ilk kez görür gibi bakar, söndürüp tekrar yakar çakmağı, gene bakar aleve… Bakışlarında sayısız cümle vardır, ama hiçbirini dillendirmez; iş işten geçmiştir çoktan…

O yıllarca odun parçalarıyla boğuşurken, insanlık çakmak kullanmaya devam etmiştir…

1990'dan bu yana en fazla izlenen yabancı filmler

1	Titanic	2.888.784
2	The Lord of the Rings: The Fellowship of the Ring	1.759.705
3	Troy	1.692.458
4	The Matrix Reloaded	1.470.316
5	The Lord of the Rings: Two Towers	1.459.205
6	The Sixth Sense	1.428.659
7	The Matrix	1.354.812
8	The Lord of the Rings: The Return of the King	1.252.640
9	Harry Potter and the Philosopher's Stone	1.173.068
10	The Mummy	1.113.166

1990'dan bu yana en fazla izlenen yerli filmler

1	Recep İvedik	4.297.587
2	Kurtlar Vadisi Irak	4.256.567
3	G.O.R.A.	4.001.711
4	Babam ve Oğlum	3.832.539
5	Vizontele	3.308.320
6	Vizontele Tuuba	2.894.802
7	Organize İşler	2.616.660
8	Hababam Sınıfı Askerde	2.587.824
9	Eşkıya	2.572.287
10	Kahpe Bizans	2.472.162

* İstatistikler için Haftalık Antrakt Sinema Gazetesi'ne teşekkür ederiz.

Sıra dışı bir "klasik"

Gösterime girdiğinde etrafında ufak bir tartışma kopartan ve çoğunlukla eleştirmenlerin nefretiyle karşılaşan Georges Franju'nün "LES YEUX SANS VISAGE"ı, ancak 80'li yıllarda yeniden keşfedilmiş ve korku sinemasının başyapıtları arasındaki yerini alabilmişti.

Bu sahne zamanında bazı seyircilerin salonu terketmelerine hatta bayılmalarına neden olmuştu.

Korku türünün en bildik karakterlerinden birisi deli doktor veya bilimadamıdır. "Frankenstein"dan "Dr. Moreau'nun Adası"na, "Reanimator"dan "The Abominable Dr. Phibes"a kadar, sayısız korku romanı veya filminde tanrıcılık oynamaya çalışan, benzer karakterlerle karşılaşırız. Kimisi dehasına hayrandır ve önlenemez bir megalomani ile hareket eder, kimisinin derdi vicdanını rahatlatmaktır, kimisiyse intikam peşindedir. Jean Redon'un aynı adlı romanından uyarlanan "Les Yeux sans visage" da sinema tarihinin en unutulmaz "akıllı deli"lerinden birisini barındırmasıyla dikkat çeken bir film.

Georges Franju'nün yönettiği 1959 yapımı filmin başkarakteri Doktor Génessier (Pierre Brasseur), yaptığı bir araba kazası kızı Christiane'ın (Edith Scob) yüzünü kaybetmesine neden olduğundan suçluluk duygusu içindedir. Hatasını bilim yardımıyla düzeltebileceğine inanan doktor, bu konuda asistanı Louise'den (Alida Valli) yardım alır. Louise yüzündeki deformasyonu başarılı bir estetik ameliyatla düzelten doktora vefa borcu nedeniyle bağlıdır. Fakat Génessier'nin araştırmaları büyük bir gizlilik içinde, ailenin gözden ırak malikânesinde sürer. Zira doktorun amacı, kaçırdığı genç kadınların yüzünü kızına aktarmaktır.

Başarısızlıkla sonuçlanan ameliyatlar ertesinde, bölgede benzer fiziksel özelliklere sahip, aynı yaş grubundan kadınlara ait cesetlerin sayısı birer birer artar.

"Les Yeux sans visage" yazının girişinde bahsettiğimiz deli bilimadamı tiplemesinin en bildik örneklerinden birisini barındırması dışında, diğer pek çok özelliğiyle de korku sineması içerisinde ayrıcalıklı bir yere sahip. Öncelikle Franju'nün filmi içerdiği dehşet unsuruyla çekildiği dönem için şoke edici sayılabilir. Sürekli bir şiddet kullanımından bahsetmek belki mümkün değil, fakat "Les Yeux sans visage"ın bütününe sinmiş olan ton ziyadesiyle ürkütücü. Diğer yandan Génessier'nin yaptığı ameliyatlardan birisinin detaylı olarak gösterildiği sahne, bugün bile kimi seyircileri rahatsız edebilir.

Filmin hikâyesinden gelen bu

Engin Ertan
engin_ertan@yahoo.com

LES YEUX SANS VISAGE

Yönetmen: Georges Franju. Yapımcı: Jules Borkon. Senaryo: Pierre Boileau, Pierre Gascar, Thomas Narcejac, Jean Redon ve Claude Sautet (Redon'un aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Eugen Schüfftan. Prodüksiyon Tasarımı: Auguste Capelier. Kurgu: Gilbert Natot. Müzik: Maurice Jarre. Kostüm Tasarımı: Marie Martine. Oyuncular: Pierre Brasseur (Doktor Génessier), Edith Scob (Christiane Génessier), Alida Valli (Louise), Juliette Mayniel (Edna Grüber), François Guérin (Jacques Vernon). 1959 Fransız/İtalyan ortak yapımı, 88 dakika.

karanlık tonun görsel yapısına da etki ettiğini söylemek yanlış olmaz. Franju'nün filmi dönemin Hammer prodüksiyonlarının gotik atmosferiyle ciddi bir benzerlik taşıyor. Özellikle Génessier malikânesi söz konusu İngiliz korku filmlerinin sanat yönetimini akla getiriyor. Diğer yandan siyah beyaz olarak çekilmiş "Les Yeux sans visage"ın görüntü yönetimiyle Alman Dışavurumculuğu'na yakın durduğunu söylemek de mümkün. Bu tercih ve göndermelerin üzerine dehşet unsurunu (ki bu da Fransız Grand Guignol tiyatrosuna bir referans olarak değerlendirilebilir) da ekleyince, karşımıza tanıdık bir film modeli çıkıyor. Bahsettiğimiz, Mario Bava'nın öncülüğünde başlayıp uzun yıllar boyunca devam eden İtalyan sinemasındaki grafik ve stilize korku filmleri geleneği. Kaldı ki Franju'nün filminde İtalyan giallolarını hatırlatabilecek polisiye bir entrika da mevcut.

"Les Yeux sans visage"ın korku sineması içerisinde ilişkili olduğu bir alt tür daha var; "body horror". Bedendeki deformasyonun yol açtığı dehşet üzerine kurulu olan bu tür çoğunlukla fantastik öğelere meyleder kuşkusuz. Fakat Franju'nün filmi gerek ameliyat sahneleri, gerekse Edith Scob'un yüzündeki makyajla bu tarza yaklaşıyor. Öte yandan "Les Yeux sans visage" yüzle ilgili biçim bozulmalarını konu edinen çoğu filmi de açıkça etkilemiş. Örneğin Christiane karakterinin yüzünü gizlemek için taktığı maske, Alejandro Amenábar'ın yönettiği "Aç Gözünü"de (Abre los ojos) de karşımıza çıkmıştı. Yüzlerin bir estetik ameliyat yoluyla değiş tokuş edilmesiyse John Woo'nun "Yüz Yüze"sinde (Face/Off) tekrar kullanılmış bir fikir.

Bugün değerlendirildiğinde "Les Yeux sans visage"ın bu gibi özellikleri ve öncü kimliği çok net bir şekilde görülüyor. Fakat çekildiği dönemde eleştirmenlerin filme ziyadesiyle insafsızca yaklaştıklarını belirtmek gerek. Çeşitli kaynaklara bakılırsa o yıllardaki gösterimlerinde kimi seyircilerin salonu terketmelerine, hatta bayılmalarına neden olan "Les Yeux sans visage", sinema yazarlarınca da çoğunlukla "hastalıklı" olarak nitelendirilmiş. Amerika'da ise yeniden kurgulanıp, dublaj yapılarak vizyona girmiş ve bir B filmi muamelesi görmüş. Etrafında kopan bu gibi tartışmalar ve eleştirmenlerce köşeye itilme çabası "Les Yeux sans visage"dan layık olduğu klasik statüsünü esirgese bile, film yavaş yavaş bir hayran kitlesi tarafından sahiplenilmiş. 80'li yıllardaysa Franju için düzenlenen bir toplu gösteri nedeniyle tekrar gündeme gelmiş ve son 20 yıl içerisinde yeniden keşfedilmiş. Artık "Les Yeux sans visage"ın adı, hakettiği gibi, korku türünün başyapıtları arasında mutlaka anılıyor.

Zaman içerisinde "Les Yeux sans visage"ın açtığı yoldan devam edip daha da ileri giden, kimileri başarılı kimileriyse başarısız pek çok benzer film izlesek bile, Franju'nün klasiği hâlâ kendine özgü bir garipliğe sahip. Belki bugünün sinema yazarları ve seyircilerine en cazip gelen tarafı da bu. Zira "Les Yeux sans visage" içerdiği dehşet ve karanlık tonu bir yana, izlediğimiz diğer korku filmlerine pek benzemiyor. Biraz daha açmak gerekirse, görmezden gelinemeyecek insani bir boyutu var. Mesela Franju, Génessier karakterini tipik bir canavar olarak göstermiyor. Doktorun suçluluk duygusuna tanıklık ediyor, ondan bütünüyle nefret edemiyoruz. Diğer yandan sadece kaçırılan ve korkunç ameliyatlara maruz kalan kızlar değil, doktorun kızı Christiane da açıkça bir kurban olarak tanımlanıyor. Dolayısıyla film iyi ve kötüleri net şekilde iki ayrı gruba ayırmıyor. Ayrıca Christiane'ın tekrar bir yüze sahip olma isteği ama beklenen ameliyat sonrasında hâlâ aynı insan olarak kalıp kalamayacağı yönündeki endişesi filme düşünsel bir mesele de katıyor. Masallardan tanıdık kareleri hatırlatan final sahnesi filme kattığı gerçeküstü boyut kadar, Christiane'ın ikilemine bulduğu cevap açısından da unutulmaz bir nitelik taşıyor. Uzun lafın kısası, "Les Yeux sans visage" hem ait olduğu tür içerisinde bir klasik, hem de her seyircinin kolay kolay içine giremeyeceği kadar sıradışı bir film. Fakat başta korku sineması meraklıları olmak üzere her sinemaseverce denenmesi de bir zorunluluk. Filmin 1. Bölge DVD kopyasınaysa www.amazon.com adresinden ulaşmanız mümkün.

Doktor Génessier: (Ameliyat sonrasında kızı Christiane'a) Haydi gülümse. Çok fazla değil ama...

Doktor Génessier ve asistanı Louise.

Hazırlayan: Murat Emir Eren
murat.eren@turkuvazdergi.com.tr

Sizi yudum yudum içecek…

Türk Sineması'nın ilk korku filmi "Drakula İstanbul'da", bugün için bile başarılı sayılabilecek bir uyarlama olarak dikkat çekiyor. Atıf Kaptan'ın Drakula rolündeki performansıysa hayli etkileyici…

Yerli sinemadaki hareketlilik hepimizin malumu. Geçen ay dergimizde çıkan dosyadan da anlaşılacağı üzere, artık her yıl en az elli altmış filmin üretildiği bir dönem başladı. Bu dönemde, bir yeni Türk sinemasından, sinemamızdaki yeniliklerden, ilklerden bahsetmek de mümkün. Ancak bazı şeylerin "ilk" kez yapıldığını iddia edenlerin biraz ayıp ettiği de aşikar. Mesela "Türk sinemasında bir ilk", "ilk yerli korku filmi" gibi söylemlerle karşımıza gelen filmlerin üzerini kolaylıkla çizebiliriz. Zira böyle bir iddiada bulunabilmek için "Drakula İstanbul'da"dan bihaber olmak gerekiyor –ve "Ölüler Konuşmaz ki"den, "Kara Altın"dan. Geçmişte olup bitenlerle –sadece Türk sinemasından değil belki de tüm sinema tarihinden- bu denli bağımsız biçimde yapılan yerli filmlerden ne derece başarı bekleyebiliriz bilinmez, ancak 1953 yapımı "Drakula İstanbul'da" dahi, geçmişten bağımsız hareket etmiyor ve Batı'da çekilen benzer örneklerin yolundan giderek, klasik hikayenin perdedeki görünümünü geliştirmeye gayret ediyor. Bu noktada belki de, çürümüş kontumuz Drakula'nın sinema macerasından biraz bahsetmek gerekiyor.

Kont Drakula, misafirlerini şahsen karşılayacak kadar alçakgönüllü.

İrlandalı yazar Bram Stoker uzun araştırmalar sonucu kaleme aldığı romanı "Dracula"yı, 1897'de yayınlamış, Orta Avrupa'dan Londra'ya gelen kan emici bir vampir lordun öyküsünü tüm detaylarıyla işlemişti. Stoker, ilginç bir biçimde eserini en çok da tiyatro sahnesinde görmek istiyordu. Bu isteği ne yazık ki o yaşarken gerçekleşmedi, ancak 1912 yılında frengiye yakalanıp vefat eden yazarın eseri, daha sonra bir sahne oyununa adapte edildi ve defalarca sahnelendi -hatta Broadway sahnesindeki versiyonunda Bela Lugosi başroldeydi. Ölümünden dokuz yıl sonraysa, kitaptan esinlenilerek çekilen filmler ardı ardına gelmeye başladı. Bram Stoker kitabı yazdığında, sinema sanatı henüz bir yaşına basmıştı –bu durumu Francis Ford Coppola da kendi "Dracula"sında bir

şekilde belirtir. Kitaptan yola çıkılarak çekilen ilk filmse Macaristan yapımı "Dracula'nın Ölümü/Dracula halala" (1922) idi. Çoğu –biraz da daha fazla biliniyor olması hasebiyle- F. W. Murnau'nun efsanevi filmi "Nosferatu"nun ilk uyarlama olduğunu düşünse de, birkaç ay farkla Macar filmi öne geçmişti. Her iki film de, romandan hayli uzaktı. Özellikle Murnau, Stoker'ın mirasçısı eşine hiçbir telif ödemeden ve karakterin ismini Kont Orlok olarak değiştirerek filmini yapmış, gerçek bir klasiğe imza atmıştı. Bu filmlerin ardından, romanın en ünlü uyarlamalarından 1932 yapımı Tod Browning filmi "Dracula" geldi. Romanın sahne adaptasyonunu temel alan senaryosuyla dikkat çeken film, elbette Bela Lugosi'nin efsane performansıyla sinema tarihine geçecekti. Aynı yıl –hatta aynı setlerde- İspanyolca bir "Dracula" daha çekildi, bunun sebebi o dönemlerde dublajın yaygın olmaması ve filmi Amerika'nın İspanyolca konuşulan bölgesinde de pazarlamak istemesiydi. Tüm bu filmleri takiben, Mehmet Muhtar'ın imzasını taşıyan "Drakula İstanbul'da" çıktı ortaya. 1953 Mart ayında gösterime giren film, Stoker'ın romanını Türkçe'ye adapte eden (Kazıklı Voyvoda ismiyle) Ali Rıza Seyfi'nin orijinal metnini temel alıyordu. Hikayedeki tek temel fark, olayların Londra yerine İstanbul'da geçmesiydi –elbette haç yerine sarımsak kullanılması gibi kültürel farklılıklar da mevcuttu. Filmin çekilmesi için ön ayak olansa, son derece enteresan bir kişilik olan ve ABD film endüstrisini yakından tanıyan yapımcı Turgut Demirağ'dı. And Film'in kurucusu olan Demirağ, söylentiye göre Bela Lugosi'nin de büyük bir hayranıydı ve böyle bir film çekmeyi çok istiyordu. Nitekim film birçok imkansızlığa rağmen, bin bir güçlükle çekildi. "Drakula İstanbul'da", hikaye kurgusu açısından Bram Stoker'ın yazdığı orijinal romana sadık kalan ilk filmdi. Zira bazı değişiklikler haricinde film romanla benzer bir ilerleyişe sahipti.

Haç yerine sarmısak

Filmde Avukat Azmi (Bülent Oran), bir sözleşme için imza almak üzere Transilvanya bölgesine gider. Burada görüşeceği kişi, yerel halkın çok korktuğu, kötü şöhretli Kont Drakula'dır (Atıf Kaptan). Azmi bölgeye geldiğinde, Kont'un yaşadığı metruk şatoya gitmemesi için halktan bolca nasihat alır. Fakat batıl inançları olmayan Azmi, biraz da tanrı inancına güvenerek –burada kültürel farklılıklar devreye giriyor- şatoya gitmekten kendisini kimsenin alıkoyamayacağını belirtip yolculuğunu tamamlar. Misafirini bizzat karşılayan Drakula, nazik karşılamasının ardından, Azmi'yi esir almak için hazırladığı planını yavaş yavaş işletir. İstanbul'da aldığı bir mülkle ilgili sözleşmeyi imzalatmak üzere huzurunda bulunan Azmi, onun için yeni bir av haline gelir. Kontun İstanbul'u ziyaret etmekteki niyetiyse, yeni avlar bulabilmek, hayatta kalabilmek için mekan değişikliği ihtiyacında olmasıdır. En nihayet Kont, meşum gemisiyle İstanbul'a doğru seyahate çıkar, Azmi'yi ise Transilvanya'da kaderine terk eder. Filmin İstanbul ayağındaysa Kont'un yaşadıklarına, Kont'un hedefi haline gelen Azmi'nin karısı Güzin (Annie Ball) ve onun güzel arkadaşı Şadan'nın (Ayfer Feray) dehşet dolu anlarına şahit oluruz. Tüm bu hikayenin sükunet içerisinde aktığı film, aynı sakinlikle sona erer (Drakula'nın sonu ise pek hayırlı olmaz malum).

Sivri azı dişleri

"Drakula İstanbul'da" fantastik Türk sinemasının birçok izleyici üzerindeki etkisini kırabilecek hayli enteresan bir film. "Killink İstanbul'da", "Süper Adamlar", "Dünyayı Kurtaran Adam" kabilinden yapımların eğlendiren ve üzerine güldüren yapısını, "Drakula İstanbul'da"dan da bekleyen izleyiciyi, filmin hayalkırıklığına uğratacağı ise aşikar. Zira film, ele aldığı meseleye büyük bir ciddiyetle yaklaşan, kültürel farklılıklardan doğabilecek mizahi öğeleriyse son derece bilinçli olarak hikayeye yediren bir yapıya sahip. Söz gelimi haç yerine sarımsak kullanılması, bir kültürel farklılık olarak göze çarparken, film bu dini farklılığı abartıp İslami öğelerle filmi doldurmuyor ve Türkiye'ye has unsurları hikayeye enjekte ederken belli bir düzey yakalayabiliyor. Döneme has diyaloglarsa zaman zaman güldürüyor. Söz gelimi finalde artık evde sarımsak kokusu duymak istemediğini söyleyip tüm sarımsakları camdan atan kocasına Güzin "Ama ben onlardan imam bayıldı yapacaktım" deyiveriyor. Yahut daha önceki sahnelerden birinde, Drakula tarafından ısırılan, bu nedenle de kendini pek iyi hissetmeyen Şadan'a "Evlenince geçer" diye salık veriyor bir karakter.

Filmin "Dracula" evrenine kattığı büyük artı değerler de mevcut. Bunlardan ilki ve en bilineni, filmde Drakula'nın uzun dişlerinin ilk kez azı dişi olarak gösterilmesi olsa gerek- o döneme dek ön dişler uzundu. Nitekim daha sonraki birçok vampir filminde, yaratıkların uzun dişlerinin azı dişi olarak resmedildiği görülecekti. Bunda "Drakula İstanbul'da" ne derece etkili olmuştur bilinmez, fakat bu filmdeki kullanımının bir ilk olduğu kesin. Filmde, Drakula'nın düz duvarda yürüdüğü sekans da son derece ilgi çekici. Ekibi çok zorlayan ancak öncesinde yapılan hiçbir filmde yer almayan bu sekans için de, yönetmen Mehmet Muhtar ve ekibinin, düz bir zemine şato duvarını aynen inşa ettiği, aktör Atıf Kaptan'nın yerde emeklerken, kamera açısının değiştirilmesi marifetiyle düz duvardan aşağı iniyormuş gibi göründüğü malumumuzdur. Bu da yine vampirlerin insanüstü güçlerinin yer aldığı nadide sahnelerden biri olarak sinema tarihinin ilklerinden biri oluyor.

Karanlık atmosferiyle dikkat çeken yapımın bir sahnesindeki sis efekti için 30-40 kişinin bir araya gelip sigara içmesi gibi anekdotlarsa, şimdilerde demode ve sıkıcı gelebilecek birçok sahnesine rağmen hali hazırda orijinalliğini koruyan filmin ne gibi şartlarda yapıldığıyla ilgili bir fikir veriyor.

Yeşilçam'ın efsane senaristlerinden Bülent Oran filmin başrollerinden Azmi'yi canlandırıyor.

Drakula'nın hedefi, güzel dansçı Güzin (Annie Ball).

Neredeyse tüm Drakula filmlerinde olduğu gibi, Transilvanya'da geçen kısımlarında son derece etkileyici olan yapım, İstanbul'da irtifa kaybetse de, Atıf Kaptan'ın Bela Lugosi'nin karizmasına çok yaklaşan Drakula yorumu ve harika performansıyla etkileyici olmayı başarıyor. Usta aktörün oyunuyla filmin inandırıcılığına büyük ölçüde katkıda bulunduğu da kesin.

NASIL İZLEYEBİLİRİM?

Filmin Gala Film'den çıkan DVD'si piyasada mevcut.

BEYAZCAMDA YENİ SEZON

İflah olmaz bir Lost hastası olabilir ya da "Ben Heores'dan başkasını izlemem" diye düşünebilirsiniz. Yine de yeni sezonda sizin de ilginizi çekecek yapımlar olduğunu düşünüyor ve bu yeni dizilerden sizi az çok haberdar etmeyi boynumuzun borcu biliyoruz. Ayrıca kanallara da mesaj yolluyoruz elbette: "Bu dizileri bir an önce alın!" Hiç uzatmadan başlayalım. Önce en yeniler.

EMRAH KOLUKISA

FRINGE

Fringe, hiç şüphesiz, yeni sezonun en iddialı dizisi. İçeriği biraz Heroes'un alanına tecavüz ediyor gibi görünse de tamamen farklı bir anlatıma sahip ve konuya da değişik açılardan yaklaşıyor. Burada esrarengiz bir şekilde ölen dahi bir bilimadamının araştırmaları doğrultusunda gelişen gizemli olaylar ve son derece tehlikeli bir komplo teorisi var. Paranormal olaylarla haşır neşir olan dizide aksiyon ön planda. Hele ilk bölümde ölü bir adamın beyninden önemli bilgilerin elde edildiği bir sahne var ki, şaşarsınız.

Neden izlenmeli? Herşeyden önce dizinin yaratıcısı son yılların en çok olay yaratan dizisi Lost'un da yapımcısı olan J.J. Abrams. Oyuncu kadrosundaysa Joshua Jackson (Dawson's Creek), Anna Torv, Blair Brown, Lance Reddick, Charlotte Rampling gibi isimler var. Kısacası Twilight Zone ve The X-Files gibi yapımcılar hoşunuza gidiyorduysa Fringe'i de seveceksiniz.

Nerede izlenebilir? Şimdilik hiçbir yerde. Yakında bir kanalda başlayacağını tahmin etmek zor değil ama acelesi olanlar internete başvurabilir.

TRUE BLOOD

Vampir hikayelerinden hoşlanır mısınız? Hoşlanmasanız bile bu diziyi izleyeceğinizi tahmin ediyoruz. True Blood vampirlerin toplum içinde gizlenmeden, açıkça yaşadığı ve tıpkı eşcinseller ya da siyahiler gibi biraz düşmanlıkla, biraz da merakla bakıldığı bir dünyayı tasvir ediyor. Karizmatik bir vampirle, iyi niyetli, saf bir genç kızın aşkı da cabası.

Neden izlenmeli? Alan Ball desek? "American Beauty"nin senaristi, televizyonların en sağlam işlerinden Six Feet Under'ın yaratıcısı Alan Ball her yaptığı pür dikkat izlenmesi gereken bir şahıs bizce. True Blood'ın da son derece keyifli sapkınlıklarla dolu olacağından emin olabilirsiniz. Anna Paquin, Stephen Moyer, Ryan Kwanten başrollerde.

Nerede izlebilir? Ne yazık ki bu diziyi de henüz satın alan yok. Umudumuz CNBC-e, ama belli olmaz.

LIPSTICK JUNGLE

Hepsi de kariyer sahibi bir grup kadının maceralarını anlatıyor Lipstick Jungle. Aslında adı bile (Ruj Ormanı) çok şey anlatıyor herhalde. Biri çok güçlü bir moda dergisinin şef editörü, biri büyük bir film yapım şirketi yöneticisi ve biri de gözü yükseklerde bir tasarımcı olan üç yakın arkadaşın iş ve özel hayatında yaşadıkları dramatik durumlar, mizahın katkısının da küsümsenmeyeceği bir üslupla anlatılıyor.

Neden izlenmeli? Bu seferki kilit isim Candace Bushnell. Kendisi, takipçileri bilir, Sex and the City'nin yazarı. Bundan yakalşık 10 yıl önce beyazcamda büyük bir fenomen olan Sex and the City ülkemizde de az konuşulmadı. Bu dizinin de çok konuşulacağını tahmin etmek zor değil. O kadar başarılı olur mu onu bilemiyoruz, zira burada seks geri planda. Brooke Shields, Kim Raver ve Lindsay Price'ın başrollerini oynadığı dizinin ilk sezonu ABD'de Şubat ayında başlamıştı. Şu sıralar 2. sezon yayında.

Nerede izlenebilir? Dizimax Lipstick Jungle'ın ilk sezonunu yayınlıyor. Perşembe akşamları 21.00'de.

GOSSIP GIRL

Gossip Girl başlayalı bir yıl oldu gerçi ama bizde yayını yeni başladığı için listeye almakta sakınca görmedik. Manhattan'da yaşayan ve cepleri fazlasıyla Amerikan dolarıyla şişkinleşmiş bir grup gencin aşk, ihanet, intikam, kumpas ve dedikodu merkezli maceraları yılın popüler dizilerinden birine dönüşecek gibi görünüyor.

Neden izlenmeli? Gossip Girl geçtiğimiz yıl ABD'de ciddi bir fenomene dönüştü. Oyuncuların giydikleri markalar satış patlaması yaşadı, gençler 'dizideki gibi' olmak için resmen yarıştı. Başrol oyuncularının şöhret skalasındaki tırmanışlarına ise hiç girmeyelim, yerimiz dar. Bir de "Hayat Ağacı" dizisinden hatırladığımız Kelly Rutherford var ki, bazılarına o bile yeter.

Nerede izlenebilir? CNBC-e diziyi yayınlamaya başladı bile. Her Salı saat 20.00'de.

GENERATION KILL

HBO'nun minidizisi Generation Kill, Rolling Stone dergisinin muhabirlerinden Evan Wright'ın 2003 yılında orduya iliştirilmiş bir şekilde gittiği Irak'taki anılarından yola çıkan sağlam bir iş. 7 bölümlük dizinin sinema tadında olduğunu ve her bölümünden tokat yemiş gibi kalkacağınızı söylersek çok da abartmış olmayız herhalde.

Neden izlenmeli? HBO dizilerinin geçmişine bakmak bile yeterli aslında. Ama daha net konuşmak gerekirse Generation Kill televizyon tarihinin en iyi suç dizilerinden biri olan The Wire'ın yaratıcı kadrosunun elinden çıkma bir yapım. David Simon ve Ed Burns'ün Evan Wright'ın yazdıklarından yola çıkarak senaryolaştırdıkları dizi yılın en iyilerinden.

Nerede izlenebilir? Internetten indirilecek bir dizi daha. Kolay gelsin.

90210

90210'u bilmiyorsanız hiç konuşmayalım. Şaka bir yana, 90'lı yıllarda gençlik dizisi dendiğinde akla gelen ilk yapım olan Beverly Hills 90210 geri döndü. Tabii yepyeni bir kadroyla. Işin doğrusu biraz da geçtiğimiz yıl olay yaratan Gossip Girl'ün rüzgarı geri getirdi 90210'u. Zenginlik kavramıyla özdeşleşmiş Beverly Hills'de geçen dizide ilk kadrodan Kelly (Jennie Garth) ve Brenda da (Shannen Doherty) izleyiciyle hasret giderecek.

Neden izlenmeli? Nostalji? Merak? Gençlik aşısı? Birini seçin işte.

Nerede izlenebilir? Henüz diziyi satın alan bir kanal duymadık ama eli kulağındadır.

SONS OF ANARCHY

Saf testosteron. Kendilerine Sons of Anarchy (Anarşinin Oğulları) adını veren bir grup deri ceketli, motorsikletli ve son derece tehlikeli adam yasadışı yollarla silah alıp bunları doğu yakasındaki siyahi çetelere satmaktadır. Ama onları kana susamış caniler olarak değerlendirmeyin ne olur, çünkü Sons of Anarchy aslında yaşadıkları yörenin de bir numaralı koruyucuları.

Neden izlenmeli? Dizi ilk bölümleriyle ABD'de bir hayli olumlu eleştiriler aldı ve karakter zenginliği, senaryo sağlamlığı gibi övgülerle taltif edildi. Aksiyondan hoşlananlar ve ruhunda serseri bir maço yattığını düşünenler sevecektir.

Nerede izlenebilir? Bekliyoruz, inşallah uyanıp da alan bir kanal çıkacak.

DEVAM EDENLER

MAD MEN

60'ların reklamcı dahilerinin maceraları devam ediyor. 2. sezon bölümleriyle izleyiciyle buluşmaya hazırlanan dizi bu yıl da takipçilerini hayalkırıklığına uğratmayacak kanımızca. Reklam dünyası ekseninde 60'lı yıllarda ABD'de yaşanan kültürel değişimleri ele alan Mad Men konusuna büyük bir ciddiyet ve özenle eğilen; işlediği dönemi en küçük ayrıntılarına dek ekrana taşıyan bir dizi.

Neden izlenmeli? The Sopranos'un yazarlarından biri olarak adını duyuran Matthew Weiner'ın yarattığı Mad Men bu yıl 16 dalda Emmy'ye aday olarak büyük sükse yarattı. Bunların kaçında ödülü aldı bilemiyoruz ama (yazımız yazıldığında ödüller henüz dağıtılmamıştı) diziyi bir kez izleyen bir daha bırakamıyor.

Nerede izlenebilir? Diziyi e2 yayınlıyor. Her Pazartesi, saat 22.15'te.

ENTOURAGE

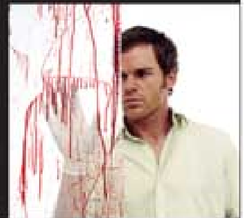

Hollywood yıldızı Vincent Chase ve arkadaşlarını en son Cannes sahillerinde yaralarını sarmakla meşgulken bırakmıştık. 5. sezon bu noktadan yaklaşık 6 ay sonra başlıyor ve Medellin'in başarısızlığı ilk bölümlerde Vinnie'nin hayatına damgasını vuruyor. Nasıl dönecek, tekrar zirveye çıkabilecek mi, Drama'nın dizisi ne olacak, Ari yine kimleri çıldırtacak gibi sorular yanıt bekliyor elbette.

Neden izlenmeli? 4 sezondur bu sorunun cevabını bulamadınızsa zaten izlemeyin. Ama sırf konuk oyuncuları için bile izlenir bize kalırsa. Bu sezonun konukları arasında Eric Roberts, Giovanni Ribisi, Lukas Haas, Tony Bennet, Fran Drescher, Kevin Pollak ve dizinin yapımcısı, ilham vericisi Mark Wahlberg de olacak.

Nerede izlenebilir? Entourage'ı ComedyMax yayınlıyor. Yeni sezon detayları henüz belli değil.

DEXTER

Kimilerine göre vicdanı olmayan soğukkanlı bir seri katil, kimilerine göre adaletin şaşmaz neferi Dexter başarısını her iki tarafta da yer alan ama birinden birine sabitlenemeyen bu çift yönlü kişiliğine borçlu. Asıl işi adli tıpta kan uzmanlığı gibi görünse de öldürülmeyi hak ettiğine inandığı katilleri yok eden Dexter bakalım 3. sezonda da paçayı sıyırabilecek mi?

Neden izlenmeli? Çünkü çok iyi de ondan. Senaryosu, dramatik gerilim noktaları, karakter profilleri ve diyalogları gerçekten televizyonda az rastladığımız bir özenle kotarılmış. Müziğine de ayrıca bayıldık.

Nerede izlenebilir? Dexter e2'nin dizisi. Yeni sezon, kış aylarında inşallah…

SOUNDTRACK

Hazırlayan: Murat Emir Eren
murat.eren@turkuvazdergi.com.tr

LOST HIGHWAY

Dipsiz bir kuyu

David Lynch'in bu karanlık klasiği, kabus gibi atmosferini destekleyen soundtrack'iyle de dikkate değer. Albümde Rammstein, The Smashing Pumpkins, Nine Inch Nails gibi sert grupların eserleri mevcut…

1 I'm Deranged
İcra: David Bowie
Beste: Brian Eno, David Bowie
David Bowie'nin, bir diğer üstad Brian Eno'yla birlikte hazırladığı cinayet öyküleri konseptine sahip albümü Outside'da yer alan parça, David Lynch'in karanlık harikasının açılış sahnesini süslüyordu. Daha açılıştan izleyicilerine kötücül bir hissiyat aşılayan Lynch, kapanış jeneriğinde de yine bu parçadan faydalanıyordu.

2 Videodrones; Questions
İcra: Trent Reznor
Beste: Trent Reznor, Peter Christopherson
Nine Inch Nails'in kurucusu ve ardındaki deha olarak da anabileceğimiz Trent Reznor'ın film için hazırladığı kısa bir elektronik parça. Filmde Fred ve Renee çiftinin hayatını kâbusa çeviren videolarda işittiğimiz seslere fon oluşturuyordu.

3 The Perfect Drug
İcra: Nine Inch Nails
Beste: Trent Reznor, Danny Lohner
Bir önceki parçada ismini andığımız Trent Reznor'ın da içinde bulunduğu, modern müziğin en şahsına münhasır gruplarından olan Nine Inch Nails imzası taşıyan bu muhteşem parça da filmin ve albümün nimetlerinden biri. Ayrıca parçanın ismi (Perfect Drug-Mükemmel uyuşturucu, haz verici) Fred'in, arzu nesnesi eşi Renee'ye hitap şekli olabilir pekala…

4 Red Bats With Teeth
İcra/Beste: Angelo Badalamenti
İtalyan asıllı film müziği bestecisi Angelo Badalamenti, "Wild At Heart"tan bu yana David Lynch'le çalışan önemli bir isim. Bu filmde de Lynch'i yalnız bırakmayan Badalamenti, film için harika kompozisyonlara imza atmış. Bunlardan biri de, "Kırmızı Dişli Yarasalar" adlı bu parça. Albümün geri kalanında da filmde kullanılan, Badalementi'ye ait enstrümantal bestelere rastlamak mümkün.

6 Eye
İcra: The Smashing Pumpkins
Beste: Billy Corgan
David Lycnh'in bu filmde Trent Reznor'la kurduğu ahbaplık malum. Reznor'ın kurduğu Nothing Records şirketinin sanatçıları da, adeta filmin soundtrack'inde bir geçiş törenine imza atıyorlar. Bunlardan biri de alternatif rock grubu The Smashing Pumpkins. Grup, ilk defa filmde işittiğimiz, sonradan single olarak da piyasaya sürülen şarkısıyla karşımıza çıkıyor.

8 Mr. Eddy's Theme 1
İcra/Beste: Barry Adamson
Visage, Nick Cave and the Bad Seeds gibi gruplarla da çalışan rock müzisyeni Barry Adamson, Angelo Badalamenti'nin özgün müziğine ek olarak filmde enstrümantal besteleriyle yer alan bir diğer isim. Filmin kötü adamı olarak da niteleyebileceğimiz (gerçi kime iyi diyeceğimiz de meçhul) mafya patronu Bay Eddy'nin ilk göründüğü sekanstan itibaren kulağımızda yankılanan tema müziği de Adamson'ın imzasını taşıyor.

9 This Magic Moment
İcra: Lou Reed
Beste: Doc Pomus, Mort Shuman
60'lı yıllarda Ben E. King'in yorumuyla listelerde üst sıralara yükselen This Magic Moment, The Velvet Underground'ın güzide üyesi Lou Reed'in yorumuyla albümdeki yerini alıyor.

12 Apple of Sodom
İcra/Beste: Marilyn Manson
Yine Trent Reznor'ın keşiflerinden ve şirketinin sanatçılarından biri olan Marilyn Manson da filme bir şarkısıyla katılıyor. Sözleriyle filmin karanlık öyküsü fena halde örtüşen Apple Of Sodom, özlelikle "Ölüyorum, umarım sen de ölüyorsundur" sözlerinin tekrarından oluşan nakaratıyla tüylerimizi diken diken ediyor, Fred'in ve paralel benliği Pete'in aynı kadınla olan ilişkisini özetliyordu.

13 Insensatez
İcra: Antonio Carlos Jobim
Beste: Antonio Carlos Jobim, Vinicius de Moraes
Brezilyalı ünlü söz yazarı ve şarkıcı Antonio Carlos Jobim, albümdeki varlığıyla filmin dokusunu yumuşatan bir unsur. Parça, Alice'in (Renee) zorla striptiz yaptığı sahnede karşımıza çıkıyor.

14 Something Wicked This Way Comes
İcra/Beste: Barry Adamson
Yine Barry Adamson'ın imzasını taşıyan, filmin ürkütücü ve paniğe sebebiyet verici havasına katkıda bulunan bir klasik. Evet başımıza bir gelecek var, ama yaşadığımız evrende mi, paralel evrende mi?

15 I Put A Spell On You
İcra: Marilyn Manson
Beste: Screamin' Jay Hawkins
50 yaşını geride bırakan "I Put A Spell On You", Screamin Jay Hawkins'in şarkıyı ilk seslendirişinden günümüze değin defalarca başkaları tarafından yorumlandı, türlü versiyonları kulağımıza çalındı. Nina Simone'dan, Bonnie Taylor'a, Natacha Atlas'tan, Joe Cocker'a kadar onlarca önemli ismin yeniden yorumladığı şarkıyı, film vesilesiyle Marilyn Manson'dan da işitmiş olduk.

18 Rammstein
İcra: Rammstein
Beste: Richard Kruspe, Till Lindemann, Paul Landers, Flake Lorenz, Christoph Schneider, Oliver Riedel Alman endüstriyel metal grubu Rammstein, grubun ismini taşıyan şarkısıyla albümdeki ve filmdeki yerini almış. Porno yıldızı sevdiceği Alice'i, yapımcısının evinden kaçıran ve yapımcıyı bir sehpanın sivri köşesine şutlamak suretiyle hacamat eden Pete'in, tuvalete giderken koridorda gördüğü halüsinasyonlar sırasında kulağımıza çalınan parça, grubun 1995 yılında piyasaya sürdüğü ilk albümü Herzeleid'da yer alıyordu.

18 Heirate Mich
İcra: Rammstein
Beste: Richard Kruspe, Till Lindemann, Paul Landers, Flake Lorenz, Christoph Schneider, Oliver Riedel
Rammstein'ın yine Herzeleid albümünde yer alan ve filmin muhtelif bölümlerinde devreye girip izleyiciyi darmaduman eden eseri Heirate Mich (Evlen benimle) şarkısı da yine Lynch'in yarattığı karanlık atmosferle büyük bir uyum sergiliyor, filmle ruh kardeşliği sağlıyordu.

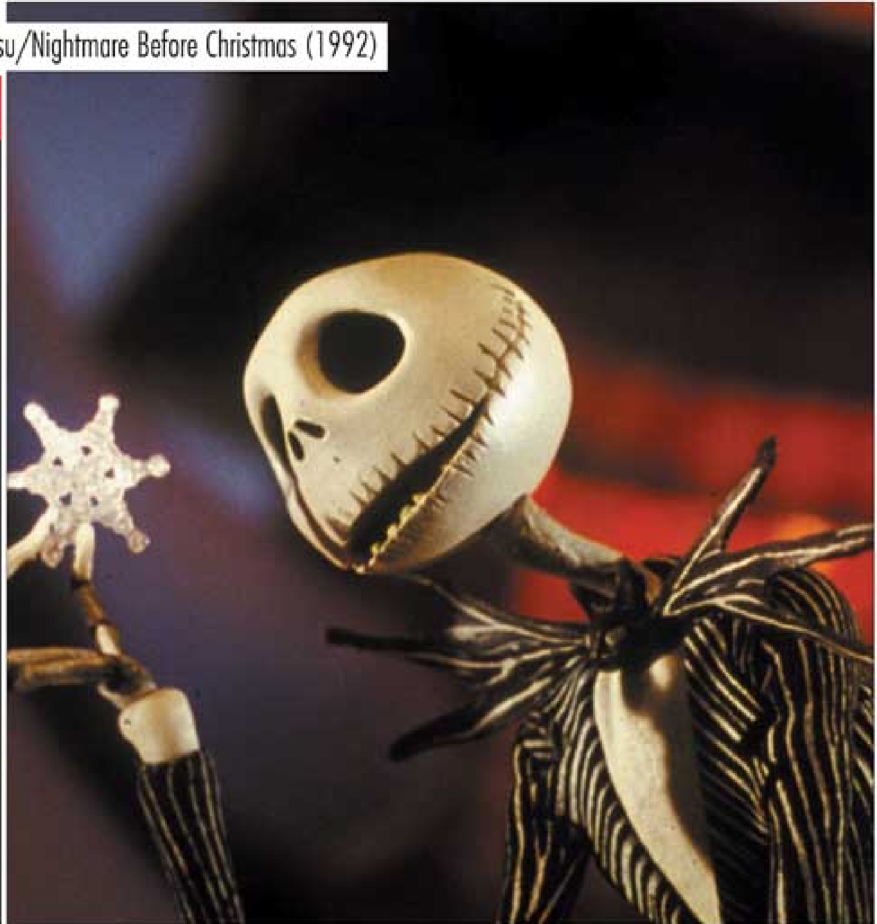
Not:
Albümde Angelo Badalamenti'ye ait Haunting & Heartbreaking (5), Dub Driving (7), Police (21), Fred And Renee Make Love (11), Fats Revisited (16), Fred's World (17) adlı enstrümantal besteler, Barry Adamson'ın Mr. Eddy's Theme 2 (10) ve Hollywood Sunset (19) adlı özgün besteleri de yer alıyor. Ayrıca Trent Reznor'a ait Driver Down (22) adlı kısa bir parça ve David Bowie'nin I'm Deranged'ının farklı bir versiyonu (23) da yine albümün sürprizleri arasında.

DVD Rehberi

Hazırlayanlar:
Murat Emir Eren, Murat Erşahin

Ayın DVD'si: Noel Gecesi Kabusu/Nightmare Before Christmas (1992)

İÇİNDEKİLER

BOX SET

Sinemanın gördüğü en komik ikili, üç DVD'den oluşan "Laurel ve Hardy Box Set"le huzurlarınızda.

GÖMÜLÜ HAZİNELER

Yönetmen Mitsuo Yanagimachi 1979 yapımı "God Speed You! Black Emperor" adlı filminde, Japonya'daki bir sokak çetesini konu ediyor.

KLASİK SAHNE

Usta senarist David Mamet'in yazıp yönettiği "Oyun Evi"nin, Lindsay Crouse ve Joe Mantegna'nın performansıyla akıllara kazınan ünlü sahnesi.

DVD KLASİK: Çanlar Kimin İçin Çalıyor/For Whom The Bell Tolls (1943)

Noel Gecesi Kabusu / Nightmare Before Christmas (1992)

Tim Burton'ın huzursuz çocuklara armağanı.

Yön: Henry Selick
Seslendirenler: Danny Elfman, Chris Sarandon
Bölge: 2 (Türkiye)
Süre: 76 dk.
Ses: İngilizce 5.1 D.D
Görüntü: 1.66:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

Gotik kral Tim Burton'ın bu kez yazar ve yapımcı olarak karşımıza çıktığı, yönetmenliğiyse Henry Selick'e bıraktığı 1993 yapımı "Noel Gecesi Kâbusu", bugün gerçek bir animasyon klasiği. Film, yapıldığı dönem ülkemizde gösterime girmediği gibi, uzun zamandır orijinal DVD'sine de kavuşamamıştık. Bu dileğimizi neredeyse DVD Rehberi'nin "Gözümüz Yollarda" bölümünden duyurmaya karar vermiştik ki, filmin arşivcilerin iştahını kabartacak özel versiyon bir DVD'yle piyasaya sürüleceği müjdesi geldi. Tim Burton'ın yazdığı hikâyesi ve yine onun elinden çıkma arızalı karakterleriyle gönlümüzü çalan "Noel Gecesi Kâbusu", animasyon filmlerin günümüzdeki kadar popüler olmadığı döneme ait bir film. Aynı zamanda bir müzikal olan filmin hikâyesi, karanlık, ürkütücü masalların aslında ne denli eğlenceli ama aynı zamanda hüzünlü olabileceğini bize bir kez daha hatırlatan Burton'ın iç dünyasının kapılarını açıyor bizlere... Çok uzak diyarlarda, gece yaratıklarının, insan içine çıkamayan ucubelerin, keskin dişli palyaçoların, kan emici vampirlerin, kurt adamların, türlü masalda, çeşit çeşit efsanede ismi geçen zombilerin, sapık bilim adamlarının, Mr. Hyde'ın, Boogie Man'in, cadıların ve Dr. Frankenstein'ın yaşadığı bir şehir vardır. Halloween (Cadılar Bayramı) Kasabası adlı bu yerin kralıysa, ünvanını Halloween'in en önemli simgesinden alan Bal Kabağı Kralı Jack Skellington'dır. İnce, uzun, iskelet bir bal kabağı olarak Jack, kasabanın dört gözle beklediği, bir yıl boyunca hazırlandığı günün yıldızı, kasabalının her şeyidir. Belediye

Başkanı'nın anonsuyla başlayan bu bayramlardan birinin sonunda, kral Jack artık bu işten sıkıldığını fark eder. Korkutmaktan da, her yerinden ona tiksinti veren yaratıkların döküldüğü, pisliğin, böceklerin etrafa saçıldığı ürkütücü kasabasından da fena halde bezmiştir. Divane biçimde dolanırken bir geçiş kapısı bulur ve Halloween Kasabası'nın tam tersi özelliklere sahip Noel Kasabası'na ulaşır. Her yerinden ışıkların, renkli balonların, ağaçların ve güleryüzlü varlıkların fırladığı bu kasaba, köhne kasabasıyla kıyaslandığında cennet gibi gelir ona. Burada Noel Baba'yla tanışan Jack, ona çok özenir ve kasabasına döndüğünde, o yıl Halloween yerine Noel'i kutlamaya karar verir. Noel Baba'yı kasabasından kaçırıp, Halloween Kasabası'nda ağırlayacak, onun göreviniyse o yıla mahsus olmak üzere kendisini yerine getirecektir. Elbette ne Halloween Kasabası sakinleri bu yeni duruma ayak uydurabilir, ne de Noel Baba yerine iskelet kral Jack'i karşısında görenler. Ve durum giderek içinden çıkılmaz bir hal alır...

Film, ürkütücü masalların ne denli eğlenceli ama aynı zamanda hüzünlü olabileceğini bize bir kez daha hatırlatan Burton'ın iç dünyasının kapılarını açıyor.

Burton'ın karakterleriyle ruh kazanan filmde, yönetmen Henry Selick de, son derece başarılı bir iş ortaya koyarak hikâyeyi eksik gedik bırakmadan, harika bir görsellikle karşımıza getiriyor. Bahsedilmesi gereken bir diğer isimse filmin müziklerinde imzası bulunan Danny Elfman kuşkusuz. Burton filmlerinin vazgeçilmez unsuru olan Elfman, filmin hem özgün müziklerine, hem müzikal sahnelerdeki şarkı sözlerine imza atarken, Jack'in şarkı söylediği kısımlarda mikrofonu eline alıp seslendirme de yapıyor. Hemen tüm hikâyelerinde itilip kakılan, görüldüğü yerde başı ezilmesi salık verilen karakterlere odaklanan ve onların dünyasını resmetmeye bayılan Burton'ın vizyonu sayesinde film, sıradan bir eglence olmaktan çıkıyor ve kimi anlarıyla bir hayli yaralayıcı, hüzünlü bir deneyim oluyor. Stop-motion animasyon ve klasik animasyonu birleştiren filmin, özellikle çekildiği dönem için, teknik açıdan da üst düzeyde olduğunu söylemeliyiz.

EKSTRALAR: Filmin çift disklik DVD'si, "Noel Gecesi Kabusu"nun şanına yakışır nitelikte. İlk diskte filmi Tim Burton, yönetmen Henry Selick ve besteci Danny Elfman'ın yorumlarıyla izleme seçeneği bulunuyor. Ayrıca, Disney'in Sahne Arkası adlı özel bir bölüm, filmdeki "What is It/Bu Nedir" şarkısının ismini taşıyan bir bölümle Bal Kabağı Kralı İskelet Jack'in Perili Köşk Turu Macerası, Kayıt Dışı adlı özel bölümde Christopher Lee'nin yorumuyla filme kaynaklık eden orijinal Tim Burton şiiri, "Tim Burton'ın The Nightmare Before Christmas'ının Yapımı" adlı bölümde de başlangıçtan itibaren filmin geniş bir yapım öyküsü yer alıyor. İkinci diskteyse, silinmiş sahneler, Tim Burton'ın Noel Gecesi Kâbusu'nun Dünyası adlı bir bölüm, bu bölüm içerisinde yer alan karakter tanıtımları, karakterlerin perdeye nasıl taşındığına dair bilgiler ve özel tasarımların yapım hikâyesi bulunuyor. Filmin storyboard çalışması ve film/storyboard karşılaştırması da ekstralar arasında. Diskin asıl sürpriziyse, Tim Burton'ın iki kısa animasyonu. Bu animasyonlardan ilki, yönetmenin başyapıt kıvamındaki filmi "Vincent". Diğeriyse yarım saat süren ve yenilenmiş versiyonuyla DVD'ye eklenen "Frankenweenie".

Murat Emir Eren

BUNU BEĞENDİYSENİZ

Vincent (1982)

Tim Burton sineması 50'li yılların korku filmlerinden, gotik masallardan ve şehir efsanelerinden fazlasıyla etkilenen bir sinema malum. Yönetmenin kısa animasyon filmi "Vincent"sa, Burton sineması hakkında büyük ipuçları veren bir film. Korku hikâyelerinin etkisinde kalan ve gündüz kabusları gören küçük Vincent'ın öyküsünü anlatan yapımda yönetmenin favori oyuncusu Vincent Price da anlatıcı olarak karşımıza çıkıyordu.

BeterBöcek/Beetlejuice (1988)

Tim Burton'ı geniş kitlelere duyuran ve yönetmenin özgün dünyasını başarıyla yansıttığı filmi "Beter Böcek", inanılmaz görselliğiyle olduğu kadar Michael Keaton'ın müthiş performansı ve gencecik Winona Ryder'ın sürpriz oyunuyla taçlanıyordu. Filmin diğer başrol oyuncuları Geena Davis ve Alec Baldwin'se, o dönemki popülaritelerine rağmen böylesine "tuhaf" bir yapımda rol alacak cesarete sahip oldukları için alkışı hak ediyorlardı. "Noel Gecesi Kabusu"yla benzer bir atmosfere sahip olan bu filmi hala görmediyseniz, mutlaka izleyin!

Ölü Gelin/Corpse Bride (2005)

Birçok açıdan "Noel Gecesi Kabusu"ndaki Sally'yi andıran Ölü Gelin'in hüzünlü öyküsünü anlatan film, Ölüler Diyarı tasarımıyla, yan karakterleriyle, aynı zamanda bir müzikal olmasıyla ve animasyon tekniğiyle "Noel Gecesi Kabusu"nu fazlasıyla andırıyordu. Bu iki filmi peş peşe izlemek enteresan bir deneyim olacaktır.

Seni İstiyorum / Accross the Universe (2007)

Yön: Julie Taymor
Oyn: Jim Sturgess, Evan Rachel Wood
Bölge: 2 (Türkiye)
Süre: 133
Ses: İngilizce 5.1 D.D
Görüntü: 16:9 Geniş Ekran 2.35:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪✪ **DVD:** ✪✪

Tek ihtiyacınız sevgi...

1960'ların özgürlükçü ruhuna bir ağıt olan romantik müzikal dram, efsanevi İngiliz topluluğu The Beatles'ın ünlü şarkılarıyla süslü. "Bütün ihtiyacınız aşk ve sevgi!" diye haykıran filmin yönetmeni, müziği ile Oscar adayı olan biyografik dram "Frida" ile hatırlayacağımız Julie Taymor. Liverpool'dan yola çıkıp, yıllardır görmediği kayıp babasını aramak için, yeni dünyanın kalbine, New York'a giden yoksul sanatçı adayı Jude (Jim Sturgess), yolunun aristokrat bir ailenin güzeller güzeli kızı Lucy (Evan Rachel Wood) ile kesişmesi üzerine, kendini Vietnam savası karşıtı protestoların ve rock'n'roll odaklı bir hayatın tam ortasında bulur. Jude ve Lucy, Dr. Robert (Bono) ve Mr. Kite'ın (Eddie Izzard) rehberliği eşliğinde, ilham perileriyle dolu Greenwich Village'dan, sokaklarında isyan bayrakları dalgalanan asi Detroit şehrine uzanan savaş karşıtı bir dönemin ve o günlerin özgürlükçü ruhunun bir parçası haline gelirler. Beatles'ın birbirinden ünlü 33 şarkısıyla şekillenen aşk hikâyesi, sadece romantik ve nostalji yüklü bir yolculuk değil, günümüzde de karşılığı olan toplumsal mesajıyla dikkat çeken bir hikâyesi var aynı zamanda. Milos Forman'ın çektiği, türün ünlü klasiği "Hair" tadındaki müzikal, olağanüstü yapım tasarımı ve görüntü yönetimiyle de dikkat çekiyor. Başrollerini, şarkıları bizzat yorumlayan güzel aktris Evan Rachel Wood ve başarılı İngiliz aktör Jim Sturgess'in paylaştıkları filmde Bono, Joe Cocker, Salma Hayek gibi ünlü isimler de konuk oyuncu olarak rol alıyor. En iyi kostüm dalında Oscar adayı olan film, müzikal-komedi türündeki en iyi film dalında ise Altın Küre için yarışmıştı. Adını Beatles'ın ünlü şarkısından alan film, Beatles hayranları için de unutulmayacak bir müzik ziyafeti: Girl, Helter Skelter, Hold Me Tight, All My Loving, I Want to Hold Your Hand, With A Little Help From My Friends, It Won't Be Long, I've Just Seen a Face, Let It Be, Come Together, Because, Something, Strawberry Fields Forever, While My Guitar Gently Weeps, Happiness Is A Warm Gun, Hey Jude, Don't Let Me Down, All You Need Is Love, Lucy In The Sky With Diamonds, Accross the Universe ve She Loves You, filmde dinleyeceğimiz ünlü Beatles şarkılarından bazıları... Filmdeki karakterlerin isimleri, yine ünlü topluluğun şarkı sözlerinden seçilmiş. Jojo karakteri Jimi Hendrix'i temsil ederken, Sadie karakteri ise Janis Joplin'in ta kendisi. Paul Mc Cartney ve Yoko Ono, filmin çekimleri boyunca Julie Taymor'a içten destek vermişler ve sık sık seti ziyaret etmişler. İçten, son derece naif, özgürlüğe, dayanışmaya, eşitliğe ve dünyanın değişeceğine olan inancını asla kaybetmemiş, narin bir dostluk ve sevgi öyküsü.

EKSTRALAR: Julie Taymor ve Elliot Goldenthal'ın sesli yorumları, filmin yapım öyküsü, filmin müzikleri hakkında merak edilenler, silinmiş sahneler, fragmanlar ve bir fotoğraf galerisi...

Murat Erşahin

Spiderwick Günceleri
The Spiderwick Chronicles (2008)

Gerçeği gösteren masallardır...

Yön: Mark Waters
Oyn: Freddie Highmore, Mary Louise Parker, Nick Nolte,
Bölge: 2 (Türkiye)
Süre: 91
Ses: İngilizce, Almanca, Türkçe 5.1 DD
Görüntü: Geniş Ekran 2.35:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪

Anlayış, olgunlaşma, sevgi, dayanışma ve en yakınlarımızın değeri üzerine sıcacık bir öykü var karşımızda. İyi ile kötünün sonu gelmez savaşı etrafında aile olabilmenin ve birey hissetmenin olanca onuru yanında, birlikte olup birlikte kalabilmenin keyif ve değerini anlatan bir öykü. En yoğun, hayati işlerin içinde bile, bize en çok ihtiyacı olanları, sevdiklerimizi, en yakınlarımızı asla ihmal etmememiz, zamanın olanca göreceliğinde her anı değerli kılmanın yolunu bulabilmemiz üzerine son derece naif bir masal. Yaşadığımız yerin ve hemen yanı başımızdaki evrenlerin son derece karanlık, zorlu ve kötücül yanları olduğu gerçeğine parmak basmayı unutmayan, ayakları yere basan bir tespit. Holly Black'in yazıp, Tony DiTerlizzi'nin resimlediği beş kitaplık aynı adlı serinin beyazperde uyarlaması, kaçırılmaması gereken bir film. Mark Waters'ın yönettiği "Spiderwick Günceleri", başarılı bir fantastik dram olmasının yanı sıra, etrafımızdaki dünyayı kavramak adına, filmdeki tabirle ideal bir 'çevremizdeki fantastik dünyayı tanıma ve anlama kılavuzu'. Kitabı uyarlayan isimler arasında, bağımsız ve aykırı işleriyle farklı olmayı başaran John Sayles'in adını görmek şaşırtıcı değil; Freddie Highmore'un ikiz kardeşleri canlandırırken sergilediği üstün performans da öyle... Sevginin, zaman ve mekân kavramlarından bağımsız bir şey olduğunu hatırlatan film, görkemli sahneler yerine yine çok çalışılmış ama 'yerinde', 'ölçülü' sahne ve efektler kullanıyor. Söyleyeceklerini, dağıtmadan, çekirdek öyküden uzaklaşmadan söylüyor. Fantastik dünyayı tanımak, anlamak, perileri, cinleri, canavarları görebilmek ve onların sihirli dünyasında bir maceraya atılmak... İnanın hiçbiri, yıllar önce ayrılmış birbirini çok seven iki insanın, bir baba ve kızının, yıllar sonra bir araya geldiği o 'an' kadar önemli değil.

EKSTRALAR: Diskte "Spiderwick: Hepsi Gerçek", "Bu Spiderwick Dünyası" adlı, filmin uyarlandığı romanla ilgili detaylar ve filmle ilgili yapım bilgileri içeren bölümler yer alıyor. Ayrıca meraklısı için Arthur Spiderwick'in Çalışma Rehberi adlı özel bir bölüm daha mevcut.

Murat Erşahin

GÖZLERİMİZ YOLLARDA

Şato/ Das Schloss (1997)

Michael Haneke'nin birçok filmi, geçtiğimiz yıl DVD olarak ülkemizde de piyasaya sürüldü. Şu ana kadar yönetmenin "Yedinci Kıta", "Benny'nin Videosu", "Tesadüfi Bir Kronolojinin 71 Parçası", "Funny Games" gibi filmleri piyasaya çıktı. Ancak Haneke'nin en çok ses getiren filmlerinden, Kafka uyarlaması "Şato"nun DVD'si ne yazık ki DVD piyasasındaki yerini alamadı. Haneke'nin Kafka'ya saygı duruşu niteliğindeki filmi, uzak bir kasabaya gönderilen devlet görevlisi K'nın hikayesini anlatıyordu ve tıpkı roman gibi yarıda kesiliyordu. Bu nedenle de film yapıldığı yıl olay yaratmıştı.

Ay/La Luna (1979)

Bernardo Bertolucci'nin birçok ilk dönem filmi gibi, yönetmenin eşsiz filmlerinden "La Luna" da ülkemizde DVD izleyicisiyle buluşmuş değil. Opera sanatçısı bir anne ve oğlu arasındaki tutkulu ilişkiyi konu eden film, ensest ilişkinin sınırlarında dolanan cesur hikayesi, görselliği ve müzik kullanımıyla dikkat çeken son derece ihtişamlı bir yapımdı. Anne Caterina ve oğlu Joe arasındaki ilişkinin yansıtılışıyla ilgili olarak geçmişte birçok ülkede sansüre takılan yapım, neyse ki son yıllarda hayli özenli bir DVD'yle yurt dışında piyasaya sürüldü. Bize de bekleriz!

Not: Sizler de, beklediğiniz, DVD reyonlarında görmek istediğiniz filmlerin isimlerini yazıp bize gönderin, bu köşede yer verelim.
Mail adresimiz: sinema@turkuvazdergi.com.tr

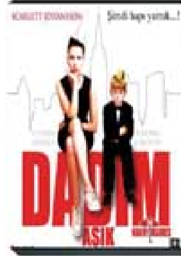
DVD Rehberi

Dadım Aşık / The Nanny Diaries (2007)

Hayata hazır mısınız?

Yön: Shari Springer Berman, Robert Pulcini
Oyn: Scarlett Johansson, Laura Linney, Paul Giamatti
Bölge: 2 (Türkiye)
Süre: 106
Ses: İngilizce 5.1 D.D
Görüntü: 16:9 Geniş Ekran 1.85:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: As Sanat
Film: ✪✪✪✪ Ekstralar: -

New Jerseyli Annie Braddock (Johansson), üniversiteyi bitirdikten sonra New York'ta iş aramaya koyulur. Manhattan'da yaşayan zengin bir ailenin çocuğuna dadılık yapmaya başlayan genç kız, annesine bir bankada çalıştığı yalanını söylemektedir. Sadece baktığı yaramaz çocukla değil, onun şımarık ailesinin kaprisleriyle de boğuşmak zorunda kalan Annie, hayatı tanımak ve kim olduğunu öğrenmek için bu zorlu macerayı yaşamak zorundadır. Emma McLaughlin ve Nicola Kraus'un "The Nanny Diaries" adlı romanından uyarlanan aynı adlı film, ülkemizde "Dadım Aşık" ismiyle vizyona girmişti. Başrolde beyazperdenin en güzel ve yetenekli isimlerinden Scarlett Johansson'un yer aldığı filmde diğer önemli rolleri usta oyuncu Paul Giamatti ve ilerleyen yaşına rağmen güzelliğini koruyan Laura Linney paylaşıyorlar. Filmin yönetmenleri ise "American Splendor / Görkemli Hayatım" ile en iyi uyarlama senaryo dalında Oscar adayı olan ikili Shari Springer Berman ve Robert Pulcini. Kapitalizmle, onun çöküntüye uğrattığı insan ruhlarıyla ve hayatın acımasız zorluklarına ilişkin küçük ama önemli ayrıntılarla dalga geçen bu filmi çok seveceksiniz.

Murat Erşahin

Waz (2007)

Aşk yaralamaz, öldürür.

Yön: Tom Shankland
Oyn: Stellan Skarsgard, Melisa George, Selma Blair
Bölge: 2 (Türkiye)
Süre: 104
Ses: İngilizce 5.1 D.d
Görüntü: 16:9 Geniş Ekran 2.35:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

Şehrin karanlık sokaklarında, kimileri paramparça vaziyette, kimileri derileri üzerine 'waz' yazısı kazınmış bedenler bulunur. Dedektif Eddie Argo (Skarsgård) ve iş arkadaşı Helen Westcott (George), bu dövmede yazan denklemi çözmeye kararlıdırlar. Araştırmaları sonucu kurbanların hepsine korkunç bir seçim önerildiğini fark ederler: Sevdiğin birini öldür ya da ölmeyi göze al! Yaşadığı yerde, insanlığa dair her tür sapkınlık ve vahşete alışkın hale gelen Dedektif Argo'nun yaşantısı, yeni iş arkadaşı Westcott'u da rahatsız etmektedir. Waz denklemini çözmeye girişen Eddie ve Helen, katilin son bir aşk testi uygulamakta olduğunu fark ederler. Bu test, akla gelebilecek her tür işkenceden daha ağırdır. Tom Shankland'ın yönettiği yapım, dram ağırlıklı bir gerilim. Başrollerini İsveçli usta aktör Stellan Skarsgård, Melissa George ve Selma Blair'in paylaştıkları film, sevgi, yalnızlık, intikam, fedakârlık, tutku, saplantı, suç ve ceza üzerine kapkara bir öykü anlatıyor. Bedenlerine WAZ sözcüğü kazınmış cesetler, olayı araştıran tecrübeli dedektif Eddie ve çaylak ortağı Helen'ı geçmişe, kapanmamış bir davaya götürecektir. İşlenmiş suçlar ve çekilmemiş cezaların yol açtığı dehşet, türü sevenleri memnun edecek bir öyküde cisimleşiyor. Film, afişi ve biçimi bakımından "Testere" serileri ve "Yedi"ye benzetilse de, içerdiği drama yaklaşımı açısından bu filmlerden ayrılıyor. Atmosferi, dokusu ve meseleye bakışıyla tutarlı, özenli bir çalışma.

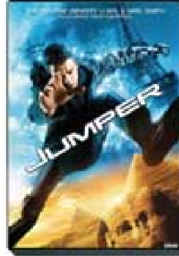
EKSTRALAR: Yönetmenin sesli yorumları, filmin geniş bir yapım öyküsü, silinmiş sahneler ve yapım ekibiyle yapılan röportajlar yer alıyor.

Murat Erşahin

Jumper (2008)

Gözüme inanırım, haydi zıpla!

Yön: Marc Forster
Oyn: Hayden Christensen, Samuel L. Jackson
Bölge: 2 (Türkiye)
Süre: 88
Ses: 5.1 DD
Görüntü: 16:9 Geniş Ekran 2.35:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪ Ekstralar: -

Steven Gould'un 1992 tarihli aynı adlı bilimkurgu romanından beyazperdeye uyarlanan "Jumper"ın yönetmeni, "The Bourne Identity" ve "Mr. & Mrs. Smith" filmlerini yönetmiş yetenekli sinemacı Doug Liman. Başrolde, Kanada asıllı aktör Hayden Christensen'i izleyeceğimiz bilimkurgu aksiyonda usta oyuncular Samuel L. Jackson, Diane Lane ve genç yetenek Jamie Bell de rol almışlar. David Rice (Christensen) adlı genç adam, çok tuhaf ve imkânsız görünen bir güce sahiptir. Uzay-zaman dokusu içindeki yırtıkları kullanarak kendini, zihninde canlandırdığı herhangi bir yere anında ışınlayabilmektedir. Mısır'daki piramitler üzerinde kahvaltısını edip, Avustralya'ya sörf yapmaya, oradan Paris'e akşam yemeğine ve Tokyo'ya kahve içmeye gidebilmektedir. Duvarların içinden geçmek, çok iyi korunan banka kasalarına ve en gizli odalara girebilmek de dahildir buna. Şimdiye kadar, bu olağandışı gücünü sadece geçmişindeki tatsız anılardan kaçmak, sınırsız zenginliğin ve özgürlüğün tadını çıkartmak için kullanmıştır. Kendisi gibi güçleri olan Griffin (Bell) ile karşılaşınca, o ve onun gibileri ortadan kaldırmayı amaçlayan gizli bir organizasyonun varlığını fark eder. Davis S. Goyer ve Jim Uhls'un beyazperdeye uyarladıkları aksiyon ağırlıklı bilimkurgu macera, türün hayranları için ilginç bir deneyim. Özenle yaratılmış efektler, aksiyon sahneleri ve sağlam kurgu dikkat çekici.

Murat Erşahin

Pek Yakında

Önümüzdeki aylarda DVD'si çıkacak filmlerden bazıları...

Asteriks Olimpiyat Oyunlarında
Asterix Aux Jeux Olympiques (2008)
Yön: Frederic Forestier, Thomas Langmann Oyn: Gérard Depardieu, Clovis Cornillac

Con Air (1997)
Yön: Simon West Oyn: Nicolas Cage, John Cusack, John Malkovich

Iron Man (2008)
Yön: Jon Favrau Oyn: Robert Downey Jr, Gyweneth Paltrow, Jeff Bridges

21 (2008)
Yön: Robert Luketic Oyn: Jim Sturgess, Kevin Spacey

Gelin Benim Olacak
Made of Honor (2008)
Yön: Paul Wiland Oyn: Patrick Dempsey, Michelle Monaghan

Ben X (2007)
Yön: Nic Balthazar Oyn: Greg Timmermans, Laura Verlinden

Utanç/Buddha Collapsed Out Of Shame (2007)
Yön: Hana Makhbalbaf Oyn: Abbas Alijome, Nikbakht Noruz

Mistik Olay/The Happening (2008)
Yön: M. Night Syhamalan Oyn: Mark Wahlberg, Zooey Deschanel

Narnia Günlükleri: Prens Kaspiyan
The Chronicles of Narnia: Prince Caspian (2008)
Yön: Andrew Adamson Oyn: Ben Barnes, William Moseley

Indiana Jones: Kristal Kafatası Krallığı/Indiana Jones and the Kingdom of the Crystal Skull (2008)
Yön: Steven Spielberg Oyn: Harrison Ford, Shia LaBeouf

Mamma Mia! (2008)
Yön: Phyllida Lloyd Oyn: Meryl Streep, Pierce Brosnan

Sex and the City: The Movie
Yön: Michael Patrick King Oyn: Sarah Jessica Parker, Kim Catrall

DVD Rehberi

Banka İşi / The Bank Job (2008)

Seninki düpedüz vurgun sayılır.

Yön: Roger Donaldson
Oyn: Jason Statham, Saffron Burrows
Bölge: 2 (Türkiye)
Süre: 111 dk
Ses: Türkçe, İngilizce 5.1 D.D
Görüntü: 16.9 Geniş Ekran
Altyazı: Türkçe
Şirket: Sony
Film: 2 Ekstra: Yok
Film: ✪✪ Ekstralar: -

Ardı arkası kesilmeyen 'gerçek olaylardan esinlenmiş' filmlere bir yenisi Roger Donaldson imzalı "The Bank Job" ile ekleniyor. 1971 yılında Londra'da gerçekleşmiş bir soygundan yola çıkan film, bir grup amatör soyguncunun Birleşik Krallık tarihinin en gizemli skandallarından birinde rol oynayışını perdeye taşıyor. Sıradan bir otomobil satıcısı olan Terry (Jason Statham) eskiden beri tanıdığı Martine'den (Saffron Burrows) çantada keklik görünen bir banka soygunu teklifi alır. Arkadaşlarından oluşan amatör bir ekiple bankadaki kiralık kasalarda bulunan kişisel ve değerli eşyaları talan etmek üzere işe koyulan Terry'nin henüz bilmediği şey ise Martine'in bazı hükümet yetkilileriyle işbirliği yapmakta olduğudur. Martine'e şantaj yapıp onu bir piyon olarak kullanan hükümet ajanlarının amacı ise Kraliyet ailesini doğrudan ilgilendiren bir skandalı örtbas etmektir. Tabii işe yozlaşmış polisler ve bilumum suçlular da dâhil olunca Terry, Martine ve diğer ekip üyeleri kendilerini karmaşık ve tehlikeli bir durumun göbeğinde buluverirler. Hemen her soygun filminden bekleyeceklerinizin asgarisini "The Bank Job"da da bulmanız mümkün. Kimi inandırıcılık problemlerini göz ardı edebilmeniz halinde gayet sorunsuz işlediği söylenebilecek senaryo kurgusu, yükseklerde seyreden gerilim ve heyecan dozuyla film, en azından bu yönüyle vaat ettiklerini yerine getiriyor. Öte yandan politik metninin altını bir türlü dolduramadığı gibi, soygun filmleri türüne herhangi bir yenilik getirdiğini söylemek mümkün değil.

İlhan Yurtsever

Vahşi Zarafet / Savage Grace (2007)

Kapkara bir itiraf

Yön: Tom Kalin
Oyn: Julianne Moore, Stephen Dillane
Bölge: 2 (Türkiye)
Süre: 97 dk
Ses: İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş Ekran 1.85:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪✪ Ekstralar: ✪

İki Aynı adlı ödüllü romandan uyarlama olan "Vahşi Zarafet"te, dev bir plastik firmasının veliahtı Brooks Baekeland (Dillane) ile evli olan Barbara Daly'nin (Moore) gerçek hikâyesi anlatılmakta. Kızıl saçlı, alımlı ve karizmatik kadın, kocasının şaşaalı ve asil hayatına hiçbir zaman tam olarak uyum sağlayamamıştır. Aralarındaki bu dengesizliğe bir de çocuk sahibi olmaları eklenince ilişkileri aradan geçen yıllar içinde iyiden iyiye sarsılır. Oğulları Tony (Eddie Redmaine), babasının gözüne girmeyi hiçbir zaman başaramamıştır. Babasıyla arasındaki aşılmaz mesafe, Tony'yi gittikçe annesine yaklaştırır. Bu yakınlaşma aynı zamanda bir trajedinin de doğuşu olacaktır. "Vahşi Zarafet", bir ailenin yükselişi ve dibe vuruşunu, arka planına New York, Paris, Fas ve Londra'nın efsane güzellikteki mekânlarını alarak anlatmakta. Geçtiğimiz İstanbul Film Festivali'nde de gösterilmiş olan sarsıcı dram, 60'lar ve 70'lerde yaşanmış gerçek olaylara dayalı trajik bir öykü anlatıyor.

Eşcinsellik, ensest ve girift ruhsal çözümlemelere sahip olan film, sinema adına geçtiğimiz yılın önemli işlerinden biri. Tom Kalin'in yönettiği filmde yetenekli aktris Julianne Moore, Stephen Dillane, Hugh Dancy ve Eddie Redmayne önemli rolleri üstlenmişler. Film, yürüdüğü bıçak sırtı yol üzerinde asla basite kaçmadan, yürekli ve doğru bir biçimde ilerliyor. Bu incelikli ve duyarlı yapım, gerçeklere sadece değip geçmiyor, onları cesaretle tespit ediyor. Mutlaka izlenmeli.

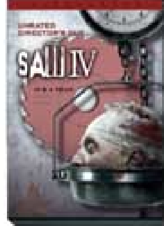
EKSTRA: Filmin ekstra seçenekleri fotoğraf galerisi ve fragmandan ibaret.

Murat Erşahin

Testere 4 / Saw IV (2007)

Doğramaya devam...

Yön: Brett Ratner
Oyn: Chris Tucker, Jackie Chan
Bölge: 2 (Türkiye)
Süre: 87 dk.
Ses: Türkçe 5.1 Surround, İngilizce 5.1 Surround
Görüntü: Anamorphic Geniş Ekran 2.35:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Sony BMG
Film: ✪✪◡ **Ekstralar:** -

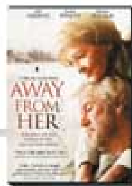
Kurbanlarına akla hayale gelmeyecek cinsten tuzaklar hazırlayan ve onları ölümle yaşam arasında terk eden 2000'li yılların seri katili Jigsaw'ın öyküsü tüm hızıyla sürüyor. Serinin dördüncü filmindeyse hikaye, direkt olarak bir önceki filmle (Testere 3) bağlantılı olarak yoluna devam ediyor. Filmde Jigsaw'la yardımcısı Amanda'nın ölümünün ardından sular durulmaz ve özel tim komutanı Rigg, kendisini hazırlanan son ölüm oyununun içinde bulur. Rigg'in içinde bulunduğu durumdan kurtulması içinse sadece 90 dakikası vardır. Bu sırada Jigsaw'ın müthiş yap bozunu çözmek için FBI ajanları Strahm ve Perez de yoğun çaba harcamaktadır... İlk film "Testere"yle büyük bir başarıya imza atan Leigh Whannell ve James Van, ikinci filmden sonra hikayeyi Darren Lynn Bousman'ın yönetimine emanet edip projenin yaratıcı kısmıyla alakalarını kesmişlerdi. İlk filmi takiben çekilen iki filmse, son derece başarısız yapımlar olarak dikkat çekmiş, fakat ilk filmin sadık hayran kitlesini bir biçimde salona çekmeyi başarmışlardı. "Testere 4" bir yanıyla serinin izleyici nezdindeki itibarını devam ettirebilmek için son şansı ve yönetmen Darren Lynn Bousman'ın bu şansı iyi değerlendirdiğini söylemek mümkün. "Testere" serisini izleyicisiyle buluşturan sadist şiddetin dozu bu filmde biraz daha artmış. Senaryo da ilk filmde olduğu gibi izleyicisini ciddiye alan bir yapıya sahip. Üstelik film, en az ilki kadar da etkileyici bir finalle izleyicisini salondan uğurluyor. Serinin ve Jigsaw meselesinin lüzumundan fazla uzadığını düşünenlerden değilseniz, "Testere 4"ün sizi memnun edeceği kesin.

EKSTRALAR: Diskte yönetmen Darren Lynn Bousman'ın yorumları, yönetmenin çekimler sırasında tuttuğu video günlüğü, filmdeki tuzakların hazırlanışı ve silinmiş sahneler yer alıyor. **Murat Emir Eren**

Ondan Uzakta
Away From Her (2006)

Yön: Sarah Polley
Oyn: Gordon Pinsent, Julie Christie
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪

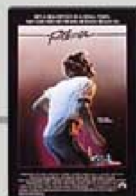

Grant ve Fiona, evliliklerinde elli yılı geride bırakmışlardır. Uzun zamandır hafıza problemi çeken Fiona'nın bu durumu iyiden iyiye ilerlediğinde, Grant eşinin Alzheimer hastası olduğu gerçeğiyle yüzleşir. Kliniğe yatırdığı Fiona'yı, mecburi bir sebeple bir ay süreyle göremeyen Grant, tekrar onu gördüğünde, eşinin kendisini dahi hatırlamadığını fark edecektir. Üstelik Fiona artık başka bir erkekle ilgilenmektedir. Özellikle, usta oyuncu Julie Christie'nin, kendisine Oscar adaylığı getiren performansıyla dikkat çeken film, oyuncu olarak da çok sevdiğimiz aktris Sarah Polley'in ilk uzun metraj filmi. Filmin DVD'sinde herhangi bir ekstra bulunmuyor.

Murat Emir Eren

Footloose (1984)

Yön: Marc Forster
Oyn: Hayden Christensen, Samuel L. Jackson
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪

Ren (Kevin Bacon) annesiyle beraber taşındığı taşra kasabasında kendine bir çevre edinmekte gecikmez. Ancak, fazlasıyla dindar ve tutucu bir yer olan kasabada rock müzik dinlemek ve dans etmek gibi aktiviteler gençleri günaha teşvik ettiği gerekçesiyle yasaklanmıştır. En büyük tutkusu dans olan Ren kasabada bir şeyleri değiştirebilmek adına bir dans balosu düzenlemeye karar verir ve kasabalıları karşısına almış olur. Bir kuşak için kült değeri taşıyan fakat bugün demode bir gençlik filmi olmaktan öteye gidemeyen "Footloose" 80'ler için bile 'suni' kaçan bir Amerikan taşrası koyuyor önümüze.

İlhan Yurtsever

Flashdance (1983)

Yön: Adrian Lyne
Oyn: Jennifer Beals, Michael Nouri
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪

Sinema 80'li yılların müzik, dans ve romantizm dolu popüler filmini, "Nine _ Weeks / Dokuzbuçuk Hafta", "Fatal Attraction / Öldüren Cazibe", "Jacob's Ladder / Dehşetin Nefesi", "Indecent Proposal / Ahlaksız Teklif", "Lolita" ve "Unfaithful / Sadakatsiz" filmlerinin ünlü ismi Adrian Lyne yönetmiş. Başrolleri paylaşan isimlerse, bu filmle yıldızlaşan Jennifer Beals ve Michael Nouri. Alexanda Owens geceleri Pittsburgh'da bir barda dansçı olarak, gündüzleri ise bir inşaat firmasında kaynakçı olarak çalışmaktadır. Genç ve yetenekli dansçının en büyük hayali önde gelen bir dans okuluna kabul edilebilmektir. Dört dalda Oscar adayı olan film, Irene Cara'nın seslendirdiği "Flashdance... What a Feeling" adlı ünlü şarkısıyla en iyi orijinal şarkı dalında Oscar kazanmıştı. Birbirinden ünlü şarkılarla bezeli soundtrack'iyle dikkat çeken romantik film, sizleri 80'li yıllara doğru nostaljik bir yolculuğa davet ediyor. **İlhan Yurtsever**

DVD Box Set

Laurel ve Hardy Koleksiyonu

Sinemanın en komik ikilisi...

İngiliz popüler kültürünün en tanınmış ve belki de en fazla ticari ürüne malzeme olmuş yüzlerinden olsalar da, bugün Stan Laurel ve Oliver Hardy'nin filmlerini pek fazla hatırlayan kalmadı ne yazık ki. Elbette televizyonlarımızda zaman zaman halen yayınlanan kısa filmleri sayesinde Laurel ve Hardy'nin tarzları hakkında yeni kuşağın da fikir sahibi olması mümkün olabiliyor ancak özellikle ikilinin uzun metrajlarına ulaşabilmek artık pek de kolay görünmüyor. Bu anlamda, Saga tarafından piyasaya sürülen 3 disklik Laurel & Hardy koleksiyonu onların farklı dönemlere ait çalışmalarını hatırlamak adına önemli bir fırsat.

Toplam 2 uzun ve 8 kısa filmden oluşan setteki en dikkat çekici yapım yaklaşık 70 dakika uzunluğundaki 1939 tarihli "Uçan Şeytanlar/The Flying Deuces". Yönetmenliğini, oyunculuktan gelme A. Edward Sutherland'in üstlendiği film, Stan ve Oliver'ın tatil için gittikleri Paris'te açılıyor. Kaldıkları otelin sahibinin kızı Georgette'e âşık olan Oliver, zaten evli olan kadın tarafından reddedilince çözümü boynuna bir taş bağlayıp kendini nehre atmakta buluyor; üstelik can yoldaşı Stan'i de yanına katarak. Neyse ki intihar girişimleri sonuca ulaşmayan ikili, Oliver'ın Georgette'i unutmasını sağlamak için Yabancılar Lejyonu'na katılmaya karar veriyor. Elbette tahmin edebileceğiniz üzere iki kafadar daha ilk adım attıkları andan itibaren koca lejyonu birbirine katmaktan da geri durmuyorlar.

Tipik bir Laurel & Hardy komedisi olarak tanımlayabileceğimiz film, hem ikilinin hem de dönemin komedi anlayışına uygun biçimde gayet sade ama bir o kadar da tempolu bir yapıda ilerliyor. Stan'in sonu gelmez sakarlıkları ve saflığı, Oliver'ın ise sözde bilgiçliğinin altındaki ahmaklığının sürüklediği yapım, iyi kurgulanmış, dozunda mizahıyla izleyiciyi eğlendirme konusunda hiç mi hiç zorlanmıyor. Özellikle de Stan'in formunun zirvesinde olduğunu belirtmeden geçemeyeceğiz. Öte yandan film, şaşırtıcı finaliyle de Laurel & Hardy ikilisinin kariyerinde hayli ilginç bir noktaya yerleşmeyi başarıyor.

Koleksiyondaki diğer uzun metraj ise Laurel ile Hardy'nin son filmi olma özelliğini de taşıyan "Ütopya/Utopia". Filmde Stan, amcasından miras kalan adaya ulaşmak için Oliver ile beraber yola koyuluyor. Yanlarına aldıkları yersiz yurtsuz Antoinne ve tekneye kaçak binen Giovanni de onlara bu yolculuklarında eşlik ediyorlar. Ancak aniden kopan bir fırtına onları başka bir adada mahsur bırakıyor. Burada kendilerine her şeyden uzak bir yuva kurup yepyeni bir hayata başlayan dörtlünün keyfi ise adanın keşfedilip diğer insanların akınına uğramasıyla bozuluyor. Birçok ülkenin ada üzerinde hak iddia etmesi karşısında ise Laurel ile Hardy ilginç bir çözüm yoluna

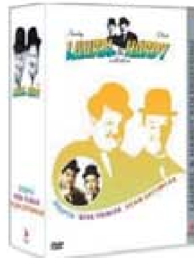
giderek kanun, vergi, yurttaşlık gibi kavramların geçmediği kendi devletlerini kurmaya karar veriyorlar.

Laurel ile Hardy'yi artık iyiden iyiye yaşlanmış bir halde izlemek başlı başına tuhaf bir deneyim fakat asıl üzücü olan, belki birkaç sahnesi hariç "Ütopya"nın genel anlamda güldürmeyi becerememesi. Dolayısıyla bir komediden beklenecek en temel ve asgari işlevlerini hakkıyla yerine getiremeyen ve vasatın epey altında bir B filmi havasında ilerleyen "Ütopya" zaman zaman can sıkıcı bir hal almaktan kurtulamıyor. Filmin en ilginç özelliklerinden biri olan politik boyutu ise deyim yerindeyse adeta güme gitmiş durumda. Bir ara yakaladığı anarşist duruşla dikkat çeken film, zayıf senaryosunun altında ezilerek, söylemini basit ve fazlasıyla naif bir önermenin ötesine taşıyamıyor.

Koleksiyonun üçüncü ve son diski ise her biri sessiz sinema dönemine ait kısa filmlerden oluşuyor. Ancak hemen belirtelim, hiçbirinde Laurel ile Hardy'yi yan yana izlemeniz mümkün değil; zira söz konusu filmlerin hepsi de Laurel & Hardy ortaklığının kurulmasından önceki dönemde hayata geçmiş yapımlar. DVD'deki Stan Laurel filmleri olan "Roughest Africa", "Zeb vs. Paprika", "The Sleuth" ve "Dr. Pyckle and Mr. Pride"dan, özellikle meşhur Dr. Jekyll and Mr. Hyde hikâyesine getirdiği ironik yorum ve Laurel'in müthiş oyunuyla dikkat çeken "Dr. Pyckle and Mr. Pride" diğerlerinden bir adım önde duruyor. Oliver Hardy seçkisini oluşturan "One Too Many", "The Show", "Stick Around" ve "Along Came Auntie" filmleri ise Laurel'in kısalarına kıyasla nispeten zayıf yapımlar olarak göze çarpıyor.

3 disklik Laurel & Hardy koleksiyonu, ünlü komedyenlerin farklı dönemlere ait çalışmalarını hatırlamak adına son derece önemli bir fırsat.

Genel itibariyle ilgiyi fazlasıyla hak eden box setin en çok göze batan eksiklikleri ise ekstralarının zayıflığı ve sete alınan filmlerin kalitesi. Elbette mevcut şartlar altında buna da şükretmek gerek fakat filmografileri çok daha üst düzey yapımlarla doluyken, Laurel ve Hardy'nin görece sıradan sayılabilecek filmleriyle yetinmek sinemaseverleri ancak belli bir yere kadar tatmin edebilir. Box setteki ek özelliklere gelince; birbirinin aynı olan "Uçan Şeytanlar" ve "Ütopya"nın ekstraları arasında Stan Laurel ile Oliver Hardy'nin filmografileri ve fotoğraf galerilerinin yanı sıra, Amerikan Tarım Bakanlığı için yapılmış "Test Tüpündeki Ağaç" başlıklı kısa bir reklam/skeç filmi de bulunuyor. Kısa filmlerin yer aldığı DVD'de ise Stan ve Ollie'nin filmografileri dışında herhangi bir ekstraya rastlamak mümkün değil ne yazık ki.

Box Set: ✪✪◡

İlhan Yurtsever

Uçan Şeytanlar

Yön: A. Edward Sutherland
Seslendirenler: Stan Laurel, Oliver Hardy, Jean Parker
Bölge: 2 (Türkiye)
Süre: 69 dk.
Ses: İngilizce Mono
Görüntü: 1.37:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Saga
Film: ✪✪✪◡ **Ekstralar:** ✪✪

Ütopya

Yön: Leo Joannon
Seslendirenler: Stan Laurel, Oliver Hardy, Suzy Delair
Bölge: 2 (Türkiye)
Süre: 82 dk.
Ses: İngilizce Mono
Görüntü: 1.37:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Saga
Film: ✪✪◡ **Ekstralar:** ✪✪

Kısalar

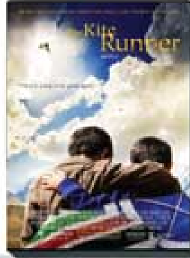
Yönetmenler: Ralp Ceder (Roughest Africa, Zeb vs. Paprika), Hary Sweet, Joen Rock, Scott Pembroke (The Sleuth, Dr. Pyckle and Mr. Pryde), Willard Louis (One Too Many), Larry Semon, Norman Taurog (The Show), Ward Hayes (Stick Around), Fred Guiol, Richard Wallace (Along Came Auntie).
Oyn: Stan Laurel, Oliver Hardy
Bölge: 2 (Türkiye)
Toplam Süre: 172 dk
Ses: -
Görüntü: 1.33:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Saga
Film: ✪✪✪ **Ekstralar:** ✪✪

DVD Rehberi

Uçurtma Avcısı / The Kite Runner (2007)

Yürek burkan, insancıl bir öykü…

Yön: Marc Forster
Oyn: Khalid Abdalla, Atossa Leoni, Said Taghmaoui
Bölge: 2 (Türkiye)
Süre: 128
Ses: 5.1 DD
Görüntü: 16:9 Geniş Ekran 2.35:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

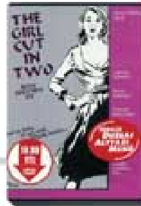

Kaliforniya'da yaşayan Amir, ülkeye Taliban rejiminin gelmesinden sonra Amerika'ya göç eden Kabilli zengin bir tüccar ailesinin oğludur. Kabil'de geçen çocukluk yılları sırasında evin hizmetçisinin oğlu Hassan ile aralarında çok sağlam bir dostluk bağı oluşmuştur. Ancak Amir, bir uçurtma yarışı sırasında Hassan'ın başına gelen elim olayda ona yardım edebileceği halde sırtını dönerek en sevdiği arkadaşına ihanet etmiştir. Aradan geçen uzun yıllar boyunca bu ihaneti hiç aklından çıkmaz. Yıllar sonra Hassan ve karısının Taliban tarafından öldürüldüğü haberini alır. Bunun üzerine bir zamanlar ihanet ettiği çocukluk arkadaşının başı dertte olan oğlunu bulmak ve onu kölelik yaşamından kurtarmak için Taliban yönetimi altındaki Afganistan'a geri döner. Khalid Abdalla, Atossa Leoni ve Said Taghmaoui'nin başrolleri paylaştığı "Uçurtma Avcısı", beyazperdeye Afgan yazar Khaled Hosseini'nin aynı adlı çok satan romanından uyarlandı. Yönetmenliğini, "Kesişen Yollar / Monster's Ball", "Düşler Ülkesi / Finding Neverland", "Gitme / Stay" ve "Lütfen Beni Öldürme / Stranger Than Fiction" gibi nitelikli filmlerin Alman asıllı yönetmeni Marc Forster'ın üstlendiği duygu yüklü dram, en iyi orijinal müzik dalında Oscar adayı olmuş, yabancı dilde en iyi film dalında da Altın Küre için yarışmıştı. Dünyanın can acıtan, insanlık dışı gerçeklerini yansıtan ünlü kitaptan uyarlanan bu hüzünlü film, usta işi bir sinema dili içeriyor.

EKSTRALAR: Kitabın yazarı Khalid Hosseini'yle yapılan bir söyleşi, Uçurtma Avcısı hikâyesinden resimler ve kitaptan kimi bölümler DVD'nin ekstra seçeneklerinde yer alan özel bölümler.

İkiye Bölünen Kız
La Fille Coupée en deux (2007)

Yön: Claude Chabrol
Oyn: Ludivine Sagnier, Benoit Magimel
Şirket: Kanal D Home Video
Film: ✪✪✪

Ülkemizdeki ilk gösterimi 27. Uluslararası İstanbul Film Festivali'nin 'Yıllara Meydan Okuyanlar' bölümünde yapılan film, yedinci sanatın ustalarından, Fransız yönetmen Claude Chabrol'ün imzasını taşıyor. Güzel ve çekici Ludivine Sagnier'e, Benoit Magimel ve François Berléand eşlik ediyorlar. Güzel hava durumu sunucusu Gabrielle, seçkin yazar ve namlı çapkın Charles ile aile servetinin çekici fakat dengesiz mirasçısı genç Paul arasında kalmıştır. Gabrielle tarafından terslenince Paul rakibine karşı vahşi ve çılgınca bir nefret duymaya başlar. Gabrielle adamlardan birinin metresi, diğerinin ise eşi olacaktır...

Murat Erşahin

Tutku Esirleri
In the Cut (2003)

Yön: Jane Campion
Oyn: Meg Ryan, Jennifer Jason Leigh, Mark Ruffalo
Şirket: Kanal D Home Video
Film: ✪✪✪

Frannie (Ryan) yalnız ve son derece monoton bir hayat süren, New Yorklu bir öğretmendir. Gündelik hayatın akışından kopmak üzereyken, tanık olduğu sıradışı bir olay, onu tekrar hayata bağlar. Kendini bir anda bir cinayet-sonrası sorgulamasında bulmuştur. Cinayeti araştıran dedektif ile yaşadığı ilişkiyse, onu farklı bir yere götürecektir. Susanna Moore'un kitabından uyarlanan filmin yönetmeni, 1993 yapımı filmi "The Piano" ile tanıdığımız Jane Campion. Filmin en önemli yanı, duygusal filmlerin, romantik komedilerin kraliçesi Meg Ryan'ın 'bambaşka' bir rolle karşımıza çıkması. Beyazperdede eski kimliğine veda etmeye niyetli olan farklı bir Meg Ryan izlemek ve kapkara bir suç dramına tanık olmak isteyenler için adeta bir mecburiyet.

Murat Erşahin

Beyaz Melek (2007)

Yön: Mahsun Kırmızıgül
Oyn: Yıldız Kenter, Nejat Uygur, Erol Günaydın
Şirket: Kanal D Home Video
Film: ✪✪

Müzisyen Mahsun Kırmızıgül'ün yazıp yönettiği film, özünde yaşlı insanlar ve onlara karşı ahlaki sorumluluğumuzla ilgili. Türk tiyatrosunun ölümsüz çınarları, Yıldız Kenter, Nejat Uygur, Erol Günaydın ve Gazanfer Özcan'ın yer aldığı kadroda, Mahsun Kırmızıgül, Cezmi Baskın, Sarp Apak, Fadik Sevin Atasoy ve Ali Sürmeli diğer önemli rolleri paylaşıyorlar. Ali ve Reşat, beyin kanseri olan babaları Ahmet'i tedavi görmesi için İstanbul'a getirmişlerdir. Ahmet, hastaneden kaçar ve kendini bir huzurevinde bulur. Buradaki insanları çabucak benimseyen Ahmet, huzurevindeki bir düğünün masraflarını karşılamak ister ve çiçeği burnunda çifti balayı için Diyarbakır'daki köyüne davet eder. Üstelik huzurevinin diğer sakinleri de bu geziye davetlidir. Hep beraber kiraladıkları bir minibüsle yola çıkarlar. Büyük macera bu yolculukla başlayacaktır.

Murat Erşahin

DVD Klasik

Çanlar Kimin İçin Çalıyor
For Whom the Bell Tolls (1943)

İdealist, özgürlükçü, cesur ve dokunaklı…

Yönetmen: Sam Wood
Senaryo: Dudley Nichols (Ernest Hemingway'in aynı adlı romanından)
Oyuncular: Gary Cooper, Ingrid Bergman, Akim Tamiroff
Bölge: 2 (Türkiye)
Süre: 150 dk.
Ses: İngilizce Mono
Görüntü: Anamorfik Ekran, 1.33:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Kanal D Home Video

Ernest Hemingway (1899-1961), farklı bir açıdan İspanyol iç savaşını fon alarak etkileyici bir aşk hikâyesi anlatır "Çanlar Kimin İçin Çalıyor" adlı ünlü kitabında. Hemingway'in hemen her nesli derinden etkilemeyi başaran kitabının adı, İngiliz şair John Donne'ın (1572-1631) bir katedralde başrahip olduğu dönemdeki vaazlarından birinden alıntıdır. Vaazların metinleri sonradan yayınlanmıştır. Okuyanı, daha ilk satırlarından itibaren etkisi altına alan, değindiği özgürlük ve cumhuriyete bağlılık temalarını, birliktelik, faşizme karşı mücadele ve idealizm kavramlarıyla sarmalayan roman, içerdiği yoğun romantizmle de popüler olmayı başarmıştır. Dönemin ünlü sinemacısı Sam Wood'un (1883-1949) yapımcı ve yönetmen olarak imza attığı aynı adlı film, romanın yayınlanmasından üç yıl sonra çekilir. Dokuz dalda Oscar adayı olan klasik, 'Pilar' rolünü üstlenen Yunanlı aktris Katina Paxinou'ya en iyi yardımcı kadın oyuncu Oscar'ını kazandırır ve daha o yıllardan itibaren bir klasik olarak anılmaya başlar. Film, İspanyol iç savaşı sırasında dağlarda faşistlere karşı savaşan gerilla güçleri arasında bulunan Amerikalı bir idealist olan Robert Jordan'ın gözünden savaşın anlamsızlığını da sorgular. Robert Jordan patlayıcı konusundaki uzmanlığı dolayısıyla Segovia şehrine yapılacak bir saldırıyı desteklemek için bir köprüyü havaya uçurmakla görevlidir. Kendisine yardım eden Pilar, güvenilmez Pablo ve büyük bir aşk yaşayacağı masum Maria, Jordan'ın hayatına giren ve onu derinden etkileyen kişiler olacaktır. Hayatının hemen her döneminde özgürlük peşinde koşmuş, faşizme karşı mücadele etmiş, İspanyol iç savaşına ve İkinci Dünya Savaşı'na gönüllü olarak katılmış olan Hemingway'in yaşadığı gerçek olaylardan esintiler taşıyan eserin beyazperde uyarlaması, usta yazarın kitaplarından perdeye yansıyan en başarılı uyarlama olarak gösterilmektedir. Senaryoda, dönemin usta senaristi Dudley Nichols'ın imzası vardır. Robert Jordan'ı efsane aktör Gary Cooper canlandırır. Güzel ve masum güzel Maria rolünde, sinemanın ve dönemin parlak yıldızlarından Ingrid Bergman, solcu gerilla Pilar rolünde, üstün performansıyla Oscar kazanmış Katina Paxinou ve kötü adam Pablo karakterinde ise yine dönemin ünlü karakter oyuncusu Gürcü asıllı Akim Tamiroff rol alırlar. Meselesi ve söyledikleri yanında, ünlü yıldızların başı çektiği oyuncu kadrosu, Victor Young'ın tematik müziği, Ray Rennahan'ın kamerası, eserin ruhunu çok iyi özümsemiş kurgusu ve yetkin teknik ekibiyle, aradan geçen yıllara rağmen eskimeyen ve eskimeyecek bir filmdir "Çanlar Kimin İçin Çalıyor". Filmin ana temalarından biri, insanın ölümle ilişkisidir. Tüm karakterler, üstlendikleri görevin ölümlerine sebep olacağını düşünmekte ve ölüm sebeplerini sorgulamaktadırlar. Kendini öldürmek, zor durumlarda düşmanın eline düşmekten daha iyidir. Bir de aşk vardır tabii... Bir anneyi, bir babayı, bir ülkeyi, bir ulusu, bir ideali sevmek gibidir karşındakini sevmek çoğu zaman. Aşk, en olmadık zamanlarda ortaya çıkar; umut ve dayanma gücü verir insana ve en karanlık anlarda yolunu aydınlatır. Galası, 14 Temmuz 1943'de New York'ta yapılan film, 24 haftada Kaliforniya'daki Paramount stüdyolarında ve Sierra Nevada'da çekilmiş, gişede de başarılı olan filmde, az sayıda İspanyol oyuncu da rol almıştır. Hemingway, Gary Cooper ve Ingrid Bergman'ın performanslarından çok memnun kalmış, eseri kaleme alırken günün birinde hep beyazperdeye uyarlanacağını düşündüğünü belirtmiştir. İki dalda Altın Küre'ye aday olan film, en iyi yardımcı erkek (Akim Tamiroff) ve en iyi yardımcı kadın oyuncu dallarında bu ödülleri kazanmayı başarmıştır. Film hakkında bazı negatif eleştiriler de yapılmıştır. Senaryonun romantik anlamda çok güçlü olduğu ama Dudley Nichols'ın uyarlamada, Hemingway'in politik yönler içeren eserini depolitize ettiği ileri sürülmüştür. Amerikalı ünlü heavy metal grubu Metallica'nın önemli şarkılarından "For Whom The Bell Tolls"un, ünlü eserle aynı ismi taşıdığını ve kitabın bir bölümü üzerine yazıldığını önemli bir not olarak belirtelim.

Murat Erşahin

Hazırlayan: Alkan Avcıoğlu
alkanavcioglu@yahoo.com

Godspeed You! Black Emperor (1976)

Düşük bütçesine rağmen tesir gücü çok yüksek bir film.

***Hikaye:** Japonya'daki Black Emperor adındaki motosiklet çetesi üzerine bir belgesel. Yönetmen Mitsuo Yanagimachi merkeze sürükleyici bir olay örgüsü yerleştirmek yerine, kamerasını çetenin gece gezintileri, toplantıları ve polisle tartışmaları arasında dolaştırıyor.*

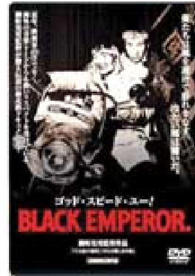
"Hiç izleyicim yok" diyor Mitsuo Yanagimachi bir röportajında. Her ne kadar daha ilk filmi olan "Godspeed You! Black Emperor"da (Goddo Supiido Yuu! Burakku Emparaa) ufak çapta bir sansasyon yaratmış olsa da... Bu son derece iddiasız düşük bütçeli filmi 1976'da Japonya'da beklentilerin üzerinde bir ilgi gördü ancak daha sonraki yıllarda bir daha su yüzüne çıkamadı. İsmini filmden alan Kanadalı post-rock grubu Godspeed You! Black Emperor sağ olsun, 2000'lerde bu kült filmin namı biraz daha duyuldu. Ancak yönetmenin sözleri hala isabet taşıyor. Keza "GY!BE"nin (bundan sonra yazıda filmin adı kısaltılarak kullanılacak) hayranlarından, izleyicisinden değil de filmi merak edenlerin, izlemek isteyenlerin sayısından bahsedilebilir olsa olsa. Tam da bir festival hitine dönüşebilecek yapısına rağmen "GY!BE" yaygın bir şekilde festival programlarında yer bulamadı. VHS ve DVD formatlarında ise görüntü kalitesi ve altyazı hep bir problem oldu. Durum böyleyken namı kendisinden önce yürüse de "GY!BE"nin hala Japon sinemasının karanlıklarındaki yerini koruduğunu söyleyebiliriz.

Yönetmen Mitsuo Yanagimachi, kamerasını Japonya'nın yabancılaşmış gençlerine ve modern toplumda tutunamamış bireylerine çevirmeye 3-4 senede bir çektiği filmlerle devam etti. Adını en çok duyurduğu ve saygınlık kazandığı "Fire Festival" (Himatsuri) 1985 yılında Cannes Film Festivali'nde Batı izleyicisi karşısına çıktı. Filmin vasıfları karşısında şaşıran eleştirmenlerin övgüleri, "Fire Festival"in birçok ülkede daha festivallerde izleyici karşısına çıkmasını sağladı. Yanagimachi ardından 3 film çekse de 1995 yılında bir anlamda sinemaya küstü. Ancak 2005 senesi, yönetmenin "Who's Camus Anyway" adlı filmiyle aynı formuyla geri dönüşüne tanıklık etti. New York ve Cannes festivallerinde adından söz ettiren film, Tokyo'da da En İyi Film ödülünü aldı.

Enteresandır ki, bu geri dönüşe ve gösterilen her filmi için hakkı ve çalışmasındaki saygınlığı teslim edilmesine rağmen Yanagimachi popüler kültür için bir cazibe yaratamadı. Benzer akıbeti yaşayan birçok yönetmenin filmografisi için retrospektifler DVD box set'ler basılır. Ancak Yanagimachi tuhaf bir şekilde hala "izleyicisiz" yönetmen olma özelliğini koruyor. Tam da bu yüzden "GY!BE"ne 1970'ler Japon sinemasından çıkan çılgın, tuhaf bir film muamelesi, tek atışlık bir kült adayı değil; nitelikli bir yönetmenin ilk filmi muamelesi yapmak uygun düşüyor. Nitekim "GY!BE" düpedüz bir auteur filmi. Motosiklet çetesini konu alması, görüntülerini zaman zaman 1970'lerin psikedelya etkileşimli rock'n'roll beat müzikleriyle beslemesi beklentileri yanlış yönlendirebilir. Zira '60lar sonu ve '70ler Japon sineması, çeteleri hikâye merkezine alarak erotizm ve aksiyon ağırlıklı sayısız istismar filmine sahne oldu. İzleyicinin duygularını yönlendirmeye çalışmamaya özen gösteren bir belgesel olarak "GY!BE"nin tavrı bunların anti-tezi sayılabilir.

Yanagimachi sinemasının manifestosu filmin aktörleri için kameranın varlığını yok edip sinemacının müdahalesini en aza indirgemek olarak özetlenebilir. Ona göre sinemacı, gözlemlemeli, öğrenmeli ve insanların yaşamlarını kaydetmeli. Yanagimachi'nin anlattığı yaşamları ve sunduğu görüntüleri, yargılamadan, mesaj vermeye çalışmadan ve nihayetinde kategorize etmeden perdeye taşıma amacı güden sineması "GY!BE"de aynen mevcut. Film, bu çetenin mensubu olan gençlerin neden asi ve düzenin dışında bir hayat seçtiklerini indirgeyici bir yaklaşımla sunmuyor. Sadece ve olabildiğine gerçeklikle onların yaşamlarının arasına sokuyor izleyiciyi. Savaş sonrası Japonya'da savaşın trajedilerini yaşamış yetişkinlerle, kendini birden özgürlüğün, konformizmin ve popüler kültür fırtınasının, kısacası hızla modernleşen bir toplumun ortasında bulan gençlerin arasındaki uçurum düşünülürse "GY!BE"nin estetik ve etik tercihleri daha da anlam kazanabilir. Bu yüzden Yanagimachi'nin yargı ve yaftalardan uzak duran sinemasal tercihleri bu gençler hakkında bilgi veren bir belgesel olmaktan itina ile kaçınıyor. Hayli etkileyici olan yüksek kontrastlı siyah beyaz görüntülerden ve müzikten aldığı destek ile gençlerin hayatlarından sunulan kesitlerde yaşamları haletiruhiyeyi izleyiciye geçirmek filmin tek derdine dönüşüyor. Yönetmen, tüm cinema verite taktiklerini öyle avangard bir tercihle buluşturuyor ki ortaya neredeyse sadece gece motosiklet kullanmayı "anlatan" ve başka hiçbir şey olmaya çalışmayan tuhaf bir film çıkıyor.

Gecenin karanlığının tüm kadrajı yuttuğu, araba farlarının ve sokak lambalarının gözü kör ettiği grenli 16mm görüntüler bu tuhaf filmin izleyici üzerinde bıraktığı o tuhaf etkinin başlıca kaynağı. Dahası çoğu kez yönetmen, karakterleri ve diyalogları bırakıp onları sarmalayan çevreyi sinematografinin merkezine yerleştiriyor. Ve "GY!BE" daha izlerken izleyicisini nedenini anlayamadığı bir şekilde yutan, içine çeken etkileyici bir filme dönüşebiliyor. Filmin peşine düşmek acılara gebe bir süreç olsa da; bu minör kült filmin çarpıcı etkisiyle ya da eş geçilmiş bu önemli yönetmenin üslubuyla tanışmak isteyenler için başka çare yok.

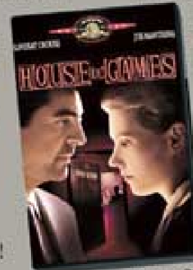
Japonca olan filmin Ace Deuce çıkışlı tek resmi DVD'sinde hiç altyazı bulunmuyor. Görüntü açısından en iyi kaynak bu olsa da, daha düşük kalitede fakat İngilizce altyazı bulunan DVD'yi 5mtl.com sitesinden temin edebilirsiniz.

Oyun Evi/House of Games (1987)

Amerika'nın en saygın senaryo yazarlarından biri olan David Mamet'in 1987 tarihli ilk filmi "Oyun Evi", dolandırıcı filmlerinin şahikalarından. Pulitzer ödülü sahibi bir Broadway yazarı olan Mamet, "Postacı Kapıyı İki Kere Çalar", "Hüküm" gibi senaryolarıyla sinema endüstrisine zaten hızlı bir giriş yapmıştı. Ancak ilk yönetmenliğinde de aynı başarıyı tutturmasına şapka çıkarmak gerekiyor. İzleyici ve eleştirmenlerin büyük beğenisini kazanan "Oyun Evi", türün alfabesine ait her şeyi yerli yerinde kullanıyor ve izleyicisini son derece zeki bir senaryonun içine davet ediyordu. Keskin dönüşlerle dolu olan hikâye, beklenmedik ancak oldukça tatminkar bir sürpriz son da içeriyor. Oyuncularına metronom eşliğinde prova yaptırmasıyla tanınan Mamet'in bir müzik gibi işleyen senaryosu, hikâyenin tonuna uygun diyaloglar yazma konusundaki uzmanlığını gözler önüne seriyor. David Mamet'in yönettiği filmlerin tipik özelliklerinden biri olarak, burada da sahnenin altını çizmeyen, duygusuz, robot gibi oyuncular tercih edilmiş. Lindsay Crouse ve Joe Mantegna'nın bu eksendeki performansları hikâyenin tıkır tıkır işlemesinde büyük pay sahibi.
David Mamet'in, kimin kimi dolandırdığını ayırt etmenin imkansız olduğu hikâye örgüsü üzerindeki muazzam hakimiyeti sayesinde "Oyun Evi" hala türün en iyileri arasında yer alıyor. Film boyunca izleyicisine de dolaplar çeviren bu modern kara film, "The Sting"ten "Matchstick Men"e uzanan bir köprü niteliğinde. Aşağıda seçtiğimiz klasik sahneyse, Margaret'in oyunun kurbanı olduğunu anlayıp intikam almaya gidişine denk düşüyor. Mike hâlâ usta rolünü koruyan bir pişkinlikte olsa da Margaret intikamını alacaktır. Öleceğini anladığı anda Mike'ın söylediği son söz, sinema tarihinin en harikulade son sözlerinden biridir.

Mike: Ne istiyorsun? Benden ne istiyorsun? 80 binini geri mi istiyorsun? Onu geri veremem. Paylaştırdım. Ne istiyorsun? İntikam mı?
Margaret: Sana güvenmiştim.
Mike: Elbette bana güvendin. Ben hayatımı böyle kazanıyorum! Bana hayatımı nasıl kazandığımı sormuştun. İşte böyle. Bak, üzgünüm. Seni incittiğim için üzgünüm. Gerçekten.
Sen iyi bir çocuksun. Yapman gerektiğini hissettiğin şey her neyse...
Margaret: Otur lütfen.
Mike: İsterdim...
Margaret: Otur dedim!
Mike: Ne yapacaksın? Polise mi gideceksin?
Margaret: Olabilir.
Mike: Onlara ne anlatacaksın? Saplantılı davranış rehberi Driven'ın yazarının tüm servetini dolandırıcılara kaptırdığını mı? Ne dediğimi anladın mı? Ama eğlendik. İşte bunu söylemelisin.
(Mike gitmeye çalışır. Margaret silahını çıkartır.)
Margaret: Otur dedim. Eğer o kapıdan çıkarsan, seni öldürürüm.
Mike: Sana inanmıyorum.
Margaret: Macerasız hayat neye benzer?
Mike: Ne? Benden ne yapmamı istiyorsun?
Margaret: Paramı aldın.
Mike: Ne ayıp.
Margaret: Irzıma geçtin.
Mike: Öyle mi oldu?
Margaret: Beni kandırdın.
Mike: Olan buydu öyleyse, değil mi? Tamam, dolandırıldın. Ve canın yandı. Bunu anlayabiliyorum.
Margaret: Bana bunu nasıl yapabildiğini bilmek istiyorum.
Mike: Kişisel değildi. Ve kulağa saçma gelse de böyle olmasına üzüldüm. Ama oldu... Ve hiçbirimiz mükemmel bir dünyada yaşamıyoruz.
Margaret: Beni kullandın.
Mike: Seni kullandım. Üzgünüm. Ve sen de kendin hakkında bilmeyi istemeyeceğin şeyler öğrendin. Bunun için üzgünüm. Zalimce davrandığımı söyledin. Evet, öyle yaptım. Hayatımı böyle kazanıyorum.
Margaret: Otur dedim.
Mike: Seni dikkate almayan birine blöf yapamazsın.
(Mike'ı bacağından vurur). Delirdin mi? Nesin sen? Deli mi?
Margaret: Bana yalvarmanı istiyorum.
Mike: Haydi oradan! Sana yalvarmayacağım
Margaret: Bana yalvar.
Mike: Bu kahrolası bir blöf. Blöf yapıyorsun. Beni öldürüp hapse mi gireceksin? Sahip olduğun tüm güzel şeylerden vazgeçecek misin? Kitabından? Doktorluk şeyinden? Korumak için çok çabaladığın her şeyden? Vazgeçecek misin?
Margaret: Bu benim silahım değil. Buraya hiç gelmedim. (Bir daha ateş eder). Hayatın için yalvar yoksa seni öldüreceğim.
Mike: Hayır.
Margaret: Yardım edemem, kontrolümü kaybettim.
Mike: Hey, hayır, ben...
Margaret: Hayatın için bana yalvar.
Mike: Lanet olsun! Her zaman istediğin buydu, seni namussuz kaltak! Seni hırsız! Her zaman yakalanmak istedin çünkü kötü olduğunu biliyordun. Ben asla kimseye zarar vermedim. Asla birine ateş etmedim. Her zaman istediğin buydu. İlk geldiğinde anlamıştım. Beş para etmezsin, biliyor musun? Fahişenin tekisin. Kendi kusmuğuna gelen bir köpek gibisin, hastalıklı fahişe. Sana hiçbir bok vermeyeceğim.
(Margaret bir kez daha ateş eder)
Mike: Teşekkür ederim efendim, bir tane daha alabilir miyim?
(Margaret defalarca ateş eder)

Sinema Çıkışı

"Oynamak, sevdiğim işi yapmak demek"

Erdal Beşikçioğlu, her ne kadar televizyon dizisi "Köprü"nün sıra dışı valisi olarak tanınsa da, Ankara Devlet Tiyatrosu'nun tecrübeli oyuncularından biri. Sinemada daha önce "Eve Giden Yol 1914" ve "Barda" filmlerinde kamera karşısına geçen oyuncu, şu sıralar çekimleri süren, "Köprü" dizisinin sinema versiyonu "Vali"de rol alıyor. Önümüzdeki aylardaysa onu Reha Erdem'in yeni filmi "Hayat Var"ın başrolünde izleyeceğiz.

Favori filmleriniz nelerdir?
"Kelebek", "Paris'te Son Tango".

Favori yönetmenleriniz kimlerdir?
Tim Burton, David Lynch, Krzysztof Kieslowski, Kim Ki Duk.

Hangi oyuncuları beğeniyorsunuz?
Benim beğendiğim oyuncuları sizler tanımazsınız. Onların hepsi tiyatro sahnelerinde oynamaya devam ediyor. Seyircinin de onları tanıması için tiyatrolara gitmesi gerekiyor. Er meydanında her şey daha açıktır.

Çalışmak istediğiniz yönetmenler kimlerdir?
Ne desem yalan olur.

Yarısında çıktığınız bir film var mı?
Beğenmediğim bir film olduğunda çıkmıyorum. Uyuklayıp kalıyorum. Beğenmedim demektense hatırlamıyorum demeyi tercih ediyorum.

İş gereği bulunduğunuz en acayip mekân neresiydi ve orada neler yaşadınız?
Suriye çölleri. "Eve Giden Yol"un çekimlerinde tanıştım çölle. Bu kadar sonsuz, bu kadar ürkütücü... Aynı zamanda bir o kadar da keyifliydi. Bir at buldum, üstüne atladım ve sonsuzluğa doğru dörtnala gittim.

Sizce son 10 yılın sinema olayı neydi?
Nuri Bilge Ceylan'ın "Yalnız ve güzel ülkemiz" için Cannes'da aldığı ödül.

Mutlaka oynamak istediğiniz bir rol ya da içinde bulunmak istediğiniz bir proje var mı?
"İnce Memed"in tekrar sinemaya uyarlanmasını çok isterdim. Bu projede de "İnce Memed"i oynamak bana büyük keyif verirdi.

Favori kelimeniz nedir?
"Anlamadım".

Batıl inançlarınız var mı?
Yok, ama mistisizme inanırım. Evrendeki yıldızların durumunu sorgulamak da ilginç geliyor.

İdealinizdeki set ve yönetmen nasıl olmalı?
Programına sadık kalmayı becerebilen bir yönetmen, benim için ideal bir yönetmen olurdu.

Televizyon-sinema ve tiyatro oyunculuğu arasında fark görüyor musunuz? Hangisi sizin için ağır basıyor?
Bunların arasında bir fark görmüyorum. Oyuncu nerede olursa olsun, ister sahnede, ister televizyonda, isterse sinemada, görev aldığı işi en uygun biçimde yerine getirmekle mükelleftir. Oyunculuk mesleğini seçmiş kişi bunu zaten bilir, bilmek zorundadır. Bir tarafın ağır basması gibi bir olguyu kabul etmiyorum. Oynamak, benim için sevdiğim işi yapmak anlamına geliyor. Kızımla oynamak ise bana bazen hepsinden daha keyifli geliyor.

Bundan 10 yıl öncesine dönseniz kendinize ne öğüt verirdiniz?
Sanırım bu sorunun cevabını 10 yıl sonra verebilirim. Ben daha işin başındayım, 10 yıl sonrasında bile hâlâ başladığım yerde olabilirim. Eğer heyecanımı yitirirsem kendime ilk hatırlatacağım şey "Heyecanını yitirme" olur. Hep yeniden başlamak, 10 yıl sonra bile...

Sabırsızlıkla beklediğiniz bir film, konser ya da başka bir sanat olayı var mı?
"Vali" diye bir film çekiliyor, nasıl olacak çok merak ediyorum!

Yeni bir sinema projeniz var mı?
Şu anda "Vali" filmini çekiyoruz. Bu projeden sonra Ankara'da yeni açtığım bir sahne var, "Dib Sahne". Gençlerle burada birkaç proje gerçekleştireceğim. Biraz dinlenmek de istiyorum.